

ପୂର୍ବ
ପୃଷ୍ଠା
ପୃଷ୍ଠା

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ପୂ ୨୧ ର

ତା ୧୨ ଚନ୍ଦ୍ର ମାସେ ଚନ୍ଦ୍ର ସତ ୧୮୮୭ ମସିହା । ମୁ । ଚନ୍ଦ୍ର ୧୦ ୧୧ ୧୨ ୧୩ ୧୪ ୧୫ ୧୬ ୧୭ ୧୮ ୧୯ ୨୦ ୨୧ ୨୨ ୨୩ ୨୪ ୨୫ ୨୬ ୨୭ ୨୮ ୨୯ ୩୦

ପୂ ୨୪ ଖା

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	କମ୍ପାଣୀ
ବାର୍ଷିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨୯
ତ୍ରାସମାସିକ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧

କ୍ଷେତ୍ର ଉତ୍କଳରେ କେତେକକଣ ଉତ୍କଳ-
କଳ ସ୍ୱାସନ୍ଦର ଶକ୍ତି ଏ ପ୍ରେକ୍ଷାପତ୍ରରେ ସେଠା-
ପୁନଃପୁନଃ ପ୍ରଥମ କର୍ମପତ୍ରରେ ଗୋଟିଏ ଅଭ୍ୟା-
ସର ବା ଅବଦେଶର କଥା ଲେଖା ଅଛି ଏବଂ
ତହିଁରୁ କଣାପାଠ୍ୟ ଅଛି ଯେ ଉକ୍ତ ଶ୍ଳୋକ
ଦେଖିବାକୁ ବାକୁ ଅବସର ନେଇ ଗ୍ରାମକୁ ଯାଇ
ସୁଖ ସମୟରେ ଏ ଚିନ୍ତା ଦେଖିଲେ । ପୁନଃପୁନଃ
ଅଭ୍ୟାସରୁ ବୌଦ୍ଧିପାତ୍ରରେ ଶକ୍ତ ନାହିଁ ସେ
କଥା ସବୁସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ଅର୍ଥକ ।
ଦେଖିବାକୁ ବାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପଣା କର୍ମରେ
ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ପତ୍ରପ୍ରେକ୍ଷକମାନେ
ତାହାକୁ ଜଣାଇଲେ ସ୍ୱକର୍ମର ଦେବ ସନ୍ଦେହ
ନାହିଁ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ କେତେକ ଉପ-
ରେ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ନ କର ଚଳିବାର ମନୁଷ୍ୟ
ଲଜାର ଦେଲେ ଭଲ ଦେବ ।

କ୍ଷେତ୍ର ପତ୍ରପ୍ରେକ୍ଷକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏ ଏ
ନଗର ଉତ୍କଳପୁରଠାରୁ ମଦନୁ ପାଗଳ ଏବଂ
ଜାହାଜ କର ତେଲ ପତ୍ରକାର ଦାସ ଗର୍ଭାଞ୍ଜନ
ଓ କନ୍ୟାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବଦେଶଗାମୀ
ଦେବାରୁ ଦେବେହାନ ଦେଲେ ଉକ୍ତ ମଠର
କାର୍ଯ୍ୟ ବସ୍ତୁଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଚାଲୁଥିଲା । ସମ୍ପ୍ରତି
ପତ୍ରକାର ଦାସ ମହାଶୟ ଉତ୍କଳ ପତ୍ରାଗ୍ରଣୀ କର
ମଠରୁ ଫେରି ଆସି ଶାନ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚା ଏବଂ ସଦ୍‌ବ୍ୟ-
ବହାର ଦ୍ୱାରା ଅପଣା ଶୁଭୁକ ପାଗଳପତ୍ରିୟା
ଅନେକ ପରିମାଣରେ ଛତାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି
ଏବଂ ଉତ୍କଳ ଦୁଅର ମଦନୁ ମହାଶୟ ଅନ୍ୟ-
କାଳରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବେଶ୍ୟାରେ କର ଶୁଭୁ
ତେଲ ମିଶ୍ରି ଏହି ମଠର ଚଳନ୍ତ ନ ଟେକ ରଖା
କରିବେ । ତେଲ ପତ୍ରକାର ଦାସଙ୍କର ଦେଶ-
ପ୍ରମୁଖ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାଲଭର ପ୍ରକୃତ ଫଳ ଦେଖି
ଅମ୍ଭେମାନେ ପତ୍ରପ୍ରେକ୍ଷକଙ୍କ ସହିତ ଅନନ୍ଦର
ହେଉଅଛୁ ।

ମେଘସାଇବ ତାହାର ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କୁ ଅଜ୍ଞାନ
ଅଶୁଣ୍ଠନ ସାଦେବକୁ ଦେଖି ସେ ଚର୍ଚ୍ଚରେ
ଦ୍ୱା ୫୦ ଚ ଚଳାଉଛୁ ତାହାର ପଲକ୍ଷ ଏବଂ
ପାର୍ବ ଦେଇ ଅଶୁଣ୍ଠନ ଉପାଦି ସାଦେବ
ମଦୋଦୟ ସେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ମେଘସାଇବକୁ
ଗୁରୁକଦ୍ୱାରା ଏକ ପ୍ରହାର ନ ଦେଇ ସାନ୍ତ
ହୋଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଦୋଷ ହୁଏ
ଶ୍ରୀ ମନୋରଥ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଏପରି
କଲେ । ତନ୍ତୁ ଗୋରୁ ତମଜା ଅଛି ବୋଲି
ସେ ସେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ କ୍ଷମତା ଯେଉଁଠାରେ
ଲଜା ସେଠାରେ ଚଳାଇବେ ଏହା କି
ଲଂକାଜକ ଉତ୍କଳକ ଅଧ୍ୟୋଗୁରୁ ଓ ଅନ୍ୟାୟୁରୁ
ପ୍ରମାଣ ନୁହେଁ ?—

ସମ୍ଭାରକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏ ଚିନ୍ତାପତ୍ରରେ
ମାତ୍ର ମାତ୍ର ଜାଣିବିକାବ କରୁଥିବା ଦେଉଟି-
ମାନଙ୍କ ଉପରେ ଶାନ୍ତିକର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବା ବସ୍ତୁ-
ସ୍ୱରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଲେ ରପୋର୍ଟ ହୋଇଅଛି ।
ଚଳିବାର ମନୁଷ୍ୟ ଅବସ୍ଥା କେତେକସ୍ତୁ ହୋଇ
ନାହିଁ ବୋଲି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଜଣା ନାହିଁ ।
ହୋଇଥିଲେ କରୁଅପଦକାରମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ
ଅବସ୍ଥା ବହୁତ ପ୍ରକୋପ ଦେବ । ଏଠାରେ
ହୋଇ ନ ଥିଲେ ଶେକ
କଣ୍ଠରେ ପଡ଼ିବେ । ସ
କରେ କର ଅଦାୟ କ
ବଶେଷ କଷ୍ଟ ଦେବାର ଅନ୍ୟ

ଗର ଦୁଆର ଦବସ ବେଳ ପ୍ରାୟ
୨ ଟଙ୍କା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀ,
ସ୍ୱ ଅର୍ଜାଲିମା ସହିତ ଗାଈ ଦକର ଯାତ୍ନ-
ଲି, ଏମନ୍ତ ସମୟରେ ବାଟରେ ଗୋଟିଏ

ଗୁରୁଣ ସମସ୍ତଙ୍କ ପେଶା ଦେବାର ଲକ୍ଷିତ
ହୁଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଯେ ବୌଦ୍ଧି ପ୍ରକାରରେ
ମନୁଷ୍ୟ ସନ୍ତୋଷ କର ପାରିଲେ ଗୁରୁଣ
କଥାଏ ରହିଲ ନେତ୍ର କର ଦରବର ।
ଅତି କାଳ ବଦନାର ଗାରିମା କାହିଁକି ଜାଣିବ
ଅବା କୁଲର ଗୌରବ କାହିଁ ଯେ ବୌଦ୍ଧି
କୁଲରେ କନ୍ତୁ ହୁଅ ଯାହା ବହୁ ବଦେଶ୍ୟାବର୍ଜିତ
କରୁଥାଅ ମୁକ୍ତ ସଦା କହୁବେ ଦାଞ୍ଜ
କଲେ ମୁକ୍ତ ସନ୍ତୋଷ ଦେଲେ । ବନ୍ତୁ ଛୁଇଁତ
ଲହ କରବା ପାଇଁ ଅଦୁର ବେଳେକ ଗୁଣ ଅଛି
ତାହା ଏହି, ତାଲ ଦେବା ଅଦରଦ ସଲମ
କରବା ପାଣି ବର୍ଷା ସମୟରେ ଛାଡ଼ା ଧରବା

ଶାଳା ଛୋଟେଇ ଦେଇ ଗାତ ପରେ
 ବରୁଣିବା, ଛୋଟି ଶୁଭ ସାଧୁଥିଲେ, ତପସ୍ୟା
 ମାନଙ୍କ ବସୁରେ ନ ଦେଇ ନିଜେ ଦେଇ ସିଦ୍ଧା
 ଲକ୍ଷ୍ମୀପଦ ସବୁ ଶୁଣ ଯଦି ଅର୍ଜୁନ କରଣର
 ହେଉ ଉପାଧ୍ୟାୟ ନିବସୁରେ । ତେବେ ଭୁକ୍ତେ
 ଶୁଭସ୍ୟ ପ୍ରୀତି ହୁଏ ନଚେତ୍ ସଦା ଜାତମାନେ
 ପ୍ରତି ଦୁଷ୍ଟି ଆସ ତେବେ ସୁଧୀନ ବ୍ୟବସାୟ
 କର ।

ମଦ୍ୟାଗ୍ରା ଦର୍ଶନସିଦ୍ଧିର ଉପଦେଶକୁ
 ଫେରି ଅସକା ଉଠିଲ ନାହିଁ ଏତଳ ନଗରରେ
 ସରକାର ତାହାକୁ ଅଟକ କରିବାରୁ ତେବେ
 ତେଜ ସକଳ ଉତ୍ତରୁ ଉଦ୍‌ଗମ୍ୟ ଦେଖି ଅସମା-
 ର୍ତ୍ୟ୍ୟା ଓ ସିଦ୍ଧମାନଙ୍କୁ ଚାହୁଁଥିବାରୁ ଲେଉଟା-
 ର ଦେଇ ଏକା ସେଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ କରଣ-
 ଲେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଚାହୁଁବାକ ଯୋଗ ସଦାନୁ ଅସି-
 ଅଛୁ କ ଚଳତ ମାସ ତା ୩ ଉପରେ ସେ ନୟ
 ଏତଳ ଠାରୁ ଉତ୍ତରପଶ୍ଚିମ ଯାତ୍ରା କଲେ ।
 କପାଳ ସବୁ କରୁଏ ଉତ୍ତରପଶ୍ଚିମେ ଜଳ ବୋଧ-
 ଥିଲେ କ ଦେବ ଯେବେ ଜପାଳରେ ସୁଖ
 ନାହିଁ ତେବେ ଚାହୁଁ ଶୁଖିଲା ଦେବ । ସବୁ
 ଶଳ ଉତ୍ତରୁ ଦେବତା ସାମାନ୍ୟ ଲୋକ ପ୍ରାୟ
 ସୁଦେଶରେ ପଡ଼ିଉଠିବାରୁ ଛୋଟ କଲେ ତଦା
 ସୁଦା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଇ ନାହିଁ । ଦୟାବାନୁ ଇନ୍ଦ୍ରଜି-
 ଶବର୍ଣ୍ଣମେଘ ତାହାକୁ ପ୍ରତି ଯାତ୍ରା ସୁଖର
 ନ କଲେ ବଡ଼ ଦୁଃଖେ ବିଷୟ ଅଟଇ ବାର
 ଶ ଅନୁମନଙ୍କ ହିତେତନାରେ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ-
 ରୂପେ ସରକାରଙ୍କର ଅନୁଗ୍ରହର ସାତ ସୁଦର୍ଶ
 ତାହାକି ମନୋପାସ ଦେଇ ଉତ୍ତରପଶ୍ଚିମ ସନ୍ତା-
 ପିତ କରିବା ହଲ ବୋଧ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳର ଦାନକୋଟର ନୁହଇ ପ୍ରଥମ-
 ବରୁଣପଦ ମାନବର ଦୋମର ପାଶୁରମ
 ସାବେକ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ନିରାଶେଷତାସହୁତ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରିବାର ଦେଖି ଉତ୍କଳବାସିନୀଲେ ବଡ଼
 ଅନନ୍ଦର ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଏତେକାଳ ଦୌଶସି
 ଦେହାୟୁ ଜଳ ଉନ୍ନୁ ଅଦାଲତର ଦୌଶ-
 ମିଶର କରୁ ନ ଥିଲେ । ଅଗାମି ଦୌରରେ
 ମାନ୍ୟବର ବରୁଣପଦ ଉପେକ୍ଷୁ ନିଜ ଦଶି
 ବିପ୍ଳବ ନରାଦେ ବେଲି ସାବେକ ପ୍ରସଂସିତ
 ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଇନ୍ଦ୍ରଜନାଳେ ଏଥିରେ
 ଭରଣୁ ବୋଧପାରିଲୁ ମାହି ଯେପ୍ରକାଳ ଦେ-
 ଶାୟୁ ଜଳିବ ବରୁଣକରେ ବଜ୍ର କପୁମ ନାହିଁ

ସେପ୍ରକାର ସେମାନଙ୍କୁ ନିବୃତ୍ତ କରିବାର ଦୌ-
 ଶି କରଣ ନ ଦେଖି ହୁଏ ନଚେତ୍ ପ୍ରତି
 ନିଜମ ବରୁଣୁ । ପ୍ରଧାନକର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଅଧିକ
 କର । ଉତ୍କଳକୁ କ ପ୍ରତି ପରମାନ ଦାନ-
 କୋଟର ବରୁଣବାର୍ଯ୍ୟ ଯାତ୍ରା ଦେ ଦେବ
 ଅଧିକ ଏଣିକ ତାହା ଦେବ ନାହିଁ ଏକ ଦସଦସ-
 ପକ ସମୟରେ ଦୁଃସାମସ୍ତକେ ତନୋସ ଦର-
 କୋଟି ଦେ ଦେବ । ଶରଣାବଳୀର ବନ
 ନ କରିବା ଉତ୍କଳ ଅଟେ ମାହି ଦସଦସଦେ
 ଅଧିକ ବୋଧବା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସୁଖ ଉପକ ନାହିଁ ।

ଅନୁମୋଦନ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଦୁଃଖର ସୁଖର ଅଦ-
 ଗତ ଦେବୁ ସେ ପୁଣ୍ୟର ମାତୃକୃଷ୍ଣକରେ
 ଦୁଇ ଚୋଟି ସାଧିବ ଉଦ୍‌ଗମ୍ୟରୁ ବଦୟ
 ବଦୟ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହ ସେତାୟୁ ସତକା
 ଗଦ ସେମାନଙ୍କ ଗୁଡ଼ ଦୁଇ ହବର ଏତଦବା
 ସମୟ ର ସଞ୍ଜେ । ସୁଦରୁ ଦୌଶସି ଶୁଭର
 ମେଗ ପ୍ରଦାୟ ପାନ ନ ଥିବାରୁ ବଡ଼ାସୁ ମୁନ
 ପସ ଉତ୍କଳର ଏକ ତାନ୍ତ୍ରିକଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀରେ
 ପ୍ରକାଶ ପାଇଲ ଯେ ପେଟ ବା ଅନୁକୂଳାର
 ପ୍ରକାଶ ମୁନୁଏ ସାଧାସି କାରିଣ ଦୋଇଥିଲ ।
 ଘୋର ସାବେକକ ମୁଖେ ଘୋରସ ସାବେକ
 ପୁସରେ ଅନୁକାଳ କଲେନୁଶ କର ମରପତ
 ଥିଲେ ଦୌଶକ ଘୋର ସାବେକର ଉଦ୍ୟରେ
 ତାହାଲ ସଞ୍ଜେ ଅଧିକ ଦୁଃଖର କଥା ଅଟଇ ।
 ଏ ସ ଦେବ ଦେଉଳସରୁ ଅଧିକ କାଳ ସୁଖରେ
 ଦଲେକ୍ଷଣ କଲେ ଏକ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଯଦପି
 କ ସେ ଦୌଶସି ବିଶେଷ ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖାଇ
 ଖ୍ୟାତ କର କର ନାହାନ୍ତି ମାହି ଦେବେ
 କାହାର ଅନୁଷ୍ଠ କରିବାର ଶୁଖା ଯାତ ନାହିଁ ।
 ସେ ଅଧିକା କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧିପ୍ରାପ୍ତରେ କରୁ-
 ଥିବେଦେ ଉତ୍କଳରେ ବଡ଼ାଲ ଯାତଅଛନ୍ତି ।
 ପନେର ଚାହାକ ଅଧିକ ମଙ୍ଗଳ ବିଧାନ
 କରନ୍ତି । ଶବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଏକାକମୁକୁ ସଦାପର୍ଯ୍ୟ
 ମାନ୍ୟମସିଦର ଜଏଠ ମାତୃକୃଷ୍ଣ ଏକ
 ସରେକ ସାବେକକୁ ସୁଖ କଲେକ୍ଷଣ ପଦରେ
 ଏବଂ ମୁକରର କରଅଛନ୍ତି ।

କଲେକ୍ଷଣ ଓ ଫଳକଦାଶ୍ଵ ଅମଳମାନଙ୍କ
 ବେଳକ ପୁର କରିବା କାରିଣ ବର୍ଣ୍ଣାୟ ଗବ
 ଶ୍ରୀମେଘ ଯେଉଁ କରଣର ବସାଇ ଅଧିକ
 ସେମାନଙ୍କ ଉପୋକ୍ତ ଅଧିକ ବାହାର ନାହିଁ
 ମାହି କଥୁକ ଦୁଅଇ ସେ ଦମିତମନାଳେ ଅଧିକା

କାର୍ଯ୍ୟ ସେସ ଦିନ ଯେଉଁ ମନୁଷ୍ୟ ଶବର୍ଣ୍ଣମେ-
 ଶୁରୁ ପଦା-ଅଛନ୍ତି ତାହା ଦୁଃଖେଣ କର
 ପୁସଦ ଅକାରରେ ଦେବ ଦୋଇ ସହ ଏକ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦଥା ମଧ୍ୟରେ ସେମାନେ କଲେ
 କରଣ ଓ ଫଳକଦାଶ୍ଵ ନିମିତ୍ତ ଯୋଡାଏ
 ସୁକଳ ବିରସ୍ତା ନ ଉଠି ନୋଟିଏ ସିରସ୍ତା
 ଅର୍ଥାତ୍ ଏକପ୍ରକୃ ଅମଳ ଶ୍ରେଣୀ ଯେତେଦୂର
 ସମ୍ପଦ ବିରସ୍ତାକୁ ଦେ ସିଦ୍ଧ ଉଷା ଚୋଇ ଦେଇ
 ବହୁ ବଦନରେ ଇନ୍ଦ୍ରଜ ଉଷା ପ୍ରଚଳତ
 କରଣବା ପ୍ରତିକର୍ଷଣ ସେ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟର ତା-
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅର୍ଥକୁ ସାଧିକମଣୀ ନଦଶା ପ୍ରକୃତ ପ୍ର
 ପୁସ କରିବାରୁ ଦୁଃଖ ତାହାକୁ ଛୋଇ
 ଦେଇ ଉତ୍କଳରେ ଅର କାର୍ଯ୍ୟକ ର-
 ଯୋକ୍ତ ପଠଇବା ଉଦ୍ୟାଦ ପ୍ରସ୍ତାବମଳ କରି
 ଅଛନ୍ତି । ଏ ପ୍ରକୃତମାନ ସର୍ବ ଦେବା ଅନୁ-
 ମାନଙ୍କ ଦେବତାରେ ଅର୍ପଣର ଦସୟ
 ନୁହେଁ । ବାସ୍ତବରେ ଅଳ କାରୁ ଶବର୍ଣ୍ଣମେ-
 ଶଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକରେ ଯେତକାର ସୁଖ-
 ଶୁଭତା ବରୁଣ ଏକ ଏହି ଦମିତମର ଶୁଖ-
 ପତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବିମସ୍ ସାବେକକର ଦେଖି
 ପ୍ରଚଳ ପ୍ରଚାପ ତାହା ବିପ୍ଳବ କଲେ ଯହିଁ ଖେ
 ସିରସ୍ତାରେ ଅଳ କାଗତ ରୁହ ଏକ ଦାଦମ-
 ମନଙ୍କ ପଶ୍ଚିମ ଉଷା ଦେବ ସେହି କରଣା
 ଅଗେ ମନରେ ଉଦୟ ଦେବ । ଅମଳ ଉଷା
 ଦେଲେ ଅନୁକାଳ ସିରସ୍ତାରେ ରୁହେ ପୁଣ୍ୟ-
 ସଦୁକାର୍ଯ୍ୟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଶାଳା ଅଥବା ଦୋଷ
 ଶୁଖ ରୁହେବାକୁ ଉପାୟ ହେବ ନାହିଁ ଏକ
 ସାଧିକମଣୀ ଦେଇ ପ୍ରତିକର୍ଷଣ ଦାଦମଙ୍କର
 ଯେତେ କଷ୍ଟ ଦେଉଥିଲ ତାହା ଉଠିଯିବ ଓ
 ତଳ ମୁହବର୍ଷ ଛୋଟୁ ଦୈନିକ ଦେବା-
 ସମୟକୁ ଦାଦମ କଲେ ବା ଅଳ ପ୍ରାକୃତ
 ବାହାର ଯାତଥିବେ ।

ଅଦକାଶ୍ଵ ନଦୁମାରେ ଦେବେକ୍ଷଣ ଏକର୍ମ
 ତାଲି ଥିବାରୁ ତହିଁର ବଡ଼ୋଦସ୍ତ ସମ୍ପର୍କରେ
 ଅନୁମୋଦେ ଶୁଖଅହିଁ ଯେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଇନ୍ଦ୍ରସ
 ସାବେକ ବରୁଣକାଗତରେ ବରୁଣକ
 ଦେଇ ଦମିତମାନଙ୍କୁ ଅମଳ କରିଅଛନ୍ତି ।
 ଏଥର ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଦିନ ଦନୋକପ୍ର-
 ଚଳିତ ଅଧିକା ଦମିତମ
 ଶୁଖ ସତାସେ ଜଏ
 ୧୦୯ କା ଏକ
 କାର୍ଯ୍ୟ ସତାସେ ଜଏ

ଇନଫୋରମ୍‌ସନ୍‌ ଡେପୁଟି ୫ ୨୪୯ କା ଠାରୁ
 ବାରିକ ବୁକ୍ସ ଦ୍ଵାରା ୫ ୧୦୦ କା ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଏପରି ଦେଉଳଗଣା ପ୍ରଭୃତି କେତେକଣ
 କର୍ମଗୁଣକର ଦେଉଳଦଣ୍ଡ ବୁକ୍ସ ଦେବ ବହିର
 ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସଖ୍ୟା ୫ ୨୦୦ କା ଏହି ସାମାନ୍ୟ
 ଗୁରୁତ୍ଵ ସକାଶେ ସମସ୍ତ କଳାଦେଶରେ ଉନ୍ନେ-
 ଦରାର ଖୋଜିବାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଅନୁମୋଦନେ
 ବହୁ ବହି ପାରୁ ନାହିଁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଯେତେ
 ଏହିସବୁ କର୍ମ ସକାଶେ ଯୋଗ୍ୟଲେକର ଅଭା-
 ଦ ଦେଲ ଲେବେ ଉଲ୍ଲିଖିତର ଫଳ କି ଦେଲ?
 ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରାକାର କରୁଁ ଯେ ଓଡ଼ିଶା
 ଅପେକ୍ଷା ବଙ୍ଗଳାରେ ସିନ୍ଧା ଉନ୍ନତ ଅଧିକ
 ହୋଇଅଛି ବନ୍ଧୁ ସେହିପରି ବଙ୍ଗବାସିକ-
 ନମିତ୍ତୁକର ଗୁଣଗର ଦ୍ଵାର ମୁକ୍ତ ରହିଅଛି ।
 ଉପସ୍ଥିତ ସାମାନ୍ୟ ଗୁଣଗ ସକାଶେ ଯୋଗ୍ୟ
 ଲେକର ଅଭାବ ଏଠାରେ ନାହିଁ ବରଂ ଅନା-
 ଯାସରେ ବୋଲିଯାଇ ପାରେ ଯେ ଓଡ଼ିଶାଗ୍ରାଣୀ
 ଓ ଏପ୍ରଦେଶ ବାସିକ ଶକ୍ତ ନୀତି ବଙ୍ଗବାସିକ
 ଜଣା କି ଥିବାରେ ସେମାନେ ଅଧିକ ଯୋଗ୍ୟତା-
 ସହିତ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟସବୁ ନିର୍ବାହ କରିବା ସମ୍ଭବ
 ମୁହଁ । ଉଲ୍ଲିଖିତର ଉତ୍ତର ଦେଖି ଅନୁମୋ-
 ଦନରେ ସନ୍ଦେହ ଦେଉଅଛି ଯେ ବଙ୍ଗଳା-
 ର କୌଣସି ଲେକର ପ୍ରତିପାଦନ କରିବାର
 ସ୍ଵଳ ବୋଲିଅଛି ଏବଂ ଇଂଲିଷ ସାହିତ୍ୟ ଏ
 ଜାତୀୟ ମୁକ୍ତ ଅଧିକାରୀରୁ ବୁମ୍‌ରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠ-
 ଳି ଅନୁମୋଦନ ଏକାନ୍ତ ଅଣା କରୁଁ ଯେ
 ଏକତ୍ରଣି କଲେକର ଅପଣା ଜଣା ଲେକର
 ପ୍ରତି ନିର୍ଦ୍ଦୟା ପ୍ରକାଶ ସବୁକ ସର୍ବସାଧାରଣ
 ଠାରେ ଅପ୍ରିୟ ଦେବେ ନାହିଁ । ସରକାରଙ୍କ
 କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଵତ୍ଵରୁପେ ନିର୍ବାହ ଦେବାପ୍ରତି
 କଲେକର ସାଦେବକର ଦୁଷ୍ଟି ରଖିବା ସେମନ୍ତ
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅପଣା ଅଧୀନସ୍ତ୍ର ଲେକମାନେ ମୁଁଏ
 ଦାନୀ ପାଇବା ପ୍ରତି ଦୁଷ୍ଟି ରଖିବା ଭେନନ୍ତ
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟଇ ।

ଅନୁମୋଦନ ଗୁଣିଲୁଁ ଯେ ଶ୍ରେୟତ କମିଶନର
 ସାଦେବ ଓଡ଼ିଆଗଜେଟ ଉଠାଇ କେବାର
 ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି । ସେଥିରେ ଯେ ସରକାରୀ-
 ସମ୍ପାଦନା ଓ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରକାଶ ବୁଝଇ ସେ-
 ସବୁ କୌଣସି ପ୍ରାକାଶ ସମ୍ପାଦକରେ ପ୍ରକାଶ
 ଦେବ । ଓଡ଼ିଆ ଗଜେଟ ପାଇଁ ସେମନ୍ତମୁନା
 ଅଛି ତାହା ଉଠି ସିବ ଦେବଲ ଉତ୍କଳ ଅନୁ-
 ବାଦକ ରହିବେ ସେ ସରକାରୀ ସମ୍ପାଦକ ଇତ୍ୟାଦି

ସବୁ ଓଡ଼ିଆରେ ଅନୁବାଦ କରି ସମ୍ପାଦକପତ୍ର-
 ଠାରୁ ପଠାଇଦେବେ । ତାହା ପ୍ରକାଶ କରିବା
 ଖର୍ଚ୍ଚାର ବନୋବସ୍ତ ସମ୍ପାଦକଅଧିକାରୀଙ୍କ
 ସଙ୍ଗେ ଦେବ ।

ଅନୁମୋଦନ ବଦେବତାରେ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ
 ଅତି ଉତ୍ତମ ଅଟଇ । ଓଡ଼ିଆଗଜେଟର
 ଦୁରସ୍ତତା ବାହାରକୁ ଅକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନାହିଁ ରହିଁର
 ଉନ୍ନତର ଚେଷ୍ଟା ଅଭିମୁଖରେ ଦେଉଥିଲେଦେ
 ସଙ୍ଗଳହୋଇ ନାହିଁ ଅବା ଯଥାର୍ଥମତେ ଚେଷ୍ଟା
 ଓ ଯତ୍ନ ଦୋଇ ନାହିଁ । ସାଦା ଦେଉଁ ଯଦ
 ରହିଯୋଗେ ଅଧିକ ଅବା ବ୍ୟୟ ତୁଲ୍ୟ ଉପ-
 କାର ନାହିଁ ସେପରି ଗଜେଟ ରଖିବାର କି
 ପ୍ରୟୋଗନ । ଅତିଅଳ୍ପ ବାହାରଲେକ ସେ
 ଗଜେଟ ନିଅନ୍ତି ଓ ଯେଉଁମାନେ ନିଅନ୍ତି ସେମା-
 ନକଠାରୁ ରହିଁର ମୂଲ୍ୟ ସବୁକେ ପ୍ରାପ୍ତି
 ହୁଅଇ ନାହିଁ । କରେଖରେ ରହିଁର ଅଦର
 ଅଦୌ ନାହିଁ ଓ ପ୍ରାୟ କେହି ତାହା ଫିଟାଇ
 ଦେଖନ୍ତି ନାହିଁ ତାରଣ ରହିଁଲିଖିତ ପ୍ରସ-
 ଜମାନ ପୂର୍ବରୁ ବଙ୍ଗଳା ଗଜେଟରେ
 ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ଥାଏ ଓ ପ୍ରତିକରେଖକୁ
 ବଙ୍ଗଳାଗଜେଟ ଅସ୍ଵପ୍ନିକାରୁ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ
 ରହିଁରୁ ଅବଗତ ଥାନ୍ତି ଓଡ଼ିଆଗଜେଟରେ
 ତାହା ପ୍ରକାଶ ଦେଲ ବେଳକୁ "ସରକାର"
 ତୁଲ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ
 ରହିଁର ଅଦର ବାସ୍ତବ ଦେବ । ସୁତରାଂ
 ରହିଁର ବ୍ୟୟ ଅନୁସାରେ ଫଳ ନାହିଁ । କେହି
 ଅବା କହ ପାରନ୍ତି କାନୁନଗୋମାନେ ବଙ୍ଗଳା-
 ଗଜେଟ ପାନ୍ତି ନାହିଁ ଓଡ଼ିଆଗଜେଟ ଉଠିଗଲେ
 ସେମାନଙ୍କର ଅସୁବିଧା ଦେବ । କିନ୍ତୁ ଅନୁ-
 ମୋଦନ କହୁଁ ସମ୍ପାଦକରେ ସରକାରୀ-
 ସମ୍ପାଦକ ଇତ୍ୟାଦି ସବୁ ପ୍ରକାଶ ଦେବ ସେ ସମ୍ପାଦ-
 କମାନ କାନୁନଗୋମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ-
 ଲେ ଦେଲ ଏଥିରେ ବ୍ୟୟ କ୍ଷୟ ଅଧିକ କି
 ପଡ଼ିବ । ଗଜେଟ ଶୁଣା ଓ ମଦକୁମାରେ
 ଯେତେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେଉଅଛି ସମ୍ପାଦକ
 ରେ ସରକାରୀସମ୍ପାଦକ ଶୁଣାଯାଏ ଓ ସର
 କାରୀ କରେଖ ଓ କାନୁନଗୋମାନଙ୍କ ପାଇଁ
 କେତେକ ଶ୍ରେୟ ପ୍ରତିକା ନେବାର ଖର୍ଚ୍ଚା
 ଅବଶ୍ୟ ଅନେକ ଉଣା ପଡ଼ିବ । ଗଜେଟର
 ପାଠକ ଅପେକ୍ଷା କୌଣସି ସମ୍ପାଦକର
 ପାଠକଙ୍କ ସଖ୍ୟା ଅନେକ ଅଧିକ ଅଟେ ।
 ରହିଁରେ ପ୍ରକାଶିତ ସରକାରୀ ସମ୍ପାଦନା
 ଅନେକ ଲେକ ଜାଣି ପାଇବେ ଓ ସର୍ବସାଧା-

ରଣରେ ଉତ୍ତମରୂପେ ପ୍ରଗୁର ଦେବ ଅଧିକ
 ଖର୍ଚ୍ଚା ଉଣା ପଡ଼ିବ । ଏପରି ଉପାୟ ଅବଶ୍ୟ
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ପୁଲିସର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ପ୍ରାକାଶରେ ପ୍ରକାଶିତ ଶ୍ରେଣି ଏ ଇଂରାଜି-
 ପଦରେ ଏ ନଗରର ପୁଲିସ ବିରୁଦ୍ଧରେ
 କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଗୁହାଣ ବୋଇଅଛି । ଅନୁ-
 ମୋଦନ ଅଣା କରୁଁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଏ ବିଷ-
 ଯରେ ବହୁ ଅଦେଶ ପ୍ରଗୁର କରିବେ ।
 କେଉଁ ଦେଉଳନେଷ୍ଟୁବଲ ଦେଉପ୍ରାନ୍ତରେ
 ବିନା ଦରେସରେ ଆନାବଲସି କରୁଥିଲ
 ପଦପ୍ରେରକ ଫଣ୍ଡକର ଲେଖି ଦେଇଥିଲେ
 ଉପରସ୍ତ କର୍ମଗୁଣମାନଙ୍କର ଅନୁସନ୍ଧାନ ବିଷ-
 ଯରେ ସୁବିଧା ହୋଇଥାନ୍ତା ଓ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି
 ଉକ୍ତପ୍ରକାର ଅନ୍ୟାୟକାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲ ତାହାକୁ
 ଦଣ୍ଡ ଦେଇ ଅନ୍ୟ କର୍ମଗୁଣର ଚେତା ବରାଇ
 ପାରନ୍ତେ ତାହା ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ବର୍ତ୍ତ-
 ପକ୍ଷର ଏହି ଅନ୍ୟାୟକାର୍ଯ୍ୟ ଦମନକରିବା
 ଉପାୟ ନାହିଁ । କେବଳ ସାଧାରଣ ଗୁରୁରେ
 ଦୁବିଷ୍ୟତ ନିମିତ୍ତ ସରକର କରିବା ବିନା ଆଉ
 କିଛି ଅଦେଶ ଦେଇ କି ପାରିଲି ସତ୍ୟ ମାତ୍ର
 ଅନୁମୋଦନ ବଦେବତାରେ ଉଦ୍‌ବିଷ୍ୟତନିମିତ୍ତ
 ସରକର କରିଦେବା ମଧ୍ୟ କିଛି ଅବଶ୍ୟକ ହୋ-
 ଇଅଛି କାରଣ ବିନା ଦରେସରେ ପୁଲିସ-
 କଳେଷୁବଲ ପ୍ରଭୃତିକର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର
 ଅନେକ ସ୍ଥଳରେ ଦେଖାଯାଇ ଅଛି । ଅନ୍ୟତ-
 ନଭଲେ ଅନୁମୋଦନ ଗୁଣ୍ଡମାନ ଦାଟ ଦେଖି-
 ବାରୁ ପାଇଥିଲୁଁ । ସେଠାରେ ଜଣେ ମୁସଲ-
 ମାନ ବଙ୍ଗଳା ବାଗୁପର ବାସି ଧୁରୁ ଗୁରୁ ଓ
 କୁରୁତା ପିକି ଦାଟରେ କୁଲୁଁ ଜଣେ କୁଣ୍ଡା-
 ଦେପାର କ୍ରୋଟିମାପର ଗଜ ବ୍ୟବହାର କରୁ-
 ଥିବାର କହି ଖଣ୍ଡେ ଦେବ ଗିରପ୍ରାର କଲ ।
 ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେ କଳଷୁବଲ ତାହା ଅନୁ-
 ମୋଦନ କୌଣସିରୂପେ ସ୍ଥିର କରି ପାରିଲୁଁ
 ନାହିଁ । ଦାଟର ଲେକରୁଁ ପରୁରବାରେ କେହି
 କହିଲ ସେ କଳଷୁବଲ ଓ କେହି କହିଲେ
 ତାହାର ଗୁଣ୍ୟ ନାହିଁ ଜଣେ ସକ ଇନଫୋର-
 ଟର ବା ଇନଫୋକଟରର ସମ୍ପର୍କୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ।
 ଅନେକ ଲେକକଠାରୁ ପୂର୍ବଦାଉଣ୍ଡୁ ସମ୍ପା-
 ଚକୁ ଜଣାଗଲ ଯେ ସେ ଜଣେ କଳଷୁବଲ
 ଓ କେହି ଦାଟପାଳକର ଏହି ବେପରେ
 ଅସି ଓକ୍ତକମି ମାପକମି ଇତ୍ୟାଦି ଅପରାଧ

କାହାର ମୁଣ୍ଡରେ ଲଗାଇଦେଇ ଗୋଟାଏ ବାଣ୍ଟ କରିଯାଏ । କାହାର ବୁଲନ ଦେଇ ଅଛୁ ବ ନା ଅନେମାନେ ଜଣେ ନ ଥାନ୍ତି । ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଯେପରି ଶୁଣାଗଲା ଏହିବାଟେ ଚଳୁ ବାଟଦର୍ଶି ହାତ କରୁଥିଲେ ବିଚିତ୍ର ଜଣାଯିବ ନାହିଁ । ମୋପଦଳ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟମାନେ ଅନୁକ୍ରମେ ଚଳନ୍ତି । ବେହୁ ମିଛରେ ତାହାକୁ ଅମଳାକଦେଲେ ଅନାୟାସରେ ଦୁଇପଇସା ଭରଦ ଦେଇ ମୁଲିଲକ୍ଷ୍ମୀ ଶ୍ରେୟସୁଲ ମଣିବେ । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ବନା ଦକ୍ଷେସରେ ବେହୁ ସୁରସକର୍ମଶୁଣ ସେମାନଙ୍କ ଯେତେ ସତରଞ୍ଜି କରିବା କେ ନୁ ଭୟଙ୍କର ଓ ସାଧାରଣ-ଲୋକଙ୍କର ବିଷେଷକରି ବୁଝାଇଦେବାର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ସୁରସର ଉଚ୍ଚ କର୍ମଶୂଳମାନଙ୍କର ଏ ବିଷୟ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭଶିଳା ନିଜାନ୍ତୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଅନେମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭେ ଅନୁଭବ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ନିଦାମାଗର ବନୋବସ୍ତ ।

ସରକାରୀ ମାସୁଲ ବସିଥିବା ଘାଟମାନଙ୍କରେ ନିଦା ଥାଉ ଦେବାର ଅସୁବିଧା ଅଭ୍ୟାଗରର ଗୁହର ପ୍ରତିବର୍ଷ ବର୍ଷାକାଳରେ ଗାୟନକରବା ଅନୁମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ନିୟମିତ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ଯେତେ ଗୁହାର କଲେ ଛୁକୁ ଅସୁବିଧା ଓ ଅମୂଲ୍ୟ ବସନ ନାହିଁ । ଏଠାରେ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଗୋଟିଏ ବୃହତ୍ ନଦୀ ସଦୃଶ ସମୟରେ ଏହାକୁ ପାରି ଦେବାରେ ଅନେକ କଳମ୍ପ ହୁଅଇ ବର୍ଷା ଅରମ୍ଭରେ ଉପ-ଯାନ୍ତ୍ରମାନଙ୍କ ସମାଗମ ଯେଉଁ ବର୍ଷ ଅଧିକ ହୁଅଇ ସେ ବର୍ଷର କଥା ଅତିଶୟ । ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ବିଶ୍ରାମମାନେ ଏକା ବର୍ଷ ଛାଡ଼ି ଦେବନକଲେ ଇଳସେବର ପ୍ରଭୃତି ନିୟୋଗ କରିବାଦ୍ୱାରା କେତେ ପରିମାଣରେ ନଦୀ ପାରିର ସୁବିଧା କରି ଦିଅନ୍ତି ମାତ୍ର କିଛି ସମୟରେ ଦେଶୀୟ ଲୋକାଦ୍ୱାରା ଅଶାନୁରୂପ ସୁବିଧା ଦୋର ଥାରେ ନାହିଁ । ଏବର୍ଷ ଉପଯାହାରୁ ବିଶେଷ ଯାନ୍ତ୍ର ଅସିବାର ଲକ୍ଷଣ ଅଳ୍ପଠାରୁ ଜଣାଗଲଣି କାରଣ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଜଳପଥେ ବିସ୍ତର ଯାନ୍ତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅସୁଅଛନ୍ତି ଉପଯାହା ନିକଟକୁ ଏମାନଙ୍କ ସଖ୍ୟା ପହୁରି ଚାଲି ଦେବ । ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ବଡ଼ ଅନଳର ବିଷୟ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ବରୁଣର ସୁପ୍ରଦେଶ୍ଟି ଇତିହାସର ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଉଚ୍ଚବାଣ୍ଟରୁ ଧୂଆଁନଳ ଛାଡ଼ାଇ ଯୋଗ

ଯାନ୍ତ୍ର ପାରି କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରି ଯେଉଁମାନେ ଏଥିର ଇଚ୍ଛା କେବାକୁ ଉଚ୍ଚା କରିବେ ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଅବେଦନ ପତ୍ର ପାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ବିଜ୍ଞାପନଟି ଇଂରାଜୀଭାଷାରେ ସୁନାମରେ ମୁଦ୍ରିତ ଦେଲା । ତହିଁରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ ଏ ଘାଟର କାର୍ଯ୍ୟ ଦରଦର ଉପକ୍ରମ ୧୯୧୭-୧୮ ଏବଂ ଏଥି ସଙ୍ଗେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀଦ୍ୱାରା ବ୍ୟୟ ଯୋଗ ଦଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ଅର୍ଥ ୫୮୭୨୫ ନା ଅନୁମିତ ହୋଇ ଯାରେ । ଇତିପ୍ରାଥମିକେ ଅବଶ୍ୟ ଅନୁସନ୍ଧାନଦ୍ୱାରା ଏହି ଅନୁମାନ ଠିକ ଅଛି ବ ନାହିଁ ଦୁହିଁ ନେବେ । ଯାହାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା-ପ୍ରାର୍ଥନା ପ୍ରାପ୍ୟ ଦେବ ତାହାକୁ ଉଚ୍ଚରଞ୍ଜିତ ନିୟମମାନ ପାଳିବାକୁ ଦେବ, ଯଥା ।

୧ । ପ୍ରଭାବନ କରୁଥିବ ସଖ୍ୟାରେ ଶେଷ କରିବାକୁ ଦେବ ।

୨ । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିରଞ୍ଜଣ ସର୍ବ ଅନୁଷ୍ଠାରେ ମାସୁଲ ଅଦାୟ କରିବ ।

୩ । କରୁଥିବ ସଖ୍ୟାରେ ଧୂଆଁନଳ ବୋଟି ଏବଂ ଲୋକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖିବ ।

ଉପରଲିଖିତ ନିୟମାନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଯେଉଁମାନେ ସ୍ୱୀକୃତ ଦେବେ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯେତେବର୍ଷ ନିମିତ୍ତ ଚାଲି ଦେବ ତେତେ ବର୍ଷ ଉଚ୍ଚ ଘାଟରେ ଏକାକୀ ମାସୁଲ ଅଦାୟ କରିବାର ଅଧିକାର ଦୟାଯିବ ।

ଗୁନବାଲା ରାଉର ଯୋଗେ ଏନଗରରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନେକ ଶୁଣିବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଧୂଆଁନଳ ଜାହାଜ ରହିଅଛି । ଯେଉଁ ଦକ୍ଷୀଣମାନେ ଉଚ୍ଚ କାରବାର କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବେହୁ ଏହି ଘାଟ ବ୍ୟବସାୟକୁ ବସ୍ତ୍ରଗତ କଲେ ଅଲଭ ହେବ ନାହିଁ । ଅନଳଟ ଦେଇ ବଡ଼-ଘାଟରେ ସତଳ ସମୟରେ ଜଳ ବରଦ ଶୋଭାପ୍ରକାଶୁ ଧୂଆଁନଳ ସିଦ୍ଧା ଅସିବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ରହିଅଛି । ଏବଂ ନଦୀ ଶୟ ବୃଦ୍ଧ ଏ କାରବାରର ବ୍ୟାପାର କରି ପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ପାରି ଦେବାର ସୁବିଧା ଦେଲେ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ କାରବାର ଦେବ । ଅତଏବ ବ୍ୟବସାୟୀ ଲୋକର ଦେବାର ଅନେକ ଅହା ଅଛି ଏବଂ ପ୍ରଦେଶୀୟ ବେହୁ ଲୋକ ସକଳ କଲିଲିଲେ ଅଧିକ ସଖର ବିଷୟ ଦେବ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ବଡ଼ ଓଡ଼ିଶା ସମ୍ପର୍କରେ ମାଉସର ରାଜାକୁଲର ଓ ଅପର ପ୍ରାୟମେସ ବୁଝି ପାଇବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । ଶ୍ରୀମାତୁବରୁ ଅନେକଟିଏ ଏପରି ପ୍ରକାର ବଦ ପାଉରୁ ନାହିଁ ।

ଦୟାମାତବ ସାମୁଦ୍ରିକ ବସ୍ତ୍ରଠିକରଦ୍ୱାରା ବଦାଦତା ମୋ-ବଦମରେ ବଦାଦିତ୍ତ ପ୍ରଭୃତି ଅସାମିନାଟେ ଚୈତ୍ରିକମୁକ୍ତରେ ବଡ଼ ବୁଦ୍ଧିକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଲେ ।

ଏକଜ୍ଞା ସାଲେବୁକ ଥାଆ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୁଝି ଯୋଗାରେ ବଡ଼ ମେ ମାସ ତା ୧୦ ରକ୍ଷା ପ୍ରକ୍ଷରେ ଘୋଟିଏ ପୂର୍ଣ୍ଣା ମୋକଦମା ହୋଇଅଛି । ଯେ ହାମର ଜଣେ ପଠାଟ ସରେ ଅନେକ ନରଦ ଟକା ଘୋଡ଼ା ସୁବାର ସେ ଅଟଳରେ ପ୍ରକାଶ ଅଛି । ପଠାଟ ପ୍ରକାଶରେ ଥିଲା । ଓ ପାହାଜ ଶି ବନାଦ୍ୱାରା ଉପରେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାୟ ସାଲେବୁକ ସେ ସଦ ବେଦଦ ତାହାର ବୁଝା ମତା ଏକାକୀ ଘରେ ଥିଲା । ସତ୍ତରେ ଦେବ ତାହା ସଲେ ପ୍ରଦେଶସୁଦ୍ଧକ ବୁଝିବୁ ବଧ ବର ପରଦାକ ଅନେକ ଘୋଡ଼ା ମାତ୍ର ଦୈନନ୍ତ ମାଲ ଘୋଡ଼ା ହବା ଶାଳ ବହୁପର ଓ ସେ ବେ ବଦାଦ ସର ବର । ତହିଁ ଅଭବନ ପ୍ରକାଶରେ ବଦାଦ-ବେଦାଦିକାରୁ ପ୍ରାୟସରେ ଏ ସମ୍ପାଦ ବସନର ଓ ସପର ଚପଟ ଘଟିଅଛି । ନଧକାପ ଅଭୂତି ନାହିଁ, ଧବ ପଦ୍ମକ ପଦ୍ମ ସେ ଏବଂ ପିଠ ଦେଉଅବ ସନେହୁ ନାହିଁ ।

କାରତା ଚକଟ ମହାମଘରେ ଦୁଇଟିଟି ନରଦ ଧୂ ପାଠରେ ବସି ଦାନ୍ତସମ୍ପର୍କରେ । ସେ ସମୟରେ ଦେବେଦ ଦୁର୍ଗୀର ହୁଅ ସେଠାରେ କେତେଜଣର ଦେଖି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଚଳି ଉପସଥ ହୁଅଲ ଉପରକୁ ବାଲି ଘୋଡ଼ାଦିଲ । ତହିଁ ସେମାନଙ୍କ ମାତା ବୁଝିର ଦୃଷ୍ଟିପ୍ରଦେ ଚକଟ ଅପଣା ଘାଟକଦାଦ ବନେଟ ଅପାଦ ବଦ ଓ ଅନ୍ୟ ନଦୀ ପାଣି ଉଚ୍ଚରକୁ ଛାଡ଼ି ନେଇ ମାଉସକାଉର । ପାଣି ଅନୁସର ଓ ଅନେକ ଘେବ ପଡ଼ି ଅସିଥିଲେ ମାତ୍ର ଦେବୁ ସେ ପଦକଦଳରୁ ରଖାବରପାଇଲେ ନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଶା ବଦରେ ଅବକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦୁଇଟି ବଦୋ-ବସ୍ତ୍ର ଦେବାର ଧୂମ ପତ୍ର ପାଇଅଛି ଏ ବଦୋବସ୍ତ୍ର ଅବକାର-ବସିମୁକ୍ତମାତବ ପ୍ରଭାବ ଅନୁସାରେ ହେବ । ଏବର୍ଷ ବଦୋବସ୍ତ୍ର ଇଂରାଜୀ ସାହେବ ବଦର ନରଦ ବରଦେ ଦେଖିବାରେ ଅସିବ ।

ବଡ଼ିଏ ସର୍ବେ ସୁନ୍ଦର ୮ମ୍ ସିଖ ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରମାତବ ବାହୁର୍ଣ୍ଣ ସନ ୧୯୧୮ମସିହା ଉଦ୍ଦେ ମାସ ତା ୧୨ ସତ-ଠାରୁ ଅବଶ୍ୟ ମାସ ତା ୨୮ ରଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି ସୁନ୍ଦର ପ୍ରଥମ ଶିଖ ବାର୍ଷିକ ବରପଲେ ।

ସୁମ ମିଳନସିପଦ ବସିମୁକ୍ତ ଦାହୁଚରଦ୍ୱାରା ବଦାଦ ପାସକର ସୁନ୍ଦ ଦେବାରୁ ବାଦ ୧୭ ମହାଟେ ଉଚ୍ଚ ନରଦର ନୃପର ଓ ଅର୍ଦ୍ଧର ବରଦାଦାକଦ୍ୱାରା ଜଣେ ଦେବ ବଦାଦର ଦେଖା ଅବଶ୍ୟକ । ଏପ୍ରକାର ବର୍ତ୍ତମାନକ ଅପାମି ଅପଦ-ମାସ ତା ୧୦ ରଦ ଉଚ୍ଚ ଚର୍ଚ୍ଚାଦନର ପତ୍ର ଛିନ କଥେହେ ।

ବରଦଦାଦାଦେବରେ ଚୈତ୍ରିକରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବର୍ଷ ଦେବଲକ୍ଷ୍ୟ ସାହେବ ସୁଦ ଚକ୍ରାଦ ଦେଶୀୟ ପ୍ରାନ୍ତିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଦାଦ୍ୱାରା ପ୍ରାନ୍ତିକେଟ ପ୍ରକାଶ ଓ ଦକାହୁ ବାର୍ଷି ସମାଧା ବଦାଦ ବାର୍ଷି କଦୋବ ଦେଲେ ।

ରତନୋମନୀର ଚିତ୍ର ମନୋହରଠାରେ ମରସ୍ତ୍ରମ ଅର୍ଥାତ୍ କର୍ତ୍ତା ରୁ ଅର୍ଥ ହେବାକୁ ତାର ସମ୍ଭାବ ଅଛି ।

ଅର୍ଥସ୍ତ୍ର ହେଉଛି ସର୍ବତ୍ର କାଳକାଳୁ ଅନନ୍ତ ହେବୁଁ ସେ ବାବେର କଲେକ୍ତର ଗ୍ରାହ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରକଳା ଚୋପୁସ୍ତକ ଅକାମମୁଦ୍ରାରେ ପଢ଼ିତ ହୋଇଅଛି । ଏହାକ ଚମ୍ପୁ କ ୨୫ ଟ ହେଉଥିଲା ଏକ ଚିତ୍ରାକ ପ୍ରକାଶରେ ସେହିକଳା-ପଦ୍ମରେ ବାନ୍ଧି କରୁଥିଲେ ।

ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଚୋପୁସ୍ତକ ଦଳପଦ୍ମ ଗୁରୁତରତ୍ତ୍ୱ ଅର୍ଥାତ୍ ଏକେଶଠାରେ ଅଟେ ଯାଉଥିବା ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । କଥିତ ତୁଳ୍ୟ ଚୋପୁସ୍ତକ ଅପରାଧ ଗୁଣ୍ୟ ସେଇ ପାଠକା ଓ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରୀକର ଗୁରୁ ହେବା ଇତ୍ୟାଦି ବସ୍ତୁ ସ୍ଥିର କରା-କାରୁ ଉପସ୍ତଳେ ଦେଖାଦେଖିମେଣ୍ଡରେ ଅପେକ୍ଷା କରୁ-ଅଛନ୍ତି ପୁଣି ଏମନ୍ତ ମଧ୍ୟ କଥିତ ତୁଳ୍ୟ ସେ ଉପଦେଶୁ ଚିତ୍ର-ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ପଢ଼ିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ସର୍ବମେଣ୍ଡରେ ରପୋର୍ଟ ଅନୁସାରେ ଏକେଶଠାରେ ଦେଖାଦେଖିମେଣ୍ଡ ଚାହାନ୍ତି ଅଟକାଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲ ତାଙ୍କ ଏଣିକି ଶୁଣିବେ ନାହିଁ ।

ଜଗନ୍ନାଥ ସିଦ୍ଧପୁର ସମ୍ପାଦ ।

ସତ ବୃଦ୍ଧକାର ଗୁରୁରେ କେତେକେ, ତରଳତା ମୌଳିକ-କବିତାକାରୀ ବ୍ୟବକାରରେ ଏକତର ଅଧ୍ୟାୟେ ଯାଉଥିଲା । ସତ୍ତ୍ୱ ଅଭିକାରମୟ ଏକ ହେ ମଧ୍ୟ ଏକା ; ଏପରି ସମୟରେ ଚୋପୁସ୍ତକ ବ୍ୟାପ୍ତ ଅଛି ଚାହାନ୍ତି ମାତ୍ର ପଢ଼ାଉ । ପର କବିତା ପ୍ରାଚୀନକାଳରେ ଚୋପୁସ୍ତକରେ ସେଠାରେ କେତେକ ଅଧ୍ୟାୟ-ଟିରୁଅଛି, ଏକ କବିତାରେ ଚାହାନ୍ତି ମଧ୍ୟ ଏକ ଉପାଦାନ ଅଛି ପ୍ରକୃତ ପଢ଼ିଅଛି ।—ଅଧ୍ୟାୟ ମୁଦ୍ରାକ୍ତିର ପଢ଼ିତମ୍ବ ମିଳି ନାହିଁ ।

ଏତ ପ୍ରକାରର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯେତେବେଳେ । ବ୍ୟାପାର-କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ତରଳତା ସମ୍ପାଦକେ ପଢ଼ିଲେ ଲେଖି ଯାହା ସମ୍ପାଦନା ଏବଂ ସେହି ପୁଣି ଏପରି ଅନୁକୂଳ ଗୀତ (ଚିତ୍ର ବାଉଁଶ) କୋଣେ ଯାଉ ଆସେ, ଉପଦେଶ ମାତ୍ର ଚାହାନ୍ତି ତମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଶୁଣି ପାଠକେ ନାହିଁ । ଏପରି କଲେ ଅପରାଧ ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରକାଶିତ ତୁଳ୍ୟ ?

ଉପଦେଶ ଯାହା ଶୁଣିଲେ ଅଧ୍ୟାୟ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଆସନ୍ତୁ ଏକ ଲେଖି ଚାହାନ୍ତି ପୁଣି ଅଧ୍ୟାୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏପରି ରୋଚନା କରୁଥାନ୍ତୁ ସେ ଶାନ୍ତିରସର କଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ଅଧ୍ୟାୟକ ହୋଇପଡ଼ି ସେଠାରେ ଦେଖା ଯାଉ ନ ଥିଲେ ।—କୋପୁସ୍ତକ ଲାଗୁ ହୋଇ; ଯାଉଥାଉ କି ଥିଲେ ପଦ ?

ଅପ୍ରକାଶିତ ବାହୁଳ୍ୟ, ଅପରାଧସମ୍ପାଦକ ଉପସ୍ଥାନକ ପ୍ରକୃତ ସତ୍ତ୍ୱ ସତ୍ତ୍ୱ ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶଂସନାୟ । ଗୋଟିଏ କବିତା-କର୍ତ୍ତା ନିୟମ୍ବ ବାଳକର କଷ୍ଟରେ ଏକ ଅଧ୍ୟାୟ ଉପରେ ସେ କାଳପ୍ରକାର ଚୋପୁସ୍ତକ କରୁ ସୁଦ୍ଧା ଚାହାନ୍ତି ଅଧ୍ୟାୟ କର ପାଠକ ନ ଥିଲେ । ପ୍ରମୋଦ ଚାହାନ୍ତି କଷ୍ଟ ହୋଇ ପ୍ରାୟ ସେମାନେ ଉପକର୍ତ୍ତା ହୋଇଗଲା । କାଳକଟି ଅଧ୍ୟାୟ ହୋଇ ଯାଉ-ଥିବାର ଦେଖି ପୁରୋକ୍ତ ବାହୁ ଚାହାନ୍ତି କଷ୍ଟ ହେବୁ ଅଧ୍ୟାୟ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ନିଉତ୍ତର ସିଦ୍ଧପୁର ଉପକର୍ତ୍ତା କେତେକ ଶାଳରେ ମାଛକା-ସମ୍ପାଦକ ଏପରି ଶାଳ ହୋଇ ଯାଉ ଅଧ୍ୟାୟ କର୍ତ୍ତା ହେବୁ କେତେକାଳରେ ପୋଲ ପୁଣିବାର ଅଧ୍ୟାୟ ହୋଇ ଅଛି ।—ଉପସା କରୁଁ କର୍ତ୍ତାପଞ୍ଚାୟମାତ୍ର ମନ ଶାନ୍ତି ଅଧ୍ୟାୟ କରୁକି ।

ଅପ୍ରକାଶିତ ସିଦ୍ଧପୁରର ଅଧ୍ୟାୟ ବାଉଁଶ ଉପକାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହେଉଅଛି ।—ମାଟିଗୋଲା କର୍ମର ଧୂମଧାମ ଅନୁପମ ମାତ୍ର ।

ଗୁରୁକବିତା ପ୍ରକାଶ ସାମାନ୍ୟ ପଦ୍ମମାତ୍ରରେ ଦୁଃଖ ହେଉଅଛି ।

ଗୁରୁକବିତା “ସପିତା”ର “କରୁଁ ହିତୁର ସମାପ” ମଧ୍ୟରେ “A sewing class is much required” ଶ୍ରେଣୀ “A serving class is much required” ବୋଲି ମନ୍ତ୍ରଦେଉ ଅଛି ।—କଳ୍ପୋଚ୍ଚରକ ଲୁମ ଏହାର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ହୋଇପାରେ

କାଳପୁର ସଂବାଦ

ଉତ୍କଳମାତୃଭାଷାରେ ଏଥଳରେ କେତେକ ଦୋଷୀ ଓ ଦୁଃଖ ହୋଇଥିଲା ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ବାସକୁ ଉଚ୍ଚ ଯାଉଅଛି -କୃଷିକାରମାନେ ଗୁଣକରାରେ ନିମନ୍ତ ଅଛନ୍ତି ଏକର୍ଷ ଅଧ୍ୟାୟକ ଅର୍ଥାତ୍ ହୋଇ ନ ଥିଲେହେଁ କଷ୍ଟ ଓ ଉପରକ ପ୍ରକୃତ ନାଶା ଶାଳକୁ ପ୍ରକାଶ ଅପରାଧ ଅନୁପାଦ ହେଉଅଛି କିନ୍ତୁ କେତେକ କୁମ୍ଭୀର ହୋଇଅଛି ଯାହା ହେଉ ଉପମତେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛିକୁ ଗୋଟିମାନେ ସନ୍ତୋଷ ଅଛନ୍ତି —

ଶରୀରୀ ପ୍ରକାଶ କରୁପୁଣ୍ୟ କଳାପେଶ୍ୟା କାନ୍ତି-କୈତରଣୀ ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତେ ଶାନ୍ତିପ୍ରୋତ୍ସାହନ ହେବୁଁ ଯାଉଅଛନ୍ତି ଏକ ତତ୍ତ୍ୱର ଦାଃସ୍ୟ ଗ୍ରାହ୍ୟ ମାନକର ଏକପ୍ରକାର କରମ ଘର ହେଉଅଛି- ଓ ମୋଦ ଓ ଗୋର ଦୋଷାମାନେ ମଧ୍ୟ ଘର ବଦଳାରେ ଦୁଃଖ କରୁ ନାହାନ୍ତି ସେମାନେ ସମସ୍ତପ୍ରକାର ଘାତପ୍ରହାର ଘଣ୍ଟ ଉପସ୍ଥାନରେ ମୂଲ୍ୟରେ ବସ୍ତୁ କରୁଅଛନ୍ତି ବେଳେ କୃଷିକର ଉପେକ୍ଷା କଷ୍ଟ ହେଉଅଛି—

ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ଅପ୍ରା ଉତ୍କଳ ସୁଖି ହେବାକୁ ଓ ମୋଦର ଅଧ୍ୟାୟ ଶୁଣି ନ ଥିବାକୁ କର୍ତ୍ତାମାନ ଗୁରୁ ଶାନ୍ତି ହୋଇଥିବା ଶାଳରେ କିତା ମାତ୍ର ପ୍ରଥମ ଉପସ୍ଥାନ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରକର କେତେକ ପ ୧୧ ଶା ଠାକୁ ହେଉଅଛି । ତତର ମାତ୍ର ତା ୧୦ ଉପରେ ଏ ଶାଳରେ ଉପକର ସର୍ବ-ଲେଖକ ମରୁପୁଣ୍ୟ କାଳ ହେବାର କରୁପାଦକେତେକେ ଉପକର୍ତ୍ତାମାନେ କଳ୍ପପତ୍ର ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ।

ସୁଗ୍ରହବାଦ ।

ଏକର୍ଷ ଗୁଣ୍ଡିଆପାରେ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ବଡ଼ ଉପଦେ-କବୋର କମାଦାଉଅଛି । କର୍ତ୍ତାମାନ ୫୨୦୦୦୦ ଲକ୍ଷ ହାତର ପାପୁ ଓ ସୁଲ ହେବୁଣି ଅର ସେପରମାନେ କାଳି-ନାମାନେ ଏର ପାପକରକାରଣି ବ୍ୟତ୍ତ ହେଉଅଛନ୍ତି ସର ଲକ୍ଷି ହାତର ଚଳାକାରକ ଶାନ୍ତି ଉପକୋପାଦ ବାହୁ ଉପୋଷ୍ଠା ମହାଶୟ ବାସ୍ତୁକିକାର ପରତମ୍ବ ଦେଇ ନ ଆନ୍ତେ ଦେବେ ଅଧ୍ୟାୟ ଶକା ଅଧ୍ୟାୟ ହୋଇଆଣା । ପାପକରକାରଣି ଘେବେ ପରମାତ୍ର ଦେଇ ଦରକା ମତ୍ତ-ଅଛନ୍ତି ଗୁଣ୍ଡିଆ ପାପ ନ ପାଇ କଡ଼ ଦରକର ହେଉ-ଅଛନ୍ତି । ସତ୍ତ୍ୱ ପୋଷ୍ଠା ବାହୁ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟକରକେ ଦେବେ ଏକପକ୍ଷରେ ଓ ସରକଳା ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କର କଷ୍ଟ କ୍ରମ୍ବ ହେବ ମଧ୍ୟ ଏ ଉପକାର ଅମଳ ଓ ଉପସ୍ଥାନକର ଏହ କର୍ତ୍ତାମାନେ ଦେଖି ଘେବେ ଅବାହୁ ହେଉଅଛନ୍ତି । (ସର୍ଥା ସର୍ଥା ଉପସ୍ଥାନ) ଉପୋଷ୍ଠା ବାହୁ ସୁଦ୍ଧା ତତ୍ତ୍ୱ ଓ ସେମାନ-କଳପ୍ରକାଶ କଷ୍ଟ ଦୁଃଖ ଲକ୍ଷରେ ବଡ଼ ଉଲ୍ଲ ହେବ ।

ଉତ୍କଳମାତୃଭାଷାରେ ସେପରି ଦରେ ଅଧ୍ୟାୟ କରୁକାର ମିଳୁଥିବ ଅଛନ୍ତିକାର ୩୫ ମୁଦ୍ ପର କରୁକି । କାରଣ ଯାତ୍ରୀମାନେ ସିଦ୍ଧିକାର ଅଧ୍ୟାୟ ଶାଳାରେ କାନ୍ତିମାନେ କଳାଶଳା ଦେଲେକି ।

ଗୁରୁକବିତାପେଷା ଏଥର ଉପସ୍ଥାନକୁ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସମାବେଦ ଓ ଅଧ୍ୟାୟ ପଦ୍ମମାନେ କମା ଓ ଘର ଦେଇ ଦୁଃଖ ହେବାକୁ ଓ ଘରଠା ଅଧ୍ୟାୟ ମାତ୍ରକୋର ଉନ୍ନ ହେଉଅଛି ।

ପଦ୍ମପ୍ରେକ୍ଷକ ପ୍ରକାଶ

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଦାସ ଗୁପ୍ତ—ଉପସ୍ଥାନ-ପାଠର ପ୍ରକାଶକ ବିଭବରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତିକି କବ୍ୟାଚରକମିତା ଏହାକୁ ଭଲ ବିଶ୍ୱାସ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଅଧ୍ୟାୟକାର ଅପରି କରବାର ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଅନୁମାନକ ବିବେଚନାରେ ଉଲ୍ଲ କମିତାକି ବିଶ୍ୱାସ ଠିକ ହୋଇ ଅଛି କି ନା ସମସ୍ତଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ କରବାର ଅଧ୍ୟାୟ ଅଛି ।

ସମ୍ପାଦକ

ପ୍ରେକ୍ଷକପଦ୍ମ ।

ପ୍ରେକ୍ଷକପଦ୍ମର ମହାମତ କମଳେ ଅପ୍ତେ-ମାନେ ଦାୟା କୋର୍ଟ ।

ମାତୃକର ଶାନ୍ତିକୁ ବାହୁ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସର୍ବାପେକ୍ଷା ମହାଶୟ !

ଅପରାଧକ କଳାପେଶ୍ୟା ପ୍ରକାଶରେ ଉଲ୍ଲକ୍ଷିତ କେତେକ ପଞ୍ଚିକୁ ପ୍ରକାଶ କର ବାଧ୍ୟତା କରବେ ।

ଏଅଞ୍ଚଳରେ ଲୋକମାନେ କୁରୁକୋରେ ଅଭିଶୟ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ଅଧ୍ୟାୟକେ କାଳ-ଗ୍ରାସରେ ପଡ଼ିତ ହେଉଅଛନ୍ତି । ସର୍ବଶାନ୍ତିକର ମାନବୀୟ ଅଧ୍ୟାୟକାଧ୍ୟାୟ ଯାଧାରଣଲୋକଙ୍କ ଉପକାରଣେ କି ୩ ଶ ଦେଶୀୟ ଉପସ୍ଥାନ ଲକ୍ଷି (ଚାକର ଚାକର କୁଣ୍ଡା କେଉଁ ମୁଦକୁ ଯାଉଥିବାରୁ) କାଳପ୍ରକାର ଉପସ୍ଥାନ ପ୍ରକାଶ କରୁର ବେଶ୍ୟା-ଲିମାକନ୍ ଶ୍ରେଣୀକୃଷାରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି, ସେଥିରେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ଉପକାର ହେଉଅଛି ଏକ ମହାଶୟ-କାଳର ସାନ୍ତିକ ମାନବୀୟ ବାହୁ ସତ୍ତ୍ୱକେଶ୍ୟ-ଦେଓ କିଳି ଗୁଣ ଦୟାରେ କେତେକଲୋକଙ୍କ ଆବେଶ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ବାହୁ ମହାଶୟ ଦେଶୀୟ କୈବଳ ଉପସ୍ଥାନ ଚାଣ୍ଡି ମଧ୍ୟ ଅଛି କାଲ ଏଅଞ୍ଚଳରେ ଅଭିଶୟ ବୁଝି ହେଉଥିବାରୁ ଅଧ୍ୟାୟକ କୁରୁ ଅଭିଶୟ ବୁଝି ହେଉଅଛି ଉଲ୍ଲ ।

୧୮୮୭ } ଅପରାଧକ ଏକାନ୍ତ ବସନ୍ତ
କା ଅଠମକି } ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ
କିଳି ଗୁଣ୍ଡିଆ } ହେଉଅଛି

Sir,

In reference to the Paragraph in the *Dipika* of 29th ultimo, enquiring whether students of the 1st class Ravenshaw Collegiate school are eligible to compete for what I shall call *GLADSTONE Prize*," I beg to inform you that they will not be excluded, although *technically* speaking, the Collegiate school is not an Entrance school.

Bamanghatee } Yours faithfully,
5-6-86. } S. Datta.

POLICE.

To
The Editor, Utkal Dipika.

Sir,
Is a police officer authorised to enter a house and execute a search warrant or institute a search on his own responsibility *without his uniform* on? I think not. The law requires police officers to be *in uniform* when on duty. Yet, this was exactly what came under my observation this morning. A head-constable in plain clothes smoking a cheroot away and entering house after house for the purposes of a search, in broad daylight and in a city like this seemed to think he was in the very midst of a mofussil village! Last evening I noticed a drunken brawl on the streets which no doubt lasted over an hour. Men women and children of the *Dher* caste in one promiscuous tumult literally blocked that part of the road, and passengers had to elobw out of it as best they could. In vain I looked around, the *lall pugreeballa* was as usual conspicuous by his absence. Are not stray cattle an every day nuisance in the streets? I hope sir you will expose the conduct of such a police and do an immense service to the public. I shall revert to this subject again.

Cuttack
27-5-86

Sigma

TO THE EDITOR OF UTKAL DIPIKA
DEAR SIR,

I request you will be good enough to publish the following in continuation of the letter published in your last.

"In the supremacy of self control" says Herbert Spencer "consists one of the perfections of ideal man". It is very difficult to distinguish an *ideal man* out of the numbers that frequented, and frequent in this world, a man who deserves the appellation and who is true to every reponds for which he has been destined. But before we proceed to hanker after illustrations, in England, or in a foreign land, we shall not forget our ancient Rishis. These venerable devotees of ancient India, who inculcated in us meditation, ascetism and spirituality; and who taught us faith and loving communion, who as Kesab Babu says "baptized us with the spirit of heavenly madness". It has been once remarked by Kesab Babu that the contemplative devotees of ancient India "positively affirmed that they saw *Him* face to face as a brilliant Spirit." "This is doubtless the result of that mental process called attention and psychology cannot carp at it." Hence it is fully inteligible that those Rishis were in other words "ହିର ପୁଞ୍ଜ". I should therefore recognise those sages to be ideals. Is it desirable or possible that we should hanker after such men of consummate genius in England or in a foreign land when we boast of India as the birth places of Sankaracharya, Bhasker, Budha, Chaitanya, Nanak, Gautama, Parasar, Hari Das &c &c.; and I have no hesitation in inviting the attention of my friends & brethern to grant thee as models. Veneration makes in the mind just as we come in contact with them through the medium of Books. Says wordswothr "books we know are a substantial world, both pure and good Round which, with tenders strong as flesh and blood our pastime and our happiness grow" in order to satiate the thirst of readers I shall quote a stanza from *Bhagabat*

gita showing the indications and distinguished traits of "ହିର ପୁଞ୍ଜ" men as have been cited in the said book.

"ପ୍ରକୃତ ଶରୀର ବାମାନ୍, ବଦାନ୍, ପାର୍ଥ ମନୋହରାନ୍ ଅସୁନ୍ଦରାବାସନାନ୍, ଶୁଣିତପ୍ରକୃତୋତ୍ତମେ ।
ଦୁଃଖେଷୁ ନିରାମୟାଃ, ସୁଖେଷୁ ବିପଦଃ କାଳଘନକରଃଶୋଧଃ, ହିରା ମୂଳକତାତେ ।
ସଃ ବଦାନ୍ତାଶ୍ଵାସନେଷୁ ପ୍ରକୃତ ପାଦଘରଘରଂ ନାଭିନନ୍ଦନେ କ ଚକ୍ଷୁଃ ପଦଂ ପ୍ରଜ୍ଞ ପ୍ରଦତ୍ତା ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅର୍ଚ୍ଚନୁ କରୁଅଛନ୍ତୁ ତେ ପାର୍ଥ! ଯେତେବେଳେ ଦେବମାନେ ମନୋହର ବାମନାସୁ ପଦଘନ କରନ୍ତି ଏବଂ ସୁଖ ଅସୁ ମାନେ ସୁଖେ କରନ୍ତି ସେତେବେଳେ ହିର ପୁଞ୍ଜ ବୃତ୍ତାନ୍ତ । ଦୁଃଖରେ ଅନୁକୃଷ୍ଣପୁରୁ ସୁଖରେ ହୁଡ଼ାଶୁଳ୍ୟ କରନ୍ତେ ନିରାୟ ଏବଂ ଅଶୋଧିତ ହିରପୁଞ୍ଜ ବୃତ୍ତାନ୍ତ । ଯେହି ଦେବ ଅପଦାତାରେ ସ୍ଵେଦ ମନୋହରାନ୍, ସୁକ ବା ଅସୁର ନିଶ୍ଚୟ ସୁଖରେ ଅନନ୍ଦ ଭଗ୍ନ ଦେହାତ କରନ୍ତି ସେହି ଦେବେ ପ୍ରଜ୍ଞ ପ୍ରଦତ୍ତା ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

Here the readers will find an assimilation of "Self control" as mentioned in Spencer's work with that of "ହିର ପୁଞ୍ଜ" in Bhagabatgita. It is clear the more that a *man* with the above designation can neither perceive happiness nor even tribulation. They remain afar from sensations, aspirations and vanitie-squalities which turn to be friends with mankind. I don't recommend my friends to hear those who enter the world associated with vain ideas and like tantalising clouds unable to brave the *trials* have been hurled headlong into a bottomless perdition and have disappeared for ever. The lecturers on religious discourses come and instruct the audiences with this or that but hardly carry out their schemes to the last. Friends! do not captivate yourself in their whimsical projects.

"Chaitanya, Sakhyamuni, and Nanak will be trusted leaders in the long run. Let us sit at their feet, let us hold communion with their spirits. Let us learn from them of their meekness, self sacrifice, and their unbounded love for humanity." Don't let off your sacred threads.

"Pitch thy behaviour low, thy projects high so shall these humble and magnanimous be Sink not in Spirit, who aimeth at the sky shoots higher than he, that means a tree"
R. B. K.

ENGLISH TEXT-BOOKS FOR MIDDLE ENGLISH SCHOOLS. 1886-87.

ENGLISH LANGUAGE.

t. Class ... Royal Reader No. IV. d. ,, ... Do. No. III. d. ,, ... Do. No. II. h. ,, ... Sarkar's Second Book Reading.

h. ,, ... Do First Book of Reading or Mrs. Griffin's English made easy.

ENGLISH GRAMMAR.

t. Class ... Lennie's Grammar. d. Class ... Do. Do. d. Class ... Chamber's grammatical Primer or Society's Elements of grammar.

ପଦ ୧୮୮୭-୮୭ ସ୍ଥାନର ମଧ୍ୟଶ୍ରେଣୀ- ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଭାଗ ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ-ପଦ୍ୟ ।

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ।—ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା । ୨ୟ " ଏକତ ୩ୟ " —ରୂପାଠ ପ୍ରଥମଭାଗ ବା ଭୂଗୋଳ ବା ବସ୍ତୁବିଜ୍ଞାନ ବା ହିତାଧାର । ୪ର୍ଥ " —ଜ୍ଞାନୋଦୟ ବା ଦେଖୋଦୟ ବା ହୃଦବୋଧ ବା ପାଠମାଳା ବା ଅଭ୍ୟାସମଞ୍ଜରୀ । ୫ମ " —ବର୍ଣ୍ଣବୋଧକ (ସୋପାନ) ବା ବର୍ଣ୍ଣବୋଧକ (ଗୋବିନ୍ଦ-ରଥ) ବା ବର୍ଣ୍ଣବିଜ୍ଞାନ ବା ବିଶ୍ୱାମୟ ପ୍ରଥମଭାଗ ବା ଭାବ୍ୟଶିକ୍ଷା ପ୍ରଥମଭାଗ ବା ପ୍ରଥମପାଠ ବା ବାଳବୋଧକ ବା ପ୍ରଥମଶିକ୍ଷା ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ-ପଦ୍ୟ ।

୩ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।—କବିତାବଳୀ ୨ୟ ଭାଗ । —ଏକତ ୧ମ ଭାଗ । —ସରଳକବିତା ବା କବିତାକ-ଳାସ ବା ପଦ୍ୟପାଠ ।

୪ର୍ଥ " —ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ ଗୀତା ବା ଭାଗବତ୍ କାବ୍ୟର ସମ୍ପର୍କ । ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ।—ସରଳକବିତା । ୨ୟ " ଏକତ ୩ୟ " —ରୂପାବଳୀ ବା ବାଳ-ବୋଧ ବ୍ୟାକରଣ । ୪ର୍ଥ " —ସରଳ ବ୍ୟାକରଣ । ଭୂଗୋଳ । ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ।—ଭୂଗୋଳ ପାଠ ଏବଂ ଦୁର୍ଗାଚାରଣର ପ୍ରାକୃତ ଭୂଗୋଳ । ୨ୟ " —ଭୂଗୋଳ ପାଠ ବା ଭୂଗୋଳ ବିବରଣ । ୩ୟ " —ସରଳ ଭୂଗୋଳ ବା ଭୂଗୋଳ-ସର (ଗୋବିନ୍ଦ ରଥ) ବା ଦେଶ ଭୂଗୋଳସାର । ୪ର୍ଥ " —ଦ୍ୱାରାବୀକୃତ ଓଡ଼ିଶାର ଭୂଗୋ-ଳ ବା ଦେଶ ଓଡ଼ିଶାର ଭୂଗୋଳ । ଷ୍ଟେଟ୍ସ । ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ।—ଉପାପ୍ରସାଦକ ଷ୍ଟେଟ୍ସ । ୨ୟ " —ଉପାପ୍ରସାଦକ ଷ୍ଟେଟ୍ସ ବା ସିଦ୍ଧାନ୍ତସୂତ୍ରକ ଷ୍ଟେଟ୍ସ । ୩ୟ " —ସିଦ୍ଧାନ୍ତସୂତ୍ର ବା ଉପାପ୍ରସା-ଦକ ଷ୍ଟେଟ୍ସ । ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ । ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ।—ଉପେକ୍ଷାପଦ୍ୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ୧ମ ଓ ୨ୟ ଭାଗ । ୨ୟ " —ଏକତ ଏକତ ୩ୟ " —ଏକତ ୧ମ ଭାଗ ବା ଅବଶିଷ୍ଟାମଞ୍ଜରୀ ବା ପ୍ରଥମାବଳୀ ବା ଅବଶିଷ୍ଟ । ୪ର୍ଥ " —ଅବଶିଷ୍ଟାମଞ୍ଜରୀ ବା ଗୋବି-ନ୍ଦରଥ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ବା ସରଳକବିତା ପ୍ରଥମଭାଗ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ । ଭବିତାସ । ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ।—ଉତ୍କଳ ଭବିତାସ । ୨ୟ " —ଏକତ

୩ୟ " —ଓଡ଼ିଶାର ପଶ୍ଚିମ ଭବିତାସ (ଦେଶ ପ୍ରେସ) ବା ଜଗନ୍ନା-ଥର ଲଳନା ଓଡ଼ିଶାବିଜ୍ଞାନ । ଷ୍ଟେଟ୍ସମାଳା । ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ।—ଦ୍ୱାରାବୀକୃତ ଷ୍ଟେଟ୍ସମାଳା । ୨ୟ " —ଦ୍ୱାରାବୀକୃତ ଷ୍ଟେଟ୍ସମାଳା । ୩ୟ " —ଦ୍ୱାରାବୀକୃତ ଷ୍ଟେଟ୍ସମାଳା । ୪ର୍ଥ " —ଦ୍ୱାରାବୀକୃତ ଷ୍ଟେଟ୍ସମାଳା । ବିଜ୍ଞାନ । ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ।—ଦ୍ୱାରାବୀକୃତ ବିଜ୍ଞାନ । ୨ୟ " —ଦ୍ୱାରାବୀକୃତ ବିଜ୍ଞାନ । ୧୮୮୭-୮୭ ସ୍ଥାନର ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଭାଗ । ସାହିତ୍ୟ-ପଦ୍ୟ । ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ।—ଉତ୍କଳ ପଦ୍ୟ । ୨ୟ " —ଜ୍ଞାନୋଦୟ ବା ଦେଖୋଦୟ ବା ହୃଦବୋଧ ବା ପାଠମାଳା ବା ଦେଖୋଦୟ । ୩ୟ " —ବର୍ଣ୍ଣବୋଧକ (ସୋପାନ) ବା ବର୍ଣ୍ଣବୋଧକ (ଗୋ-ବିନ୍ଦରଥ) ବା ବର୍ଣ୍ଣବୋଧକ (ଗୋବିନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକ) ବା ବିଶ୍ୱାମୟ ବା ବାଲ୍ୟଶିକ୍ଷା ବା ପ୍ରଥମପାଠ ବା ପ୍ରଥମଶିକ୍ଷା ବା ବାଳବୋଧକ । ସାହିତ୍ୟ-ପଦ୍ୟ । ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ।—କବିତାବଳୀ । ୨ୟ " —ଉତ୍କଳ । ବ୍ୟାକରଣ । ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ।—ବାଳବୋଧକ ବ୍ୟାକରଣ ବା ଭାଗବତ୍ ବିଜ୍ଞାନ । ୨ୟ " —ସରଳ ବ୍ୟାକରଣ । ଭବିତାସ । ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ।—ଓଡ଼ିଶାର ପଶ୍ଚିମ ଭବିତାସ (ଦେଶ ପ୍ରେସ)

ଭୂଗୋଳ ।

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ।—ସରଳ ଭୂଗୋଳ ଓ ଦେଶ ଓଡ଼ିଶାର ଭୂଗୋଳ ।

୨ୟ " —ସରଳ ଭୂଗୋଳ ବା ଗୋ-ରମରଥ ବା ଦେଶଭୂଗୋଳ-ସାର ।

ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ।—ଅଳ୍ପ ଜ୍ଞାନପତ୍ର ବା ଅଳ୍ପ-ପ୍ରବନ୍ଧ ବା ପ୍ରଥମାଙ୍କ ବା ଉ-ମେଶଚନ୍ଦ୍ର କୃତ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।

୨ୟ " —ଅଳ୍ପ ବାଲ୍ୟସିକ୍ଷା ବା ଗୋବିନ୍ଦ-ରଥ ବା ରତ୍ନଚକ୍ର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।

କ୍ଷେତ୍ରଭୂମି ।

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ।—ଉପାସ୍ତସାଦ ବା ଶିବକାଶ୍ୟପୁସ୍ତକ-କୃତ କ୍ଷେତ୍ରଭୂମି ।

କ୍ଷେତ୍ରପରିମାଣ ।

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ।—ସରଳପଦ୍ଧତି ବା ସରଳ-କ୍ଷେତ୍ରପରିମାଣ ।

ବିଜ୍ଞାନ ।

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ।—ଉଚ୍ଚତ୍ୟକ୍ତ ବସ୍ତୁ ବିଜ୍ଞାନ-ସୂତ୍ର ।

ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା ।

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ।—ବଳ୍ୟବୟସ୍ତକ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ-ରକ୍ଷା ।

ବିଜ୍ଞାନପତ୍ର ।

୧ କ୍ର । କଟକ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ପାଳିକା ।

ଏକଦ୍ଵାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନ ଦିଆଯାଉ ଅଛି ଯେ କଟକ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ପାଳିକା-ରାଜ୍ୟର ଲକ୍ଷ୍ମଣନାଥ ଦୋଷୀ ଅର୍ଥାତ୍ ଦୋଳମଣ୍ଡଳ ନିକଟରେ ଏକଗୋଟି ନୂତନ ବାଣିଜ୍ୟାତ୍ମକା ତଳତଳ ନିକମସର ଶାଳିକା ଶେଷ ମଙ୍ଗଳବାର ଶେଷ ଦିନରେ ଖୋଲିଯିବ ଯେ କେହି ପଞ୍ଚ ବାଣିଜ୍ୟାତ୍ମକାରେ ଦକାଳୁ ନିଜ୍ଞା କରନ୍ତେ ସେମାନେ ଦସ୍ତୁର ମାଫିକେ ସେହିଠା-ରେ ଦେଇ ପାରିବେ ଓ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ପଞ୍ଚମୁକ୍ତି-ମାଳଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନ ଦିଆଯାଉ ଅଛି ଯେ ସେମାନେ

ଅପଣା ପ୍ରମାଣକର ଏପରି କନୋକସ୍ତ୍ର କରବେ ଯେ କାହାର ଶକ୍ତି ନ ହୁଏ ।
ଶା ୧୨ ଶୁକ୍ର କୁଳ ସନ ୧୮୮୭ ମସିହା ।
N. K. Das
Chairman

NOTICE.

Wanted wholesale contractors for Earthwork of the Taldundah Canal, none need apply who cannot undertake to execute work of one mile about 62 lacks c. ft. or more, for particulars apply to
Gobin Chandra Das,
Sub-Engineer
Tirtola P. O.

NOTICE.

Wanted an Inspector and a Head clerk & Sheristadar for the Excise Department of the Cuttack District salary Rs. 75 and Rs. 50 per mensem rising to Rs. 100 and Rs.70 respectively. None need apply who has not a fair knowledge of English. Candidates for Inspectorship must be able to ride also.
Applications with testimonials will be received upto 28th Instant.
Cuttack collectorate) T. INGLIS
The 8th June 1886.} Offg. Collector

NOTICE.

Wanted a Qanungo for the Excise Department of this District. Salary Rs. 50 per mensem, security Rs. 500. None need apply who has not a fair knowledge of English.
Applications with testimonials will be received upto 28th instant.
Katak Collto. } T. INGLIS
The 8th June. } Offg. Collector.
1886.

NOTICE.

Wanted an Assistant Master for the Cuttack Mission English High School. Salary 20 (twenty) rupees a month. One who has passed the Entrance Examination and has had some experience in teaching will be preferred.
The school will be opened next Monday morning 14th June at half past six.
A. H. Young.
Secretary.

NOTICE.

The Superintending Engineer Orissa Circle is prepared to receive tenders for establishing a steam Ferry on the Grand Trunk Road ghat, on the Mahanuddy at Cuttack to be submitted not later than the 1st. July next.
The tolls on this ghat are now sold at an average of Rs. 5775 per annum, and if working expenses are added the probable receipts are approximately estimated at Rs. 8775. The persons tendering must however satisfy themselves as to the correctness of this estimate. The persons whose tenders will be recommended for acceptance will be required to enter into an agreement.
1st. to run a specified number of trips a day.
2nd. to charge tolls on a fixed schedule of rates.
3rd. to maintain a fixed establishment of boats and steamers.
In return, the lease of the Ferry and the sole right of levying tolls for a fixed term of years, to be agreed upon, will be made over to them.
Plans of the Ferry and further information may be obtained on application to the
SUPERINTENDING ENGINEER
9-6-86 Orissa Circle
Cuttack.

NOTICE.

Suringhy's Geography of Orissa (English) Price 3½ annas. Highly recommended by the Joint Inspector of Schools, Orissa.
Oriya Key to Royal Reader No. III Part I. Price 5 Annas, Post free. (Shortly.)
Class-Notes from Geography, intended as a help to students preparning for the Entrance. (Invaluable to students). Price 3 As. only or in rose-coloured paper 4 As. Post free. (Shortly.)
Apply to D. A. Suringhy Teacher, M. H. E. School, Cuttack or Cuttack Printing Company.
ଶ୍ରୀ ୧୨ ଶୁକ୍ର କୁଳ ସନ ୧୮୮୭ ମସିହା
ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ମହାକର୍ମକାର ଶ୍ରୀ ୧୨ ଓ ୧୬୧୦

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ଠିକଣା }
ପୃଷ୍ଠା }
ପୃଷ୍ଠା }

ପା ୧୧ ରୁପ ମାତ୍ର ପ୍ରତି ସପ୍ତଦିନ ମସିହା । ମା ଅଗାଧ ୨ ୨ ୨ ୧୯୧୩ ମାସ ପ୍ରକାଶ

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବିକାଶ
କାଗଜ	ଟ ୫୯	ଟ ୨୯
ଡାକମାଗଣ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧୯

ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକାମାନଙ୍କରେ ଅପବାଦ-ମୋକଦ୍ଦମା ଘୋଷିତବାଣ ଅଦାଲତରେ ତତ୍-ସ୍ୱକାରୁ ଉତ୍ତରେ ତେସ୍ ପ୍ରଶ୍ନ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବା କାରଣ ଅସାମାଜିକ ଅଦାଲତରୁ ଏକମାସର ମତଲଭ ନେଉଥିଲେ । ଉଦ୍‌ନିୟାସୀ କେଶମାସ ତା ୮ ରୁପରେ ଉକ୍ତ ମୋକଦ୍ଦମା ପତ୍ରିକାରୁ ଘୋଷାମାନଙ୍କେ ବହୁରେ ସେ ମେଡ଼େସ୍‌ର ସାଦେବ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୌର-ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ କରବାର ପ୍ରତି ବରପ୍ରକାରୁ ସେମାନେ ଏଠାରେ ଦୌରସି ତେସ ନ କର ଦୌର-ଅଦାଲତରେ କେବ ବରବା କାରଣ ଉପଦେଶ ଦୋରଅଛନ୍ତି ସ୍ୱରଣ ମେଡ଼େସ୍‌ର ସାଦେବ ଅସାମାଜିକଠାରୁ ଜାମିନ ନେଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୌରସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ କରଅଛନ୍ତି । ଅସାମାଜିକେ ମଧ୍ୟ ବଲଟର ବର୍ଷ ଦେଇ ସାଦେବଙ୍କୁ ସାକ୍ଷୀ ମାନଅଛନ୍ତି । ଦୌର ବର୍ଷର ବଜ୍ର ଧନଧାମରେ ହେବ । ଅସାମାଜିକେ ଉପଅଦାଲତରେ ତେସ ନ କର ଯାଦା ଦୌରସିର ନିମିତ୍ତ ରଖି ଦେଲେ ତାଦା ଉତ୍ତମ ଦୋରଅଛୁ । ଦେଖାଯିବ ।

ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନେକ ଖର୍ଚ୍ଚା ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେଉଥିବାରୁ ନାଗସୁର ଓ ବଙ୍ଗ ରେଲ-ବାଟ ନିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଳମ୍ବ ଦାଖିଅଛୁ । ଏ ରେଲବାଟଟି ନିତ୍ୟାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଗମାୟ ଓ ଖର୍ଚ୍ଚ ଟଙ୍କା କୋଡ଼ିଏ ପଡ଼ିଗଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ଲଗି-ବାରେ ବିଳମ୍ବ ଦେବ ନାହିଁ । — ଅନୁମୋଦନ ଅର୍ଥ ଅଧିକ ତ ବୋଲିବା ସାଧନକର୍ତ୍ତାମାନେ ସେହି ସରମାତ୍ର ଅବଲମ୍ବନ କରି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଗୁରୁତ୍ୱବାସିଙ୍କ ମଙ୍ଗଳସାଧନ ଦେବା ଦୂରୁହି ଦୋର ପଡ଼ିବ ଏବ ଗୁରୁତ୍ୱବାସିଙ୍କ ମୂଳମତ୍ର ଗୁରୁତ୍ୱ-ବାସିଙ୍କ ମଙ୍ଗଳସାଧନ ବୋଲି ଯାଦା ଶ୍ରମଜା ଗୁରୁତ୍ୱବାସିଙ୍କ ଅପଣା ବକ୍ତୃତାଦ୍ୱାରା ବହୁକାଳ-ପର୍ବରୁ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଅସାରତା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେବାରେ ବାଧା ବ ଅଛୁ ? ଦୁଃଖୀ ଦେଶର ରେଲବାଟ ନିର୍ମାଣର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବିଳ-ମ୍ବର କାରଣ ବୋଲି ନିମ୍ନ ସେକ୍ଷେଟିଏ ସେ ବିଶେଷ କରି କହି ନ ଦେଲେ ଏହା ଅନୁ-ମାନଙ୍କୁ ଅସ୍ପର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ହେଉଅଛି ।

ଜଳ ଦେବାରୁ ଏହାକୁ ଶୀଘ୍ର ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହେଲା । ଏହି କର୍ମସମ୍ପର୍କରେ ଜଳର ବ ସେ ଅନୁମାନଙ୍କର ନୂତନ କଲେକ୍ଟର ଇଂଲିସ ସାଦେବ ଏଠା ଓଡ଼ିଶା-ମାନଙ୍କେ ହସାବପତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସୁଦକ୍ଷ ନୁହନ୍ତି ହିଁର କର ବଙ୍ଗଦେଶରୁ ଉପସ୍ଥଳି ଶେକ ଅଗା-ଲକେ । ଏକଥା ସେବେ ସତ୍ୟ ହୁଏ ତେବେ ଅନୁମାନଙ୍କର ନୂତନ କଲେକ୍ଟର ଅତି ଅନ୍ୟ-ଦକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାମାନଙ୍କ ବୃଦ୍ଧି ଏପରି କଳ ହେବାରୁ ବୋଲିବାକୁ ହେଲା ଯେ ତାହାଙ୍କ ବୃଦ୍ଧି ଅତିଶୟ ଅବା ବହୁମା ଅନୁମାନଙ୍କ ମାନମାୟ କମିଶ୍ନର ସାଦେବ ଏଠାରେ ତାଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ବେଶିଦକ୍ଷ ଅଛନ୍ତି ତନ୍ତୁ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟଗତରୁ ଜଣା ହୁଏ ଯେ ସେ ଏଠା-ଲେକ୍ଟର ବିଶେଷ ଉଦ୍‌ଭି କାମନା କରନ୍ତି ଓ ମଧ୍ୟ ତେଷ୍ଟା ସାଉଅଛନ୍ତି । ବାକୁ ଗୁପ୍ତଦାସ କାୟୁକ ଓ ବାକୁ ସୁଦାମତନ୍ତୁ କାୟୁକ ଏହିସମ୍ପର୍କ ଜ୍ଞାନୀ ଦୁଃଖୀ । ଅନୁମୋଦନ ଏହାକୁ ଅଗା-ବରୁ ତ ଇଂଲିସ ସାଦେବ ଅପଣାତ୍ତ ହୁମ ଶକ୍ତ କମିଶ୍ନରସାଦେବଙ୍କଠାରୁ ଉପସ୍ଥଳି ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବେ ।

ଶ୍ରୀ ଯାଏ ଯେ ଏଠା କଲେକ୍ଟରର ଏକାଉଖେଣ୍ଡ ବାକୁ ନଗଳତନ୍ତୁ ତୈଧ୍ୟ ଏହି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଉପାସର ଛୁଟି ନେବେ ଓ ଉଦନ୍ତେ ଅର୍ଥକାର୍ଯ୍ୟ ନ କରି ସେକ୍ଷରୁ ପ୍ରବଣ କରିବେ । ଏହାଙ୍କର ବୟସ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । ଜଣେ ପରିଶ୍ରମୀ ଓ ଗୁଣକ ଲେକର ପ୍ରୟୋ-

କାର୍ଯ୍ୟର ନୂତନ ମହାସତା ପ୍ରକାଶଦି ଦିଦାସନରେ ବିଦିବାବେଳେ ଉତ୍ତମ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଡ ସୁଦୋଗ ଦେଖି ସେଠାରେ ଜଣେ ରେସିଡେଣ୍ଡ ରଖାଇ ଦେଲେ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ

ପାଇଁନିମ୍ନ ପ୍ରକାର କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ବାଣ୍ଟାର-
 ସଜା ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଯେଉଁ ଗୋଲିଯୋଗ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହାର ଚରମ-
 ଦଣ୍ଡା ଉପସ୍ଥିତ ଅତଏବ ଅଣା ହୁଏ ଗୁରୁତ୍ଵ-
 ଗବଣ୍ଡିମେଣ୍ଡା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରରେ ଗୁରୁତ୍ଵର ପ୍ରକାଶ
 କରାବେ । ଏସମ୍ଭାବନା ଇଂରାଜଗବଣ୍ଡିମେଣ୍ଡାଙ୍କ
 ମୁଖପାତ୍ର । ଏହାଙ୍କ ମୁଖରୁ ଏପରି ବାକ୍ୟ
 ଶୁଣି ସମସ୍ତେ ଅବାକି ହୋଇଅଛନ୍ତି ଗୋଲି-
 ମଲର କାରଣ ପାର୍ଥକ୍ୟର ଏହିପରି ଲେଖି-
 ଅଛନ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୁରୁତ୍ଵର ଅର୍ଥ ହୁଇଗଲ
 ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଗୁରୁତ୍ଵାର୍ଥର କେତେକ
 ଅଂଶ ବୁଝାସୁଝା କରୁଥିଲେ । ସେଠାର ଗୁରୁତ୍ଵ-
 ମତୀ ବାକୁ ନାନାମର ମୁଖ୍ୟତ୍ୟାକ ସହିତ ଦୁଇ-
 ଗୁରୁତ୍ଵର ମନ ଅମେଳ ହେବାରୁ ସେମାନେ
 ଗୁରୁତ୍ଵାର୍ଥ୍ୟ ସହିତ ସମ୍ଭବ ବ୍ୟାଗପ୍ରକାର ଗୁରୁତ୍ଵ
 ଶୁଣି ଯିବାକୁ ମନସ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏ-
 କାରଣଟି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ମନକୁ ଘେନୁ ନାହିଁ ।
 ନାନାମରବାକୁ ଦାର୍ପକାଳରୁ ବାଣ୍ଟାରରେ
 ରହି ସେଠାର ଅନେକ ଉନ୍ନତ କରୁଅଛନ୍ତି
 ବୋଲି ସମସ୍ତେ ସ୍ଵୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି
 ଗୁରୁତ୍ଵମାନେ ମଧ୍ୟ ଅନେକବାଳ ଇତ୍ୟାଦି ସହିତ
 ବାର୍ତ୍ତ୍ୟ ଇତ୍ୟ ଅସୁଥିଲେ । ଏସ୍ତଲେ ଅଳ ଏପରି
 ଭବ୍ୟତ ବାଣ୍ଟିତ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲ ? ସେଠାରେ
 କୌଣସି ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ
 ରେସିଡେଣ୍ଟଙ୍କ ଅବସ୍ଥାନ ସମୟରୁ ତାହା
 ହୋଇଥିବାର ଅନୁମାନ ହେଉଥିଲା ଏବଂ
 ଇଂରାଜଗବଣ୍ଡିମେଣ୍ଡା ସେଠାରେ ଅକାରଣ
 ଜଣେ ରେସିଡେଣ୍ଟ ରଖାଇ ଶେଷରେ ଗବଣ୍ଡି-
 ନିଷ୍ଠୁ ହେବାର କାଟି କରି ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶାସନକର୍ତ୍ତାମାନେ ଏଣିକି
 ପ୍ରକୃତରେ ଗୁରୁତ୍ଵ ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଗୋଳ କର
 ପାଇ ଅମୋଦରେ ଖେଳି ଲଗାଇ ଅଛନ୍ତି ।
 ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଲେକକୁ ଅର୍ଥ ଗୁରୁତ୍ଵରୁ ହେବ
 ନାହିଁ । ଅଳ୍ପକଳ ଭଲେ କଲିକତା ହୋଇବୋ-
 ଟିରେ ଏହିପରି ଏକ ଖେଳର ଦର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ-
 ଥିଲ । ଦୁର୍ଗଳର କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଏକ
 ବହୁଅର୍ଥ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ସନ ୧୮୭୭ ମସିହାର
 ବଙ୍ଗାଳି ଅ ୮ ରନର ଅ ୩୪ ଗ୍ର ମରେ
 ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟରଙ୍କପ୍ରତି ବହୁଅର୍ଥ ବାର୍ତ୍ତ୍ୟ
 କରଣା କାରଣ ଅଦେଶ କଲେ । ଅପର
 ପକ୍ଷରୁ ଅର୍ଥାଳ ହେବାରୁ ବନିଗନର ସାହେବ
 କରୁଥିଲେ ଅର୍ଥାଳ ଉପସ୍ଥିତ କଲେ । କନିଗନ

ସାହେବ ହୁକୁମ ନାଗରରେ ବୋର୍ଡରେ ଅର୍ଥାଳ
 ହେବାରୁ ବୋର୍ଡର ସେମର ରେକଲେକ୍ଟର
 ସାହେବ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ଗ୍ରାସ୍ତ ରଦ
 କଲେ ମାତ୍ର ଇହର ବହୁଦନ ଉତ୍ତରୁ ପୁଣି
 ସେହି ଅର୍ଥାଳବୋର୍ଡର ଅନ୍ୟ ଏକ ସେମର
 କଲେଲ ସାହେବଙ୍କ ହୁକୁମରେ ଅଗର
 ହେବାରୁ ସେ ମହୋଦୟ କନିଗନର ସାହେ-
 ବଙ୍କ ଗ୍ରାସ୍ତକୁ ବାହାଲ ରଖିଲେ । ପୁଣି ଗର
 ମଜି ମାସ ତା ୨୪ ରଜରେ ଉକ୍ତ ଉଦୟ
 ସେମରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପୁନର୍ବିଗୁରର ପ୍ରାର୍ଥନା
 ହେବାରୁ ସେମାନେ କନିଗନର ସାହେବଙ୍କ
 ଗ୍ରାସ୍ତକୁ ରଦ କଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦାଇକୋ-
 ଟିରେ ବୋର୍ଡର ଉକ୍ତ ତା ୨୪ ରଜର ହୁକୁମ
 ରଦ ହେବା ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଦରଖାସ୍ତ ଅଗର
 ଖେଳରୁ ଉକ୍ତ ହୁକୁମ ବ ସବାସେ ରଦ ନ
 ହେବ ତହିଁର କାରଣ ଦର୍ଶାଇବା କନିଗ୍
 ବୋର୍ଡପ୍ରତି ହଇବୋର୍ଡରୁ ରୁଲ ଜାଣି ହୋଇ
 ଅଛି ।—ପାଠକେ ! ଦାଇକୋଟି ନ ଥିଲେ
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦଣ୍ଡା ବ ହୁଅନ୍ତା । ଅରେ କରୁରି
 ଦେଖତ । ଶାସନକର୍ତ୍ତାମାନେ ଯେବେ ଶାସନ-
 କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଖେଳ କରି ପାଇ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପଶା-
 କାଠରେ ଗଜାଇବେ ତେବେ ଅମ୍ଭେମାନେ
 ତାହାର ହେବ । ଗଜପ୍ରତିନିଧି ବଡ଼ଲଟ
 ବାହାରୁ ବଡ଼ ଲେକ—ସେ ଏ ସବୁ ଶେଷ-
 ବଢ଼ା କହିବ ଦେଖିବାକୁ ଯିବେ ।

ଗର ଅପ୍ରେଲମାସର ସେଣ୍ଟର ପ୍ରକୃତ-
 ସେଷ ନିମ୍ନରେ ଭଲଭଣ୍ଡିତ ହୁଏବର ସମା-
 ଗୁରୁ ପାଠକର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏହି ଗୁରୁକା
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି ଯେ ଇଂରାଜ ଗବଣ୍ଡି-
 ମେଣ୍ଡାଙ୍କ ଶାସନପ୍ରଣାଳୀ ଦଳ ୨ ଯେତେ ଦୁ-
 ତର ହେଉ ପଛକେ ସ୍ଵନାଗ୍ରାସ୍ତ ଦମନ ପକ୍ଷ-
 ରେ ସମ୍ମୁଖିରୁପେ ବସନ ଦେଉଅଛି । ସେ-
 ମାନେ ଅର୍ଥର ହେବାର କୌଣସି ରରଣ
 ସମ୍ଭବନାହିଁ । କନିଗନ ଇଂରାଜମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟା-
 ଗୁରୁ ବୁଦ୍ଧି ହେଉଅଛି ଓ ଗବଣ୍ଡିମେଣ୍ଡା ଶାସ୍ତ୍ର
 ଏସ୍ତରପ୍ରତିବନ୍ଧାନ ନ କଲେ ଅସଫଳତା ବୁଦ୍ଧି
 ହେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସମାଗୁରୁଟି ଏହି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋଷ୍ଠ ଦୁଇବର୍ତ୍ତୀ ପାଲମହୋଟ
 ନାମର ଏକ ଗ୍ରାମ ଅଛି ସେଠାରେ ମହାଦେବ-
 କର ଗୋଷ୍ଠିଏ ମନର ଅଛି ଏ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଶିକାର
 ଅନୁଶୋଧ କରିବାପାଇଁ ପାଇଥିବା ୭ ଜଣ
 ଗୋଷ୍ଠ ଅସିଲେ ଅର୍ଥ ମନରରେ ବସିଥିବା

ମୟୁରକୁ ଗୁଳ ମରୁଲ-ସେ ମୟୁର ଅପାତର-
 ହୋଇ ଶିବଙ୍କ ଅଳୟରେ ପଡ଼ିବଦେଲ-ତାକୁ
 ଧରଣାନମନ୍ତେ ସେମାନେ ଶାସ୍ତ୍ର ଶିକାରୀମୂଳେ
 ପସିଗଲେ-ସେ ପ୍ରାନ୍ତର ପୁଣ୍ୟର ସେମାନଙ୍କ ଯିବା
 ପାଇଁ ମନା କଲ ମାତ୍ର କିଏ ମାନୁଛି ? ଏମନ୍ତ କ
 ହୁବା କାଳେ ସେମାନେ ତାହାର ଖେଟରେ ମରୁ-
 କର କନା ରୁପିଦେଲେ କି ଯଦ୍ଵାରା ସେ କର୍ତ୍ତୃକା
 ବାଣ୍ଟିକ ଉତ୍ତରଣରୁ କୁମିଷ୍ଟହୋଇ ପହଞ୍ଚିଲୁ
 ଲଭିଲ ଏହି ମୁରବ୍ୟକ୍ତିର ନାମ ବୁଝାତନୁ, ତାତ-
 ରେ ବାଣ୍ଟିକ, ଦୟସ ୧୮ ତା ୧୧ ବର୍ଷ ହେବ
 ଉକ୍ତ ମୟୁରକୁ ସେ ପୋଷିଥିଲ-ସେମାନେ
 ମହାଦେବଙ୍କର ଲଙ୍ଗପ୍ରତି ନିତ୍ୟାନ୍ତ ଅପ୍ରସ୍ତାପା-
 ବଲେ । ପ୍ରାନ୍ତଦାସିମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଧରଣକୁ
 କେଣ୍ଡା କଲେ ମାତ୍ର ଧରଣାଗଲେ ନାହିଁ ସେ-
 ମାନେ ପଲାଇଗଲେ-କେବଳ ଦୁଇଗଣ ଗୋଷ୍ଠ
 ଧରଣକିଲେ-ଏମାନେ ଅପାର ପାଇଅଛନ୍ତି
 ମାତ୍ର ବହୁତ ଅଳ । ଏହି ଘୋର ଅପରାଧ-
 ନମନ୍ତେ ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମବାସି ଓ ଘୋର ସମଲ-
 ମାନେ ସାଧ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଉକ୍ତ ବାଣ୍ଟିକର
 ମୁରଦେହ ଦାଣ୍ଡନଗରସ୍ଥି ସିକଲ ଅଞ୍ଚଳରେ
 ପଡ଼ିଅଛି ଅର୍ଥ ଉକ୍ତ ସଦେବ ଏହାର ଚିତ୍ତ-
 ଫାକ୍ତି ପଶୁଣା କରୁଅଛନ୍ତି-ଧର୍ମକ୍ଷମର ନା-
 ରଖାର ଦେଖି ଦାଣ୍ଡନଗରସ୍ଥି ହୁକୁ ମୁସଲମାନ
 ଉଦୟ ତାତ ଅନ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଗତ ଅଛନ୍ତି ପ୍ରାମଦା-
 ସିମାନେ ନିତ୍ୟାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦମ ଅଛନ୍ତି ଏ ନିମନ୍ତେ
 କେଦମା କରପାରୁ ବାହାଣ୍ଡି-ଅଣା କର ସେ
 ଅସରଧିକି ବସ୍ତୁ ମନବ ।

ଅସ୍ତରୋଦରପରରଦାରେ ପହଞ୍ଚିପଡ଼ାଗୋ-
 ଶ୍ଵପ ପ୍ରଧାନ ଗ୍ରାମ । ଏଠାରେ ଅନେକ
 କରଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବହୁଲେକ ବାସ
 କରନ୍ତି । ଏହି ଗ୍ରାମରୁ ଦକ୍ଷିଣପଡ଼ା ଗ୍ରାମକୁ
 ଯିବାଅଧିକାର ଗୋଷ୍ଠିଏ ପ୍ରସ୍ତୁତକାଟି ଏକ
 ପୁସତନ ସରକାରୀକରଣରେ ପଡ଼ିଅଛି ।
 ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ବକର ପ୍ରୟୋଜନତା ଅଦୃଶ୍ୟ
 ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ତାହା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରପୁରୁଷ ବ୍ୟବ-
 ହାର ହେଉଥିବାରୁ ଉଦୟ ଗ୍ରାମବାସି ସିକା
 ଅଧିକା କରଣା ଲେକକର ବଡ଼ ପୁସ୍ତା ହେ-
 ଇଅଛି । ପ୍ରାୟ ଉକ୍ତବର୍ଷ ହେଲ ଏହି ମୁରଦ
 ମଧ୍ୟରେ ସୁଖା ବନ ବା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରକାଟିକୁ
 ବାହେମାସୁର ବନଗୁରମାନେ ଗୋଷ୍ଠିଏ
 ନାଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛନ୍ତି । ବନଠି
 ସଫାଇକାଳରୁ ମରୁବଦା ୩୮ ଗୁଟି

ଓଷାଳ ପ୍ରାୟ ୧୦ ପୁଞ୍ଜ ଦେବ । ନାଳର ଦୁଇ-
 ପାଖ କାନ୍ଥ ପ୍ରାୟ ଛତାଦୋର ଅଛି । ଏପରି
 ଅବସ୍ଥାରେ ନାଳ ପାରିଦେବା କେମନ୍ତ କଷ୍ଟ-
 କର ଯାଏନାକେ ଅନୁଭବ କରିପାରିବେ ।
 ଦିନବେଳେ ଏ ବାଟରେ ଯିବାଅସିବା ବଠିକ
 ଏବଂ ଅକାର୍ଯ୍ୟକ୍ରିୟାରେ ଏକପ୍ରକାର ଦୁଃସାଧ
 ବୋଲିଲେ ଅଧିକାଂଶ ଦେବ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ
 ଅନୁମାନେ ବିଶ୍ୱସ୍ତ୍ରରେ ଅବଗତ ଦେଲୁଁ
 ସେ କେତେଥର ମନୁଷ୍ୟ ଓ ପଶୁ ଏଠାରେ
 କେତାକାଳ ବ୍ୟଥା ପାଇଅଛନ୍ତି । ନାଳ ଏଲ-
 କାର୍ କର୍ମଗୁଣମାନେ ନାଳ ବାଟ ବାଟିକି
 ଏପ୍ରକାର ବିଷଦଳନକ ଅବସ୍ଥାରେ ବ କିନ୍ତୁ-
 ରରେ ଶୁଣି ଦେଇଅଛନ୍ତି, ବୁଝିବାର ବଠିକ ।
 ସମ୍ପାଦନାଳ ଶୋଲିଆ ସଙ୍ଗେ ଏଠାରେ
 ଗୋଟିଏ ଶଙ୍ଖ ଜମିଣ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା ।
 ଅନ୍ତତଃ ନାଳର ଦୁଇପାଖ ତାଲୁକର
 ଘୋଷତା ବାଟିଏ କରିଦେଇଥାନ୍ତେ । ନାଳ-
 କର୍ମଗୁଣମାନେ ସମ୍ପାଦନାଳ ଜମିଣସମୟରେ
 ଲେବକ ସୁଧାପ୍ରକ ଅଦୌ ଦୁଷ୍ଟି କ ରଖି-
 ବାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଉଦାଦର ଏହାକୁ
 ବୋଲିଯିବ । ସେମାନେ ନ ଜାଣି ନ ଶୁଣି
 ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ବାଟର ଏମନ୍ତ ଅଳ୍ପ କିଛି
 ଅଛନ୍ତି ଏପରି ବୋଲିଯାଇ ନ ଯାରେ ତାରଣ
 ପ୍ରାମବାସିମାନେ ସୁନ୍ଦର ତାହାକର ମନୋ-
 ହୋମ ଅବର୍ଷଣ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଉଚ୍ଚରେ
 ସୁଦ୍ଧା ସେମାନେ ସୁଦ୍ଧ କିଛି ନ କରି କେବଳ-
 ସେକ୍ତେସେ ମଦକୁମାରେ ଅବେଦନ କରିବା-
 ଲାଗି ଲେବକ ପ୍ରମର୍ଷ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
 ଅନୁମାନକ ଦେବତାତାରେ ଏପରି ପ୍ରମର୍ଷ
 ଅନ୍ୟାୟ ଅଟଇ । ନାଳକର୍ମଗୁଣମାନେ
 ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ବାଟରେ ଅଳ୍ପ ଉପାଦ-
 ନେ ଅତି ବେତସେସ ମଦକୁମା ବସତାସେ
 ଉଚ୍ଚର ପ୍ରତିବାକ ଜିମିରୁ ଟିକା ବ୍ୟୟ କରିବେ
 ଓ କେଉଁ ନ୍ୟାୟରେ ଅବା ଶେତସେସ-
 ଉଚ୍ଚିତରେ ଏ ବିଷୟରେ ଅବେଦନ କରିବାକୁ
 ଦେବ । ଅନୁମାନେ ଏକାନ୍ତ ଅଥା କରୁଁ ବ
 ନାଳଏଲକାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନେ ପୁଣ୍ୟର
 କରବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇ ଲେବକର ବିଷ୍ଣୁ
 ଦୁଇ କରିବାକୁ ଶୀଘ୍ର ସହବାକୁ ଦେବେ ।
 ଠାରେ ଲେଖିବା ବାହୁଲ୍ୟ ସେ ଏହି ସମ୍ପା-
 ନାଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଅଦୌ ଅବଶ୍ୟକ ନ
 । କେବଳ ନାଳକର ବିଷୟ ସେବା
 ଅପ୍ରସ୍ତରେ ଏହା ହୋଇ ଅଛି ଏବଂ ଅଧିକ

ଦଶସୁରୁପ ପ୍ରାମବାସିକର ଯିବା ଅସିବାର
 ଅପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ହୋଇଅଛି । ବସନ୍ତର
 ବଥା ।

ବିଲତର ପାଲିମେଘ ଭଙ୍ଗ ।

ଅତୁଳିତର ପାରିଦେଶୀୟ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟୋକ
 ସାଦେବକର ପାଶୁଲିପି ଶେନ ବିଲତରେ
 ଦୋର ଅନୋଳନ କଲୁଥିଲା । ଉକ୍ତ ପାଶୁଲିପି
 ଦ୍ୱିତୀୟଥର ପାଠ କରାଯିବ କି ନା ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ମତ ବିଭିନ୍ନତା ଉପସ୍ଥିତ ହେବାରୁ ସ୍ୱପକ୍ଷ ଓ
 ବିପକ୍ଷ ବାବଦର ସମ୍ପର୍କ ତଳର ମାସ ତା ୮-
 ଉତ୍ତରେ ଗୁମାସତ ହୋଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚରେ ମଧ୍ୟ-
 ବରୁଣ ପାଶୁଲିପି ଦ୍ୱିତୀୟଥର ପାଠ ଦେବା-
 ପକ୍ଷରେ ଜ ୩୧୧ ଶ ସହ୍ୟ ମତ ପ୍ରଦାନ
 କଲେ ମାସ ବିପକ୍ଷରେ ଜ ୩୧୧ ଶ ମତ ଦେ-
 ବାରୁ ପାଶୁଲିପି ଦ୍ୱିତୀୟଥର ପାଠ ହୋଇ-
 ପାଇଲା ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଦ୍ୱାର-
 ଗଲେ । ଲେଖି ଏ ପାଲିମେଘଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟ
 ତଳବାର ଅସମ୍ଭବ ଓ ନୂତନ ପାଲିମେ-
 ଘ୍ୟ ସମଠକ ଦେବାର ସମୟ ପଡ଼ିଗଲା ।
 ମଧ୍ୟବରୁକ ପ୍ରମର୍ଷ ମତେ ଇଲଗ୍ନେଷ୍ଟ
 ବର୍ତ୍ତମାନର ପାଲିମେଘ ଗୁଣ ଦେବାରୁ
 ସମ୍ଭବ ହୋଇ ଉଚ୍ଚ ଜମିରୁ ତଳର ମାସ ତା ୨୭-
 ରଖି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଅତି ଅନୁଦ-
 ମଧ୍ୟରେ ପୁନର୍ବାର ସହ୍ୟକିମ୍ପାତଳର ଧୁମ୍
 ଲାଗିଯିବ ପ୍ରକୃତରେ ଏସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ନୂତନ ପା-
 ଲିମେଘର ପଦ୍ମାକାନ୍ତମାନେ ବାରିବେଶ ଧର
 ରକ୍ତାଧୁମିରେ ଭବନ ଗଜନ ଅରମ୍ଭ କଲେଣି ।
 ଦୁକ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟୋକ ସାଦେବ ସୁବେଶର ମତ
 ଜାଣିବା ତାରଣ ଏ ଉତ୍ତୀକ ବାଦାର କରି
 ତରୁରବାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ଯେବେ ଧର୍ମ
 ଓ ନ୍ୟାୟ ଓ ମନୁଷ୍ୟତାର କଳ ବିଷୟ ରଜ୍ୟ-
 ରେ ଅଧିକ ଥିବ କେତେ ଏବଂ ଉତ୍ତର ସମ୍ପ-
 କରେ ତାହାର ପ୍ରସ୍ତାବକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁ-
 ରୁଦ୍ଧ, ଅନ୍ୟଥା ସେ ପ୍ରସ୍ତୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ
 ଦୁଃଖିତ ହେବେ ନାହିଁ । ସେ ଅପଣା ବର୍ତ୍ତ-
 ବ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ଫଳ ଉଚ୍ଚାର ପାରିବା ସୁ-
 କେଳେ ସାଧ୍ୟାୟୁ ନୁହୁଲା । ଫଳତଃ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ-
 ଶୁଳ ସାଦେବ ଦ୍ୱାରକୁ ବ ଜଣକୁ ଅତୁଳିତକୁ
 ଯେଉଁମାନେ ବଳସ୍ତବକ ଶାସନ କରିବାକୁ
 ବସିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମାନସ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ
 ନାହିଁ । ଅତୁଳିତବାସିମାନେ ଅପରେ ଅପ୍ତ
 ଶାସନ ଅଧିକାର ଲାଭ କରିବେ ଏବଂ ଇଂରାଜ

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଅପଣା ସୁଖେ ତାହା ପ୍ରଦାନ କ
 କଲେ ବାସ୍ତୁପ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ତାହା କରିବେ ।
 ଉପାସ ଅନ୍ତରେ ପାଲିମେଘାତସରୁ ବଦଳ
 ଦେବା ସୁଖର ବିଷୟ ନୁହଇ । ଏଥିରୁ ସନ୍ଦେହ
 ଦେଉଅଛି ସେମନ୍ତ ବିଲତର ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ଶୁଳ
 ଉଦ୍ଧା ପତି ଅସୁଅଛି ନଦୁବା ନ୍ୟାୟବିଷୟ
 କରିବାରେ ଏବେ ମତଦେବର ବାରିଣ ବିଷ ?

କହ୍ନା ଭୁଜଙ୍ଗ ବନାମ କରି ସାଦେବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୁମାସତସମାୟ ଭୁଜଙ୍ଗ ଶ-
 ଶାର କେତେକ ଲୋକ ଏଠା ବାଦାଲ
 ମେଳେଖୁର କରି ସାଦେବକର କେତେକ
 ଅନ୍ୟାୟ ହୁକୁମ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦ୍ୱାରକୋଟରେ
 ସୁନକାର ମୋସଳ କରିଥିବାରୁ ଉଚ୍ଚରେ
 ଗୋଟିଏ ମୋକଦମାରେ କରି ସାଦେବକ
 ହୁକୁମ ରଦ ଓ ଅନ୍ୟ ବିନଗୋଟ ମୋକଦମା
 ସୁଦ୍ଧା ଜିହା ମେଳେଖୁରକୁ ପୁସର୍ତ୍ତ ହୋଇଥିବା
 ବିଷୟ ଯଥା ସମୟରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ-
 ଥିଲୁ ଉକ୍ତ ଦ୍ୱାରକୋଟର ସ୍ୱୟ ହୁକୁମସମ୍ପ-
 ତତ ଷ୍ଟେଟସମାନ ସମ୍ପାଦକରେ ପ୍ରକା-
 ଶିତ ହୋଇ ଅଛି । ଦ୍ୱାରକୋଟର
 ସ୍ୱୟ ଯେପରି ଦାର୍ଯ୍ୟ ସେହିପରି ପାରିବାନ୍
 ଅଟଇ । ଅନୁମାନେ ଉକ୍ତରୁ ହୁକୁମ ଶୁଣି-
 ଲାଗଣି ସେମନ୍ତ ଅନୁମାନ କରିଥିଲୁଁ ଦ୍ୱାର-
 କୋଟର ବିଶ୍ୱାସପତମାନେ ସ୍ୱାକ୍ଷରେ ସେହି
 ରୁପ ଲେଖିଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । କର ସାଦେବ
 ବର୍ତ୍ତମାନ କୋଟର ଅପ୍ତ ବାରିଣ ପକ୍ଷରୁ
 ଯେଉଁ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଗଲେ ତାହା ଜଣେ
 କୁଲମବାକ ଜମିଦାରର ଗୁମାସ୍ତାଦ ଦେବା
 ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ନୁହଇ ଏକ ପ୍ରତିପଦରେ ସ୍ୱେଚ୍ଚା-
 ଗୁଣିତାର ଏକ ସେକ୍ସ ବିଦ୍ୟମାନ ଦେଉଅଛି ।
 ଏକଦିଗରେ କୋଟର ଅଦେଶ ଏବଂ ଅନ୍ୟ
 ଦିଗରେ ବର୍ତ୍ତମାନର କଲଟର କରୁସ ସେତ
 ସାଦେବକ ଅନୁସ୍ତେଷ ପକ୍ଷ ଏହି ଦୁଇଦିଗରେ
 କରି ସାଦେବ ଏକାଦେଲକେ ଅପଣା ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 କର୍ମ ଉଲ୍ଲୀୟାଳ ସେତେଦୂର ବେଆନକ କାର୍ଯ୍ୟ
 ହୋଇପାରେ ତାହା କରିବାରୁ ଶକ୍ତ ଦେଲେ
 ନାହିଁ । ଯେବେ ଦ୍ୱାରକୋଟ ନ ଆନ୍ତା ତାହା
 ହୋଇଥିଲେ ଯେ କର ସାଦେବ କେତେ
 ସରକ ଯାଇଥାନ୍ତେ ବୋଲିଯାଇ ନ ଯାରେ ।
 କହ୍ନା ଭୁଜଙ୍ଗ ବାଦାର ? ମହାଶୁଣି କହୁବେ
 ତାକର ଏବଂ କୋଟି ଅପ୍ତ ବାରିଣ କରୁବେ
 ତାକର । ସେତେବେଳେ ଶକ୍ତ ସ୍ୱରସ୍ତାରେ

ମହାଶୂରୀଙ୍କ ନାମ ଦର୍ଶିଅଛି ଏବଂ କୋଟି ଅଫ-
 କାର୍ତ୍ତିକ ବେଳାମା ବୋଲି କଥା ହସ୍ତଗତ
 କରବାକୁ ଶୁଣିଲଣି ମହାଶୂରୀ ଅପତ୍ତି କଲେ
 ଭେଦେବେଳେ ବୋର୍ଡି ଅଥବା ବଳିଟର
 ସାଦେବର ବ ସମତା ଅଛି ଯେ ଅପତ୍ତା-
 କରେଣ ମଧ୍ୟରେ ବସି ଦିନା ବନ୍ଦୁରେ ସ୍ଵେ-
 ଜ୍ଞାନରେ ଭେଦଖୁଣ୍ଟରୁ ଜଣକର ନାମ କାଟି
 ଦେଇ ଅପତ୍ତ ଜଣକର ନାମ ଦର୍ଶି କର-
 ଦେବେ । କର ସାଦେବ ଦାଇବୋର୍ଡି ମୋସନ-
 ସମୟରେ ଯେଉଁ ଅଫିଡିକ୍ଟ ଏଠାରୁ ଦାଇ-
 ବୋର୍ଡିର ପଠାଇଥିଲେ ତହିଁରେ ସେ ଲେଖି
 ଥିଲେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ରାଜମାତା ଭୁଜଙ୍ଗରେ
 ବଖଲବାର ନ ଥିବାର ସେ ବ୍ୟାସ କରନ୍ତି ।
 ଏଥକୁ ଦାଇବୋର୍ଡି ଯଥାଥୀ ବୋଲିଅଛନ୍ତି ବ
 ସେପରି ଦୋଇଥିବ ମାତ୍ର ଅଇନ ମେଜେଷ୍ଟ୍ରି
 ସାଦେବଙ୍କ ବ୍ୟାସ ବା ମତ ବୁଝାଇ ନାହିଁ,
 ଉକ୍ତି ବସୟ ବନ୍ଦୁର ବୋଲି ନିଶ୍ଚିତ୍ତେ ବେବା
 ହୁଅଇ ।

ଦାଇବୋର୍ଡିର ପ୍ରଥମ ମୋସନ ସର ବସୟ-
 ର ମାସ ତା ୧୪ ରଖରେ ନିଶ୍ଚିତ୍ତେ ବେଳରୁ
 ସେହି ମାସ ତା ୨୯ ରଖରେ କୋଟି ଅଫ-
 କାର୍ତ୍ତିକର ଦେଢା ମୋସନର ରାଜମାତାଙ୍କ
 ପକ୍ଷରୁ କ୍ଷୋଭେ ବଳପୂର୍ବକ ଦଖଲକରାଯାଇବାର
 ଉଦ୍ୟମ ଦେଉଥିବା ଇତ୍ୟାଦି ମର୍ମରେ ମେ-
 ଜେଷ୍ଟ୍ରିର ସାଦେବଙ୍କ ଶ୍ରମରୁ ଉପୋର୍ଡି କଲେ
 ମେଜେଷ୍ଟ୍ରିର ସାଦେବ ପୁଲିସ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର
 ଡିଏସ ସାଦେବଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଦେଶ କଲେ ଯେ
 କ୍ଷୋ ଇଲକାର ସମ୍ପଦାୟ କରେବରେ କୋଟି-
 ଅଫ କାର୍ତ୍ତିକର ମାନେକରକର ଯେପରି
 ବଖଲ ରହିବ ତହିଁପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବେ
 ଏବଂ ଯେ ବେହୁ ଅସୁଲ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତାହା
 ଜଣାଇବ ତାହାକୁ ତଲଣ ଦେବେ । ଅର୍ଥାତ୍ତ
 ଯେଉଁ ବଦାଦରେ ଅଦାଲତର ନିଶ୍ଚିତ୍ତ ଅଦ-
 ଶ୍ୟକ କରେ ତହିଁରେ ମେଜେଷ୍ଟ୍ରିର ଦେଅଇନ
 ଅଦେଶ କର ଏକପକ୍ଷର ବଖଲ ବଳପୂର୍ବକ
 କାଦା କଲେ । ଏହି ସମୟରେ ରାଜମାତାଙ୍କ
 ପକ୍ଷରୁ କେତେକ ଲୋକ ଖଜଣା ଅସୁଲ
 ନରବାରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ
 ଗିରଫାଇ କରବା କାରଣ ତ ୧୨ ଶ ପୁଲିସ-
 କମିଶ୍ନର ପଠାଇବା ପାର୍ଥନାରେ ଅଛି
 ଏକପକ୍ଷ ଦରଖାସ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି କର-
 ଶାସ୍ତ୍ର ଉପରେ ମେଜେଷ୍ଟ୍ରିର ଅଧିକାର ୮ ଶ
 କମିଶ୍ନର ପଠାଇବାର ଅଦେଶ କର

ଗୋଷ୍ଠୀନାଥ ପାଲିଆ ଇତ୍ୟାଦି କେତେକ
 ଜଣ ରାଜମାତାଙ୍କ ଦକ୍ଷ କର୍ମଶୂଳିତ୍ତେ କସେସ
 କମିଶ୍ନରପୁରୁଷ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରବାର ଲଢା
 ପ୍ରକାଶ କଲେ । ମେଜେଷ୍ଟ୍ରିରକର ଲଢା ମୋ-
 ସନରେ ଅଧୀନସ୍ଥ କର୍ମଶୂଳିତ୍ତେ ଅଇନପୁରୁଷ
 ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ଡିଏସ ସାଦେବ ଓ ପ୍ରଜାତ-
 ବାଦୁ ଦପୋଟୀ ମେଜେଷ୍ଟ୍ରିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟିକ କ୍ଷୋ-
 ଇଲକାରରେ ଶାନ୍ତି ଭଙ୍ଗର ଅଶଙ୍କା ଥିବା ଓ
 ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ଯଥେଷ୍ଟ ପୁଲିସବଳ ନ ଥିବାର
 ଉପୋର୍ଡି କରବାକୁ କର ସାଦେବ ଦକ୍ଷକଣ
 ଲୋକଙ୍କୁ କସେସ କମିଶ୍ନରପୁରୁଷ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ
 କରବାକୁ ଅଦେଶ କଲେ । ମେଜେଷ୍ଟ୍ରିର
 ଏକାର୍ଯ୍ୟରୁ ଦେଉଁ ଲୋକ ବୁଝି ନ ପାରିବ
 ଯେ ରାଜମାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଲୋକଙ୍କୁ ଖଜଣା
 ଅସୁଲ କରବାକୁ ନ ଦେବା ମାନସରେ ମେ-
 ଜେଷ୍ଟ୍ରିର ଏକାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ? ଦାଇ-
 ବୋର୍ଡିରେ ମେଜେଷ୍ଟ୍ରିର ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟର
 ବସବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ମର୍ମରେ
 ଦରଖାସ୍ତ ଅଗର ଦୋଇଥିଲ ମାତ୍ର ମେଜେଷ୍ଟ୍ରିର
 ସାଦେବ ଅପଣା ଅଫିଡିକ୍ଟିବରେ ଏକକାନ୍ତରେ
 କ୍ଷୋ ଇଲକାରରେ ଶାନ୍ତି ଭଙ୍ଗର ଅଶଙ୍କା ଥିବା
 ବସୟ ଏଥିର କାରଣ ବୋଲି ଲେଖିଥିଲେ-
 ଦେଁ ଡାକର ଯେ ଉକ୍ତି ଅଭିପ୍ରାୟ ନ ଥିଲ
 ଏରୂପ କହିଲେ ନାହିଁ । ଯେଉଁଠିରେ ଶାନ୍ତି-
 ରକ୍ଷାର୍ଥ ପୁଲିସବଳ ଯଥେଷ୍ଟ ନ ଥାଏ
 ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଲୋକଙ୍କୁ କସେସ
 କମିଶ୍ନରପୁରୁଷ ନିୟନ୍ତ୍ରଣକର ଦକ୍ଷା ଦକ୍ଷା-
 ମାତ୍ର କରାଯିବ କରବା ଅଇନର ମର୍ମ ଅଟଇ
 ମାତ୍ର ସେ ଅଇନକୁ ଟଣା ଟଣି କର କର୍ମସମ-
 ଲୋକଙ୍କୁ କମିଶ୍ନରପୁରୁଷ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କର ବାକୁ
 ଅସୁରୁରେ ରଖିବାଦ୍ଵାରା ଅପତ୍ତ ପକ୍ଷରୁ ଅନ୍ୟା-
 ନୁରୂପେ କରଣ କରବା ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଦେଅଇନ
 ଅଟଇ । ଏହି ବଖଣଣକ ମଧ୍ୟରୁ ସମସ୍ତ
 ବଳବନ୍ତର ଉପସ୍ଥିତ ନ ଦେବାରୁ ତାହାରୁ
 ପୁଲିସ ଗିରଫାଇ କର ମେଜେଷ୍ଟ୍ରିର ବସ୍ତୁଖରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ଦେବା କାରଣ ମୁରୁରକା ନେଇ-
 ଥିଲେ ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀନାଥ ପାଲିଆଠାରୁ ଇନ୍-
 ସପେକ୍ଟରକ ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବା କାରଣ
 ଜାମିନ ନିଅଯାଇ ଥିଲ ଏବଂ ସମସ୍ତ ବଳବ-
 ନ୍ତରୁ ବାଜର ଦେବାରୁ କଏଣ ମେଜେଷ୍ଟ୍ରି
 (ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକଟି ମେଜେଷ୍ଟ୍ରି) ଇଙ୍ଗଲିସ
 ସାଦେବ ତାହାଠାରୁ ଶୁଭକର ମଧ୍ୟରେ
 ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟରଙ୍କ ସମୀପରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବା

କାରଣ ତ ୧୦୦ କାର ଜାମିନ ଦେବାର
 ଅଦେଶ କଲେ । ଦାଇବୋର୍ଡି ଏ ନିୟମସରୁ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଅଇନା ଥିବାର ପ୍ରକାଶ କର
 ସମସ୍ତ ବଳବନ୍ତର ନିର୍ଦ୍ଦେ ଇଙ୍ଗଲିସ ସାଦେ-
 ବଙ୍କୁ ତାହା କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଏଥିରୁ ମେଜେଷ୍ଟ୍ରିର ସମସ୍ତ
 ବଳବନ୍ତର ଓମେର ଲୋକମାନେ ଇନ୍‌ସ୍ପେ-
 କ୍ଟରଙ୍କ ସମୀପରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ
 କେତେବେଳେ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ସେମାନଙ୍କୁ
 ମେଜେଷ୍ଟ୍ରିର ନିୟମ ଶୁଣାଇ ଦେଇ ପର-
 ଓନାକା, କମରୁକ୍ଷା ଓ ରୁଲ ଇତ୍ୟାଦି ଯାଚିବା
 ଓ ସେମାନେ ପୁଲିସ କାର୍ଯ୍ୟ କରବାକୁ ନାହିଁ
 କର ଶୁଭିପିତାରୁ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ଅପଣା-
 ଜାଏରରେ ତାହା ଲେଖିପଠାଇଲେ ଇଙ୍ଗଲିସ
 ସାଦେବ କହି ଉପରେ ଉକ୍ତି ଲୋକମାନଙ୍କ
 ନାମରେ ଦିଗ୍ରହଣ ଅଇନର ଦ ୧୨୦ ଫା-
 ମୁତାବକ ସମଳ ଜାଣି କରବାର ଅଦେଶ
 କଲେ । ଅନ୍ୟ ଏକ ମେଜେଷ୍ଟ୍ରି ଦିଗ୍ରହଣ
 ଅଇନର ଦ ୩୪ ଫା ଓ ଅଧି ଏକକୋଟି
 ଦକ୍ଷା ଦକ୍ଷାମ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣାୟ ମେଜେଷ୍ଟ୍ରିର ରାଜମା-
 ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଲୋକମାନଙ୍କ ନାମରେ ଦାଏର
 ଦେଲ । ଅପ୍ରେମାନେ ଦାଇବୋର୍ଡି ବସୁରୁ
 ଉପରଲିଖିତରୂପେ ମୋକଦ୍ଦମାର ପୁଲିସରୁ
 ଲେଖିଦେଲ । ତହିଁରୁ କର ସାଦେବ ଓ
 ଇଙ୍ଗଲିସ ସାଦେବମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେତେ-
 ଦୁର ଦେଅଇନ ଓ ପ୍ରଜାତାନ୍ତର ଅଟଇ
 ପାଠକମାନେ ବୁଝିପାରେ । ଦାଇବୋର୍ଡି
 କରଖେଣ୍ଡକରେ ଏ ମୋକଦ୍ଦମାସକାନ୍ତ
 ତାକତ୍ୟ ବସୟମାନ ଇତ୍ତ କର ସମାଲୋଚନା
 କରାଗାନ୍ତରୁ ମେଜେଷ୍ଟ୍ରିର ସାଦେବଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ
 ଜ୍ଞାନ କର ଏଥି ସକାନ୍ତ କୌଶଳି ମୋକଦ୍ଦମା
 ବନ୍ଦୁର କରବାକୁ ସେ ଏକାନ୍ତ ଅସୋଗ୍ୟ
 ଥିବାର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଦାଇବୋର୍ଡି
 ବଦଳି ଯେ ଅପଣା ଇଲକାର ସାମାନ୍ୟ ଦୁ-
 ଜର ଲୋକର ମୋକଦ୍ଦମା ଗ୍ରାସ୍ତ ଏଥି ସକାନ୍ତ
 ମୋକଦ୍ଦମାମାନ କରଖେଣ୍ଡକରେ ବନ୍ଦୁର
 କରବା ମେଜେଷ୍ଟ୍ରିର ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ
 ଜଣାର ପ୍ରଧାନ ମେଜେଷ୍ଟ୍ରିର ଉପରେ ଶୁଭ-
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ଓ ଅଇନର ପ୍ରାଧାନ ଏବଂ ମ-
 ର୍ଯ୍ୟଦା ରକ୍ଷାକରବାର ଉଚ୍ଚ ଥିବାରୁ ତାହା
 ଏରୂପରୂପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରବା ବା-
 ଯାହା ନାହିଁ ଏବଂ ଅଇନର ଚର୍ଚ୍ଚାକୁ
 ଉଦ୍ଦାହରଣସ୍ଵରୂପ ଦେବ । ମେଜେଷ୍ଟ୍ରି

କାର୍ଯ୍ୟ ଏତଦ୍ୱୟ ନ ଥିବାରୁ ସିନା ଦ୍ୱାଇଫୋର୍ଟ ଏହା କହିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲେ ? ଅମ୍ଭେମାନେ ଅବା ଅସୁକି କି କହିବା ? ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ କପାଳ-ଦୋଷକୁ ଅମ୍ଭେମାନେ କିପରି ଓ ସୁଖଦର୍ଶୀ ଦ୍ୱାକର ପାଇବା ଦୂରରେ ଦୋଇଅଛୁ । ଗର୍ଭସ୍ତ୍ର-ମେଣ୍ଡା କି ଏପରି ମଜ୍ଜିଷ୍ଠାମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାଦେ-ବାକୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ ନାହିଁ ?

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏତ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତରପ୍ରାନ୍ତ ଦିଗଠାରୁ ମୌସୁମି ବର୍ଷା ଅର୍ଥେ ଯୋଗ ପ୍ରଭବର ବସ୍ତୁର ଚଳ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି ଏବଂ ଯେତେ ଉଠାଣ ନେଉଅଛି ତହିଁରୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ଲାଭ ହେବ ବୋଲି ହେବ । ମେଘ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରଥମ ପବନ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବ ।

ଏକପକ୍ଷରେ ଅଧିକ ବସ୍ତୁର ପାତଳ ଗାଈ ବସ୍ତୁ ହେଉ-ଅଛି ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ବଳ ଉପ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ପୂର୍ବପର ସ୍ତା-ନାହିଁ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କର୍ମପଦର ସାଧକ ଇତ ମଙ୍ଗଳବାଦ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଶକ୍ତି କରାଯାଇଅଛି ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଛକ ସାଧକ ଏତ ମଙ୍ଗଳବାଦ ଚୈଦ୍ୱି-କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତ ବାଧ୍ୟତାକୁ ସାଧା କରାଯାଇଅଛି । ସେଠାରେ ବେକର ଚୋରୀ ମୋକଦ୍ଦମା ଅଛି । ମୁଦ୍ରା-ଅଗାମୀ ବୃଦ୍ଧିର କି ପ୍ରଭାବର ଚର୍ଚ୍ଚା ସାଧକ ଲୋକଙ୍କୁ ଅଧିକ ।

ଏଠା ଲୋକମାନଙ୍କ କରକର ଓ କଲେକ୍ଟରଙ୍କୁ ଓ ଉପଯୋଗୀ ଏକାଧେନିର ଗ୍ରାହକବାଦ ଯେତେବେଳା ଏହି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପିଟିଅଛି ।

ପ୍ରାୟତଃ ଓ ବୈଦିକମାନଙ୍କୁ ବଦଳାଇ ଏକପକ୍ଷରେ ଉଚ୍ଚ-ଭବର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସେ ବଦଳାଇ ଓ ବାଦ୍ୟୋ-ଗ୍ୟା ମଧ୍ୟକର୍ମୀ ଦେହାତୀ ନାଚ ସଙ୍ଗେ ହେଉ ବେତେବେ-କ୍ଷଣ ଓ ବହୁମୂଲ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ଗ୍ରାହ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଯାହାର ପ୍ରକା-ର ଅଛି ସେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରକାଶନୀକର ପଦାର୍ଥ ବଦଳାଇ ସହଜ ଅବେଦନ କଲେ ତାହାକୁ ଗ୍ରାହ୍ୟ ହୋଇ ପାରେ ।

ଏତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମହାନଙ୍କ ଓ କାଠିଆଗଣରେ ନୁହେଁ ଗଣ-ପଞ୍ଚ ଅଛି । କଳ ବାଣ୍ୟ ଅଧିକାର ବେକର ଏକ ସୁଖିଗା-ଏବଂ ଗୋଦାନୀମାନଙ୍କରେ ପାଣି ସଂକଳିତ ସାଧ୍ୟ ଉପନୟ-ଧର୍ମ କଳ ବାହାର ପିକା ଅଧିକା କରୁଅଛି ।

କଲିକତା ଗୋକେଟ ।

ମିତ୍ରର ଦେ ଉ ପୁତ୍ର ନରଦମର ମାଜିଷ୍ଠେଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ମୁନିଷ୍ଠ ହେଲେ ବେଶେ ସାଧକଙ୍କ ଅନୁପ୍ରାପ୍ତତାରେ ଅବା ଅନୁପ୍ରାପ୍ତତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିକାର ପଦ-ପୁରର ମାଜିଷ୍ଠେଟି ଓ କଲେକ୍ଟରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯେ ।

ଉତ୍ତର ଚୋପୁଷ୍ପାମାନଙ୍କୁ ଓ ବେପୁଷ୍ପକଲେକ୍ଟର କାରୁ ବଳିମନ୍ତ୍ର କର୍ତ୍ତୃତା ଦାଉଡ଼ାକୁ ବଦଳ ହେଲେ ।

ସ୍ୱର ବ୍ୟବହାରୀନୀ ଗୋ ମାଃ ଓ ଗୋ ବଃ ବାବୁ ପ୍ରଦତ୍ତପୁଷ୍ପାମାନଙ୍କୁ ସନ ୧୮୮୦ ସାଲର ଦେଖାଇ ଅ ଅଧି-କର କଲେକ୍ଟର ଶମଳ ଗ୍ରାହ୍ୟହେଲେ ।

ମୈମାନ୍ସିଂହର ନବ୍ୟ ମାଜିଷ୍ଠେଟି ଓ ବେପୁଷ୍ପକଲେ-କ୍ଟର ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୁରର ମାଜିଷ୍ଠେଟି ହେଲେ ।

ବାବୁ ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ବାବୁ ଚୈତ୍ର ମିତ୍ରର ଏ ସ ସି ରକର ସାଧକଙ୍କ ପଦବର୍ତ୍ତରେ ପୁର କଲେକ୍ଟର ଏକପକ୍ଷରେ ଉଚ୍ଚଭବର କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯେ ।

ଏକର୍ଷ ଏଠା ଏଲେ ପଦସ୍ଥାନର ଉଚ୍ଚାଧିକାରୀ ସତ୍ୟନାଥ ମଧ୍ୟ ବାବୁ ଦୁରଦ୍ରୁତ ପର ଓ ବାବୁ ଶ୍ରୀଗୋପାଳ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାର୍ଯ୍ୟ କିଠାପୁଷ୍ପକର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଅଛୁ ।

ଅଧିକାର ଅଧିକାରରେ ମୋଦସଲରେ କରୁ ପ କାର୍ଯ୍ୟ କୁ ଅଧିକ ରହିବ ଏକ ଅପୁଷ୍ପ ଉଦାହରଣ କରେ ସମାପାତା ଉଚ୍ଚପେଟି ଅଧିକ ଲେଖି ପଠାଇଅଛୁ । ନାଗପୁଷ୍ପକର ଲୋକମାନେ ଗୋଟିଏ ଯୋଗିକ ଅଧିକାର ସମ୍ପାଦନ କର-ନ୍ତୁ । ଉଚ୍ଚ ଯୋଗି ନିକଟରେ ତାହାର ଯୋଗସାଧନାର ଉପକରଣସବୁ ଶକ୍ତି ଏ ଅକର୍ମଣ୍ୟ କଲକ୍ଷିତ ରକରା-ସ୍ୟ । ଉଚ୍ଚ ଭରବାର ନିମିତ୍ତ ଯୋଗୀ ଲୋକଙ୍କୁ ନ ନେଇ ଅଧିକାରରେ ସେ ମୋକ୍ଷସାଧକ ହୋଇ ତାହାର ବସ୍ତୁର ଅଧିକ ହେଲେ । ଯୋଗୀ ଯୋଗସାଧନାରେ ଉଚ୍ଚ ଥାଇ ନରଦ୍ରୁତ ଅକଲକ୍ଷିତ କରାଯାଇ ସୁଦୃଢ଼ ସେ ମୋକ୍ଷକରରେ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏତଦ୍ୱୟ ବସ୍ତୁରେ ମୋକ୍ଷକର ସାଧକ ତାହାକୁ କଠିନ ପଦ୍ମମନ୍ତ୍ରର ଉପ-କର ବାହାସ ଲୋକ କରାଯାଇ ଗଞ୍ଜ ହେଲେ । — ଚାପ । କ ବାଦ ପଦ୍ମ ସେ ଏହା ସବୁ ମଧ୍ୟ ସୁଧିକାର ହେଲେ ?

ମୁତ ମହାତ୍ମା କେଶବଚନ୍ଦ୍ର ସେନ ପାଣ୍ଡୁପୁତ୍ର ଓ ପାଣ୍ଡୁବନ୍ଧ-ଉଚ୍ଚ ପରଲୋକପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ମୋକ୍ଷକର ଓ ବସ୍ତୁରେ ତାଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ୫ ୮୮୦୦୦ ୯ କାର ସୁଧି ଅଛି । ତାଙ୍କର କେବଳ ପୁତ୍ର କରୁଣାକର ସେନ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପବା ପିତାଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗ୍ରୋକେଟି ନେ-ବାଇନ ଗ୍ରାଣିନୀ କରାଯାଏ । ମୁତ ମହାତ୍ମା, ପ୍ରଭୁମନ୍ଦର କେତେକ ସମ୍ପତ୍ତି ଓ ଉଚ୍ଚ ପରେ । ତାଙ୍କର ପୁତ୍ର କରୁଣାକର ଉଚ୍ଚ ସମ୍ପତ୍ତିମାନ କୁଚ୍ଚ ଶୁଣିମାନଙ୍କ ଦାବୁ ଦେବାବାଦର ଗ୍ରାଣିତ ହୋଇଅଛି । ଉଚ୍ଚ ଅବେଦନପ୍ରତ ମୁତ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ଦେବା ସାଧ୍ୟ ସହଜ ବାବୁ ଦ୍ୱାଇଫୋର୍ଟି କ୍ୟୁନି ଅବେ-ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି ।

କଲିକତା ପ୍ରଧାନ ମାଜିଷ୍ଠେଟି ଅପାଳରେ ମୁଗ୍ଧମାନ-ଅଧିକ ଘଟିତ ଗୋଟିଏ ପୁତ୍ରର ଉଚ୍ଚ ଉପିଷ୍ଠ । କରେ ମୁଗ୍ଧମାନ ସା ଅପବା ସ୍ତ୍ରୀ ନାମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ କରବାର ଅଧିକାର ଉପସ୍ଥିତ କରବାକୁ ସ୍ତ୍ରୀର ଓକିଲ ଅଧିକାରୀ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହି ଅଧିକାର ବା କ ମୁଦେ ମୁଗ୍ଧରୁ ବାବୁ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ତାହା ମୁଗ୍ଧମାନ ଗାହ୍ୟିକ ନୁହେଁ କାରଣ ମୁଦର ବ ୧୮ ଓ ପୁଷ୍ପ ମୁଦେ ସାଧକରଣିକ ବାବୁ ହୋଇଥିବ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଏ । ମୁଗ୍ଧମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏହି କ କୌଣସି ପୁତ୍ର ଏକ ସାଧ୍ୟ କଲକ୍ଷିତରେ ତାହାର ଉପିଷ୍ଠ ବାବୁ ହୋଇ ନ ପାରେ । ଏହି ଅଧିକାର ମାଜିଷ୍ଠେଟି ମନକୁ ବେକବାକୁ ମୋକ୍ଷକର ଅଧିକ ହେଲେ ।

ପୁଣ୍ୟପାଳ ଅଛି ସେ ମୋଦସଲ ଓ ବସ୍ତୁର ମୁଗ୍ଧର କଲେକ୍ଟର ଉପିଷ୍ଠ । କଲକ୍ଷିତରେ କଲେକ୍ଟର ପ୍ରତ ବାବୁ ଏ ଉଚ୍ଚପେଟି ପଦ ଅଧିକାର ନାହିଁ । ଅଧିକ ଲୋକଙ୍କର ଅମ୍ଭମାନ ସେ ଉପସାଧୁ ଉପସ୍ଥିତରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନାହିଁ । କଲକତା ଉପାଧି କଲିକତା ଦ୍ୱାଇଫୋର୍ଟାମାନେ

ଗୋଟିଏ ଅଧିକାରୀ ବାଳକ ନୁହେଁ । ସେହି ପିତାଙ୍କର ନିଦ୍ରାକୁ ବୁଲିଲେ ନାହିଁ; କେବଳ ପିତାଙ୍କର ସେହି-ଠାରୁ ନିଦ୍ରା ବାହାରେ ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ପୁଷ୍ପକର ଉଚ୍ଚ ମାଂସପିଣ୍ଡ ଅଛି । ପିତାଙ୍କର ଅଧିକାର ଅଧିକ ଚି-ଅଛି । ସେହି ପିତାଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚପୁଷ୍ପ ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ୟ ଉପାଧିକାରୀ ସୁଖି ! ବାହୁବା ।

ଅଧିକାରୀ ନାମ ପଦ ଉପରେ ମୋଦସଲ କାର୍ଯ୍ୟ-ପାଳି ନାମ ମୁଦରର ପଦ ଉପାଧି କରାଯାଏ ବାହୁବାକୁ ପାଠକରୁ ସେ ପଦର ସୁଯୋଗ ହୋଇଅଛି । ଏକ ପାପର ଗ୍ରାହ୍ୟତା ।

କଲକତାର ବନ୍ଧ୍ୟା ଗୁଗୁଲକ୍ଷିଣ ଏବଂ ପଦ୍ମାକ୍ଷ-ଘାଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଠାରୁ ମା ଶ୍ରୀମତୀ ଅନୁକମ୍ପା ପାଶୀ ମୁଗ୍ଧମାନଙ୍କର ୫ ୧୦୦୦୦ କା ରଖିତାଧିକରେ ଏକ ସେପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅପଣାର ଦୁରଦ୍ରୁତ ସରକାରଙ୍କୁ ଏକପକ୍ଷରେ ମୁଗ୍ଧର କରାଯାଇ । ପରକାରର ବାହାରିଲେକ୍ଟର ଉଚ୍ଚ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପସାଧାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରସାଦ ହୋଇ ଏକାଧି-କାରୀ ବାବୁ ହୋଇଅଛି । ଏକପକ୍ଷରେ ବାବୁ ଗୋଦାନୀମାନଙ୍କୁ ଉପସାଧାର ଗ୍ରାଣିନୀ କରବାକୁ ତୁମ୍ଭ ମୋକ୍ଷକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହି ମୋକ୍ଷକରରେ ଅପାଳର ନାମ ଉଚ୍ଚ ସୁଧିତା ୫ ୧୦୦୦୦ କା ଅଧିକ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୁଗ୍ଧଠାରୁ ୫ ୧୦୦୦୦୦ କା ଅଧିକ ପଦ । ଅବା । ଉଚ୍ଚପେଟି ବସ୍ତୁର କେତେ ମୁଦ-ବାବୁ ପଦାର୍ଥ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପସାଧୁ ଏପଦାର୍ଥ ପଦ ଅଧିକାର ।

ପାଠକେ ସୁଧି ଅଧିକ ହେବେ ସେ ହେବତାର ବନ୍ଧ୍ୟା ବାବୁ ଅଧିକାରୀ ଉଚ୍ଚ କାର୍ତ୍ତି ପୁଣ୍ୟାର୍ଥ କଲକତା-ଠାରେ ଉପସାଧାର ସମ୍ପତ୍ତି । ଏତ ପଦବାଦ ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରଥମଅଧିକାରୀ ହେବାର ସ୍ୟ । ଉଚ୍ଚ ପଦାଧିକାରୀ ।

ସିଦ୍ଧୋରଠାରେ ଉପସାଧାର ଉପରେ ଏକ ବସ୍ତୁ-ସ୍ୟ ହୋଇଅଛି ବାବୁ ମିଳିତ । ଏପରେ ୫ ୧୦୦୦୦ ଲୋକ ବସ୍ତୁର ହୋଇଥିଲେ । ବସ୍ତୁଗାପକ ସମ୍ପର୍କ ଉପ-ରଠର ଅଧିକାର ଅଧିକ ଏବଂ ତେଣୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବସ୍ତୁରେ ପ୍ରସାଦମାନ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ।

ବାହୁବାକୁ ଅଧିକାର ହେଉଁ ସେ ଦୁର୍ଗାଧିକାର ସିଦ୍ଧି କାମର କରେ ସାମ୍ବାଦକାଳ ବାବୁପଦା ସୁଦ୍ଧା ଅଧିକ ବାଧ୍ୟତା ଉଚ୍ଚ ସୁଧିରେ ପୁଣ୍ୟାର୍ଥକରଣର ସର ମାରମାପରେ ତାହାର ମୁଦ୍ରା ହେଲେ ତାହାର ଗୋଟିଏ ସାଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ବାବୁପଦା ସୁଧିରେ ପାଠ କରୁଥିବା ଦୁର୍ଗାଧିକାରର ପିକା ବାବୁ ପୁତ୍ର ମୁଦ୍ରା ଦେଖି ସାଧ୍ୟ ପୁଣ୍ୟ ସୁଧିରୁ ଉଠାଇ ନେଇଅଛି । ମୁଗ୍ଧକର ଅଧିକ କରେ ଗାଆନ୍ତାଳ ସିଦ୍ଧି ହୋଇ ଉଚ୍ଚପେଟି ପ୍ରସାଦ କରୁଅଛି । ଏପଥରେ ତାହାର ମଧ୍ୟ ମୁଦ୍ରା ହୋଇଅଛି ଏହି ଦୁଇ ଉପାଧିକାର ଦେଖି ମୁଗ୍ଧକର ସାଧ୍ୟମାନଙ୍କ ପିତାମାନଙ୍କ ପଦାଧିକାର ନାହିଁ କୋଲ ସୁଧି ହେଉଅଛି । ସେମାନଙ୍କୁ ପାଠ ଉଚ୍ଚ ବାବୁ ସେମାନଙ୍କର ସୁଧି ଧାରଣା ହୋଇଅଛି । ବସ୍ତୁ ଲୋକମାନଙ୍କ ଉପସାଧାର ଦେବା ସାମାନ୍ୟତା ହେଉ ବସ୍ତୁରେ ମୁଗ୍ଧକରରେ ବେତେକ ସମ୍ପତ୍ତି ଏହା ଅଧିକ ରହିଅଛି ।

କଲକତାମକ ଏକପକ୍ଷ ଉପାଧି ସମାପକ୍ଷରେ ଲୋକ-ଅଧିକ ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପସାଧାର ଉଚ୍ଚ ସୁଧି ସାଧ୍ୟ ବାବୁପଦା ୧୭୭୦୦୦ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତୃକରଣପଦମାନଙ୍କ ଦାବୁ ସୁଧିକରଣ ଶିକା କରୁଅଛି ।

ମହାତ୍ମାଙ୍କ ଦଲିଲ ସ୍ୱିଚ୍ଛା କରମାପ ତା ୩ ଭାଗରେ ଲାଲଣ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କରି ଅଛନ୍ତି । ଏତେକ ପରିତ୍ୟାଗ ପୂର୍ବକ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ଶିକ୍ଷାର୍ଥରେ ଭବିଷ୍ୟତ ହୋଇଥିଲେ । ଦୁଃଖର ବ୍ୟତୀତ ଏହି ସେ ସେ ବୃତ୍ତକାଳରେ ସୁଖା ଅରେ ମାତୃଭୂମି ଦର୍ଶନ କରି ପାଇଲେ ନାହିଁ ।

କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ ଯେ ଆଶାମୀ ଅଗଣ୍ୟାୟ ଅରଣ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରିସଂହାର ହୋଇଥିବାର ନୁହେଁ । ପ୍ରକାଶକରୁଣପଦ କାରକରେ ପଢ଼ାଯିବେ ।

ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଓ ଭୂରଣ୍ୟ ସୀମାରେ ଅନୁକ୍ରମିତରେ ଯେଉଁ ସ୍ୱଳ୍ପମତ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଥିବା କିଛି ସଦା ସପ୍ତାହରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆ ଚାହୁଁରେ ଭୂରଣ୍ୟ ପଦକୁ ନି ୧୦୦ ଏ ୨୦ ହୋଇଥିବା ଓ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନି ୧୨୦୦ ଶତ ଭୂରଣ୍ୟପଦକୁ ଗୋଟିଏ ଯାଇଥିବା ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି । ପ୍ରମାଣମେ ସ୍ୱଳ୍ପ ହେଉଁ ଦେଖିବୁ ପ୍ରକୃତ ଅଧିକ ଦେବ ମତ ପଦରେ ଏହାକି ସମାପନ ସମାପନ କରିବୁ ? ।

ଅନେକଦା ଲୋକମାନଙ୍କେ କ୍ଷେତ୍ରରେ କଲେକମାନଙ୍କରେ ଏପରିକି ପ୍ରକାଶ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଥିବାର ଦେଖିବାକୁ ପୁଏ । ଏତେକ କଲେକମାନଙ୍କରେ ଏତେ କାଳକି ସୁଖା ଲୋକ ନାହିଁ । ଏପରିକାଣେ ଉକ୍ତିକେଣା କି ଅଧ୍ୟାୟ ପାଠ ନୁହେଁ ?

ଅନ୍ୟମାନେ କୁଣ୍ଡି ପୁଣି ହେବୁଁ ସେ ପାଠକପଢ଼ାର ପଦା ପୂର୍ଣ୍ଣତାପ୍ରତି ସ୍ୱଳ୍ପ କାଳସାଧ୍ୟ କାଳିକାରେ ମନ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସେ କାଳୀପୁରରେ ଗୋଟିଏ ପାଠକ କଳ ଦେଖି କହିଅଛନ୍ତି । ଗତ ମଇମାସ ତା ୨୯ ତାରିଖରେ ସରକାରଙ୍କଦ୍ୱାରା କରୁଥିବା ଉପଲକ୍ଷରେ କଳକୀର ପ୍ରକାଶ ଓ ନାମକରଣ ହୋଇଯାଇଅଛି । ସରକାରଙ୍କଦ୍ୱାରା ନାମକରଣ ଅନୁସାରେ କଳକୀର ନାମ କଳକୋଳିପୁ କୁଣ୍ଡିଲି ଅଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସମ୍ବାଦ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ ସେ ବେଞ୍ଚ କରିଅଛି ସେଥିରେ ନାହିଁ ଯୋଗେଇ ନାଥ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ ପ୍ରାୟଶ୍ଚାଳିତ ତାଙ୍କୁକର ନାବକ, ତଳେ ମାତୃକେ ଅଛି ଏ ମହାତ୍ମା ପୁଣ୍ୟପଦସହର ଦୀର୍ଘ ବୟସକ୍ରମ ଓ ଏଠା ବେପାରୀ ମାତୃକେ ନାହିଁକାସ ପାଠାପ୍ୟ ପାଠି ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାକୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଠା ବେପାରୀମାନଙ୍କୁ ମହୋତ୍ସବ ନିଜକାର ବାଦ୍ୟାଦିକି ପ୍ରକାଶକରୁଁ ଶୁଣି ଦେବା କଷ୍ଟସମ୍ଭବ କିନ୍ତୁ ହୋଇ ଅପାଳନାପାଠରେ କଳକେ ବଦଳିବୁ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ସରକାର ସୁକ୍ଷ୍ମାଦ-ଅଛି ତୁଳନାକ ସେକମାନ ହୋଇଅଛି ସେମାନଙ୍କୁ ୧୨୦୦-ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକାରୀ ସିଦ୍ଧି ଦିଆଯିବ । ଏ ଦୀର୍ଘ ପ୍ରକାଶକରୁ କରୁକା ହେବ ।

ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏକପ୍ରକାର ପୁଣି ପଦସମ୍ଭବ ହୋଇଅଛି ଯାକ ଶିକାରରେ ସେ ୧୨ ର ସରକାରୀ ସେଠାରୁ ସେଠା-ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିରୁତ୍ତ ସମାପ୍ତକାଳରେ କଳେ ବଳାତ କରକତାରୁ ଅଧି ଗୁରୁତର ଯଦି ପୁଣି ମହାତ୍ମାଙ୍କୁ ତାତ ଅପୁଅଛନ୍ତି ।

ଏଠା ମୁକ୍ତିପାଠକ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଏପାଳର ଦୁସ୍ୱପାଚାର ପଢ଼ାକୋଠା ହୋଇଅଛି ମିରକ୍ତିପାଠକର ଏପାଳର ପ୍ରଧାନ ଦୀର୍ଘ ବୋଲିକାକୁ ହେବ ଏଠାରେ ଅଠର ବର୍ଷ ହେବ ମୁକ୍ତିପାଠକୀ ଶାସିତ ହୋଇଅଛି, ମାତ୍ର ଅପରାଧ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଦୀର୍ଘ ବଡ଼ ସୁରକ୍ଷାପେ ସମ୍ଭବ ହେଉଅଛି ।

ହେଉଅଛି । ଉକ୍ତିକର୍ମ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଅଲମ୍ପ୍ୟ ଶାଳରେ ଉତ୍ତମ ସମ୍ପଦ ପ୍ରକୃତ ହୋଇ ଦେବମାନଙ୍କୁ ରୁଣ୍ଡାରି ଶୁଣାଇ, ସର୍ବ ପ୍ରକୃତ ଭୟକୁ ନିପତତ କରିଅଛି । ଗତବର୍ଷ-ରେ ଗୋ ୧୧୮ ଟା ସାପ ମତ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଶାଳନକାର୍ଯ୍ୟ ଯେପରି ପରିଶ୍ରମୀ ଓ ସୁକାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସେଥିରେ ଅନ୍ୟମାନେ ତାଙ୍କଠାରୁ ଅନେକ ଶୁଭଫଳର ଆଶା କରୁଁ ।

ଏଠା ପାଇ ସୁରକ୍ଷା, ସୁ ବିକଳ ବାବୁ ବରପଦା-ପାଲତ କମିଶ୍ନର ମିରକ୍ତିପାଠକ ଶାଳ ହୋଇଯିବାକୁ ଏଠାରେ ସୁ-କାର୍ଯ୍ୟର ସତ ହେଉଅଛି, କମେଶୀ ଶାସିତ କଳେ ପ୍ରତ୍ୟାପନ ବିକଳ କିପ୍ରକୃତ କରନ୍ତି । ଏ ସୁରକ୍ଷାରେ ପ୍ରାୟ ବିକଳ ହେବୁ ଶେଷ ନାହାନ୍ତି ।

ପୁସ୍ତକ ସମ୍ବାଦ ।

କେନ୍ଦ୍ର ମେମାପ ତା ୨୫ ଯଦି ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଏଠା ବ୍ୟ ସମସ୍ତକେ ଲାଭକାରୀ ହୁଏତେ ବାଦନାପଦ୍ୟାକର ବାଦନାମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷାର ପ୍ରକାଶକ ସମାପେତ ହୋଇଅଛି ।

ଶାଳକର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର କମିଶ୍ନର ସାହେବ ମହୋତ୍ସବ ସପର୍ବିକ ହୋଇ ସଦା ମଧ୍ୟରେ କଳକମାନ ହୋଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ପାଇ ଯେଉଁ କଳକର ସାହେବ ଏକ କଳକର ଦେବେତ ସାହେବ ମେମାମାନେ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ସୁରକ୍ଷାକାରୀ ପତ୍ର ଓ ଶ୍ରୀମତ୍ତର ଅନୁକ୍ରମ ମହାତ୍ମାମାନଙ୍କର ଭବିଷ୍ୟୋକୀ ମୁନିକର୍ତ୍ତା ଓ ଅନନ୍ତ ବାବୁ ପତ୍ରିକାମାନେ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । କମିଶ୍ନର ସରକାରଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ସକାଳପ୍ରକାଶ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ସୁରକ୍ଷାପତ୍ର ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥିଲେ । ସରକାରୀ ଯେପରି ସୁକ୍ଷ୍ମତ ହୋଇଅଛି ଦର୍ଶନମାନଙ୍କ ମନୋରଞ୍ଜିତ କରୁଥିବ ।

କର୍ମାଣୁ ପ୍ରାମାଣକ ଅପେକ୍ଷା ଓଡ଼ିଆ ଶ୍ରୀକାଣ୍ଡା ଅଧିକ ସୁରକ୍ଷାପୁ ଗୋ ୨୨ ୧ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ପତ୍ରିକାକ କୁତ ହୋଇ ବେଞ୍ଚାପରି ଉପକେଶନ କରିଥିଲେ । ସୁରକ୍ଷାରେ ଏପରି ସଦ ବେଞ୍ଚି ଦେବେ ଅଧିକ ହେଉଥିଲେ ।

ପ୍ରଥମକ୍ରମେ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ହେଉଅଛି ଯେ କ ବାଦନା-ଦ୍ୟାକର ସମାପକ ଅଛି ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ବାବୁ ଉପସ୍ଥିତ ସମ୍ପ ମହାତ୍ମାଙ୍କୁ ଦେବାକରଣ ବଶାଦେ ପାଠକର ପରି ଶ୍ରୀପୁତ୍ର କମିଶ୍ନର ସାହେବ ମହୋତ୍ସବ ମେମ୍ ସାହେବ ମହୋତ୍ସବ ସହକର୍ତ୍ତାକରେ ବାଦନାମାନଙ୍କୁ ସୁକ୍ଷ୍ମ ଓ ତାଳକି ଶ୍ରୀ-କୁଣ୍ଡାପରି ପ୍ରକୃତ ଦେଲେ କଲେ । ଗଲେ ବାଦନାମାନେ ସୁ-କ୍ରମରେ କଳା ଗାନ କଲେ ତାହା ପୁଣି ଗୋଟିକର୍ମ ଅନନ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ।

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include 'କଳକା କମିଶ୍ନର ବାବୁ ଦାସବାନାଥ ନିତ୍ତ ତାଳକି ପୁର' (Rs ୫), 'ଅକଳକର ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ ସରକାରୀକ ବାବୁ' (Rs ୧୧), 'କଳକାକର ପାଠକ (ମିରକ୍ତିପାଠକ ଚେପୁରମେନ)' (Rs ୧୧), 'କଳକେ ବୋଧ (କମିଶ୍ନର)' (Rs ୧୧), 'ଦେବକାସ ମିଶ୍ର ଲାଭକାରୀ ହୁଏ' (Rs ୧୧), 'କଳକେ' (Rs ୧୧).

ଉପସ୍ଥିତ ପଦାର୍ଥମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦେବେତ ଦେବେତ ହେବ । ଅଳ ଦେବେତ ସେକେତ ବାବୁ ଦେବେତ-ପୁତ୍ରକ ପତ୍ରାତ ଦେବେତ ଦେବକାରୀ ତାଳକି ଶ୍ରୀ-ଗଣ । ବାବୁଦାସ୍ୟ ସେହିପରି ଦେବେତ ।

ଏପରି ସାହେବ ପ୍ରକାଶକର ବାବୁ କଲେ ସେ ଶାଳକୁ ଶୁଣା ଅପାଳ ମୁନି ହେବାକୁ ଚାହୁଁରେ ଅଧିକ ଅନୁକ୍ରମ ଅଛି । ଅପାଳ ଦେପରି ଶାଳକୁ ଶୁଣା ଅଧିକପଦମାନେ ଓସୁଲି କୁଏ ସେ ସମକେ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର କଲେକର ସାହେବଙ୍କ ଅନୁକ୍ରମ କରୁଁ ସେ ଏ ଦେଖିଲେ ଦେଖେ ପୁଣି ଲାଗିବେ । ସାହା ହେଉ ସାହେବ ପ୍ରକାଶକ ମନରେ ଏପରି ସଦ ବାଦନାପଦ୍ୟାକର ପ୍ରକୃତ କରୁଁ ହୋଇଅଛି କଳ ସୁରକ୍ଷା ଦେଖି ଗଠିବ ।

ଶ୍ରୀପୁତ୍ର କମିଶ୍ନର ସାହେବ ମହୋତ୍ସବ ଶାଳକାର ଉପାକରଣ କଲ ସେ ଲାଭକାର କର୍ତ୍ତା ଓଡ଼ିଆ ମୋହରକରୁ କର୍ମକ୍ରମ କଲ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେବେତ ଦେବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାକୁ ହୁଏତେ ଦେଖିବୁ । ଅଳ ନି ୧ ୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ଲଗେ ପଢ଼ିବାର ମଧ୍ୟ ବରଦାକ୍ର କରୁଅଛନ୍ତି । କର୍ମମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା କଳେ ଏକପ୍ରକାର ମୁକ୍ତକର ଲୁହ ନୁହେଁ ପ୍ରକାଶରେ ଦୀର୍ଘ ଚଳନା ସକାଶେ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର କଲେକର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ହୁଏତେ ଲାଗି ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ସାହା ହେଉ ସାହେବ ପ୍ରକାଶକ ଏଥିରେ କଳକର ପାଠକରୁ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ସୁରକ୍ଷାରେ ମଧ୍ୟରେ କଲେ କଲ ଚଳନା ସକାଶେ ମିରକ୍ତିପାଠକୀ ଅଧିକପଦରେ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର କମିଶ୍ନର ସାହେବ ମହୋତ୍ସବ ପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ଉପକ୍ରମରେ କଳକେତ-ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ମହୋତ୍ସବ ପାଠକର ମନର ସୁଖରେ ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣୀ ସଦ ହୋଇଅଛି । ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ହେଉଥିବା ସଦ କଳ କଲ ସପକରେ ଚଳନା ଅକଳ-ବ ବୋଧକର ଲକ୍ଷ୍ୟକେଣା ଅକଳକେତ ପଠାଇବାର ଶିଳ ହେବ । ସାହେବ ପ୍ରକାଶକ ଏ ଦେଖିଲେ ଯେପରି କୁତସକକୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଉକ୍ତ ଲଭକାରୀ ଅକଳ-କଲକେ ସିଦ୍ଧ ହେବାକ ସମାପକ ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ଉମା ! ସପାଳରେ ସୁଖୀ ହେଉଁ ନାଲେ? ଚର୍ଚ୍ଚା । ଶେଷ୍ଟ ନାଲେ ଉତ୍ତରକ ଅଭିପ୍ରେତ-କାର୍ଯ୍ୟକରକାରୁ ପ୍ରୟାସ ଶାଅନ୍ତି ।

ଉ । ଉତ୍ତରକ ଅଭିପ୍ରେତକାର୍ଯ୍ୟ କିଅଟା? ତାହାକୁ କି ବଞ୍ଚଣୀମା ଅଛନ୍ତି ?

ଉ । ଏହାର ଅର୍ଥ ହୁଣିକା ତେ କିଠିନ ତଥାପି ମହାକଳମାନଙ୍କ ପଥ ଅନୁସରଣ କଲେ ବଞ୍ଚି ଜୀବାଯାଇପାରେ ।

ଉ । ମହାକଳମାନେ ଅନେକପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ବାଦକ ଓ ଅଧ୍ୟାୟକରକାର୍ଯ୍ୟ ଅନେକଅଛନ୍ତି ।

ଉ । ଅଧି ବାଦକ ଓ ଅଧ୍ୟାୟକରକାର୍ଯ୍ୟ କିଅଟା ଦୁଷ୍ଟାନ୍ତରୁ ସୁଖାଇବ କଲ ?

ଉ । ଶ୍ରୀମ ବାଦକରକାର୍ଯ୍ୟ କିଅଟା କହୁଣି? ଦୁଷ୍ଟକର ଗୋପୀମାନଙ୍କ ସହକ ସମାପକ କଳ କି ହୁଣି ମନାର୍ଥରେ ପ୍ରକାଶକର କଳକେ କାର୍ଯ୍ୟକରକାରୁ ପ୍ରୟାସ ପାଇବାକୁ ଚେ ଚଳ

ମହାପ୍ରଭୁ ବ୍ରହ୍ମର ପାଦପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରୁଥିଲେ । ଅତ୍ର ଏକ ଯାତ୍ରାର ଇଚ୍ଛା ଭାବାର ପାଦପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରବା । ଗୁଣା କୃଷ୍ଣ ଏକ ଅର୍ଥାତ୍ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ଏକ ଅତ୍ର ଏକ ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷ ଏକ ଜ୍ଞାନ-କର ଶ୍ରୀ ଯେବେ ମସ୍ତକମୁଖ୍ୟ କରେ ପୁରୁଷ ମଧ୍ୟ ଭାବୀ କରତ ଶ୍ରୀ ଯେବେ ମୁକ୍ତବଦନରେ ବସିବେ ପୁରୁଷ ମଧ୍ୟ ଉଦୟରୂପ ଲଭ୍ୟାଦି ଅନେକକୁ ବାହ୍ୟକକାର୍ଯ୍ୟ କୁହାଯାଏ ।

ତା । ବେଶ୍ ଅ ବ୍ୟକ୍ତିକକାର୍ଯ୍ୟ କଥାମ କୁହୁ କହୁଲ ?

ର । ଅବ୍ୟକ୍ତିକକଥାମରେ ମୋହର କଳ୍ପ ସନ୍ଦେହ ଅତ୍ର ଏହାର ଅର୍ଥ ଅପଣ କୁହାଇଲେ ଭଲ ଦେବ ।

ତା । ଉତ୍କଳକପ୍ରେମରେ ମତ୍ତ ହେବା ଉତ୍କଳ-କ୍ଷୁଦ୍ରାଣୁ ଅନୁକରଣ କରବା, ଭାବକ କୁଳକ୍ଷୁଦ୍ରାଣୁ କ୍ଷେପାଳି ହୃଦୟମଧ୍ୟରେ ଅବରୂପ କରବା ଲଭ୍ୟାଦି ଅବ୍ୟକ୍ତିକକାର୍ଯ୍ୟ କୁହାଯାଏ — ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନେକସମୟ ହୋଇଅଛି ଅନ୍ୟସମୟରେ ଏ ବିଷୟ ପୁନଶ୍ଚ ଅନେକନା କର ବା । ନମସ୍କାର !

ର । ଅପଣ ଦେବ୍ ନମସ୍କାର ।

ପ୍ରେମରତ୍ନମୟ ।

ପ୍ରେମରତ୍ନମୟ ମହାମତ୍ତ ନମସ୍କାର ଅନୁମୋଦନ ଦାୟା କୋଟ୍ଟ ।

ଶ୍ରୀମତ୍ତ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ମହାପ୍ରଭୁ ସମାପ୍ତେଷୁ

ମହାପ୍ରଭୁ !

ନମ୍ଭୁକ୍ତିର କେବେକ ପିଣ୍ଡକୁ ଅପଣଙ୍କ ପରିକାରେ ପ୍ରାକିଦାନ ଦେଇ ବ୍ୟବ କରବା ଦେବେ ।

ଗତ ସଂକଳ ସମ୍ପାଦକରେ ଚେକାକାଳ କଣ ବାଲିସିଦା ସବ ଉତ୍କଳନର ଅସିଷ୍ଟା ମେଳେକର ମୁକ୍ତି ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ବସୟରେ “ ଶ୍ରୀ ଦା— ” ଚିତ୍ରିତ ପଦପ୍ରେମକ ଯାତା ଉତ୍କଳ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ଅମ୍ଭୁ ଲେଖାବୋଲି କେହି ଅନୁମାନ କର ପାରନ୍ତି ମାତ୍ର ସେ ଲେଖା ଗାମୁର ନୁହେ ।

ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ପଟ୍ଟନାୟକ

ମହାପ୍ରଭୁ !
ଓଡ଼ିଶା ବିକାଶକର୍ମାୟ । ଜା । ଜନ୍ମେକ୍ତର ଶ୍ରୀମତ୍ତ ବାବୁ ବ୍ୟାଧାନାଥ ରାୟଙ୍କ ଦୁଇ କେଦାର-

ଗୌରୀ ନାମରେ ଶୁଣିବ ଶୁଭପୁସ୍ତକ ସଦ୍ୟବ-ନରେ ରଚିତ ହୋଇ ଶ୍ରୀମହୋଦୟ ଅଛି ବୋଧହୁଏ ପ୍ରାୟ ଅପଣ ଦେଖିଥିବେ । ସେହି ପୁସ୍ତକରୁ ଖଣ୍ଡେ ମୋହେ ମିଳୁଥିବାରୁ ମୁଁ ତାକୁ ଅଦ୍ୟୋପାନ୍ତ ମନୋଯୋଗପୂର୍ବକ ପାଠକର ଦେଖିଲି ଯେ ବାବୁ ମହାପ୍ରଭୁ କଥାଗୁଡ଼ିକ ଯେପରି ବଞ୍ଚାଇ ଅଛନ୍ତି ଏଥିପାଇଁ ତାଙ୍କ ରଚନା ଶୂଭକ୍ଷେତ୍ର ଅବଶ୍ୟାଧିକ୍ୟାଦ ଦେବାକୁ ଦେବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଯେହେତୁ କାଳକ୍ରମେ ଶକ୍ତିଦ୍ୱାରା କଥାଟିଏ ରଚନା କର ତାହାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷଭାବରେ ସାଙ୍ଗ କରବା ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଶାଧାରଣ କୃତବ୍ୟମାନଙ୍କର ସନ୍ତୋଷ ଲଭାଇବା ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କ କପାଳରେ ଦଃ ଘାତର ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ଉତ୍କଳକଥାମରେ ମୋହର ପ୍ରଶ୍ନ ଏହି ଯେ ଉତ୍କଳ ପୁସ୍ତକରେ ଯେଉଁ ଗପ ବାବୁ ମହା-ପ୍ରଭୁ ଲେଖିବା ଅର୍ଥମ୍ଭରେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି ଯୋଗୁଡ଼ିକ କଥାକୁ ଏହାକୁ ଲେଖିଅଛୁଁ । ଅଥଚ ବେଉଁ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉତ୍କଳ କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା ହୁଏତ ଅତ୍ର ତାହା ପ୍ରକାଶ କର ନାହାନ୍ତି । ଉଦାହରଣ ସେହି ସମୟ ବିଷୟ ଶିବପୁରଣ, ଏକାମ୍ରପୁରଣ ଓ ହରିକାବ୍ୟହରୀ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ-ମାନଙ୍କରେ କର୍ତ୍ତୃକ ହୋଇଅଛି ଯେ ଉତ୍କଳରେ ଉତ୍କଳ ବିଷୟର ବରମାତ୍ର ଉତ୍କଳକ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଯେବେ ଏପରି କାହିଁରେ ଯେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇ ଅଛି ଉତ୍କଳମହାପ୍ରଭୁ ଅଥବା ଅନ୍ୟ କେହି ଅନୁଗ୍ରହପୂର୍ବକ ଗୌରୀ ଉତ୍କଳ ସମ୍ପା-ଦୟାଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ କର ଅନୁମାନକର ଭ୍ରମ ପ୍ରଶୋଧନ କରବେ । ଅତ୍ର ବାବୁ ମହାପ୍ରଭୁ ଉତ୍କଳ ବିଷୟ ପ୍ରକଟ କରାଇଲ ସରେ ଉତ୍କଳ-ରଚିତ ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କରେ କେଦାରଗୌରୀର ବର୍ଣ୍ଣନା ଯେପରି ହୋଇ ଅଛି ତାହା ପଢ଼େ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ । ଇତି । ୮୩୮୭ । ତା । ଜ । ପାଠକ ।—

ମହାପ୍ରଭୁ ।
ଅପଣଙ୍କ ଜଗନ୍ନାଥପାଠପଢ଼ିକାରେ ଭଲଲିଖିତ କେବେକ ପିଣ୍ଡକୁ ପ୍ରାକିଦାନ କର ବାଧ୍ୟ କରବାଦେବେ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ମହାମାନବୀୟ ସଂସ୍କରଣସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଖୁଥିବେ ମହାତ୍ମଜ ଅଶୁମ୍ଭିକାଧିପ ନିଜ-

ପ୍ରକାଶକର ମଙ୍ଗଳାକାଂକ୍ଷୀ ହୋଇ କଣ୍ଠ ଅନ୍ତ-ର୍ଗତ ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମରେ ବିଦ୍ୟାଚର୍ଚ୍ଚା କରାଇବା ନମନ୍ତେ ତାଙ୍କ ନିଜଗତ ପୁଲ୍ଲ ଦେଉଡ଼ପଣ୍ଡିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ମାହାନ୍ତିଙ୍କପ୍ରତି ଏହି ଅଦେଶ କର-ଅଛନ୍ତି କି ତୁମ୍ଭେ ଅମୃତଭାର ସମସ୍ତଗ୍ରାମ ଭ୍ରମଣ କର ପ୍ରାଇମେଇ ପାଠଶାଳା ଓ ଅପର ପ୍ରାୟ-ମେଇ ପୁଲ୍ଲ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁଠାରେ ଯେପରି ଦେବାର ଉଚିତ ତାହା ବନୋବସ୍ତୁ କର ଚହୁଁରେ ଜଣେ ଶିକ୍ଷିତ ଶିକ୍ଷକ ନିୟୁକ୍ତକର ହୁଇଥିବେ ଏତଦ୍ୱାରା ଦେବା ଏ ମହାପ୍ରଭୁ କଣ୍ଠରୁ ଅଂଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତନକର ଗୋଟି ଅପରପ୍ରାଇମେଇ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଦଶଗୋଟି ପ୍ରାଇମେଇ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବନୋବସ୍ତୁକର ଚହୁଁରେ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ନିୟୁକ୍ତ କରା-ଅ-ଛନ୍ତି । ବୋଧ ହୁଏ ମହାପ୍ରଭୁବାଦୁରଙ୍କ ଅଦେଶମତେ ଅନୁବଳମଧ୍ୟରେ କଣ୍ଠର ସମସ୍ତ ଅଂଶରେ ବିଦ୍ୟାଚର୍ଚ୍ଚା ଦେବ ଅନୁମୋଦନ ମୁକ୍ତ-କଣ୍ଠରେ ଜଗନ୍ନାଥା ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କଠାରେ ଏହି ଜଗାଣ କରୁଅଛୁଁ ଯେ ମତ ସକ ନାଦୀ-ଦୁରଙ୍କ ଏହି ନିଃସାର୍ଥ ପଦପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ ଘାଟିକାଣ କର ପ୍ରକାଶକରୁ ଅଜ୍ଞାନାକାରରୁ ମୁକ୍ତ କରନ୍ତୁ । ଇତି ।

୧୩୮୭ } ଅପଣଙ୍କର ଏହାକୁ କଣ୍ଠ-
କଳ ଅଠମସିକ } ମତ ତତ୍ତ୍ୱଗୋଷ୍ଠର ମିଶ୍ର-
ନିଜଗତ ପୁଲ୍ଲ } ଗେର ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ ଶିକ୍ଷ ।

ଗତ ମାତ୍ରକର ଓ ବର୍ଣ୍ଣାଳୟର ପୁଲ୍ଲରସିପ୍ ପଦ୍ୟୋଦୀର୍ଣ୍ଣ ଶିକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ନମ୍ଭୁକ୍ତିର ଶିକ୍ଷମାନେ ହୁଁ ପାଇଅଛନ୍ତି ।

- ୧ । କଳକ୍ରମ କର କଟକ ଛାତ୍ରନ ପୁଲ୍ଲ
- ୨ । ମଦେହନ ସ୍ୱୟଂ ସଙ୍ଗତ ”
- ୩ । ବିଶିଧର ପଟ୍ଟନାୟକ ଖୋରସା ମିଃ ଲଃ
- ୪ । ମଦନମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ ”
- ୫ । ଶରଦପ୍ରସାଦ ବାବୁବାଟ ମିଃ ଲଃ ପୁଲ୍ଲ
- ୬ । ଅକଳ ପଟ୍ଟନାୟକ ”
- ଉପିୟାକରଣର ପୁଲ୍ଲରସିପ ।
- ୧ । ବଳବଦନର କଟକ ଛାତ୍ରନ ପୁଲ୍ଲ
- ୨ । ବୃଷ୍ଟକମ୍ଭ ମିଶ୍ର ଚିତ୍ତିକା ମିଃ ଲଃ ପୁଲ୍ଲ
- ୩ । ଦୁଷ୍ଟକମ୍ଭ କଳ କଟକ ଛାତ୍ରନ ”
- ୪ । ଯୋବେଳ ବାବୁକ ପୁଲ୍ଲପୁର ମିଃ ଲଃ ”
- ୫ । ବିନୋଦ ମିଶ୍ର ମହାସି ବସ୍ତୁର ମିଃ ଲଃ ”
- ୬ । ସଦର୍ଶନ ନନ୍ଦ ”

- ୬ । ଗୋପାଳଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ
- ୭ । ମଦନମୋହନ ମହାପାତ୍ର
- ୮ । ଶ୍ରୀରାମ ପଟ୍ଟନାୟକ
- ୯ । ଦୁରପ୍ରସାଦ ଦେ ଅଲକପୁର
- ୧୦ । ରୁଞ୍ଜନରାୟ ସହୁ ବାଲେଶ୍ଵର
- ୧୧ । ରାଧାଗୋବିନ୍ଦ ଦାସ ଭୋଲ ମିଃ
- ୧୨ । ଉତ୍କଳୀ ଚିତ୍ରାଠୀ ବାଲପଦା
- ୧୩ । ମାଗୁଣି ପଟ୍ଟନାୟକ ପୁରୁଗାଗଡ଼
- ୧୪ । ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର ଭାନୁପୁର
- ୧୫ । ବାଳକ ସତ୍ୟଜିତ ଦଳବିର

ବୈଦ୍ୟନାଥ ଦାସ ଭରତୋଳ	ଟ ୨୯
ନରାୟଣଦାସ ନିଃକ	ଟ ୨୯
ସମସ୍ତଦାସ ସିଂହ	ଟ ୩୯
କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଘୋଷ	ଟ ୨୯
ଦୁରୋତ୍ତମ ଦାସ	ଟ ୩୯
ନରାୟଣଚନ୍ଦ୍ରମହାପାତ୍ର ଦେବପଦା	ଟ ୨୯
ଗୋପାଳପଣ୍ଡା ବିଷ୍ଣୁ ଅଗ୍ରମ	ଟ ୩୩
ଶ୍ରୀ ପଦା କହେ ପଦପଦ	କହେଟ୍ଟ ୧୨୩
ଶ୍ରୀ ବଳା କହେ ବୈଦ	ଅଗ୍ରମ ୧୩୩

1st. to run a specified number of trips a day.
 2nd. to charge tolls on a fixed schedule of rates.
 3rd. to maintain a fixed establishment of boats and steamers.
 In return, the lease of the Ferry and the sole right of levying tolls for a fixed term of years, to be agreed upon, will be made over to them.
 Plans of the Ferry and further information may be obtained on application to the

ବିକ୍ରୟନ ।

SCHOOL BOOKS ! SCHOOL BOOKS !

English and Uriya for Entrance Minor and Vernacular schools of all grades, sold at the book shop of the Cuttack Printing Company, Dargha Bazar Cuttack.

କାଳାପ୍ରକାର ଦିନିକା ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ବଦନା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସ୍କୁଲିକ ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ-ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

NOTICE.

Wanted a Head Clerk and Accountant for the Cuttack Municipal office, salary Rs. 40. Applications will be received by the Vice-Chairman.

Knowledge of account is a *sine qua non*. Applicants must state their age, qualifications and past services.
 Cuttack municipality } N.K. Das
 The 14th June } Cuttack

NOTICE.

The Superintending Engineer Orissa Circle is prepared to receive tenders for establishing a steam Ferry on the Grand Trunk Road ghat, on the Mahanuddy at Cuttack to be submitted not later than the 1st. July next.

The tolls on this ghat are now sold at an average of Rs. 5775 per annum, and if working expenses are added the probable receipts are approximately estimated at Rs. 8775. The persons tendering must however satisfy themselves as to the correctness of this estimate. The persons whose tenders will be recommended for acceptance will be required to enter into an agreement.

ଯେଉଁମାନେ ମହାନଦୀ ସରକାରରେ ଧର୍ମ-କଳ ଉଦ୍ଘାଟନାରେ ଯାଏଁ ପାରିବେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ କେବଳ କେତେକ ସେମାନଙ୍କ ଅବଦାନ ପତ୍ର ଅପଲୁକ୍ତମାତ୍ର ତା ୧୯୧୭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ବଦନା ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ଲେଖାଯିବ ବୋଲି ।

ଏ ପାଠର ଗାଣିକ ଦରଦର ଉପଦାନା ଟ ୨୨* ୯ ଲା ଓ ଏଥିପାଇଁ ଗାଣିକ ଦର ବ୍ୟୟଯୋଗ କଲେ ଗାଣିକ ଅର୍ଥ ଟ ୮୭୨* ୯ ଲା ଅନୁମିତ ହୋଇପାରେ । ଉକ୍ତପ୍ରାଥମିକରେ ଅବଶ୍ୟ ଅନୁମୋଦନପାଇଁ ଏହି ଅନୁମତି ଠିକ୍ ଅଛି ତ ନାହିଁ କୁହନ୍ତେ । ଯାହାଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରାର୍ଥନା ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ତାହାଙ୍କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିୟମନାମ ପାଳନକରିବାକୁ ହେବ । ଯଥା ।

- ୧ । ପ୍ରତିଦିନ ନିରୁପିତ ସଂଖ୍ୟାରେ ଶ୍ରେଣୀ ବହୁକାରୀ ହେବ ।
- ୨ । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁସାରେ ମାସକୁ ଅଦାୟ କରିବ ।

୩ । ନିରୁପିତ ସଂଖ୍ୟାରେ ଅର୍ଥକରତା ଏବଂ ନୌକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖିବ ।

ଉପରଲିଖିତ ନିୟମାବଳୀରେ ଗାଣିକ ଦର-ତାକୁ ଯେଉଁମାନେ ସ୍ଵୀକୃତ ହେବେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ କେବଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉକ୍ତଦେବ ଉକ୍ତ ପାଠରେ ଏକାକୀ ମାସକୁ ଅଦାୟ କରିବାର ଅଧିକାର ଦିଆଯିବ ।

ପାଠର ନିୟମା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ଓଡ଼ିଆ ବଦନା ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ଲେଖାଯିବ ବୋଲି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

SUPERINTENDING ENGINEER
 9-6-86 Orissa Circle
 Cuttack.

କେବଳ ଉପରଲିଖିତ ନିୟମାବଳୀରେ ମଧ୍ୟ ଓ ଉପରଲିଖିତ ଦେବ

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅପଲୁକ୍ତମାତ୍ର-କୃତ୍ରି ପାରିବେ ।

- ୧ । ନିୟମାବଳୀ ମହାନଦୀ ବଦନାପୁର କଟକ
- ୨ । ସମସ୍ତକ୍ଷେତ୍ର ପଣ୍ଡା ସମସ୍ତକ୍ଷେତ୍ର
- ୩ । ଲକ୍ଷ୍ମୀଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ ଡୋମପଡ଼ା
- ୪ । ସଦାନନ୍ଦ କର କେଳିପାଟଣା
- ୫ । ହରନ ମହାପାତ୍ର ଉତ୍କଳପୁର
- ୬ । ଲକ୍ଷ୍ମୀଚନ୍ଦ୍ର ଚୋଟାପଡ଼ା ପୁରୀ
- ୭ । ନରେନ୍ଦ୍ର କୁଅଲପୁର କପିଳପୁର
- ୮ । ବସନ୍ତ ମହାପାତ୍ର ବାଲିଗୁଣ୍ଡି
- ୯ । ନାରାୟଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ପଧାନପାହା
- ୧୦ । କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ଦାସ ଚାକ୍ରମଣ୍ଡଳ ବାଲେଶ୍ଵର
- ୧୧ । ସେଖସେଇ ଅଲ ସତ୍ୟଜିତ
- ୧୨ । ବ୍ରଜାନନ୍ଦ ମହାନ୍ତି ପାରିକିତ
- ୧୩ । ଦେବୀଚନ୍ଦ୍ର ଦେବେଶ୍ଵ ମନ୍ତ୍ରପାହା
- ୧୪ । ଗୋପାଳାୟ ପାଳ ଅନୁରାଧା

ଗଡ଼ଜାତ ।

- ୧ । ବରଜାୟ ପଟ୍ଟନାୟକ ନିୟାମକ ମୁଲ
- ୨ । ଦାଶରଥ ସାମଲ ସହ
- ୩ । ସକର ଶତକ୍ଷି ଗୋପାଳପୁର
- ୪ । ବୈଷ୍ଣବଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ବଧାନପା
- ୫ । ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ମିଶ୍ର ଅମରୀ
- ୬ । ଭାନୁକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର ଦଶପଣ୍ଡା
- ୭ । ଗଦାଧର ଦାସ ନରସିଂହପୁର
- ୮ । ଦାମୋଦର ମିଶ୍ର ଗୋପାଳାୟପୁର

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

କାନ୍ତ ଭାନୁକୃଷ୍ଣମାସୁକ	ଦଶପଣ୍ଡା	ଅଗ୍ରମ	ଟ ୩୩
ଶ୍ରୀ ମାଳବନ୍ଦ କହେ	ବଦନା	କହେଟ୍ଟ	ଟ ୨୯
କାନ୍ତ ଦୁରମୋହନ ସହ	ବଦନା	ଅଗ୍ରମ	ଟ ୨୯

ଅତିରିକ୍ତ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଡା ୧୯ ରାଜ୍ୟ ଜୁନ ସନ ୧୮୮୭ ମସିହା ।

ବାମଣୀ ବଜ୍ରପତନ ।

ଅଳଙ୍କାର ବୋଧୋଦୟ ।

ସାହିତ୍ୟ ପଦର ଅର୍ଥ, ସମ୍ୟକ୍‌ତ୍ୱ; ହିତ-
ଶୁକର ଅର୍ଥ, ବୃଦ୍ଧି ବିଷୟ ଦେବା ନିମିତ୍ତ ବାକ୍ୟାର୍ଥ
ଜ୍ଞାନ; ବାକ୍ୟାର୍ଥ ଜ୍ଞାନ, ବେଦନ ବାକ୍ୟର ଅର୍ଥ
ଜାଣିବାର, କିନ୍ତୁ ଯୋଗ୍ୟତା, ଅକାଂକ୍ଷା,
ଅସତ୍ତ୍ୱ ଏମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ବାକ୍ୟ ବିପର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା
ହୋଇଛି ଓ ବାକ୍ୟଗତ ଶବ୍ଦମାନେ ବିପର
ବାଚକ, ଲକ୍ଷ୍ୟକ, ଓ ବ୍ୟଞ୍ଜକ ହୁଅନ୍ତି; ଏବଂ ଅଭିଧା,
ଲକ୍ଷଣା, ଦ୍ୟୁତ୍ୱନା ବାହାକୁ ବୋଲି ଓ ବ୍ୟଞ୍ଜନା
ଅଭିଧାନ ହେଲେ ବିପର ହୁଏ, ଲକ୍ଷଣାମୂଳ
ହେଲେ ବିପର ହୁଏ ଏବଂ ଅର୍ଥରେ କେତେ-
ପ୍ରକାର ହୁଏ ଓ କେଉଁ ଶବ୍ଦ ଯୋଗରୁ ଶବ୍ଦ-
ମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥ ହୁଏ ଓ ଶବ୍ଦମାନଙ୍କର
ଭାସ୍ୱର୍ତ୍ତ୍ୟ ବି ଅର୍ଥାତ୍ କେଉଁ ଶବ୍ଦର କେଉଁ
ଅର୍ଥରେ ଭାସ୍ୱର୍ତ୍ତ୍ୟ ଏବଂ ବାକ୍ୟଜନ୍ୟ କେତେ
ପ୍ରକାର ଦେଖ, ଓ ଦୋଷମାନଙ୍କର ବିପର
ନିରାଣ ହୁଏ ଓ କେଉଁ ଅଲଂକାରରେ ବାକ୍ୟ
ମଣ୍ଡିତ ହୁଏ, ଓ ବିପର ଶବ୍ଦ ଚିନ୍ତାସ୍ତ୍ର ଦେବାରୁ
ନାନାପ୍ରକାର ଅର୍ଥମାନେ ଧୁନ୍ଦିତ ହୁଅନ୍ତି ଓ
କେଉଁ ରସରେ ଚରଣ ଅଷ୍ଟର ବନ୍ୟାସ ହୁଏ
ଇତ୍ୟାଦି ନାନାପ୍ରକାର ଜାଣିବାର ଦେବ ।
ଏପରିପ୍ରକାର ବେଦନ ସାଧୁଗ୍ରାହ୍ୟତା ଗବ୍ୟ
ପଦ୍ୟ ନିର୍ମିତ ପୁସ୍ତକ ସାହିତ୍ୟ ବୋଲିଲେ
ଏବଂ ଆଜି ବାସ୍ତବିକ ପ୍ରାଣୀଗଣା ଦେବ
ବୋଲି ବୋଧ ହୁଏ ନାହିଁ ।

ବାକ୍ୟାର୍ଥଜ୍ଞାନ ଅଳଙ୍କାରଶାସ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରାୟ
ହର ହୁଏ; ଅତଏବ ଏହି ଅଳଙ୍କାରବୋ-
ଧୋଦୟ ଅଳଙ୍କାର ଶାସ୍ତ୍ରର ସାମଂସ ଉତ୍କଳ;
ଏହା ଗୁଣାଭିଳାଷୀ ସୁଧୂର୍ଣ୍ଣଧରଣର
ବାକ୍ୟାର୍ଥଜ୍ଞାନର ସୋପାନ ବୋଲିଲେ ଅଭୁକ୍ତି
ଦେବ ନାହିଁ; ବିଶେଷତଃ ଏହି ପୁସ୍ତକ ହସ୍ତଲି-
ଖିତ ଉତ୍କଳୀୟ ବକମାନଙ୍କର ନିରାଣ
ବାସ୍ତବୀୟ ଦେବ ବୋଲି ଭରସା କରୁ ।
ଏହି ପୁସ୍ତକରେ କେତେକ ସମ୍ପର ଶ୍ରୀ-
କାରକଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାପାଚିତ ହୋଇଅଛି ତାହା
ପାଠକମାନେ ମାର୍ଜିନା କରିବେ ।
ଏହି ପୁସ୍ତକର ଅଦର ଜାଣିବା ନିମିତ୍ତ ଟ୍ୟ
ମାଣ ମୂଲ୍ୟ କରବିଷ ମାରିଅଛି ସଦ୍ୟସି

ସୁଲରେ ବ୍ୟବହାର ଦେବ ତେବେ ଅର୍ଦ୍ଧେକ
ମୂଲ୍ୟରେ ଶୁଦ୍ଧମାନଙ୍କୁ ଦିଅନ୍ତୁ ।
ଏହି ପୁସ୍ତକ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ଓ ଶ୍ରୀ
ରାମପ୍ରସନ୍ନ ମଞ୍ଜୋପାଧ୍ୟାୟ କଟକ ଓ ଶ୍ରୀଧରଶି-
ଧର ମିଶ୍ର ସମ୍ବଲପୁରଙ୍କ ଦୋକାନରେ ପ୍ରାପ୍ୟ ।
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗଜା । କ । ବାମଣୀ
କଟକ
ମର ଡା ୩ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତ ୧୮୮୭ ମସିହା
ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ।

ମାନବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାମଣୀଧର ଶ୍ରୀଗଜା
ପୁସ୍ତକଦେବ ବାହାଦୂର ମହାଶୟ
ସମୀପେ ।

ମହାଶୟ ।
ଅପଣଙ୍କ ପ୍ରେରଣ ଅଳଙ୍କାରବୋଧୋଦୟ-
ନାମକ ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପାଇ ବାଧ୍ୟତା ଦେଲି ।
ଏ ପୁସ୍ତକଶ୍ରୀକ ଉତ୍କଳଗ୍ରାହ୍ୟରେ ରହିବିଶେଷ
ଉତ୍କଳଗ୍ରାହ୍ୟରେ ଅନେକ ବିଷୟରୁ ପୁସ୍ତକର
ଅଭାବ ଅଛି, କିନ୍ତୁ ଯେ ପୁସ୍ତକ ଅପଣଙ୍କ ଦୂଲ୍ୟ
ବ୍ୟକ୍ତି ତାହାର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରବାକୁ ଚେଷ୍ଟା
କରୁଅଛନ୍ତି ସେ ପୁସ୍ତକ ସେ ଅଭାବମାନ ଯେ
ଅତରେ ଦୂର ଦେବ ଏଥିରେ ବିଚ୍ଛି ସମେତ
କାହିଁ ।

ଅପଣଙ୍କର ଅନୁଗତ
ଶ୍ରୀନନ୍ଦକିଶୋର ଦାସ

Pooree
The 30th May 86.

My dear sir,
I have the pleasure to acknowledge
receipt of your letter under date the
21st Instant together with your newly
composed book called "Alankar
Bodhodaya" and it is with feelings
of infinite pleasure that I notice your
kind recollection of myself.
I find your book will prove useful
to good many persons.
You are certainly deserving of
thanks for the ability with which you
have written the book. I shall
remit the price of the book as you

let me know how the money is to be
sent.
Yours well wisher
Sd. Tarakanta Vidayasagar.
ବାମଣୀ ଦେବଗଜା ।
ଡା ମା ୩ ୧୮୮୭ ମସିହା

✓ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଗାର ପ୍ରସବ କରି କ
ପାରିବାରୁ ବାହୁରଟା ମୂଳ ହୋଇ ତାହାର
ଜ୍ଞାନଗୋଜ ଓ ମୁଣ୍ଡର ଅର୍ଦ୍ଧେକ ବାହା-
ଆବ ତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣନାୟକ ଓ
ସୁବୋଧ ମୋଦନ ଆଦିତ୍ୟ ନେତ୍ରର ତାଙ୍କର
ଦୁୟ ଦସପିଟଲ ବାମଣୀ; ଦକ୍ଷିଣର ସହିତ
ତାଙ୍କୁ ସାୟୁ ଅସ୍ତ୍ରଦ୍ୱାରା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ଅଦର୍ଶଣ ଓ
ଦ୍ରୁ ସେପକ କରି ବାହାର କରି ଅଣିବାରୁ
ଗାଲଟି ପ୍ରାଣ ପାଇଲ । ଅମ୍ଭେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ-
ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ତାଙ୍କୁ ଦୁର୍ଘଟଣା ସୁଶିକ୍ଷାର ପରଚୟ
ପାଇ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଅଛୁ, ଭବ ।
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗଜା । ବାମଣୀ

✓ । ହୁ । କଟକ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ।
ଏହାଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ
ଦିଆଯାଉ ଅଛି ଯେ କଟକ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି-
ଇଞ୍ଚକାର ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଦୋଷୀ ଅର୍ଥାତ୍
ଦୋଳମଣ୍ଡାଳ ନିକଟରେ ଏକଗୋଟା କୁତଳ
କାଞ୍ଚିଦାଉଦା ଚଳିତ ଜୁନମାସ ଡାକ୍ତରୀଶାଳା ସ୍ତେଜ
ମଙ୍ଗଳବାର ଗୌର ଘଟଣାଠାରୁ ଖୋଲିଯିବ
ଯେ କେହି ପଶୁ କାଞ୍ଚିଦାଉଦାରେ ବେବାକୁ ଲଗା
କରିବେ ସେମାନେ ଦସ୍ତର ମାଞ୍ଚିବେ ସେହିଠା-
ରେ ଦେଲ ପାରିବେ ଓ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ପଶୁସା-
ମାଳଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଉ ଅଛି ଯେ ସେମାନେ
ଅପଣା' ପଶୁମାନଙ୍କର ଏପରି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ
କରିବେ କି ସେପରି କାର୍ଯ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧ କ ହୁଏ ।
ଡା ୩ ରାଜ୍ୟ ମା ୩ ୧୮୮୭ ମସିହା ।
N. K. Das
Chairman

ମେହରୋଗ ।
ଏତେଦିନେ ମେହରୋଗର ସଂସାର୍ଥ ଉତ୍ତମ
ମାରିକନ ଦେଶରେ ଅବସ୍ଥାର ଦୋଇ ପୁସ୍ତକର
ନାନାପ୍ରାକରେ ପ୍ରଚାର ହୋଇଅଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା
ଉକ୍ତ ରୋଗ ଏବଂ ତହିଁର ଅନୁଷଙ୍ଗକ ଜୁର
ଅକ୍ଷୟ ହୁଏଇତା ମଣ୍ଡିତରୁ ଉଦ୍ଧାର ଏବଂ

ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଅବଶେଷ ନୁହେଁ । ଅଳ୍ପ ପୁରୁ-
ଣା ଶ୍ରେଣୀଗୁଡ଼ିକରେ ଦୁଇଜଣ ସପ୍ତାହ ଔଷଧ
ସେବା କରିବାକୁ ପଡ଼ଇ । ଔଷଧ ସେମାନୁ
ସ୍ୱଳ୍ପ କ୍ଷେମକୁ ସପ୍ତାହୁ ଅଟଇ । ଏହିଠାରେ
ପ୍ରଶାସନାତ୍ମକ ଏହାର ଗୁଣ କୁଣ୍ଡା ଯାଇଅଛି ।
କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକାଳୟରେ କିନ୍ତୁ
ଦେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଶି ଟ ୨୫
ଡାକରେ ପଠାଇବାକୁ ଦେଲେ ପାର୍ସଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୫ ଓ ଡାକମହାସୁର ଟ ୫ ଅଧିକା
ଲଗେ ।

ସାଲିକାଗଜ ।

ଇଲିକ୍ସିଡ଼ ଶସ୍ତ୍ରା ଦରରେ ସହର କଟକ
ଗୌରୀସ ବଜାର ବାବୁ ଗୌରୀସଙ୍କର ଶସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ
କର୍ମାଳୟରେ ବାବୁ ଅର୍ଜୁନକର କର କମ୍ପାନୀର
ଦୋକାନରେ କିନ୍ତୁ ଦେଉ ଅଛି ଯଥା—

୧୭ ପରି	ବାଦାମି ଜମାଇ	ର ୧୭ ଟ ୨୫୯
୧୮ ପରି	"	" ୩୨
୧୯ ପରି	"	" ୩ ୧୫୯

ବେପାରମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ସେହିମାନେ ଏକ-
ଜରେ ର ୫ ମ ବା ଅଧିକ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଅଧିକ
ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବୁ । ମୂଲ୍ୟ ନଗଦ ।

ସ୍ତ୍ରୀପୁତ୍ର ବାବୁ ଗୌରୀସଙ୍କର ଶସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର
ଚକ୍ରଧରବଜାର ବସା, କଟକସ୍ଥ ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କ
ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଣା ଓ ବଲ୍ଲଭ ଓ
ବେପାରୀମାନଙ୍କ ଲୁଗା ଓ ଶ୍ରେଣୀଗୁଡ଼ିକ
କମ୍ପାନୀର ସଂଗ୍ରହର କିନ୍ତୁ ଦେଉ ଅଛି
ବାଦା ସମସ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀଦକର୍ମର ମଧ୍ୟରେ କିନ୍ତୁ
ଅଛି । ଚନ୍ଦ୍ରକର ଅର୍ଥ କେତେକ ଫେଲି
କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି
ବାଦା ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀରେ ଲେଖାଗଲ ଯାହାଙ୍କର
ସାକ୍ଷୀ ଅବଶ୍ୟକ ଛାଡ଼ି ଦୋକାନରେ ଅନୁ-
ଷ୍ଠାନ କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
ପାରିବେ । ଏହିମାନେ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇ
କିନ୍ତୁ ସକାଶେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହି-
ଅଛି । କେହି ଖରଦ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ତାଙ୍କ
କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ । ସବୁ ଛାଡ଼ି ଶାନ୍ତିମାନ କିନ୍ତୁ
ଦେବା ପକ୍ଷ ଅପଣା ମଜଲିସ ସକାଶେ ବଡ଼ା
ସୁଦାଲି କେବେ ଏକ ସମ୍ପଦ ଶି ବଜା ଟ ୫୯୨
ହସାବରେ ହଜାଦେଲେ ପାଇ ପାରିବେ ! ମାଟି
ବାଦାଙ୍କ ଶକ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣର ଭାବ ଯାକ ଛାଡ଼ି
ଅଛି । ସବୁ ଦେଲେ ଶାନ୍ତିର ପକ୍ଷ ମୂଲ୍ୟ ତାଙ୍କ
ଦେବାକୁ ଦେବ ।

ଉପସିଦ୍ଧ ।

କଳର ସେବଣା ଟ ୦
କୁଁରେ ରୁପ ଦେଲେ
ଗୁଲେ ।
ଦେଲିକାଟ
କେବେବି ଦେଲ କଟକା
ସେନ ମାତା ଓ ତୋମ
ସହୃଦ ।
ପ୍ରଭୁ ଅର୍ଥାତ୍ ନବମ
କରବା ବାବର ଫେଲ-
ସିଲ ଓ ବଲମ ।
ଦେଲିକାଟ ବାଟକା ସହ ।
ନାନା ପ୍ରକାରର ପଠ-
କାଗଜ ଓ ଲଗାପା
ହେବା ପ୍ରାପ୍ତ ।
ଡିକର ହସ୍ତ ।
କରବା ସାହୁ ।
ଦାଦାର ସାବାନ ସହିଲେ
ଲୁଗା ପଦ୍ମହାର ବୁଦା ।
ଅଗୋର ଗୋପ—ଅର୍ଥାତ୍
ସୁଗନ୍ଧୀ ପ୍ରମା ।
ଅପର ଲୁଗା ।
ଓଷାକର ପୁସ୍ତ ହଦା ।
କର୍ପୁର ଅର୍ଦ୍ଧ ।
କୋବୋଜାଲ ।
ଗୋରୁଗୁଡ଼ିକ ବେଶର-
ମେଟ ଓ କରକ ଗୋ-
ଜରେ ଲଗେ
ବୁଝାବ ବାଟ ସର୍ଥାତ୍
ଲେଖିବାକେଲେ କଳ
ଓ ସୁଖିଲେ ବଦା
ହେବ ।
ଅଲମା ପତ୍ରା
୧୨ x ୧୦ ଇଞ୍ଚ
୧୪ x ୧୨ ଇଞ୍ଚ
ପଦେକରୁ ଇଞ୍ଚ ଗାଠ
ସହୃଦ ଟ ୦ ୧୨୦
ମୋନା ଓ ମୋନାକର
କରମ ଅଧ ମହତରତ
ପଦମ ସାହୁ ବଦା
କରି ଓ ଯାହାକେ ଗୋପ
ପିତା

ବାଟ ବିବସ ସାହ ୨
କର ଲକ୍ଷ ଓ ସାଦା
କର ବେହେବ
ଲକ୍ଷ ବୁଦପଦ୍ମହ
ଏକପଦ ହୁବ
କେଲସର ଉପୋର ମେ
ବେସର ଅପର
ମାକା କାକା କୁଞ୍ଜାରେ
ଚକ୍ର ଦେଲେ ଶୋକ
ସରେ କରକ ହେବ
ନାହି ।
ଏ. ଗୋଷଳ ମହତେନ
କାମାକ ଓ କୁଞ୍ଜା ।
ପଦମ ଅପରତେ ।
ଏକପ ବାବର ।
ସୁଧମ ପେଟ ।
ଅନୁମୋଦିତ ଦେଲିକାଟ
ଅର୍ଦ୍ଧ ଏ ଦେଲିକାଟରେ
ଲେଖି କରକ ପେଟ
ରୁ ଉପାଦ ସେହି
ଦେଲିକାଟ ଲେଖା ହ
ପରେ ଦେଲ ଚପାଦ
ଦେଲେ ଚକ୍ର ଓ ନବ
ଲ ଲହେ ।
କରକ ପେଟ ।
କରକ ଦେଲେ କରକ
କାଳ ହାତ ।
କରକର ଶ୍ରେଣୀର ଅର୍ଥାତ୍
ପଠାଇ କରକ ବା
କରକ ଉପର ।
ମମଶାମା ।
ଦେଲିକାଟ ଦେଲିକାଟ !
କମ ଦୋକାନ
କରକର ମାତା ଓ ଗୋପ
ଓ କର
ମହତରତର ଓ ଶିବ-
ପାଦ ଗାଠାଯୋଗ ଓ
ଶାନ୍ତି ।
ଦିଶି ବାଟ

ଅଭିଭାବକ କର କମ୍ପାନୀ

ଏକକିଶର ମଲମ ।
ଦେଶୀୟ ଉପକରଣଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ମଲମମାଟି ।
ଏଥିରେ ପାଇବ କମ୍ପାନୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପାୟକୁ
ପଦାର୍ଥର ଲେଖିବାଦ ନାହିଁ । ପ୍ରତି କିନ୍ତୁ ଟ ୧
ପ୍ୟାକେ ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୫ ଅଟେ ।
ନୂତନ ସାଲିସା । ନୂତନ ସାଲିସା ।
ଏହା ୧୦ ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଓ ୨ ପ୍ରକାର
କଲମ ମସଲଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା ବ୍ୟବହାର
କଲେ ଶସ୍ତ୍ରରୁ ପାରିଦୂରୀତ ରକ୍ତଦୋଷ

ସବୁ ସାଗ୍ରୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦୋକାନୀ । ପାଗର ଦା
ଗରମା ଦା, ନାଲ ଦା, ବେଳ ଓ
ଉପରର ଦା, ଘୋଲ ଦା, କାଳ ଦା, ବାଲର
ଧୂଳ, ହୋଷ୍ଟା କାଠିକା, ଅଗାଧିକା, ସେକ୍ସନ୍
ପ୍ରକାରୀ, କାଗ, ଉପକାଗ, ପ୍ରସାବନା
କ୍ରମିକ, ଧାରଦୋକାନ୍ୟ ଏବଂ ଉପକାଗ କିନ୍ତୁ
ଲକ୍ଷ୍ୟତ ଶିବ ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତ ଅଗ୍ରମ ହୁଏ ।

ମାମୁର ଦେଲ

ଜାଲିକା ଉପାୟରେ ମାମୁର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲ ।
ଧରକ ଓ କୁଣ୍ଡ ସେଗର ଯେବେ ହୁଅ ଔଷଧ
ଥାଏ କେବେ ବାକା ମାମୁ । ମାମୁର ଦେଲ
ଅନୁମୋଦିତ କର ବସ୍ତୁରେ ଓ କର ବ୍ୟୟରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ଅଛି । କାହି, ସାଧୁ, କୁଣ୍ଡା,
ହୁଲ, ପଦ୍ମାପୁ, ଧରକ, କୁଣ୍ଡ, ଗଜକକୁଣ୍ଡ,
ଇତ୍ୟାଦି ଶ୍ରେଣୀର ମହୋଷଧ । ଏହା ବ୍ୟବହାର
ପେଟେ ପ୍ରକାର ଦା ଅଛି, କରକ ଏହା
ସକ୍ଷମତାରେ ଉପକାଗ ଅଟେ । ପ୍ରତି କର
ବୋତଲ ଟ ୪୯ କା ଓ ସେଟ ବୋତଲ
ଟ ୨୯ କା ।

ପାତ୍ରା ଅଗ୍ରମ ନ ଦେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରତ
ଦିଅଣିକ । କରକର ବେଲି କୁଣ୍ଡା ଗୁଣ୍ଡ
୪୭ ନମ୍ବର ମୁହାରେ, ଏ. ଗୋଷ, ଦେଲିକା-
କଦ୍ୱାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ କିନ୍ତୁ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବୋତଲ ଟ ୧୧ କା,
ପ୍ୟାକେ ଟ ୫ ଅଟେ । ଡାକ ଟ ୧୦୫ ଅଟେ ।

ଉପରଲିଖିତ ସାଲିସା

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ଦୋକାନ ଗଲେ
କିନ୍ତୁ ଦେଉଅଛି ।
ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଶିଶିକୁ ଟ ୧ ।

ଉପରଲିଖିତରେ ଉଲ୍ଲେଖ ପ୍ରଦାନକାର ପଦା ଚନ୍ଦ୍ରକ
ଓ ଚନ୍ଦ୍ରକର ଶାନ୍ତି ଦୋକାନରେ ଉପାୟ—

ଉପରଲିଖିତ ସାଲିସା	
ଧାତୁ ପ୍ରତି	୫ ୦୯
ଅଧ ସୁଧ	୫ ୨୯
ପର୍ଶି ଏକ ସୁଧ	୫ ୦
ମାତ୍ର ଦୋକାନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରକେ କରକ ଦେଲେ ଶୁଭ ହେଲେ ଫେ କରକର ପଦ ଟ ୫୫ ଦୁ ଗୋ ଦେଲ ପାଟି । କରକ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରକର ସକାଶେ କରକ ପ୍ରକାର ଉପକ ଦୋକାନ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରକର ସକାଶେ କରକ । ଅଧର ଚନ୍ଦ୍ରକ ପ୍ରକାଶେ କରକ ଦୋକାନର ଦୋକାନ କରକ । ଉଲ୍ଲେଖକ ମୂଲ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ ସକାଶେ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ଉପରଲିଖିତ ଦେବ ।	

ଉତ୍କଳ ପାଠକ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ଗ୍ର ୨୧ ର }
ସ୍ୱ ୨୭ ଖ୍ୟା }

ଦା ୨୭ ରୂପ ମାତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ୩୮୨ ମସିହା । ମା ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୦୬ ସହ ୧୨୧୧ ସାଲ ପଲକାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବିକାଶ
କାଗଜ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨୯
ଭାବମାସଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧୯

ବାମନା ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅଳଙ୍କାର ବୋଧୋକ୍ତମ୍ ।

ସାହିତ୍ୟ ଶତ୍ରୁ ଅର୍ଥ, ସମ୍ବନ୍ଧିତ; ହିତ-
ଶତ୍ରୁ ଅର୍ଥ, ବୁଦ୍ଧି ବିଷୟ ଦେବା ନିମିତ୍ତ ବାକ୍ୟାର୍ଥ
ଜ୍ଞାନ; ବାକ୍ୟାର୍ଥ ଜ୍ଞାନ, ଦେବର ବାକ୍ୟର ଅର୍ଥ
ଜାଣିବାର ନୁହେ; ବନ୍ଧୁ ଯୋଗ୍ୟତା, ଅକାମ୍ୟା,
ଅସର୍ବ୍ୱ ଏମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ବାକ୍ୟ ବିପର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ
ହୋଇଛି ଓ ବାକ୍ୟଗତ ଶବ୍ଦମାନେ କପର
କାଚକ, ଲକ୍ଷ୍ୟକ, ଓ ବ୍ୟକ୍ତକ ହୁଅନ୍ତି । ଏକ ଅଭିଧା,
ଲକ୍ଷଣା, ବ୍ୟକ୍ତକା ବାକ୍ୟ ବୋଲି ଓ ବ୍ୟକ୍ତକା
ଅଭିଧାନ ବୋଲି କପର ହୁଏ, ଲକ୍ଷଣାମୂଳ
ଦେଲେ କପର ହୁଏ ଏବଂ ଅର୍ଥରେ କେତେ-
ପ୍ରକାର ହୁଏ ଓ କେଉଁ ଶବ୍ଦ ଯୋଗରୁ ଶବ୍ଦ
ମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥ ହୁଏ ଓ ଶବ୍ଦମାନଙ୍କର
ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ବ ଅର୍ଥାତ୍ କେଉଁ ଶବ୍ଦ କେଉଁ
ଅର୍ଥରେ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ବାକ୍ୟଜନ୍ୟ ବେତେ
ପ୍ରକାର ଦେଖ, ଓ ଦୋଷମାନଙ୍କର କପର
ନିରାଶ ହୁଏ ଓ କେଉଁ ଅଲଙ୍କାରରେ ବାକ୍ୟ
ମଣ୍ଡିତ ହୁଏ, ଓ କପର ଶବ୍ଦ ବିନ୍ୟସ୍ତ ଦେବାରୁ
ନାନାପ୍ରକାର ଅର୍ଥମାନେ ଧ୍ୱନିତ ହୁଅନ୍ତି ଓ
କେଉଁ ରସରେ କପର ଅରର ବିନ୍ୟସ୍ତ ହୁଏ
ଲକ୍ଷ୍ୟକ ନାନାପ୍ରକାର ଜାଣିବାକୁ ଦେବ ।
ଏପରିପୁଲେ କେବଳ ସାଧୁଭାଷାଘଟିତ ଗଦ୍ୟ
ସଦ୍ୟ ନିର୍ମିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସାହିତ୍ୟ ବୋଲିଲେ
ଏକଥାଟି ବାସ୍ତବିକ ପ୍ରାଣାବିଶା ଦେବ
ବୋଲି ବୋଧ ହୁଏ ନାହିଁ ।

ବାକ୍ୟାର୍ଥଜ୍ଞାନ ଅଲଙ୍କାରଶାସ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରାୟ
ଭଲ ହୁଏ; ଅଭବକ ଏହି ଅଲଙ୍କାରବୋ-
ଧୋକ୍ତମ୍ ଅଲଙ୍କାର ଶାସ୍ତ୍ରର ସାମ୍ବାଦିକ ହୁଏ;
ଏହା ଭାଷାଭିତ୍ୟା ସୁଲଭପ୍ରମାନଙ୍କର
ଧ୍ୟାତୃଜ୍ଞାନର ସୋପାନ ବୋଲିଲେ ଅଭୁଦ୍ଧି
ଦେବ ନାହିଁ; ବିଶେଷତଃ ଏହି ପୁସ୍ତକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ-
କରିଲେ ଉତ୍କଳୀୟ କବିମାନଙ୍କର ନିତାନ୍ତ
ବାସ୍ତବୀୟ ଦେବ ବୋଲି ଭରସା କରୁ ।

ଏହି ପୁସ୍ତକରେ କେତେକ ଅରର ଶ୍ରୀ-
କାରିକଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାପାଦିତ ହୋଇଅଛି ତାହା
ପାଠକମାନେ ନାହିଁନା କରନ୍ତେ ।

ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଦର ଜାଣିବା ନିମିତ୍ତ ଟ ୫
ମାଟି ମୂଲ୍ୟ କରିଦିଅ ଯାଉଅଛି ସଦ୍ୟପି
ସୁଲରେ ବ୍ୟବହାର ଦେବ ତେବେ ଅର୍ଦ୍ଧକ
ମୂଲ୍ୟରେ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଏହି ପୁସ୍ତକ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ଓ ଶ୍ରୀ
ରାମପ୍ରସନ୍ନ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ କଟକ ଓ ଶ୍ରୀଧରଶା-
ଧର ମିଶ୍ର ସମ୍ବଲପୁରଙ୍କ ବୋକାଳରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ
ଶ୍ରୀମୁଖ ଗଜା । କ । ବାମନା

କଟକ
ମଇ ତା ୩ ଖେ ସ୍ୱ ୧୮୮୭ ମସିହା
ପ୍ରସଂସାପକ ।
ମାନବର ଶ୍ରୀମୁଖ ବାମନାଧିପତି ଶ୍ରୀଗଜା
ସୁଭଳଦେବ ବାହାଦୁରୀ ଦ୍ୱାରା
ମଦାଗସ୍ତ । ସମୀପେଷୁ ।
ଅପରାଧ ପ୍ରେରଣ ଅଳଙ୍କାରବୋଧୋକ୍ତମ୍-

କାମକ ପୁସ୍ତକ ଖଣ୍ଡିଏ ପାଲ ବାଧ୍ୟତ ଦେଲି ।
ଏ ପୁସ୍ତକଖଣ୍ଡିକ ଉତ୍କଳଭାଷାରେ ରହିବିଶେଷ
ଉତ୍କଳଭାଷାରେ ଅନେକ ବିଷୟରୁ ପୁସ୍ତକର
ଅଭାବ ଅଛି, ତନ୍ତୁ ଯେ ସୁଲେ ଅପରୀକ ତୁଲ୍ୟ
ବ୍ୟକ୍ତି ବାକାର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବରବାକୁ ତେଣୁ
କରୁଅଛନ୍ତି ସେ ସୁଲେ ସେ ଅଭାବମାନ ଯେ
ଅତିରେ ଦୂର ଦେବ ଏଥିରେ କିଛି ସନ୍ଦେହ
ନାହିଁ ।

ଅପରାଧର ଅନୁଗତ
ଶ୍ରୀକରବିଶୋଭା ଦାସ

Poores
The 30th May 86.

My dear sir,
I have the pleasre to acknowledge receipt of your letter under date the 21st Instant together with your newly composed book called "Alankar Bodhodaya" and it is with fellings of infinite pleasure that I notice your kind recollection of myself.
I find your book will prove useful to good many persons.
You are certainly deserving of thanks for the ability with which you have written the book. I shall remit the price of the book as you

let me know how the money is to be sent.

Yours well wisher
Sd. Tarakanta Vidayasagar.

ବାମଣୀ ଦେବଗଡ଼ ।
ତା ୨୭/୧୮୮୭ ମସିହା

କଲ ରାଜ୍ୟରେ ଅନେକଲୋକ ଲୁଚିବ
ଗଣ ଓ ଦଙ୍ଗାଦଙ୍ଗାମ କରବା କାରଣ ଜମିଦ୍ୱ-
ଲବସ୍ତ ଦୋଳଧୁବାର ସବାଦ ପାଇ ଏଠାର
ପୁଲିସ ସାହେବ ଏକ ସଦର ଇନସେକ୍ଟର
ଗର ସପ୍ତାହରେ ସେଠାକୁ ଯାଇଥିଲେ ।
ଉଦାରଖରେ ତହିଁର ବହୁ ମୂଲ ନ ପାଇ
ଫେରି ଆସିଅଛନ୍ତି । କଥିତ ହୁଅଇ ଯେ ଗଜା-
ମାହାଙ୍କ ଚରଣରୁ ଏପରି କୌଣସି ଉଦ୍ୟମ
ହୋଇ ନ ଥିବା ବରଂ କୌଣସିକ ବାର୍ତ୍ତାସକ
କର୍ମଗୁଣଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଜୁଲମ ହେବାରୁ ଚତୁସ୍ତ-
ର୍ଦ୍ଧରେ ହେଲୁପତା ଫଉଜଦାସ ଅଦାଲତରେ
ମୋକଦମା ଚାଲୁଥିବାର ପୁଲିସ ସାହେବ
ଇଫୋର୍ଟ କରିଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏ ସମ୍ପ-
ର୍କରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଦୀର୍ଘପତ୍ର ପାଇଅଛୁ । ସ୍ତ୍ରୀନା-
କରୁ ଏଥର ପ୍ରକାଶ କରିପାରିଲୁଁ କାହିଁ ।

ଗର ସପ୍ତାହରେ ଏଠାରେ ଯେଉଁସମୟରେ
ହୁତ ବର୍ଣ୍ଣା ଦୋଳଧୁଲ ସେ ସମୟରେ ବଙ୍ଗ-
ଅଞ୍ଚଳରେ ଗୋଟିଏ ବାଘ ଉଦୟ ଦୋଳ-
ଧୁଲ । ଏହି ବାଘ୍ୟା ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଦକ୍ଷିଣରୁ
ଉତ୍ତରକୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ କେତାର ପ୍ରଦେଶ-
ବାଟେ ମିରଜାପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗମନ କରିଥିଲ ।
ଦାଜିରିଂ ପାହାଜରେ ସୁଦ୍ଧା ଏହି ସମୟରେ
ଭାରି ବଜାସ ହୋଇ କେତେକ ବଜା ଗଛ
ଉପାଡ଼ି ପଡ଼ାଇଥିଲ । ଓଡ଼ିଶା-ଉପକୂଳ
ବଜାଘରଠାରୁ ସାଗର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୁଦ୍ରରେ
ଏହି ବାଘ୍ୟା ପ୍ରବଳରୂପେ ଅନୁଭୂତ ହେବାରୁ
ଜାହାଜ ଯିବା ଆସିବା ବୃଦ୍ଧିବନ ବନ ଥିଲ
ଏବଂ ଉପକୂଳକୁ ସର୍ବ କରିବାରୁ ଏଠାରୁ
କାଲେଶ୍ୱର ଓ କଲିକତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାରି ବୃଦ୍ଧି
ହୋଇଥିଲ । ଭୂମିଖଣ୍ଡ ଭିତରୁ ଅଧିକ ଦୂର
ଯାଇ ନ ଥିବାରୁ ଏହି ବୃଦ୍ଧି ଉତ୍ତରୁ ଯେମନ୍ତ
କମାକତି ଆସିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିଲ ବାଦା
ପାଟ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଫକୀରମୋହନ ସେନାପତିଙ୍କ
ମହାଭାରତ ପ୍ରକାଶ କରିବା କଷ୍ଟରେ ବାବୁ
ଉପକାଳତନ୍ତ୍ର ଦାସ କାଲେଶ୍ୱର ସମ୍ପାଦକାଦି-
କାରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇଥିଲେ ତହିଁର ପ୍ରଥମ-
ସଖ୍ୟା ଉପହାର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବାର ଅମ୍ଭେ-
ମାନେ କୃତଜ୍ଞତା ସହଜ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛୁ ।
ଫକୀରମୋହନ କାବୁକ ଯୋଗ୍ୟତା କଷ୍ଟ
ହୋଇବ ଅବଦତ ନାହିଁ । ପୁଣି ଏଥିପ୍ରକେ
ଏହି ମହାଭାରତ ଗଜା ଶ୍ୟାମାନନ ଦେବ
ଅନୁଭବରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ପ୍ରୟତ୍ନ
ହୋଇ ନମୁନା ସ୍ୱରୂପ ଏକଖାମି ଯେତେବେ-
ଳେ ପଠାଇ ଥିଲେ ତେତେବେଳେ ଅମ୍ଭେ-
ମାନେ ଅପଣା ମତ ବ୍ୟକ୍ତି କରିଥିଲୁଁ । ଆଉ
ବହୁ କହିବାର ନାହିଁ । ମହାଭାରତ ପର ଖଣ୍ଡେ
ବହୁମୂଲ୍ୟ ସ୍ୱପ୍ନକ ଯାଦା ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଗୌ-
ରବ ସ୍ତୁତ ଓ ଚରନାସ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କର ମନୋ-
ଯୋଗ ପଦ୍ମକ ପଢ଼ିବାର ଉଚିତ ଉତ୍କଳ-
ଶାରେ ମୁଦ୍ରିତ ହେବାର ଦେଖି ଅମ୍ଭେମାନେ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇଅଛୁଁ ଉତ୍ତରା କରୁଁ
ଉତ୍କଳବାସିମାନେ ଉପଯୁକ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ-
ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଚ୍ଛକାସ ଓ ପ୍ରକାଶକଙ୍କୁ ଅପ୍ୟାୟିତ
କରିବେ ଏକ ଗୋଟିଏ ମହତ୍ତ୍ୱ ଅଭାବ ବ୍ୱ-
ରତ ହେବ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏକଟିଂ କଲେକ୍ଟର ଇଂଲିସ-
ସାହେବ ଜଗତସିଂହପୁର ଓ ସାଇଗର ଅଞ୍ଚ-
ଳରେ ଗସ୍ତ କରିବାକୁ ଗର ମଙ୍ଗଳଦାର ବ୍ୱ-
ରେ ଯାଇଅଛନ୍ତି ଅଜବାଇ ଫେର ଆସିବେ ।
ଏ ଭ୍ରମଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହି ଯେ ଏ ବର୍ଷ ବାଘ-
କମାପୁର ସାହେବ ଅଲଭା ନଦୀର ମୁହଁ ରୁକ
କରି ଦେବନଦୀ ଓ ବିଲୁଆର ନଦୀର
ବେତେକ ବନ ଉଠାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏଥି-
ପକ୍ଷରେ ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଜାମାନେ ଅନେକ
ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ତଳ ଇତ୍ୟାଦି ବସ-
ୟରେ ବାରିକମପୁର ସାହେବଙ୍କ କଥା ବେଦ-
ବାକ୍ୟ ଅଟଇ ଲେକବ ଆପତ୍ତି ଠାରୁବ ବ-
ପର । ଆପତ୍ତିମାନ ଅପାଦ୍ୟ ଦେଲ ଓ ବାରିକ-
ମାପୁରକର୍ମଗୁଣମାନେ ଅନେକ ବ୍ୟୟରେ
ଅଲଭାକାନ୍ଦା ମୁହଁରେ ବନଟିଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର-
ଦେଲେ ସେ ନଦୀରେ ଆଉ ଯାଣି ଯିବ
ନାହିଁ ସେହି ଯାଣି ଦେବନଦୀ ଓ ବିଲୁଆର
ନଦୀରେ ଯିବ ଓ ତହିଁର ପାର୍ଶ୍ୱସ୍ଥିତ ବେତେକ

କଦ ବଟା ହୋଇଥିଲେହେଁ ବନ୍ୟସମୟରେ
ପାଣି ଅତି ଉଚ୍ଚକୁ ଉଠି ସେ ଦୂର ଚଳି ଯ-
ଶୁକ ଶଙ୍ଖାରଥୀର ପାଦଗପୁର ଇତ୍ୟାଦି ସତର
ଗୋଟି ବୃହତ୍ ଗ୍ରାମର ଅନେକ କରିବାର ଏ-
ଦେହୁ ମତ ମାର୍ଚ୍ଚିକ ଅପ୍ରେକ ମାସରେ ସେହି
ଗ୍ରାମବାସିମାନଙ୍କୁ ସେହି ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରୁ ଉଠି-
ଯାଇ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରି ରହିବା
କମ୍ପା ନିତ ଗ୍ରାମରେ ରହିଲେ ଘରର ଯୋଗୁ
କାନ୍ଦିବା ବସୟତ ଲୋଟିସ ଦିଅଯାଇଥିଲ ।
ନିକଟରେ ବାବୁ ନିତ୍ୟାନନ ଘୋଷ ସବ୍-
ପେଟି ସେଠାକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲେ ଲେକେ
ଘର ଶୁକ ଯିବାରୁ ଗୁହାଣ୍ଡି ନାହିଁ କମ୍ପା ପ୍ରବଳ-
ଯୋଗୁ ବାକି ନାହାନ୍ତି ବନ୍ୟ ସମୟରେ ଉତ୍ତ-
ବର ଅପଦ ଦଶ ପାରେ ଗ୍ରାମସବୁ ଲାସିଯାଇ
ପାରେ । ଇଂଲିସ ସାହେବ ଏହି କଥା
ବାବୁଠାରୁ ଶୁଣି ନିଜେ ସେ ସ୍ଥାନସବୁ
ଦେଖିବା ନିମନ୍ତେ ଯାଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ଗ୍ରାମ-
ବାସିନ ରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ କେତେଏ ଖଣ୍ଡ
ନିରୁଦ୍ଧା ନାବିକସହିତ ୫୦୦ ନା ବ୍ୟାରେ
ନିୟୁକ୍ତ କରି ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏଟିକା ବାଘ-
କମାପୁର ଦେଇଅଛନ୍ତି ଓ ଯେଉଁମାନେ
ଉଠିଯିବେ ସେମାନଙ୍କୁ ସରପଞ୍ଚାୟ ଦେବା
କାରଣ ଦୁଇସପ୍ତାହ ଟିକା କଲେକ୍ଟରଠାରେ
ଅମାନତ କରିଅଛନ୍ତି । ଇଂଲିସ ସାହେବ କଣ
କରିବେ ଦେଖିଯିବ ।— କିଛି ସ୍ୱକମ୍ପର
ଦେବ କି ?

ଅକୃତକ ଭଲେ ତାକୁର ଦଖର ସାହେବ
ସିମଳା ସିଖରରେ ଅଭିଜ୍ଞତେକ ପତ୍ନିକ ନାମ-
ରେ ଏକ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ବଘର
ସାହେବ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ନୂତନ ଓ
ଅପରପତ ନୁହନ୍ତି । ଏହାକ ବୃତ ଇଂରାଜୀ-
ଶାରେ ଓଡ଼ିଶାର ଇରିକାସ ଏଗାଜର ପରପତ୍ନି
ଛତ୍ରମଗ୍ଧସ ପ୍ରଦାନ କରିଇ । ଏହାକ ଚୁଡ଼ି
ଓ ମତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ୱାପିପର ଇଂରାଜମାନଙ୍କ
ପର ନୁହେ । ଏହାକ ଚଦ୍ୟା ଯେମନ୍ତ ଅଗାଧ
ମଳ ଯେମନ୍ତ ଉନ୍ନତ ପ୍ରସ୍ତୁ ଅଟଇ । କଳ-
ଲେକବ ଉପରେ ସ୍ତେକ ସ୍ତୁବାର ଲଣ୍ଡିତ
ହୁଏ । ଏପ୍ରକାର ସବୁକଦ ଦେଖି କେହି
ଭୀଷାପୁତ୍ର, ଲଗ୍ନମତା, ଅଦକାସ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ
ଅତ୍ତର୍ଯ୍ୟ ଦେହୁ ହୁବେ । ଇଂଲିସରେ ଅତ୍ତ-
ର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରମ୍ଭ ଦେହ ଭାଷ ଗୋଲମାକ, ଏତ-
ତେ ପ୍ରଭୁଦେବର ଶାନ୍ତି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ତୁତକ

ଦେଲ ନିମ୍ନ ଉକ୍ତକୁ କେତେକ ଲୋକ
ପ୍ରେରଣ କରୁଥିବା ଅନେକ ଉଚ୍ଚତରାସିମାନେ
ଶୁଣି ସେମାନେ ବଡ଼ ରୁଷ୍ଟି ଓ ବଜ୍ରହାତ ଓ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲୋକ ସମାଜେ ଶୈଳ ଶିଖ-
ରରେ ଗୀତନବାୟୁ ସେବନ କରୁଥିଲେ ଏ-
ପ୍ରକାର ସମୟରେ ଦେବର ସାହେବ ଆଇଜ୍-
ଜେବ ପତ୍ନୀବିଷୟରେ କାହିଁକି ବକ୍ତୃତାପ୍ର-
ଦାନ କଲେ ତାହା ଅଜ୍ଞତାଳ ସାଧାରଣଙ୍କ
ସମାଲୋଚନାର ବିଷୟ ହୋଇଅଛି । ଦୁଃଖର
ବିଷୟ ତାଙ୍କ ବକ୍ତୃତାର ସମୁଦାୟ ଅଂଶ
କୌଣସି କାଗଜରେ ପ୍ରକାଶହୋଇ ନାହିଁ ।
କିନ୍ତୁ ସାଦା ବହୁ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ଇଞ୍ଚିର
ସାହିତ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରକାଶକଲ୍ୟ — ଅଭିଜ୍ଞତେ
କଲ୍ୟ ମୋଗଲ ରାଜକର୍ମର ଶେଷରୂପା ଦୋଳ
ନ ଗଲେ ସୁଦ୍ଧା ତାହାଠାରୁ ମୋଗଲସାମ୍ରା-
ଜ୍ୟର ଅଧିପତିଙ୍କର ଅଭିମତ ହୋଇଅଛି
ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏହାଙ୍କ ଜୀବନୀ ଉଲ୍ଲେଖ
କରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ମୋଗଲ ରାଜାମାନଙ୍କ
ଜୀବନବୃତ୍ତାନ୍ତ ସମ୍ପ୍ରସାରଣକରଣ କର
ଅଛନ୍ତି । ମୋଗଲରାଜା ଅବଦର ସମୟରେ
ସୂଚ୍ୟରେ ପେର ଶାନ୍ତି ବିରାଜୁଥିଲା ଅର୍ଥ
ଅଲଜଜେବର ସମୟରେ କର ଅଶାନ୍ତି
ପ୍ରବେଶ କଲେ ତାହା ଦଗଦଗରେ ଦେବର
ସାହେବ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଅଛନ୍ତି । ସେ ବହୁତ
ହିନ୍ଦୁଙ୍କଠାରେ ଅବଦର ବାଦସାଦାଙ୍କର
ସମ୍ମୁଖେ ବ୍ୟାପ ଥିଲା ତେଣୁ ସେ ହିନ୍ଦୁଙ୍କଦ୍ୱାରା
ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣମାନ ସାଧନ କରୁଥିଲେ । ହିନ୍ଦୁ-
ସେନାପତିମାନେ ତାହାଙ୍କସଙ୍ଗେ ଅଲଜ-
ଜେବ କର୍ମ କରୁଥିଲେ ହିନ୍ଦୁ — ରାଜସୂତ୍ରକ
ହୋଇ ରାଜ୍ୟର ସୁଖନା କରୁଥିଲେ ହିନ୍ଦୁ ସା-
ମରକ ଜାତିମାନେ ସେନା ଯୋଗାଉଥିଲେ
ସୁନ୍ଦରେ ହିନ୍ଦୁ ଅବଦର ସମ୍ରାଜ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣ-
ଦିଗ୍ରେ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଅଭିଜ୍ଞତେବ ହିନ୍ଦୁଙ୍କୁ
ଅପମାନ ଓ ଲଜ୍ଜା କଲେ, ହିନ୍ଦୁଙ୍କ ଉପରେ କର
ଧାର୍ଯ୍ୟକଲେ, ହିନ୍ଦୁଙ୍କମାନଙ୍କ କଷ୍ଟକଲେ ହିନ୍ଦୁଙ୍କୁ
ଅବଶ୍ୟକ କଲେ ସୁତରାଂ ସେ ଦେଲ ଅଧିପ-
ତିର ଯଦ୍ୟପି ଅବଦର ନ୍ୟାୟବାଦ ତେଜସ୍ୱୀ,
ନର୍ଦ୍ଦୀକ, ବଳବାନ୍ ଓ ଦୂର ଥିଲେ ତଥାପି
ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କୁ ଅବଶ୍ୟକ କରିବାରୁ ତାଙ୍କପାଖେ
କେହି ପଶିଲେ ନାହିଁ । ହିନ୍ଦୁଙ୍କୁ ଅବଶ୍ୟକ
କରଣରେ ତ ଫଳ ନୁହେଁ ସେହି ବିଷୟ
ଇଞ୍ଚିରଦ୍ୱାରା ଦେବରସାହେବ ଇଂରାଜଙ୍କୁ ଦେ-
ଖାଇଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଉପସଦାକରେ ସେ ଶୁଣୁ-

ବହୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କପ୍ରତି ଦର-
ଶନା ଦେଉଥିବା ମୋଗଲରାଜ୍ୟ ନଷ୍ଟହେଲା ।
ଇଂରେଜ ଏହି ଜାତିକ ଏକତ୍ରରେ ଅପ-
ଶୀର ଭାବରେ ବ୍ରହ୍ମସ୍ତ୍ର ସୂଚ୍ୟ ଉଦ୍ଧାରକ
ଇଞ୍ଚିରେ ଦୀର୍ଘକାଳ ଅନ୍ତର ରହିବ । ଏଥିଉ-
ତ୍ତରୁ ଦେବରସାହେବ କିଶେଷ ଶୁଣୁକରି ଅଜ୍ଞ
କଥା କୁହାଉଛନ୍ତି ? ଏହି ସତ୍ୟଦେଶ ନ୍ୟାୟ-
ବାଦ୍ୟସରୁ ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ-
ଦରେ ପ୍ରବେଶ କରିବ ? ସତେକ ହିନ୍ଦୁ
ଇଂରାଜଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସୀ ହେବେ ?

ପଶ୍ଚିମା ଜବାବ ।

ବଙ୍ଗଳାର ପୁଲିସ ଇନସ୍ପେକ୍ଟରଙ୍କ ରିପୋ-
ର୍ଟରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଏକଦଳ ପଶ୍ଚିମା ସେନା-
ଦାର ଜବାବ ଅଲଜଜେବରୁ ଗଙ୍ଗାକିମ୍ବଦ୍ଧରେ
କୌଣସିଯୋଗେ ଶେର ବ୍ୟବସାୟ ତଳାଇ
ଅନୁଥିଲେ । ସମ୍ପ୍ରତି ପୁଲିସ ସେନାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
କେତେଜଣଙ୍କୁ ଧରି ଦଣ୍ଡଦାୟକ ଏମାନଙ୍କ ଦଳ
ଭାଙ୍ଗି ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦରସା ହୁଅଇ
ଦୃଶ୍ୟରେ ସେମାନେ ଅର୍ଥ ଏପ୍ରକାର
ବ୍ୟବସାୟ ତଳାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ପୁଲିସର
ଏହି ଗୋଟିଏ ବାହାଦୁରୀ କଥା ଶୁଣି ଅନୁମାନେ
କିଛି ଅନୁଭବ ହେଲା । ଗତ ବର୍ଷ ଫେବୃଆରୀ
ମାସରେ କେତେକ ଖଣ୍ଡ କୌଣସି ଅଲଜ-
ଜେବର ଏବଂ ଜଗତ ୫୦୦୦ଟା ରାମପୁର-
ବୋୟାଲିୟାକୁ ସାବିକୋଷ ଭିତ୍ତି ଗଙ୍ଗାନା-
ଗରସ୍ତ ଚୋର କଡୋଲ ନାମକସ୍ଥଳରୁ
ଚୋରୀକାର ଗୁମ୍ଫାର ଦେବାରୁ ସେହିଠାରେ
ଥୁବା ଖଣ୍ଡେ ପଶ୍ଚିମାକୌଣସି ଭଲସି ନିୟାଗଲ
ଏବଂ ଇଞ୍ଚି ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଅଲଜାଗତ
ସମ୍ପ୍ରତି ସାୟାଗଲ ଏସମସ୍ତ ଅତି ଗୋପନ-
ଶୃଙ୍ଖଳରେ କୌଣସିମଧ୍ୟରେ ଲୁଚାଇ ରଖାଯାଇ-
ଥିବାରୁ ବଡ଼ ସନ୍ଦେହ ହେଲା ଏବଂ ନାଉରୋସ୍ତା-
ମାନଙ୍କଠାରୁ ସଜାନ ନିୟାଗଲ ଉତ୍ତାରି ଫେର
ଯାଉଥିବା ଅର୍ଥ କେତେକଖଣ୍ଡ କୌଣସିରେ
ଲୁଚାଇଥିବା ଅର୍ଥ କେତେକ ମାଲ ସାୟାଗଲ ।
ଏହି ମୋକଦ୍ଦମାମାନ ଉପସ୍ଥଳ ପୁଲିସ କର୍ମଚ-
ରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତଦାରକ ଦେବାରୁ ପ୍ରକାଶ
ପାଇଲସେ ପଶ୍ଚିମ ପ୍ରବେଶର କେତେକଲୋକ
ଚୋର କଲବକ ହୋଇ ଅଲଜଜେବରୁ ଜଳ
ଓ ସୁନ୍ଦରେ ଚୋର କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହି

ଦଳକୁ ଲୋକଙ୍କ ସମାଜ ୨୩୨୦୫ ଦେବ
ଏବଂ ଏମାନଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଅନ୍ୟ ୫୧୦୭
ନାବ ଅଛି । ଏମାନଙ୍କ ସଦରମଜାମ ମିରଜାପୁର ।
ସେଠାରୁ ପଥର ଲଦ୍ୟାଦି ନାବରେ ବୋହାର
କର ତାହା ବିକ୍ରୟ ଛଳରେ ନାନାସ୍ଥଳରେ
ଚୋର କର ବୁଲନ୍ତି । ମିରଜାପୁର ତାହା ଏବଂ
ସେଗଜଗଟରେ ଏମାନଙ୍କର ଆନଦାର ଅଛନ୍ତି
ସେମାନେ ଚୋରମାଲ ଗ୍ରହଣ ଓ ବିକ୍ରୟ କରନ୍ତି
ଏବଂ ସେ ଟଙ୍କା ଚୋରମାନଙ୍କ ମାଟିକୁ ପଠାଇ
ଦଅନ୍ତି ମଧ୍ୟ କେହି ଧରପଡ଼ିଲେ ଗୁମ୍ଫା ଓ ଓଜଲ
ଖର୍ଚ୍ଚ ଲଦ୍ୟାଦି ଯୋଗାଇ ମୋକଦ୍ଦମାର
ସାବିକ୍ୟ କରନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟକ ମତେ
ଚୋରମାନେ ଏକ କୌଣସି ଅନ୍ୟ ନାବକୁ
ବଦଳି ନୁଅନ୍ତି ଏବଂ ନାମ ବଦଳାଇ ଦଅନ୍ତି ।
ଏମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଭାଗଲପୁରଠାରୁ
ତାହା ଏବଂ ଧୁବରଠାରୁ ସିଗଜଗଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଅଧର । ଦୀର୍ଘକାଳ ତଦାରକ ଦ୍ୱାରା ୧୫
ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଜ ୩୮ ଶ ଅସାମି ଧରପଡ଼ି
ଇଞ୍ଚିମଧ୍ୟରୁ ଜ ୧୧ ଶ ଦଣ୍ଡ ପାଇଲେ ଏବଂ
ଚୋର ମାଇଥିବା ୫୨୦୦୦ ବା ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ
ଅଧେ ପୁଲିସପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା । ଏମାନେ ଏତେ
ସାହସ ପୂର୍ବକ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେସେ ମୋକଦ୍ଦମା
ଗୁଲୁଥିବା ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
ଏକବ୍ୟକ୍ତି ବ ତାହା ନାମରେ ଅଲଜେ ପାର୍ବଲ
ଓ ମନଅର୍ତ୍ତର ପ୍ରେରଣ ହୋଇଥିଲା ମୋକଦ୍ଦମା-
ର ଉଦ୍ଧର କରବା କାର୍ଯ୍ୟ ରାଜସାହକ
ଅଧି ଥିଲା ଏବଂ ସେଠାରେ ଧରପଡ଼ି ଦଣ୍ଡ-
ବଧ ଅଇଲେ ଯା ୪୧୪ ଗୁ ଅନୁସରେ
ତୁଲବର୍ଷ କଠିନ ପରାଶ୍ରମ ସହିତ କିଏବ
ରହିବାର ଦଣ୍ଡ ପାଇଲା । ଏହିପରି ବଦମାସ-
ମାନେ ଏଥର ଜବଦ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ପଶ୍ଚି-ଉତ୍କଳୀୟ ।

ଭାଇବର୍ଷ କୃଷି ପ୍ରଧାନ ଦେଶ ଏବଂ କୃଷିର
ପ୍ରଧାନ ବଳ ଗୋରୁ । ଗୋରୁବଳା ଗୃହକର୍ମ
ଦେବାର ନୁହଇ ମାଟି ଏବଂ ପଥରେ ସମ୍ପୁ-
ତକରେ ଅନେକ ଗୋରୁ ନାଶ ଏବଂ ଅପର-
ପଥରେ କୃଷିର ବିପ୍ଳାବ ହେଲୁ ଦଣ୍ଡା ଗୋହୁଣ୍ଡ
ପଡ଼ିଅ ଲଦ୍ୟାଦି ଭଙ୍ଗା ଦେବା ଦ୍ୱାରା ଦାସ ଓ
ଚରାଇ ଅଗ୍ରକ ଦେବାରୁ ଗୋକୁଳ କ୍ରମାଗତ
ଦୁର୍ବଳ ଓ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କୁ ଲୁଚୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ
ଭୟାନକ ସାଧାରଣ ଅନୁଷ୍ଠ ଦେଉଅଛୁ ସନ୍ଦେହ

ନାହିଁ । ଅତଏବ ଗୋମେଶ୍ୱରୀ ପଶୁମାନଙ୍କ
 ଉଦ୍‌ଗ୍ରା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍କଳସାଧନ
 ଉଦ୍‌ଗ୍ରରେ ବିହୀନ ବନୋବସ୍ତୁ କରବା ଏ-
 ଦେଶର ଶାସନକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କର ଅବ୍ୟକ୍ତ ଅବ-
 ଶ୍ୟକ୍ତାୟୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ ଦେଉଅଛୁ ଏଥିରେ
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସନ ୧୮୭୯ ସାଲରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ-
 କ୍ରିମିମଳରମାନେ ଏହି ଅବଶ୍ୟକତା ବିଶେଷ-
 ରୂପେ ମକର୍ତ୍ତମେଶ୍ୱରୀ ରୁହାଇ ଦେଇଥିଲେ
 ଏବଂ ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ତନୁ ବଙ୍ଗାୟ ଶାସନ-
 କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସ୍ତୂପାବ କେତେଅର ଏଠାରେ ପଶୁ-
 ଉଦ୍‌ଗ୍ରା ବଦ୍ୟଲୟ ପ୍ରାପନ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ
 ଦୋଇ ଥିଲେହେଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତହିଁରେ
 ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇ ନ ଥିଲେ । ପରଶେଷରେ
 ସନ ୧୮୮୨ ସାଲରେ ବନଜର ସେକେଟରୀ
 ପଶୁମାନଙ୍କ-ନିବାରଣ ପ୍ରତି ବହୁତ ଉତ୍ସାହ
 କରିବା କାରଣ ଇଣ୍ଡିୟା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ସର୍ବ
 ଲେଖିବାରୁ ଏ ବିଷୟପ୍ରତି ବିଶେଷ ମନୋ-
 ଯୋଗ ଅବର୍ଷିତ ହେଲା ଏବଂ ଏହି ସମୟରେ
 ବଙ୍ଗାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କଲିକତା ନିକଟରେ
 ଗୋଟିଏ ପଶୁ-ଉଦ୍‌ଗ୍ରାବଦ୍ୟଲୟ ଫିକ୍ସାଇବା
 ଇଚ୍ଛା କରି ତହିଁର ବନୋବସ୍ତୁ କରବା କାରଣ
 ଗୋଟିଏ କମିଟି ବସାଇଲେ । କଲିକତା ମେଡି-
 କଲ କଲେଜରେ ଏପରି ଶିକ୍ଷା ଦାନର
 ବନୋବସ୍ତୁ ଦୋଇ ପାରେବ ? ଉକ୍ତ କଲେଜର
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ମତର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପରୁ ଉତ୍ତର ମାତ୍ର ସେ
 ନାହିଁ ବଳେ ଏବଂ କମିଟି ଯେଉଁ ପ୍ରସ୍ତାବ
 କଲେ ତହିଁରେ ବାର୍ଷିକ ୫ ୨୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ
 ପଡ଼ିବାର ଅନୁମାନ ଦେବାରୁ ବଙ୍ଗଳାଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟ ନିରସ୍ତ ରହିଥିଲେ । ସମ୍ପ୍ରତି ମାଲ୍ୟବର
 ବଙ୍ଗେଶ୍ୱର ଛାମସଲ ସାହେବ ତଳବର୍ଗ-
 ସମାଜେ ୫ ୨୫୦୦୦ ମଞ୍ଜୁରକରି ଗୋଟିଏ
 ପଶୁଉଦ୍‌ଗ୍ରାବଦ୍ୟଲୟ ବସାଇବାର ସଜ୍ଜନ
 କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ କୃଷିବିଭାଗର ତିରେକୃର
 ଫିଲ୍ଡବେନ ସାହେବ ବଙ୍ଗାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର
 ଅଦେଶକମେ ଏହି ପରାମର୍ଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଯେ
 ଅପାରାଧ ଉକ୍ତ ବଦ୍ୟଲୟ ଗ୍ରାମଲୟଠାରେ
 ସ୍ଥାପିତହେବ । ପଶୁଉଦ୍‌ଗ୍ରାରେ ବିଶେଷ ଯୋ-
 ଶ୍ୟାଭାବର କରପ୍ରଦା ଜଣେ ସୈନିକ ଜାଲୁର
 ମାସକୁ ୫୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ବେତନରେ ତହିଁର
 ସୁପ୍ରଶ୍ରୟ ଦେବେ ଯେ ସମସ୍ତ ଏ ଦେଶାୟୁ-
 ଲୋକ କଲେଜରେ କୃଷିବଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷାକର
 ଫେର ଅଧିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏକଜଣ
 ସ୍ୱଦେଶୀ ପ୍ରଶ୍ରୟ ଦେବେ ଓ ତାହାକି ବେ-

ତନ ୫ ୨୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ଦେବ । ଏହି ବଦ୍ୟଲୟ-
 ସମ୍ପର୍କରେ ଗୋଟିଏ ପଶୁ ଉଦ୍‌ଗ୍ରାବଦ୍ୟ-
 ରହିବ । ଏ ବଦ୍ୟଲୟର ଜ ୩୦ ଶ
 ଶ୍ରଦ୍ଧକୁ ମାସକୁ ୫ ୨୫୦୦ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ
 ବୃଦ୍ଧି ଦୟାଯିବ ଏବଂ ସେମାନେ ଯୋଗ୍ୟତା
 ଲଭିବାର ପ୍ରଶାସନରେ ଉଦ୍‌ଗ୍ରା ଥିଲେ ଗବ-
 ଶ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେମାନଙ୍କୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ
 ଦେବେ । ଏମାନଙ୍କ ଗୁରୁତ୍ୱର ବେତନ ୫ ୨୫୦
 ଟଙ୍କାଠାରୁ ୫ ୨୫୦୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବ । ବଦ୍ୟଲ-
 ଯୁର ବାର୍ଷିକମୋଟ ବ୍ୟୟ ୫ ୨୫୦୦୦୦ ଟଙ୍କା-
 ମଧ୍ୟରେ ଶକ୍ତ୍ୟଯାଉ ଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ଲେଖିବା
 ପଦ୍ଧିବାକୁ ଧିକ୍ଷିତହେ ସେମାନେ ଏ ବଦ୍ୟ-
 ଲୟର ଶ୍ରଦ୍ଧ ଦେବେ । ହରିଭାଷାରେ ପିଣ୍ଡା
 ଦୟାଯିବ ଯେ ଶେଷ ନାମସ୍ତର ଓ ଦେହାର
 ଲେକମାନେ ବଙ୍ଗଳାଙ୍କ ସହଜ ଏଠାରେ ପଡ଼ି-
 ବାକୁ ସମର୍ଥ ଦେବେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏ ସମସ୍ତ
 ପ୍ରସ୍ତାବ ସାଧାରଣ ଭାବରେ ମଞ୍ଜୁର କରିଅଛନ୍ତି ।
 ଏହି ବର୍ଷାକାଳରେ ଗ୍ରାମଲୟରୁ ସମସ୍ତ କରବାକୁ
 ଯାଇ ମାଲ୍ୟବର ବଙ୍ଗେଶ୍ୱର ବଦ୍ୟଲୟର
 ପ୍ରାକ ଠିକ କରି ଅଧିକେ ମାତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ଇଚ୍ଛା ଯେ ଯଦ୍ୟପି କଲିକତା ନିକଟରେ ବଦ୍ୟ-
 ଲୟଟି ହୋଇପାରନ୍ତା ତେବେ ତଲ କୁଅନ୍ତା ।
 ପଶୁଉଦ୍‌ଗ୍ରା ଶିକ୍ଷାଦେବା ସଙ୍ଗେ କୃଷି ଏବଂ
 ଜରକ ଶିକ୍ଷାଦେବାର ତିରେକୃର ସାହେବ
 ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତହିଁରେ
 ସମ୍ମତହେଲେ ନାହିଁ କାରଣ ବଙ୍ଗେଶ୍ୱରର
 ବଦେତନରେ ଏ ସବୁ ଶିକ୍ଷା ଦୟାଗଲେ
 ଉଦ୍‌ଗ୍ରା ଶିକ୍ଷା ଉଲ୍ଲ ଦେବାର ଜଣାଯାଏ ନାହିଁ ।
 ଯାହା ଦେଉ ବଙ୍ଗେଶ୍ୱର ଛାମସଲ ସାହେବ
 ଯେବେ ଏହି ବଦ୍ୟଲୟଟି ଦୟାଭା ଭାବକୁ
 ଉଦ୍‌ଗ୍ରାୟା କରିଦେଇଯିବେ ତେବେ ତାହା-
 କର ଗୋଟିଏ ଶାନ୍ତି ଉତ୍ସାହିକ ଏବଂ ତାହାକି
 ଶାସନକାଳମଧ୍ୟରେ ଅଳ୍ପ ବୌଶଧିକାର୍ଯ୍ୟ
 ହୋଇ ନ ଥିଲେହେଁ ବେତନ ଏହି ଅବ-
 ଶ୍ୟକ୍ତାୟୁ ଦାୟିନିମିତ୍ତ ତାହାକିଠାରେ ଅନୁ-
 ମାନେ ଯଥୋଚିତ ବୃଦ୍ଧି ଦେବୁଁ । ତିରେ-
 କୃରଫିଲ୍ଡବେନ ସାହେବ ଏହି ବଦ୍ୟଲୟ-
 ଦ୍ୱାରା ଅନୁମାନଙ୍କର ଅନେକ ଉପକାର ଦେ-
 ବାର ଅଶା ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯେ ପୁଲେ
 ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏଥିରୁ ବର୍ତ୍ତା ଦେବେ ସେ ପୁଲେ
 ଅଶା ପୂର୍ଣ୍ଣଦେବାର ଅନେକ ସମ୍ଭାବନା
 ଦେଉଅଛନ୍ତି । ସେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଣାଇ-
 ଅଛନ୍ତି ଯେ ସାଧାରଣ ଉପକାରର ବଡ଼ା

ଲେଖିବ ଥାଇ ଯେତେବେଳେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବସ୍ତୁ କ୍ରମିତହାର ମା ଦେଉଅ-
 ଛନ୍ତି ତେତେବେଳେ କ୍ରମିତା ର ପ୍ରକୃତ
 ଉଦ୍‌ଗ୍ରାସାଧନ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ଅପର କ୍ରମିତାରୁ
 ସୁପଥ ଦେଖାଇବାକୁ ନିର୍ଭୀକ୍ତ ବାଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଯାହା ବ୍ୟୟ ଦେବ ତାହାକୁ
 ଅଧ୍ୟକ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଶୁଣି କରବାକୁ ଦେବ ।
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରଥମେ କାଟ ଦେଖାଇଲେ କ୍ରମି-
 ତାରମାନେ ଅପରା ଉଦ୍‌ଗ୍ରା କରବାକୁ ଅସ୍ତ-
 ସର ହେବେ । ତିରେକୃର ସାହେବଙ୍କର
 ଏହି କଥାଟି ମନ୍ଦ୍ୟବାନ୍ ଅଟଇ ଏବଂ ଅଶା
 ଦୁଅଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏଥିରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବନ୍ଦର
 କରିବେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏତ ସମୟର ବଦ୍ୟ ବଦା ଦୁଇଟା ସମୟରେ ଅସମ-
 ନର କ୍ରମିତର ସାହେବ ତାନ ସ୍ୱତ୍ୱ ସହଜ ବଦ୍ୟ-
 ମୁଦାମରେ ପଢ଼ିଲେ । ସମ୍ପ୍ରତି ତୋମାନ ଦେବାରୁ
 କରବା ତାହାର ବ୍ୟବହାର ବଦ୍ୟ ବାହାର ପାଦ ମାଟି ।
 ସୁଦ୍ଧା ଗୁରୁକାଳ ଶିମାଦ ଏବଂ ବଦ୍ୟରେ ବଦ୍ୟରେ
 ପଢ଼ିଲେ ।

ଏତ ସମୟର ବଦ୍ୟ ବଦା ଦୁଇଟା ସମୟରେ ଅସମ-
 ନର ଶାବ ପାଣି ହେବ । ଉତ୍କଳୀୟ ଦୁଇଟା ସଦ୍ୟ
 ଉତ୍କଳୀୟ ଶାଣି ତେଲେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଫଳ ଉତ୍କଳୀୟମାନେ
 ଉଦ୍‌ଗ୍ରାମ କର ପାରେ ଏବଂ ଅସମାନେ ପ୍ରସ୍ତାବ
 କରୁ ଏବଂ ଅଠର ଉତ୍କଳୀୟ ବୌଦ୍ଧ୍ୟ ଶାଳରେ ପାଣି
 ଦେବାର ଶାଳ ଉଦ୍‌ଗ୍ରା ଦେଲେ ତଲ ହେବ ।

ଏତ ସୁଦ୍ଧାକାଳ କାଠଯୋଡ଼ା ନଦ ପଡ଼ିବ ପାଦଦେବାର
 ଦେଖା ବଦ୍ୟ ଦୁଇଟା ଦଶିଣା ଶାନ୍ତି ମଦ୍ୟଦିଲେ । ନଦ
 ରେ ଉପାପାଣି ଦେବାରୁ ଏମାନେ ଉତ୍କଳୀୟ ବଦ୍ୟଦେ-
 ବାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ।

ସାହେବର ଶାନ୍ତି ଉଦ୍‌ଗ୍ରା ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଶାଳଦେବ
 ଶାଳଦେବାର ବଦ୍ୟ ସହର୍ଦ୍ଦେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ବଦ୍ୟାୟତୁଁ ।
 ସୁଦ୍ଧା ଉତ୍କଳୀୟ ବଦ୍ୟ ଉଦ୍‌ଗ୍ରାମ ଶାଳ ତଦ୍ୱାରା ବଦ୍ୟ
 ଉଦ୍‌ଗ୍ରା ଅପାଣିକି ତଦ୍ୟ ବଦ୍ୟରେ ଜଣେ ପଠାଏ ଓ
 ତଦ୍ୟର ହୁଏ ଅଛନ୍ତି । ପିତର ସାହେବ ଅଧିକ୍ଷକ ମାନେକର
 ଏମାନେକମାନେ ଦେବାରୁ ବଦ୍ୟ ଅପରାଧର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବଦ୍ୟାକ
 ଦେବାରୁ ଜଣେ ହୁଏ ଶାଣି କର ପଠାଏ ଓ ତଦ୍ୟ
 ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରୁ ବଦ୍ୟ ସୁଦ୍ଧା ବଦ୍ୟାୟତୁଁ ।

ସୁଦ୍ଧା ସୁଦ୍ଧା ବଦ୍ୟଦେବାର ସାହେବ ସାହେବ କ୍ରମିତର
 ସାହେବର ସୁଦ୍ଧା ଅଧି ଏ କରବାକାଳେ ସୁଦ୍ଧା ଶାଳେ ।

ଏଅର ସୁଦ୍ଧା ଶାନ୍ତି ଶାନ୍ତି ଏକଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବାର
 ଅନୁମାନ ହୁଏ । ଏଠା ମାହେଶ୍ୱରୀ ସୁଦ୍ଧା, ତଦ୍ୟ
 ତାଳର ଉତ୍ତର ସେ ସେ ଶାଳର ସାହେବ ଓ ଅନାନ୍ୟ
 କର୍ମନିରମାନଙ୍କ ନିକଟରୁ ଉଦ୍‌ଗ୍ରା ପ୍ରଦାନ ବଦ୍ୟ ପାଠକମାନେ
 ପାଦ ସୁଦ୍ଧା ସୁଦ୍ଧା ବଦ୍ୟାୟତୁଁ ନଦ୍ୟା ଦେବାରୁ ସମୟରେ
 ବାଲ୍ୟର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବଦ୍ୟ ବୌଦ୍ଧ୍ୟ ଶାଳକୁ ଦେବ ଶାନ୍ତି ଦେବ
 ବଦ୍ୟାୟତୁଁ ମାନଙ୍କର ବଦ୍ୟ ଦେବ ।

ପ୍ରାୟ ଏକମାସ ବା ଦେଓମାସ ଉତ୍ତର ଅଧ୍ୟୟନକ ମସୂର-
ଇକ୍ଷ ମାବାଲବ ସୁକା ଓ ମାନସିତ ସୁକାକ ହସତ ଘୋଷ୍ୟ-
ପୁତ୍ର ପୁତ୍ରଶିକ୍ଷକ କଲେଲ ସାହେବକ ସହଚ ଦାଶିଲିଂର
କଲକାୟ ସେବନ କରି ସେହି ଶନିବାର ଦିବସ ଏଠାରେ
ପହଞ୍ଚିଲେ । ଅଧୁନିକ ସମୟରେ ଇଂରାଜୀକ ସତ ମତ
ଅନୁସରଣ ନ କରି ଗୁଲିଲେ ଅର ଗତ ନାହିଁ ।

କଲିକତା ଗେଜେଟ ।

ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲର ଡେପୁଟି ଇନ୍ ଷ୍ପେକ୍ଟର ବାବୁ ଘନା-
ମୋହନ ସେନ ପିତୃସ୍ଵାମୀନାଥ ତା ୨୧ ଉତ୍କଳୀରୁ ଚତୁର୍ଥ-
ଶ୍ରେଣୀକ ଉତ୍ତରପର କରଇଛନ୍ତି ।

ଏଠାରେ ରେକନିସା କଲେଜର ରୁଦ୍ରପୁକ ଇଂରାଜୀ
ପାଠ୍ୟର ଲେକଚରର ବାବୁ ଦେବେନ୍ଦ୍ରନାଥ କପୁ ଚତୁର୍ଥ-
ଶ୍ରେଣୀକ ଉତ୍ତରପର କରଇଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶା ବଜ୍ରଗର କଲେଜ ଇନ୍ ଷ୍ପେକ୍ଟର ବାବୁ ଘନାନାଥ
ସାୟ ଏକ ବକର ସାହେବକ ଶ୍ଵାନରେ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀକ
ମାର୍ଗମାସ ତା ୨୨ ଉତ୍କଳୀରୁ ଉତ୍ତର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ବାବୁ ମହାନକରପୁତ୍ର ଓ ତାକୁର ଟି, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସାହେବ
ଓଡ଼ିସ୍ଵାସାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ବାଲେଶ୍ଵର କୋକ୍ଷକେନାଲ ରକ୍ଷଣକାରୀନ ଦ୍ଵାପୁଟିଲ
ଅଧିକ୍ଷେପ ବାବୁ ସମେନ୍ଦ୍ରକାର୍ତ୍ତ୍ତ୍ଵିକା ଇଂରାଜୀ ଗଣା ପଦ୍ୟକ୍ଷାରେ
ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛନ୍ତି ।

କଲିକତା ଘୋଷକକାର ଉତ୍କଳୀର ନାଟ ମନୁଭକ୍ତେ
ମୁତ ଅକ୍ଷୟକୃମାର ପଦକ ଗର୍ଭି ସୁରାଣୀ ସେହି ସଦ
ବନ୍ଧିବାର ପାଠକମାନଙ୍କୁ କରାଇଅସୁଁ ରୁଦ୍ର ସଦ ସର୍ଥ-
ସମୟରେ ଅଧିକେଷିତ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ପାଦ ଅସିଅଇ ।
ଇଂରେଜ ସେନ ସଦ୍ୟକ୍ଷକରେ ଉପସିତ ପରେ ଏକ ଦାହି
ସୁରାଣୀ ଉତ୍ତମ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବତ କଲକାତାର ଘୋଷକ
କମିଟି ଗଠିତ ହେଇ—ମୁତ ବାବୁ ଅକ୍ଷୟକୃମାର ପଦକ
ଠାରୁ ପଦ ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଇ । ଅଧ୍ୟୟନକର
ମଧ୍ୟ ଏ ଦାହିରେ ଉପସ୍ଥିତ ସହାନୁଭୂତ ପ୍ରକାସ କରି ଘୋଷ
ଦେବାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟଇ ।

କଲକତାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶାଳ ପ୍ରାୟ ଇଂରେଜୀଠାରେ ମଧ୍ୟ
ପ୍ରକାମାନକର ଘୋଷିଏ ବସନ୍ତ ସଦ୍ୟହୋଇପାଇ ଥିବାର ସମ୍ପାଦ
ଅସିଅଇ । ଏ ସଦରେ ୨୦୦୦ ରୁ ଅଧିକ ଘୋଷ ଉପସିତ
ପୁଲେ । କଳିକତାକ ସଦର ପୁନର୍ଗଠନ ଇଂରାଜୀ ବସନ୍ତରେ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷାନ ପ୍ରାୟ ପ୍ରକାମାନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ସଦ ରଜ
ହେବ ।—ଏ ଅଭୋଳନମାନ ସମୟୋଚିତ ଏକ ସୁଲଭ
ପ୍ରଣୋଦିତ ହେଲେହିଁ ଅଳ ବାଲର ସତ ଦେଖି ଅରଣ୍ୟ-
ସେବନରେ ପରମତ ହେବ ବୋଲି ଅଧ୍ୟୟନକର ଅନୁକ୍ଷଣ
ରମ୍ପ ରହୁଅଇ ।

କ୍ଷେତ୍ରସମାନ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେ ବନାରସର ଘୋଷିଏ
ହିନ୍ଦୁଶାଳ ବାଲକ ସହଚ ଶ୍ଳୋକ ଉତ୍ତମରୂପେ ଉଚାରଣ
କରି ନ ପାରିବାରୁ ବରଦ୍ର ହୋଇ ଅପଗାରକଣ୍ଠା ଅପଗା-
ହୀଠରେ କାଟି ଦୁର୍ଗା ଗା ଦେଖଳଠାରେ ପୁନା ଲଗାଇବ ।
ଏ ସନ୍ତକ୍ଷ ଚତୁର୍ଥମାସ ତା ୧୦ ଉତ୍କଳରେ ସନ୍ତକ୍ଷ ଏକ
ବାଲକଟି ଧବହୋଇ ବସୁସୂକ୍ଷିରେ ଅଇ ।

ମହାବାଳା କୁଲକାର ଉତ୍କଳୀକାସୟରଣ କରଥିବା
ବସନ୍ତର ସମ୍ପାଦ ଚତୁର୍ଥମାସ ତା ୧୭ ଉତ୍କଳରେ କଲିକତା-
ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଇ । ସରଦକର୍ତ୍ତ୍ତ୍ଵିକ
ଦୁର୍ଗାକରୁ ଅନେକ କଳ୍ପ ହେବେ ଗତ ଦୁଇବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ
ବାଲକପ୍ରାସରେ ପଞ୍ଚତ ହେଲେ । ସମସ୍ତବାଳା ଗତ ଦତ୍ରୋହ-

ସମୟରେ ଅନେକ ଇଂରାଜୀ ଚର ନାଟ ଓ ପିପିଲି ମୁଦ୍ରାମୁ-
ଖରୁ ରଖା କରି ଇଂରାଜୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକଠାରେ ବସନ୍ତ
ସକରକ୍ତି ଏବ ବକ୍ଷୁତାର ପରଦାୟ ଦେଇଥିଲେ ।

ପଦ୍ୟପ୍ରେରକକମ୍ପଣ ।

ସଦ୍‌ଦେବ ଦାସ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରୁ ଲେଖିଅ-
ଛନ୍ତି ଯେ ଭାଦ୍ରବ ଶ୍ରୀ ଓଲଉଠା ସେନରେ
ପୀଡ଼ିତ ଥିଲେ କବରକ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥପୁଣ୍ୟ ଗୁପ୍ତକ
ଭ୍ରଷଧରେ ଆଶେଗ୍ୟଲଭ କରିଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରେରକପଦ୍ୟ ।

ପ୍ରେରକପଦ୍ୟର ମହାମତ ନମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ-
ମାନେ ଦାସୀ କୋଡ଼ୁ ।

ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ।

ଗର ଶୀତଲଓଷ୍ଣୀ ଯାହା ଏହି ପ୍ରାମରେ
ଅଗାଧ ଅଜ୍ଞାନର ସହଚ ଅଗାଧ ହୋଇ ଯାଇ-
ଅଛି । ଏ ବର୍ଷ ଗର ବର୍ଷମାନକପର ନାନାପ୍ରକାର
କାଶ ମଧ୍ୟ ଲାଗିଥିଲା ଅନନ୍ଦର ବସନ୍ତ କୌଣସି
ଅନୁଷ୍ଠ ପଞ୍ଚ ନାହିଁ ପରେ ଏହି ଦାଶ ଯାହା-
ଉପଲକ୍ଷ୍ୟରେ କେତେକ ପଦ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ (କ
ଠାରୁ ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ପୁରୁଷୋତ୍ତମସଦ୍‌କାରେ
ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲୁଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଠକମାନଙ୍କ ଅନୁ-
ମୋଦନ ନମନ୍ତେ ଅଭିଭକ୍ତି ପଦ୍ୟ ପ୍ରକାଶ
କରିବାରେ ବୃତ୍ତ ହୋଇ ନମ୍ଭୁରେ ଲେଖିଲୁଁ
ଅପଣ ନିଜପତ୍ନିବାର ଏକଦେଶରେ ଶ୍ରୀକ
ପ୍ରକାଶ କରି ବାଧ୍ୟ କରିବା ଦେବେ ।

ପଦ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍ତର ।

ପଦ୍ମଚକ ଘେନି କେ ତେଇଁ ଅସେ । ପକ୍ଷକ
ପର ତା ମୁଖ ବକାଶେ । ପୁରୁଲଭପଦ
ପରୁକୁ ଦେଇ । ପଦ୍ମପୁଷ୍ପଣ ଚନ୍ଦ୍ର ନାତର ।
ସୁନ୍ଦର । ପଦ୍ମପ୍ରକାଶ ହୋଇ । ପୃଥିବୀରେ
ତମଜାର ଦଶର । ୨୧ । ଫୁଲର ଶୁଭ “କେ”
ଏମନ୍ତ ହୁଏ । ଫୁଲ ତମଜାର ଦେଖିଲୁଁ କେହି
ଫୁଟୁଛି ରକ୍ତମାକାଲେ ମାରକ । ଫେର ଗୁଡ଼ୁକୁ
ମୁଖେ ନାହିଁ ଲକ । ସୁନ୍ଦର । ଫୁଲପକ୍ଷ କରୁଛି ।
ଫେର ନ ଯାଇ ଏଥି କିମ୍ପା ଅଛି । ୨୨ ।
ବେଗେ ଦାଶମାନ ଆଶନ୍ତି ବହୁ । ବକ୍ତ ଉତ୍ପା-
ଦରେ ଲଞ୍ଜନ୍ତି କେହି । ବକ୍ତଶକା ଏହା ମନେ
କରୁଛି । ବୁଆ ଦେବ ପାହୁଗଲେ ଶବ୍ଦା ।
ସୁନ୍ଦର । ବାଶ ଗଗନେ ଦଶି । ବୁଞ୍ଚିଲେକକୁ
କ ଯାଉଛି ପଶି । ୨୩ । ଭଲ ଲେବେ
କଦନ୍ତି ଭଣ୍ଡି । ଭଲ ବାଶ କରୁଥିଲ ପଟାଇଁ ।
ହେରୁକାଠ ଲୁଚି ଦାବିକା କଲ । ଭଲ ଗଗନେ
ନେଇ ମିଶାଇଲ । ସୁନ୍ଦର । ଭଙ୍ଗା କରଣ

ଯାଇ । ତୁମଣ୍ଡଳେ ବକ୍ତ ତାକ ଫୁଟଇ । ୨୪ ।
ମାରନ୍ତି ମତ୍ତରେ ଚମ୍ପା ଦାବିକା । ମେଦଗରକନ୍ତୁ
ଶବଦ ବଳ । ମସ୍ତମଣ୍ଡଳେ ଫୁଲ ଭଣ୍ଡଦେଲ ।
ମୁଦୁତ୍ତକେ ସର ମାଗି ତଳଲ । ସୁନ୍ଦର । ମନେ
କରୁର ଭାବ । ମୁହିଁ କରଣ ବୁଞ୍ଚିଲେବେ
ଭର । ୨୫ । ଯତନେ ଭଣ୍ଡ ନାଗକୁ ଶୁଭଲ ।
ଯାହୁଲ୍ୟତେକ ଭଣ୍ଡ ପ୍ରକାଶିଲ । ଯହେ ଶୁଣିଥିଲ
ଶୁନ୍ୟ ତଳକୁ । ଯାଉଛି ପଶି କ ବୁଞ୍ଚିଲେକକୁ ।
ସୁନ୍ଦର । ଯାହା ଜନେ ଦେଖନ୍ତି । ଯା ତ ଦେଲ
ଏ ଅଭୁର ବୋଲନ୍ତି । ୨୬ । ରୁଦ୍ଧି ପାଇବାକୁ
କହି ସକଲେ । ରୁଦ୍ଧିବାଶ ଥିଲେ ମାବ
ଭଲଲେ । ରୁଦ୍ଧି ଚମ୍ପା ଚକ ତୁମକୁ ଅଣି ।
ରୁଦ୍ଧି ବୋଲି ଦକେ ଲଞ୍ଜନ୍ତି ପୁଣି । ସୁନ୍ଦର ।
ରୁଦ୍ଧି ନିର୍ଦାତ ପର । ସବରେ କମ୍ପିଗଲ ଭିନ-
ପୁର । ୨୭ । ଲଗାଇ ଚନ୍ଦ୍ରଭଦ୍ରା କେ ଧର ।
ଲପନ ହଲଇ ଲଜିତ କର । ଲକ ନାହିଁ ତୁମ୍ଭ-
ମୁଖେ ବୋଲଇ । ଲୁଚିଲ କ ବୋଲି ଲୁଗା
ଭୁଞ୍ଜାଇ । ସୁନ୍ଦର । ଲେବେ ଦସନ୍ତି ରହ ।
ଲକେ ଅଭଲୁକ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ । ୨୮ । ବକେ
ଗୁହିଁ କେହି ଏ ବାଣୀ ଗୁପ୍ତି । ବକ ଦେଲ ବଧ
ତୁମ୍ଭକୁ ଅସି । ବୁଆ କଥାରେ ମାତ କାହିଁ ପାଇଁ
ବେଗେ ମରଇକୁ ଯାଅ ପଲାଇଁ । ସୁନ୍ଦର ।
ବକ୍ତପଡ଼ଇ ପର । ବାଦ୍ୟ ନ ହୁଇଲ ମୁଣି କାଦାଉ
୨୯ । ସକ୍ତକେ ବସି ବଗୁର କଲେ । ଶିବକୁ
କେ କରଇବା ଭଲେ । ସଦ୍‌ ବାଣୁଅକୁ
ତାକ କହିଲେ । ସକ୍ତରେ ପର୍ଦ୍ଦିତା ନିଧ
ଭାଷିଲେ । ସୁନ୍ଦର । ସଦ୍‌ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲେ ।
ସକ୍ତମ ତୁମ୍ଭ ସାର୍ଥ ବୋଲିଲେ । ୩୦ । ସଦ୍‌
ଦୁକେ ମିଳି ଧର୍ମକାଠରେ । ଶିବକୁ ମେଲଣି
ମାଗି ସକ୍ତରେ । ସଦ୍‌ପର୍ଦ୍ଦିତା ମାତ ଓପାଡ଼ଲେ ।
ଶୀଘ୍ର ନିଜପୁରେ ଗମକ କଲେ । ସକ୍ତକେ ।
ସଦ୍‌ ଶୋଭା ଦଶିଲେ । ସଦ୍‌କେ ଜୟ କରି
ବାହୁଡ଼ଲେ । ୩୧ । ଶକ୍ତ ଦଶା ବାଦ୍ୟ ବାଦକ
ବାଜେ । ଶିବ ଶିବା ବେଗେ ଦେଉଲେ କିଜେ ।
ସେବକମାନେ ବେଗେ ନାଚି ସାର । ସକ୍ତରେ
ସକ୍ତର ପଦ୍ମକ କର । ସକ୍ତକେ । ସଦ୍‌ ବାଣୁଅ
ଅସି । ସାର ବାଶ କଥା କଦନ୍ତି କସି । ୩୨ ।
ଦରପିତ ସଦ୍‌କଳ ହୋଇଲେ । ଦର ଚନ୍ଦ୍ର
ନିଜ ପ୍ରାମକୁ ଗଲେ । ବାରିବା ଜଣିବା ପ୍ରସଙ୍ଗ
କହି । ଦରସ୍‌ ଅନ ନାକକୁ କସଇଁ । ସଦ୍‌ଷ୍ଟ ।
ଦେଲେ ଶୁଣିମା ଜନ । ଦେଲ ଏ ଯାହା ଏଥି
ସମାପନ । ୩୩ । ଶିବଦେବରୁଚିକର ଏ ରସ
ଶିବ “ସୁର” ନାଗପୁରେ ସରସ । ଶମା ନରା ।

ଦୋଷ ଦେ ଉପସାଧି । କ୍ଷେମେ ଏହି
ଯାହା ଆଉ ଲଗାଇ । ସକଳ । ସିପ୍ରେ
ଦୋର ସନ୍ତୋଷ । ସିଦ୍ଧପୁର-ଦୋଷ ଥିଲେ
କଳାଶ । ୧୪ । ଇତି ।

ଅଗାଧିକ ସଂସ୍କୃତ ସଦ୍ୟ ପାଠକମାନଙ୍କୁ
ଉପହାର ଦେବାର ମାନସ ରହିଲ ।

୧୫-୧୮-୭ } ବରମ୍ଭଦ
ସାର ଚଉପଞ୍ଚମ ପୁର } ଶ୍ରୀ ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ରପିଣ୍ଡ ସମୀ

ମହାଶୟ !

ରଞ୍ଜିତକାଳି ଉପଲକ୍ଷରେ ୧ମ ରଞ୍ଜଠାରୁ
ତୁମ୍ଭେଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୦ ନ ଚଟକ ଛଲର
ଲେକେ କହଲ ଅମୋଦକକକ କୀର୍ତ୍ତା କରି
ସମୟ ଯାପନ କରନ୍ତି, ତାହା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ
ଜଣା ନାହିଁ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏହି ବାଲେଶ୍ଵର
ଜଲର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଶୋଭା ଅନାର ପ୍ରତ୍ୟେକ
ପ୍ରାମର୍ ସ୍ଥାନେ କେତେକ ଲୋକ ସମବେଦ
ଦୋଇ, ନିମ୍ନଲିଖିତ କୀର୍ତ୍ତାରେ ସମୟାପାତ
କର ଆସନ୍ତି । ବାଲକ ସଙ୍ଗରେ ବାଲକର
ଓ ସୁକ୍ର ସଙ୍ଗରେ ସୁକ୍ରର କୀର୍ତ୍ତା ଦୋଇ
ଆଏ । ସେହି କୀର୍ତ୍ତାର ନାମ "ବାଦୁଡ଼" ।
ଉକ୍ତ ଖେଳରେ ଏହି ଚିନଦଳ ଲେକେ ଯୁ-
ଗୋସ୍ଥି ଉଦ୍ଭବ ଦୁଅନ୍ତି ।

ଶ୍ରେକୃଷ୍ଣପଦେ ସମାଜ ବଳବିଶିଷ୍ଟ ଓ
ସମାଜ ସଂଖ୍ୟକ ଦୁଇ ଦଳରେ ବିଭକ୍ତ ଦୋଇ
ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବାଲକର ନୟ (ପାହୁ ଅର୍ଥାତ୍
କୌଣସି ପଦରେ ଉଦ୍ଭବ ପକ୍ଷର ସୀମା ଚିହ୍ନିତ)
ବ୍ୟବଧାନ ରଖି ପରସ୍ପର ସମ୍ମୁଖା ସମ୍ମୁଖୀ
ଦୋଇ ଯୁଦ୍ଧ ସଦା କଲ ପ୍ରାୟ ଛିଡ଼ା ଦୁଅନ୍ତି ।
ଏକ ପକ୍ଷର ଜଣେ ଶ୍ରେକୃଷ୍ଣପଦେ ସୀମାରେ
ଯାଇ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ହୁଇ ପଲାଇ ଅଧି-
ତାର ତେଣୁ କରେ ଓ ବିପକ୍ଷମାନେ ତାହାକୁ
ଅଧି ରଖିବାରେ ସହୃଦୀନ ଦୁଅନ୍ତି । ସେମାନେ
ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଧରି ରଖି ପାରିଲେ, ତାହାର
ମୂଲ୍ୟ ଦୁଏ । ନଚେତ୍ ସେ ତାହାକୁ ପ୍ରଥମେ
ଅକମଣ୍ଡ କରିବା ନିମନ୍ତେ ତେଣୁ କରୁଥିଲ,
ଅଥବା ସେହି ଶ୍ରେକୃଷ୍ଣପଦେ ବିପକ୍ଷସୀମାରେ
ଯାହାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ଅଧିକ ତାହାର ମୂଲ୍ୟ କରିବ
ଦୁଏ । ଏଣେ ପୁଣି ଜୟବାଦ୍ୟ ବଜାଇବା-
ନିମନ୍ତେ ବାଦ୍ୟବାଦକ ଗୋଲ ଗୋଲ ବସି-
ଆନ୍ତି । ଏକ ପକ୍ଷରୁ ଗୋଟିଏ ନବଳ ଦେଲ-
କଣି ଅନ୍ୟପକ୍ଷ ଅଳ୍ପ ଧୂଳି କରେ ଓ ତତ୍ତ୍ଵ-
ବାଦ୍ୟ ବାଜେ । ସେହିପ୍ରକାର ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରୁ

ଗୋଟିଏ ଯଦ ମୂଳ ଦେଲ, କେତେକ ପକ୍ଷ ପକ୍ଷ-
କର ପକ୍ଷର ଅନଳର ସୀମା ଆଏ ନାହିଁ; ମୂଳ
ବ୍ୟକ୍ତି ପୁଲସ୍ତୁ ଗାବର ହୁଏ । ଏହିଦଳ କୀର୍ତ୍ତା
ଦେଉଁ ସେତେବେଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି
ଏକପକ୍ଷର ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ମୂଳ ନ ହୁଅନ୍ତି, କେ-
ତେବେଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖେଳର ବିଶ୍ରାମ ହୁଏ
ନାହିଁ । ଏକପକ୍ଷର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କମପକ୍ଷ
ନବଳ ଦେଲ କଣି ଖେଳ ବନ୍ଦ ହୁଏ, ତତ୍ତ୍ଵ-
କ୍ଷର ଓ କତ୍ତ୍ଵ ବାଦ୍ୟରେ କୀର୍ତ୍ତାକୁମି ଏକାବେ-
ଲକେ ପରପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ । ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ପୁଣି
ନୂତନ ଖେଳର ସୁରୁପାତ ହୁଅଇ ।

ସାମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ, ଅପରାଧର କୌଣସି-
ପାଠକ, ଯଦ ଅକ୍ଷର ପକ୍ଷର କଟକ ଛଲର
ରଞ୍ଜ ୧୦ ଦଳରେ ସମାଜୀୟ ଲେକକର ଅମୋ-
ଦର ବିବରଣ ଅପରାଧ ପଦିବାରେ ଉତ୍ତେଜ
କରିବେ ଅମ୍ଭେମାନେ ତାହା ପାଠ କରି ଅନ୍ୟକୁ
ଆନନ୍ଦର ଦେବୁଁ । ନଚେତ୍ ନ ମିଳ ।

ସନ ୧୮୭୭ ସନ } ବରମ୍ଭଦ
ତା ୨୭ ପୃଷ୍ଠା ନୂତନ } ଶ୍ରୀ ବାସୀନାଥ
ସୋଭେ-କେଦାରପୁର } ଅର୍ଚ୍ଚ୍ୟ

ମହାଶୟ !

ଅପରାଧର ମରମାସ ତା ୨୧ ପୃଷ୍ଠାର ପାଠି-
ବାରେ "ଉଦ୍ଭବ ଉତ୍କଳବାସୀ ଯୁଦ୍ଧ" ସ୍ଵାସ-
କ୍ଷର ପ୍ରେରଣପତ୍ର ପାଠକର—ଆନନ୍ଦ ଓ
ବିସ୍ମିତ ଦେଲ । ଏ ଉତ୍କଳପକ୍ଷ ପକ୍ଷକର
ଶ୍ରେଷ୍ଠଗଣରେ ଲେକେ ଉଦ୍ଭବକୁ ସେପରି
ଦୃଶାର ଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖନ୍ତି-ଏକ ହୃଦୟର
ସେପରି କାର୍ତ୍ତବୀର୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ଦୋଇଅଛୁ
ଅର୍ଥାତ୍ ଯାଦାମଳକୁ ଯାଦା ଅଧିକ ସେ ତାହା
ଅଚରଣକର ଦୋ ଅପରାଧକୁ ହୃଦୟକୋଇ
ପରପଦ ଦେଉଅଛୁ—ସେଥିରେ ସେ କେ-
ତେକକଣ-ହୃଦୟାଞ୍ଚନାରେ ଚଳିବାକୁ-
ବ୍ୟବସ୍ଥା ମାନିଛନ୍ତି ଏହାହିଁ ଅନଳକେଦାର
ଦାରଣ । ଅର୍ଥ "ଯଦ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳବାସୀ
ହୃଦୟ ସମତାରରେ ବିଦେଶ ବାସକର
ସମାଜର କଠୋର ଶାସନରେ ଶାସିତ ନ ଗୋଇ
କରଂ ପ୍ରେମାପଦ ଦୁଅନ୍ତି କେତେ ଉତ୍କଳବା-
ସୀମାନେ କାର୍ତ୍ତବୀର୍ୟକୁ ବହୁ କେତେ"
ଉତ୍ତମାଦ ପାଠକର ବିସ୍ମିତ ଦେଲ । ତାରଣ
କାରକର ସମସ୍ତହୃଦୟ ସେ ସପରଦାରରେ
ବିଦେଶବାସୀ ଅପରାଧ ସ୍ଵରୂପରେ କୌଣସି
ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ସେ ପରଦାର ବିଦେଶକୁ କେଲ

କାହାନ୍ତି ଏହା ବିପର ବିହବା ! ଅନୁଗ୍ରହା-
କଲେ ଏହା ବିପକ୍ଷରେ ଅନେକ ଉଦ୍ଭବରଣ
ମିଳବ । ଶ୍ରୀକଣ୍ଠ ନିଷ୍ଠାବିଧିରେ ଶାସ୍ତ୍ରକାରକ
ବିଧା ଶୁଣାଯାଉ ।

ସ୍ଵାଭାବ୍ୟ ପିତୃମନ୍ତରେ ନବପଦ ଯାତ୍ରା-
ସ୍ତବେ ସମଗ୍ର ଗୌଣ୍ଡା ପୁରୁଷ ସନ୍ନିଧା ବଳୟ-
ମୋ ବାସୋ ବିଦେଶେ ଇଥା । ସମ୍ପର୍କ ସଦ-
ୟଃସ୍ଵନୀକରସବୁରୁ ଦୂରେ ନିର୍ଜାୟାଃ କ୍ଷତଃ
ସତ୍ୟ ବାବିକ ମାଣିଷଂ ପ୍ରବସନଂ ନାଶୟ ଦେଉଁ
ସ୍ତୈସାଃ । ଶ୍ରୀର ତତ୍ତ୍ଵ ନିଷ୍ଠା ବିଷୟରେ ଏହି
କେତୋଟି କାରଣ ଯଥା—୧ ସ୍ଵାଭାବ୍ୟ ବା
ସ୍ଵାଧୀନତା । ୨ ସ୍ଵ ପିତୃଗୁଣରେ ଅଧିକ ଦଳ
ବିବାସ । ୩ ସାଥୀ-ପକ୍ଷ ଦେଖିବାକୁ ଗମନ ।
୪ ଅନେକ ପୁରୁଷମଧ୍ୟରେ ନିୟମକ୍ରମ
ଅବସ୍ଥାରେ ଅବସ୍ଥିତ । ୫ ବିଦେଶରେ ଏକାକୀ
ଅବସ୍ଥିତ । ୬ ଅପରପକ୍ଷ ସ୍ଵାମୀକର ସହଚର-
ଦାର ସମ୍ପର୍କ । ୭ ଦଠାତ୍ ନିଜର ଦୃଷ୍ଟିକ
ଦେଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ଗରୁଦ ଦେଲେ । ୮ ପଦ
ଦୃକ ଦେଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ଚରୁଣୀ ଶ୍ରୀର ଦୃକ-
ପଦ ଦେଲେ । ୯ ପଦ ପଢ଼ିବାର ପରସ୍ପର
ଉର୍ଦ୍ଧା ବା ମନୋମାନସ୍ୟ ଦେଲେ । ୧୦ ପଦ
ପ୍ରକାଶୀ ଦେଲେ । ଇତ୍ୟାଦି ।

ଉପରେକ୍ତ ଶ୍ଳୋକର ୪ର୍ଥ ନିୟମାନୁସାରେ
ଅନେକ ପୁରୁଷ ମଧ୍ୟରେ କଣେ ଶ୍ରୀର ଶୁଣ-
ନାଗ୍ରମ ଅବସ୍ଥାରେ ବାସ କରୁ ଦୃଷ୍ଟିମୂ
ଦୋଇ ଲେଖା ଅଛୁ—ପଲକା ଲେକେ
ସେହି ଅପରାଧ ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀ ବିଦେଶକୁ ନେ-
ବାକୁ ବା ପଠାଇବାକୁ କାଗ୍ରତା ସେହିମାନେ
ଯଥା ନିୟମରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଉପସ୍ତୁ ବାସୀ ଓ
ଦୁଇ-ଏକକଣ ଅନଳକ୍ୟ ଶ୍ରୀଲେକ (ଅପରାଧ
ମାତା ପାହୁଣୀ ବା ଭବିନା ଉତ୍କଳ) ସହଚ
ରକଣ୍ଠାଦି ପ୍ରକାସରେ ରଖିଗଣଦାର ଶମତା
ରଖନ୍ତି ସେମାନେ ସଦକରେ ତାହା କରଣାରନ୍ତି
ଓ କରୁଅଛନ୍ତି—ଅର୍ଥ ଯେମାନଙ୍କର ସେପରି
ଶମତା ନାହିଁ-୨୦୧୦ ଛଟାରେ ଉତ୍କଳ କରନ୍ତି
ସେମାନେ ଅପରାଧୀଦ ବିପର ବିଦେଶକୁ
କେଲଗାରିବେ ? ଉତ୍କଳରେ ସେପରି ବଡ଼
ମୁକରାଧକର ସଂଖ୍ୟା ଅଳ୍ପ ହୁଏନା ଶ୍ରୀ-
ପ୍ରକାଶକର ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଅଳ୍ପ । ଅନ୍ୟଦେ-
ଶରେ ବିଶେଷତା ବ୍ୟବେଶରେ ବଡ଼
ଉତ୍କଳ ଅଧିକ ସ୍ଵକାରୁ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଵାମୀ-
କେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ସହଚ ବିଦେଶରେ
ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ସମାଜର ଉଚ୍ଚ ହୃଦ

—ଅସଲକଥାଟିକା— “ଅଲେମନ୍ତ୍ରଣା
 ବଜ୍ର ପଇସା” !!!
 ଅର୍ଥ ଯେଉଁମାନେ ଅଧାରାଦେବ—ଶ୍ରୀ
 ଧୀନଜା ଯେଉଁମାନଙ୍କର ବ୍ରତ କ୍ଷେମାକେତ
 ଜାକର ଅପଶାଶ୍ଟୀକା ଗାତରେ ବସାଇ ପର-
 ଚାରୀକୁ କୁସମ୍ଭାର ଦୁରକରକାକୁ ପଠାଇ
 ଅନ୍ତ-ତାଙ୍କକଥାରୁଜ୍ଞା ହୁଏଶାନ୍ତାନୁସାୟି
 ନବା ଲୋକଙ୍କ ଏଭଳି କହିଲେ ଯଥେଷ୍ଟ
 ଦବ ଯେ ସୁବଧା ଦେଲେ ସପରକାରରେ
 ଦେଶରେ ରହିବାର ଦୌଣର୍ଯ୍ୟ ସ୍ୱକ୍ରିୟକୁ
 ଦାସ ନାହିଁ—ବେବେ-କ୍ୟାୟବାଗୀଶ ବା
 ଚର୍ଚ୍ଚାଚମ୍ପୂରକ—ମୀମାଂସା କଚକଚରେ
 କାର ଅଲୁଅ ଓ ଅଲୁଅ ଅକାର ଦୋଳ-
 ଶରେ ସେ ସ୍ୱଭବକଥା !!!

ଅସମ୍ଭବ ବସନ୍ତ
 ଶ୍ରୀ ୦୫—

To THE EDITOR, UTKAL DIPIKA,
 Sir,

A very lengthy and interesting case of dacoity was lately decided by the Sessions Judge here. The complainant charged a brother of his, with others, having entered his house in March last in respect of some money in cash and a signet ring. It seems strange that such a serious occurrence was not reported at once to the nearest Outpost instead of which, after a lapse of time, the matter was put before the Sub-Inspector of the Sudder Thannah who is said to have found the signet ring under the most suspicious circumstances, in as much as the search witnesses told the Magistrate who had inquired into the case that the ring was found on a table under a cap—a statement which is simply incredible: for no thief would so carelessly keep the stolen thing in a place where it was sure to be found. The Sub-Inspector who was examined by the Magistrate after some days, perhaps considered about this, and therefore said that the ring was found under a table-cloth above which was the cap. It is noteworthy that the Sub-Inspector did not record in his

proceedings any thing whatever in relation to the table-cloth which would have been, in that case, a valuable bit of evidence against the accused.

The Judge thought that in this case it was impossible to suppose that the search could have been conducted in any but a most perfunctory and disorderly manner: for, according to him, had it been otherwise, it was beyond understanding that the evidence of the search witnesses and of the Sub-Inspector should present serious contradictions. As regards, however, the fact of its being found under the table cloth at all, the same authority observed, that ground for the gravest doubt existed when it was seen that the Sub-Inspector in his own diary made no mention of any table-cloth whatever.

In the same premises the Sub-Inspector found some money with one of the lodgers who made over at the same time some papers to him purporting to be an account of the money in question; yet it is strange to say that without examining these papers the Sub-Inspector sent up this innocent man also for trial. Of course the man was discharged by the Magistrate. But in connection with this singular conduct of the Sub-Inspector, it is to be observed that, although, at best, it may have been a negligent act on his part (for which he certainly cannot be excused), yet he was the sole instrument of putting an innocent man into unnecessary troubles and expenses in defending himself in a prolonged inquiry before the Magistrate. The papers were handed over to the Sub-Inspector by the man to shew that the money was collection-money of his employer of which he had an account. These papers, it is said, the Sub-Inspector did not send up, and for some time they could not be found, although he was eventually forced to find and submit them; and they it appeared, did support what the man said. The

Judge observed that though the Sub-Inspector alleged that the papers did not support the man's statement, yet the matter was one in which it was not for him to judge, and he therefore thought that the Sub-Inspector had laid himself here open to much suspicion of double-dealing, and that his conduct in the matter was not fair. The Judge also observed that the Sub-Inspector was open to blame, for making his inquiry in so ex parte a spirit as he appeared to have done, and he regretted that a case so peculiar should not have been handled by some one more competent to manage it in a trustworthy and intelligent manner.

A Joint Magistrate of Cuttack (MR. MANISTY, if we mistake not) not long ago, had remarked that the same Sub-Inspector had evidently got up an entire case to get an innocent man punished, and that in another case he had changed his tactics and attempted to prevent guilty men from receiving their proper punishment, adding, that while here he was likely to be any time called as a witness in his Court, and he should never again be able to believe him in Court, or to trust him out of it.

Now, Mr. Editor, the above are plain facts, not our own opinion, and we leave it to you, your readers, and the authorities to judge, considering the above facts, whether the lives and liberties of the people in general are safe when the Sudder-Police Station is in charge of a Sub-Inspector of the type described above.
 June 22nd. 1886. Alpha.

ଅଲୁଦଳ ଦେଲ ଇଂରାଜୀରେ “ Old man's hope ” (ବୃଦ୍ଧ ଲୋକର ଅଶା) ନାମକ ଖଣିଏ ଛଦ୍ମପୁସ୍ତକ ବାହାରଅଛି । ପୁସ୍ତକଟି ସଜିଲେ ଲେଖକ ଯେ ଭାବା ଉତ୍ତରବାସିଙ୍କ ଏକାନ୍ତ ମଙ୍ଗଳକାମନାରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏହା ସ୍ୱଳ୍ପ ପ୍ରକାଶନଳ ଛୁଅଇ । ତହିଁର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଶୋଷିଏ ଛଦ୍ମପୁସ୍ତକ ଇଂରାଜୀ

କବିତା ଅଛି । ଅମ୍ଭେମାନେ ତହିଁର ଅନୁବାଦ
କଲେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଉପହାର ଦେଉଅଛୁ ଏବଂ
ଭବିଷ୍ୟା ବନ୍ଧୁ ପାଠକମାନେ ଲେଖକଙ୍କୁ ଗର୍ଭ-
ରତ୍ନର ରୂପସୂକ୍ଷମ କରି କାହିଁକି ଶେଷରେ
ଦଣ୍ଡାୟମାନ ଦେବେ ।

“ ଜଗ ।

ଅଳପୁରେ ଦସି କର୍ପା ଲାଭର ସନ୍ତାନ—
ସାହାଯ୍ୟକୁ ଗୃହିଁ ବସିଲୁ କି ଘରେ ?
ଅପା; ଉଠ, କୁଅ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତପୁର !
ସୁକାଳ ଗଠିତ ହୁଏ ସୁକାଳ-ବଳରେ !
ଦାସ ଜାତି ଅଟେ ଅବା ସ୍ୱାଧୀନ ମାନବ,
ପେଟେ ହରି ଲୋଟୁଛୁ ଯେ ଘୋର ଭଗବତେ ?
ରୁମ୍ଭର ହାତରେ ଅଛି ରୁମ୍ଭ ଲାଗାଫଳ !
ସୁକାଳ ଗଠିତ ହୁଏ ସୁକାଳ-ବଳରେ !
ତୁମ୍ଭେ ବଧ କରି କହ ପାଠକ ବିଚାର
କର-ଲକ୍ଷ ଧନ ବ୍ୟୟ ଦେବା ସମୟରେ ?
ଉଠ ! କର ପ୍ରତିବାଦ ! ଧର୍ମ ଚାରି ଜୟ !!
ସୁକାଳ ଗଠିତ ହୁଏ ସୁକାଳ-ବଳରେ !
ବାଳଅଛୁ ସବୁ ଭବ ସ୍ୱଦେଶ ଖାବନ,
କି ଶେଳ ଶେଳ ସେ ତୁମ୍ଭେ ଶେଳନ୍ତି ଅପରେ !
ଦୁକା ନୁହ, ପାଠି ଶୋଳ ମାତ୍ର ଅଧିକାର !
ସୁକାଳ ଗଠିତ ହୁଏ ସୁକାଳ-ବଳରେ !
କିପକ ଯୌବର୍ଯ୍ୟ-ଧନ, କିଦା-ଅଭିମାନ,
କଣିଦା ପଦସା ଯୋଗ ମାନବ ଦଳରେ !
କଣି ନବ ସବୁ ଆତ୍ମା ଶ ସନ ପ୍ରଭୁ !
ସୁକାଳ ଗଠିତ ହୁଏ ସୁକାଳ-ବଳରେ !
ବାୟା କି ସକଳେ ଅବା ଦୋଳଗଲ ଶିଶୁ—
ଲେଟି ରୁମେ ତଳ ଦୋର ସକପୁ ଅନ୍ତରେ ?
ଶୈଶବଦଶା କି ତର ଅବ ତରକାଳ ?
ସୁକାଳ ଗଠିତ ହୁଏ ସୁକାଳ-ବଳରେ !
ଗଢ଼ା ଗଢ଼ି ଅକଳାରେ । ତୁମ ତୁମ ଲୁଖ,
ପଲ ପଲ ଶୋକ ଲୁଚି ରଦର ଧଳରେ—
ଏତୁପାୟେ ଅଭ୍ୟାସୁର ନୁହେ ପ୍ରତିବାଦ
ସୁକାଳ ଗଠିତ ହୁଏ ସୁକାଳ-ବଳରେ !
ପାଉଛୁ ବ ପାଠା ତୁମ୍ଭେ ମରମେ ମରମେ ?
ଅନୁଭବ ଅପମାନ ହୁଏ କି ତୁମ୍ଭରେ ?
କର୍ତ୍ତବ୍ୟେ ଅନ୍ୟାୟକ୍ଷେ ସୁଫ ସମ୍ଭୁଗରେ !
ସୁକାଳ ଗଠିତ ହୁଏ ସୁକାଳ-ବଳରେ !
ଦେବ ଅବା ବାଳଦର ନ ରଖ ରରସା—
କି ଧର୍ମ ସିଦ୍ଧ ଦେବ ଏବା ନିଜ ବାହୁବଳେ !
ଦୁକାଣ ଅଛି ଯାଇ ଅଛି ଭାର ସବୁ !
ସୁକାଳ ଗଠିତ ହୁଏ ସୁକାଳ-ବଳରେ !
ଭାର ସନ୍ତାନେ, ଉଠ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୁଅ,

ବାଧା ବନ୍ଧୁ ଭୁଞ୍ଜିବି ଲଗ ଦେ କାର୍ଯ୍ୟରେ !
ଦେଖ ପଦ୍ମଦଶି ଦଶେ ଉଷାର ଉଦୟ !
ସୁକାଳ ଗଠିତ ହୁଏ ସୁକାଳ-ବଳରେ !
ଏକତା । ”

ସନ ୧୯୧୭ ମସିହା ବନ୍ଧୁ ନିର୍ମଳସୁନ୍ଦ-
ପଣ୍ଡିତ ସରସର ବାସିନି ସଂଗ୍ରହରେ ଭଲକର୍ତ୍ତା-
ର ପୁସ୍ତକମାନେ ପାସପତ୍ର ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି ।

୧	ଶ୍ରୀ ନୀଳକଣ୍ଠ ମିଶ୍ର	ଉଚ୍ଚ ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ
୨	” ବାଳକୃଷ୍ଣ ପାଠ	”
୩	” ସୁମତନୁ ଦାସ	ମଧ୍ୟମ ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ
୪	” ଗୋପୀନାଥ ରଥ	”
୫	” ଜୟକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର	”
୬	” ସଦ୍‌ନାଥପ୍ରୀତିପାଠୀ	”
୭	” ଗଦାଧର ଶରପଥୀ	”
୮	” ଚକ୍ରଧର ପଣ୍ଡା	ନିମ୍ନ ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ
୯	” ହରିଦର ପଣ୍ଡା	”
୧୦	” ମାଧବ ମଦାପାଠ	ମଧ୍ୟମ ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ
୧୧	” ଦୁରବର ବିପାଠୀ	”
୧୨	” ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଅର୍ଜୁନ	”
୧୩	” ଦୁର୍ଗାଚରଣ ସାମନ୍ତ	ନିମ୍ନ ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ
୧୪	” ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ନାୟକ	”
୧୫	” ଶତୀକ୍ର ମାଣି	”
୧୬	” କମଳଲେଚନ ସାହୁ	”
୧୭	” ଭିକାରଚରଣ ଦାସ ମଧ୍ୟମ	୩ୟ ଶ୍ରେଣୀ
୧୮	” ମଧୁସୂଦନ ମିଶ୍ର (ଖ)	”
୧୯	” ମଧୁସୂଦନ ମିଶ୍ର (କ)	”
୨୦	” ଅଭିଶାମ ଗଦାପଥୀ	”
୨୧	” ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ନନ୍ଦ	”
୨୨	” ସନାତନ ପଟ୍ଟନାୟକ	”
୨୩	” ମିତ୍ର କନ୍ଦ	”
୨୪	” ରାମକଳ ମିଶ୍ର	”
୨୫	” ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ	”
୨୬	” ଅକରୁକ ଦାସ	”
୨୭	” ଧନେଶ୍ୱର ନାୟକ	”
୨୮	” ବୃକ୍ଷମୋଦନ ପଣ୍ଡା	”
୨୯	” ଶ୍ରୀକାନ୍ତପଟ୍ଟନାୟକ ନିମ୍ନ	୩ୟ ଶ୍ରେଣୀ
୩୦	” ଗଙ୍ଗାଧର ମଦାପାଠ	”
୩୧	” ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ଧଳ	”
୩୨	” ଗୋବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର	”
୩୩	” ବିନାୟକ ପ୍ରଦତ୍ତ	”
୩୪	” ଦୁରବାନାଥ ଦିଂଡ଼	”

ବିକ୍ରୟନ ।

SCHOOL BOOKS ! SCHOOL BOOKS !

English and Uriya for Entrance
Minor and Vernacular schools of all
grades, sold at the book shop of the
Cuttack Printing Company, Dargha
Bazar Cuttack.

ନାନାପ୍ରକାର ଇଂରାଜୀ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ବଦ୍ୟ-
ନିମ୍ନ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ବନ୍ଧୁ-
ପ୍ରିୟ ଶିକ୍ଷାଳକ ସୁପ୍ରକାଳୟରେ ବନ୍ଧୁ
ଦେଉଅଛୁ ।

NOTICE.

Wanted a Head Clerk and Account-
tant for the Cuttack Municipal
office, salary Rs. 40. Applications will
be received by the Vice-Chairman.
Knowledge of account is a sine
qua non. Applicants must state their
age, qualifications and past services.
Cuttack municipality } N.K. Das
The 14th June } Cuttack

ମେହରୋଗ ।

ଏତେଦିନେ ମେହରୋଗର ସଂଘର୍ଷ ଉତ୍ତମ
ମାରକତ ଦେଶରେ ଅବସ୍ଥାର ଦୋଳ ପ୍ରଥମର
ନାନାପ୍ରକାରରେ ପ୍ରଭୁର ଦୋଳଅଛି । ଏଦାହାର
ଉଚ୍ଚ ସ୍ତର ଏବଂ ତହିଁର ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ କୁର
ଅକାର୍ଯ୍ୟ ଦୁର୍ବଳତା ଗର୍ଭପରସ ଲଭ୍ୟାଦ ଏବଂ
ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଅବେଗ୍ୟ ହୁଅଇ । ଅତି ସୁରୁ-
ଣା ବେଗପ୍ରକରେ ଦୁର୍ଲଭ ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ ଉତ୍ତମ
ସେବା କରବାକୁ ପଡ଼ଇ । ଉତ୍ତମ ସେମନ୍ତ
ସ୍ୱରକ ଭେମନ୍ତ ସମ୍ପାଦ ଅଟଇ । ଏହିଠାରେ
ପଶ୍ଚାତ୍ତାପ ଏଥିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗାଲଅଛି ।
କଟକପ୍ରିୟ ଶିକ୍ଷାଳକ ସୁପ୍ରକାଳୟରେ ବନ୍ଧୁ
ଦେଉଅଛୁ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଶୁ ୫ ୨୫
ତାହାରେ ପଠାଇବାକୁ ଦେଲେ ପାର୍ଶଳ ପ୍ରମୁଦ
ଖର୍ଚ୍ଚା ୫୦ ✓ ଓ ତାକମହାସର ୫୦ ୫ ଅଧିକା
ଲାଗିବ ।

କଟକ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ
କଟକ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ

ଅତିରିକ୍ତ ।

ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ତା ୨୭ ରଖ ଜୁନ ସନ ୧୮୮୭ ମସିହା ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ରର ଉପହାର ।

ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ରର ପ୍ରାଦେଶିକ ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟ-
ମୂଳ ଉପହାର ବଦଳାଇ
୧୦୦୦୦ ଗ୍ରାହକ । ୧୦୦୦ ଉପହାର

କେହି ନିଶ୍ଚୟ ଦେବେ ନାହିଁ

ଅଗ୍ରମ ସାଗୁସିକ, ଜା, ମା, ସମେତ ଟ ୧୫ କା
୧ମ ଉପହାର ଟ ୨୦୦୦୦ ନଗର ଟକା
୨ୟ " ଟ ୨୦୦୦୦ " " "
ଏବଂ ୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ଟ ୨୦୦୦୦ କା ହିସାବରେ

ଅନୁମାନିତ ମୂଲ୍ୟ

୧ ଯୋଡ଼ା ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ସାଲ ଟ ୧୨୦୦୦ କା
୧ ଗୋଟା ସୁଲାଇ ଟ ୧୦୦୦୦ କା
* " ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଗୋଟା ଟ ୨୦୦୦୦ କା
* " ସୁଲାଇ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଟ ୧୦୦୦୦ କା
୧ ସେଟ୍ ସିକିଲିଂ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୫୦୦୦ କା
୧ ସେଟ୍ କାଳୀ ସିକିଲିଂ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୫୦୦୦ କା
* ଯୋଡ଼ା ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ କରୁଣ ଓ ଧର୍ମା-
ଦାର ଯୋଗ ସତୀ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ୧୯୭୨ ଗୋଟି
ଉପହାର ବଦଳାଇ ଦୁଇଟି ଯୋଗ ସତୀ ଓ
ରୂପାର ନଦୀ, ଅବଶ୍ୟକୀୟ ସ୍ତମ୍ଭ ଦେବା,
କୃଷି, ବନଭରଣ, କୃଷିର ଉଦ୍ୟମ
ଟ ୨୦୦୦୦୦ କା ।

ଅଗାମୀ ଶ୍ରାବଣର ୧୫ ନ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥାତ୍
ଅଗଷ୍ଟ ମାସର ୧୫ ରଖ ରବିବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଯେଉଁମାନେ ୫ ୧୫ କା ମୂଲ୍ୟ ଦେବେ ସେ-
ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାଦେଶିକ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ବର ଉପାସପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଖଣ୍ଡେ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ଓ ଗୋଟିଏ ଉପହାରକୁ ଉପ-
ହାର ଦିଆଯିବ । ଶ୍ରାବଣର ୧୫ ନ ଉତ୍ତର-
ରେ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଯାଏ ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ
ସେହି ମୂଲ୍ୟ ଦାବୀମାନେ ପ୍ରାଦେଶିକ ଦୋରାଣ-
ର ଦେବ କିନ୍ତୁ ଉପହାରରୁ ସେହି ଦେବେ ।
କର୍ତ୍ତୃମାନ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ରର ପ୍ରାଦେଶିକ
ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମାପ୍ତ ଉପହାର ପାଇବେ
କିନ୍ତୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଯେଉଁମାନଙ୍କର
ମୂଲ୍ୟ ସେହି ଦେବ ସେମାନେ ଅଗ୍ରମ ମୂଲ୍ୟ
କି ପଠାଇଲେ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ତା ଉପହାର ପାଇ-
ବାର ଅଣା ରହିବେ ନାହିଁ ଅଗାମୀ ଭଦ୍ରମାସ
କ ୨୭ରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ତା ୨୭ ରଖ

ଉପହାର ଦିନ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନର ପୂ-
ର୍ବଦିନ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ପାରିତୋ-
ଷିକ ଦିବସର ଦେବ ।

ଭଦ୍ରମାସ ଶେଷ ଦେଲେ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ୪ର୍ଥ-
ବର୍ଷ ଅଭିକ୍ରମ କରୁ *ମ ବର୍ଷରେ ପଦାର୍ପଣ
କରିବ ଅନୁମାନେ ସେହି ଶୁଭ ଦିବସରେ
ଉପହାର କରୁ ପ୍ରାଦେଶିକର ଦସ୍ତରେ ନାମା-
ବଧ ଉପହାର ଓ ଅନୁମାନଙ୍କ ବଦଳାଇ ଓ ପର
ବର୍ଷର ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ଅର୍ପଣକରି ପୁଣି ଦୋରା ପାରିବୁ

ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ସମ୍ଭାବନା । ଏହା
ଫରସିଅଧିକାରରେ ଲଳିତ ପାଳିତ ଫରସି
ସାଧାରଣ ଭାବେ ସ୍ଥିର ଗୁଣ୍ଡାରେ ଅର୍ଥର ସୁଲଭ
ଏହା ସାମ୍ୟ ସ୍ୱାଧୀନତା ଓ ମେଣ୍ଟାରି ବନ୍ଧୁ ସେଥି-
ପାଇଁ ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରକାଶ ପାଉ ।
ସେଥିପାଇଁ ଅନୁମାନେ ଦୁଇଜଣା ପରିଚରଣାର୍ଥ
ଅଦ୍ୟ ଅନୁମାନଙ୍କ ପ୍ରାଦେଶିକର ଉପହାର
ଦେବାପାଇଁ କୃତସନ୍ତୋଷ ହୋଇଅଛୁ । କିନ୍ତୁ
ସମସ୍ତ ଚର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ ସେହି ପରିମାଣରେ ମୂଲ୍ୟ
ସମ୍ଭାବନା ଦେବ ସେହି ପରିମାଣରେ ଉପହାର
ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ପୂର୍ବରୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରାଦେଶିକ
ସମାପ୍ତ ଉପହାର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବ ।

ଯେ ଏହିପ୍ରକାରରେ ଦେଖାଇ ଜଣେ ପ୍ରାଦେଶିକ-
ର ମୂଲ୍ୟ ପଠାଇବେ ସେ ବିକାଶ୍ୟସୂତ୍ରେ
ଉପସ ପାଇ ଏବଂ ଶେଷ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ପାଇବେ ଓ
ଯେ କି ୧୦ ଶହରୁ ଦେବେ ସେ ଉପାସ ପାଇ
ଏକଶତ ହିସାବରେ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ଓ ଗୋଟିଏ
ଉପହାର ପାଇବେ ।

ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ରର ମୂଲ୍ୟ ଫରସି ଚଳନକ୍ରମରେ
ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଶ୍ରୀ ବିନକରତ-
ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ
ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେଲେ କମ୍ପର ଲିଖିତ ରିପିଟ
ପ୍ରେରଣ ଦେବ ଯେଉଁମାନେ ମୂଲ୍ୟ ଡାକିବାକୁ
ପଠାଇବେ ସେମାନେ ଚଳନକ୍ରମରେ ଯୋଗ୍ୟ
ଅର୍ଥର ଠିକଣାକୁ ମନଅର୍ତ୍ତର କର ପଠା-
ଇବେ । କାରଣ ପୋଷ୍ଟାଲଚୋର୍ଟ ଓ ଡାକ-
ଖୁଞ୍ଜି ପ୍ରଭୃତି ଦ୍ରବ୍ୟ ଦଳିଯାଇ ପାରେ ।

NOTICE.

The Superintending Engineer Orissa Circle is prepared to receive tenders

for establishing a steam Ferry on the Grand Trunk Road ghat, on the Mahanuddy at Cuttack to be submitted not later than the 1st. July next.

The tolls on this ghat are now sold at an average of Rs. 5775 per annum, and if working expenses are added the probable receipts are approximately estimated at Rs. 8775. The persons tendering must however satisfy themselves as to the correctness of this estimate. The persons whose tenders will be recommended for acceptance will be required to enter into an agreement.

- 1st. to run a specified number of trips a day.
- 2nd. to charge tolls on a fixed schedule of rates.
- 3rd. to maintain a fixed establishment of boats and steamers.

In return, the lease of the Ferry and the sole right of levying tolls for a fixed term of years, to be agreed upon, will be made over to them.

Plans of the Ferry and further information may be obtained on application to the

ଯେଉଁମାନେ ମହାନଦୀ ଗଜପାଟଣାରେ ଧର୍ମ-
କଳ ଜିଲ୍ଲାକୋଲୋନୀ ସାହାଜୁରାପାଇଁ
ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବେ ସେମାନଙ୍କ
ଅବେଦନ ପତ୍ର ଅସନ୍ତା କୁଲାଇମସ ତା ୧ ରଖ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଶା ବିଭାଗର ସୁପରିଣ୍ଡେଣ୍ଡେଣ୍ଟ
ଲିଖିତସୂତ୍ରେ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

ଏ ଠାରେ ବାର୍ଷିକ ଦରଦର ଖର୍ଚ୍ଚ
ଟ ୨୨୫୦୦ କା ଓ ଏଥିସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବା-
ହର ବ୍ୟୟଯୋଗ କଲେ ବାର୍ଷିକ ଆୟ
ଟ ୨୨୫୦୦ କା ଅନୁରୂପ ହୋଇପାରେ । ଲକ୍ଷ୍ୟ
ସୁପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଅବଶ୍ୟ ଅନୁସନ୍ଧାନଦ୍ୱାରା ଏହି ଅନ-
ମାନ ଠିକ ଅକ୍ରମ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ କେବେ ଯାହାକି
ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା ପ୍ରାଦେଶିକର ଡାକିବାକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ
ନିୟମମାନ ପାଳନକରିବାକୁ ଦେବ । ଯଥା ।

୧ । ପ୍ରଦାନ ନିରୂପିତ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଶେଷ
ଦେବାକୁ ଦେବ ।

୨ । ନିରୂପିତ ଉପହାର ଅନୁମାନରେ ମାଗୁଲ
ଅଦାୟ କରିବ ।

୩ । ନିରୂପିତ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଧର୍ମକଳକୋଟ
ଏବଂ କୌଣସି ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖିବ ।

ଉପରଲିଖିତ ନିୟମାବଳୀରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଯେଉଁମାନେ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେବେ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯେତେବର୍ଷ ନିମିତ୍ତ ରୁକ୍ତିଦେବ ଭେଦବର୍ଷ ଉକ୍ତ ଘାଟରେ ଏକାକୀ ମାସୁଲ ଅଦାୟ କରିବାର ଅଧିକାର ଦିଆଯିବ ।

ଘାଟର ନକସା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ଓ ଉପାଦାନ ଉପରେ ସ୍ୱପକ୍ଷେତ୍ରେୟ ଲଞ୍ଜନାୟକ ଚିକିତ୍ସା ଦରଖାସ୍ତ କଲେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

SUPERINTENDING ENGINEER
Orissa Circle
Cuttack.

9-6-36

ସାଲିକାଗତ ।

ଉପରଲିଖିତ ଶସ୍ତ୍ରୀ ଦରରେ ସଦର କଟକ ଚୌଧୁରୀ କଳାର ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟଙ୍କ ବସା ଚିକିତ୍ସା ବାବୁ ଅର୍ଜୁନଚନ୍ଦ୍ର କର କମ୍ପାନୀର ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି ଯଥା—

- ୧୫ ପଣି ବାବାନି ଶମାନ ୨ ୧୭ ୫ ୨୪
- ୧୬ ପଣି " " ୫ ୨
- ୧୭ ପଣି " " ୫ ୧୩

କେପାରିମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନେ ଏକ-ହରେ ର ୫ ମ ବା ଅଧିକ କିମ୍ବ କରିବେ ଅନୁର ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବେ । ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନଦ ।

ଶାସ୍ତ୍ରୀ ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ରଧରକଳାର ବସା ! ଚିକିତ୍ସା ଅନୁମାନଙ୍କ ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦରକୋଣା ଓ ବିଲଗା ଓ ରେସମା ଓ ଗେର ଲୁଗା ଓ ଖୁସନଗା ଓ କଳି-କଗ ଲମାଣ୍ଡ ସରଗର ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି ଡାକା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ଅଛି । ଉଦ୍ଭବ ଅର୍ଥ କେତେକ ଫେଲସି ଜଳସାହ ବିକ୍ରୟ ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ଡାକା ନିମ୍ନ ଭାଗରେ ଲେଖାଗଲା ଯାହାଙ୍କର ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ଉକ୍ତ ଦୋକାନରେ ଅନୁ-ସନ୍ଧ୍ୟା କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-ପାରିବେ । ଏଭଳି ଅନୁମାନେ କଲେ ଶାଢ଼ି ବିକ୍ରୟ ସକାଶେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖି-ଅଛି । କେହି ଖରଦ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ତାଙ୍କ ବିକ୍ରୟ କରିବ । ଯଦି ଉକ୍ତ ଶାଢ଼ିମାନ ବିକ୍ରୟ ଦେବା ପୂର୍ବ ଅପଣା ମଜଲସ ସକାଶେ ଉଡା ଶୁଦ୍ଧାନ୍ତି ତେବେ ଏକ ରୁପକୁ ଫି ବଜା ୫୩୭ ଛାପାରେ ଉଡା ଦେଲେ ପାଇ ପାରିବେ ! ମାଣି ତାହାର ଶୁଦ୍ଧ ଖୟାଳର ଗ୍ରାହକ ଉପରେ ଥିବ । ଶୁଦ୍ଧ ହେଲେ ଶାଢ଼ିର ପର ମୂଲ୍ୟ ତାଙ୍କ ଦେବାକୁ ଦେବ ।

ଉପସିଦ୍ଧ ।

କର ଶେଷତା ୫ ୦	ବାବୁ ସିଦ୍ଧ ସାବୁ ୭
ହୁଁରେ ବଡ଼ ଦେଲେ	ବଡ଼ ରଜିବ ଓ ସାବା
ଗଲେ ।	କମ୍ପାନୀ ଦେହେବ
କେବେକିଆଡ଼	ରଜର୍ଷି ପୁରପଦ୍ମବ
କେପାରି ଦେଲ ନକସା	ଏକପଦ ହୁବ
କେପ ସାବା ଓ କୋମ	କେଲସବ ଉପୋର ମେ
ସହୃଦ ।	କେସର ଅପଲ
ପ୍ରତ୍ୟୁ ଅର୍ଥାତ୍ ନବସ	ମାକୀ ବାକୀ ରୁପାରେ
କରିବା କାଗଜ ଫେର୍-	ଠକ୍ତ ଦେଲେ ଖୋବ
ସିଲ ଓ କରମ ।	ସରେ ବଦଳ ଦେବ
କେପସିଲ କାଟକା ଗଲ ।	ନାହିଁ ।
ମାମା ପ୍ରକାରର ଚଠ-	ଏ. ଗୋଷ୍ଠକ ମସୃପିଲ
କାଗଜ ଓ ଲଗାପା	କାମୀର ଓ ବରୁଦା ।
ହେଣା ହୁଅ ।	କରମ ଅସଂକେଟ ।
ଠିକର ସହ ।	ଏକକ କାଉପ ।
କରମ ସାହୁକ ।	ସୁଅନ ଗେନ ।
ଦାକାଦ ସାବାନ ସହୃଦେ	ଅଟମେଟକ ଫେର୍ସିଲ ଅ
କ୍ରୋମା ପଦସ୍ତାଦ ହୁବ ।	ର୍ଥାତ୍ ଏ ଫେର୍ସିଲରେ
ଅଟୋଡ ଗେଡ—ଅର୍ଥାତ୍	ଲେଟି କଟିକ ଫେର୍
ସୁଦକୀ ପ୍ରବ୍ୟ ।	କହୁ ସିଲ ମେଟ୍
ଅପଲ ହୁଅ ।	ଫେର୍ସିଲ ଲେଗା ଚ
ଠାଣକ ସୁହୁ ହୁଦା ।	ପଲେ ଦେଲ କପାଦ
ବର୍ତ୍ତର ଅର୍ବ ।	ଦେଲେ ଚଢ଼ିର କହ
କୋଦେଲାଇହୁ ।	ଲ ରହେ ।
ଗୋରମୁଲୁର ଦେହର-	କଟିଲ ଫେର୍ସର ।
ମେଟ ଓ ଚରକ ଗୋ-	କରମିଟ ଦେଲରେ କଟ
ଡରେ ଲଗେ	କାର ଶାଢ଼ ।
ହୁମ୍ମାକ କାଦ ଗର୍ଥାତ୍	କରକର କୋପର ଅର୍ଥାତ୍
ଲେଟିକାଦେଲେ ଲକ	ପଠାଇ କହଲ ବା
ଓ ଶୁଣିଲେ ବଳା	କପାଲ ରବର ।
ଫେବ ।	ମନସାମା ।
ଅଲନା ଚନ୍ଦ୍ରା	ଲେକ୍ତୁ ଫେର୍ସିଲ !
୧୨ X ୧୦ ଲଞ୍ଜ	କମ ହୋଇଲ
୧୫ X ୧୨ ଲଞ୍ଜ	କନାଉରୀ ଗାଡ଼ ଓ ଗୋଡ
ପଦେଟରୁବ ଲଞ୍ଜ ଗାଞ୍ଜ	ଓ କର
ସହୃଦ ୫ ୦ ୧୩୭	ମରସ୍ତାକାଠା ଓ ଡିର-
ମୋଡା ଓ ମୋଡାକର	ପାଇ ପାଟିଯୋଡ ଓ
ଉଡମ ଅଅ ନକସାକଟ	ପଞ୍ଜା ।
କରମ ସାଞ୍ଜକ କଳା	ଶୁଣିବ କାଦ
କରି ଓ ପାଇକର ଚୌଡ଼	
ଟିକା	

ଅରଦକସିଦ୍ଧ କର କମ୍ପାନୀ

ଏକକିଗର ମଲମ ।

ଦେଶୀୟ ଉପକରଣଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ମଲମନାହିଁ । ଏଥିରେ ପାରଦ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଶାୟୁକ ସପାର୍ଥର ଲେଖାଗତ ନାହିଁ । ପ୍ରତି ଡିଅକ୍ସ ୫୧ ପ୍ୟାକିଂ ଖର୍ଚ୍ଚା ୫ ୦ ଅଣା ।

କରନ ସାଲସା । କରନ ସାଲସା । ଏହା ୧୦ ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଓ ୨ ପ୍ରକାର ବିଲଗା ମସଲଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା ବ୍ୟବହାର କଲେ ଶସ୍ତ୍ରରୁ ପାରଦହୀନ ରକ୍ତଦୋହ

ସବୁ ଶାସ୍ତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦୋଇଯାଏ । ପାଗର ଘା, ଗରମା ଘା, କାଳ ଘା, ବେକ ଓ କାକ ଉଭୟର ଘା, ଖୋଲ ଘା, କାଳ ଘା, କାଳର ପୂଜ, କୋଷ୍ଠା କାଠିଲ୍ୟ, ଅଜାଣ୍ଡିତା, ପେଟଫଲ ଶିତବ୍ୟଥା, କାଶ, ଶୟକାଶ, ପ୍ରସ୍ତାବପୀଡ଼ା କୁଣ୍ଡିଆ, ଧାତୁଦୌର୍ବଲ୍ୟ ଏବଂ ଉଦ୍ଭବ କର ଲିଭାଏ ଶାସ୍ତ୍ର ଏକ ନିୟମ ଅସନ ହୁଏ ।

ମାମୁର ଚୈଳ । ଡାକ୍ତରୀ ଉପାୟରେ ମାମୁର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲି । ଧବଳ ଓ କୁଣ୍ଡ ଶେଗର ଯେବେ କରୁ ଡିଅକ୍ସ ଥାଏ ତେବେ ଡାକ୍ତା ମାମୁ । ମାମୁର ଚୈଳ ଅନୁମାନେ କହୁ କଷ୍ଟରେ ଓ କହୁ ବ୍ୟୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଅଛି । କାକ, ଯାହୁ, କୁଣ୍ଡିଆ, ହୁଲ, ପଦୁପାଦୁ, ଧବଳ, କୁଣ୍ଡ, ଗଲକକୁଣ୍ଡ, ଉଦ୍ୟାଦ ଶେଗର ମହୌଷଧି । ଏହା ବ୍ୟଗତ ଯେତେ ପ୍ରକାର ଘା ଅଛି, ତହିଁର ଏହା ସକାଶରେ ଉପକାଶ ଅଟେ । ପ୍ରତି କଟ ଦୋକର ୫ ୧୫ ଓ ଶେଟ ଦୋକର ୫ ୨୫ ବା ।

ପାଞ୍ଜା ଅସନ ନ ହେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରତ ଦିଆଯିବ । କଲକତା ଦେଲୁ ଗୁଣ୍ଡିଆ ଫୁଟ ୫୭ ମାମୁର ଗୁଣ୍ଡରେ, ଏ, ଗୋଷ୍ଠ, କେମିଷ୍ଟ-କହାସ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଦୋକର ୫ ୧୫ ବା, ପ୍ୟାକିଂ ୫ ୦ ଅଣା । ଡିଅକ୍ସ ୫ ୧୦୫ ଅଣା ।

ଉପରଲିଖିତ ସାଲସା

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ଦୋକାନ ଘରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକ ପିସିଲ ୫ ୧ ।

ଉପରଲିଖିତରେ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଥିବା ବର୍ତ୍ତା ଚନ୍ଦର ଡିଅକ୍ସ ଦୁଗେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଦୋକର ପ୍ରଥମ ସଥା—

ପ୍ରଥମପଲ ସକାଶେ	
ଧାତୁ ପତ	୫ ୦୫
ଅଧ ସୁସବୁ	୫ ୨୫
ପର୍ଶ ଏକ ସୁସବୁ	୫ ୦

ମାତ୍ର କୌଣସି ଉଲ୍ଲେଖ ଯେତେ ଶୁଦ୍ଧ ହେଲେବ କହିଲେ ତର ୫ ୦୫ ବା ତର ୫ ୦୫ । ଉପାୟ ଓ ଉପାୟକର କାଦେ ବର୍ତ୍ତା ପ୍ରଥମ ଅପଲ ଦେବା ଓ ଉପାୟକର ସକାଶେ ଦେବ । ଅଧିକ ଚନ୍ଦର ସକାଶେ ସହୃଦ ଦୋକାନର ଦୋକ ଉପକ । ଉପକର ମୂଲ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ ସହୃଦ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ

ଫେର୍ସିଲ ଫେର୍ ।

ଉତ୍କଳ ବିକାଶ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

କ୍ର ୨୧ ମ

ସ ୨୭ ୧୩

ପାଠକଙ୍କ ନାମେ ପୁସ୍ତକ ନମ ୧୮୭୭ ମସିହା । ମୂ. ଅଗ୍ରାଦ ୨୧ ୦ ୧୨ ୧୭୧୩-ସାଲ ଗଜପାଟଣା

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	କମ୍ପୂର
ଫାର୍ସିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨୯
ଡାକମାସୁଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧୯

ବାମନା ବିଜ୍ଞାନ ।

ଅଲଙ୍କାର ବୋଧୋଦୟ ।

ସାହିତ୍ୟ ଗହର ଅର୍ଥ, ସମ୍ପଦ୍ୱୟ; ହିନ୍ଦୁ-
ଶକ୍ତ ଅର୍ଥ, ବୁଦ୍ଧି ବିଷୟ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ବାକ୍ୟାର୍ଥ
ଜ୍ଞାନ; ବାକ୍ୟାର୍ଥ ଜ୍ଞାନ, ଦେବନା ବାକ୍ୟର ଅର୍ଥ
ଜାଣିବାର ନୁହେଁ; ବନ୍ଦୁ ଶ୍ରୀମାତ୍ୟା, ଅଭାଷା,
ଅସର୍ବ୍ୱ ଏମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ବାକ୍ୟ ବିଷୟ ସ୍ୱପଣର
ହୋଇଛି ଓ ବାକ୍ୟରତ ଶକ୍ତିମାନେ ବସର
ବାଚକ, ଲକ୍ଷ୍ୟକ, ଓ ବ୍ୟକ୍ତିକ କୃତ୍ୟ, ଏବଂ ଅଭାଷା,
ଲକ୍ଷଣା, ବ୍ୟକ୍ତିକା ବାକ୍ୟକୁ ବୋଲି ଓ ବ୍ୟକ୍ତିକା
ଅଭାଷାମୂଳ ଦେଲେ ବସର ଦୁଃ, ଲକ୍ଷଣାମୂଳ
ଦେଲେ ବସର ଦୁଃ ଏବଂ ଅର୍ଥରେ କେତେ-
ପ୍ରକାର ଦୁଃ ଓ କେଉଁ ଶକ୍ତି ଯେମିତି ଶକ୍ତି-
ମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥ ଦୁଃ ଓ ଶକ୍ତିମାନଙ୍କର
ଭାଷଣ୍ୟ ବ ଅର୍ଥକୁ କେଉଁ ଶକ୍ତିର କେଉଁ
ଅର୍ଥରେ ଭାଷଣ୍ୟ ଏବଂ ବାକ୍ୟକନ୍ୟ କେତେ
ପ୍ରକାର ଦେବ, ଓ ବୋଧମାନଙ୍କର ବିଷୟ
ନିରାଶ ଦୁଃ ଓ କେଉଁ ଅଲଙ୍କାରରେ ବାକ୍ୟ
ମଣ୍ଡିତ ଦୁଃ, ଓ ବିଷୟ ଶକ୍ତି ନିରାଶ ଦେବାରୁ
ନାନୀପ୍ରକାର ଅର୍ଥମାନେ ଧୂଳିର କୃତ୍ୟ ଓ
କେଉଁ ଭାଷଣେ ବସର ଅନ୍ତର ବିକାଶ ଦୁଃ
ଇତିହାସ ନାନୀପ୍ରକାର ଜାଣିବାକୁ ଦେବ,
ଏସବୁମାନେ ଦେବନା ସାଧୁଭାଷାପତ୍ରର ନିଦ୍ୟ
ସଦ୍ୟ ନିର୍ମଳ ପ୍ରକୃତ ସାହିତ୍ୟ ବୋଲିଲେ
ଏକଥାଟି ବାସ୍ତବିକ ସ୍ୱାଗ୍ରାହଣୀ ଦେବ
ବୋଲି ବୋଧ ଦୁଃ ନାହିଁ ।

ବାକ୍ୟାର୍ଥଜ୍ଞାନ ଅଲଙ୍କାରଗାହରେ ପ୍ରାୟ
ଭଲ ଦୁଃ; ଅରବ ଏହି ଅଲଙ୍କାରବୋ-
ଧୋଦୟ ଅଲଙ୍କାର ଶାସ୍ତ୍ରର ସାଂଖ୍ୟ ଉକ୍ତ;
ଏହା ଗାଣିତ୍ୟାଣୀ ମୂଳସୂତ୍ରମାନଙ୍କର
ବାକ୍ୟାର୍ଥଜ୍ଞାନର ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲିଲେ ଅଭକ୍ତି
ଦେବ ନାହିଁ; ବିଶେଷତଃ ଏହି ପୁସ୍ତକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ-
ଲେଖି ଉତ୍କଳୀୟ କବିମାନଙ୍କର ନିଜାନ୍ତ
ବାସ୍ତବ୍ୟ ଦେବ ବୋଲି ଭରସା କରୁଁ ।
ଏହି ପୁସ୍ତକରେ କେତେକ ଅନ୍ୟ ଶ୍ରୀ-
କାବ୍ୟଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାପାରତ ବୋଲିଅଛି ତାହା
ପାଠକମାନେ ମାର୍ଜିତା କରିବେ ।
ଏହି ପ୍ରକାର ଅନ୍ୟ ଜାଣିବା ନିମନ୍ତେ ୫୦୫
ମାଟି ମୂଲ୍ୟ କରବିଅ ଯାଉଅଛି ଯଦ୍ୟପି
ପୁସ୍ତକରେ ବ୍ୟବହାର ଦେବ କେତେ ଅର୍ଦ୍ଧକ
ମୂଲ୍ୟରେ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଦିଅଯିବ ।
ଏହି ପୁସ୍ତକ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନି ଓ ଶ୍ରୀ
ରାମପ୍ରସନ୍ନ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ କଟକ ଓ ଶ୍ରୀଧରଶା-
ଧର ନିରାଶମୂଳ ପୁସ୍ତକ ବୋଧାଳରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟା
ଶୟତ ରାଜା । କ । ବାମନା
କଟକ
ମର ଡା ୩ ରିଖ ପୁ ୧୮୭୭ ମସିହା
ପ୍ରଣୟାପକ ।
ମାନବର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ବାମନାଧର ଶ୍ରୀରାଜା
ସୁଭକ୍ତଦେବ ବାଦାଦୁର ମହାଶୟ
ମହାଶୟ ।
ସମୀପେଷୁ ।
ଅସମ୍ଭବ ପ୍ରେସର ଅଲଙ୍କାରବୋଧୋଦୟ-

କାମର ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରେଣୀ ପାଇ ବାଧ୍ୟ ଦେଲି ।
ଏ ପୁସ୍ତକଖଣ୍ଡକ ଉତ୍କଳଭାଷାରେ ରଚିତସେଷ
ଉତ୍କଳଭାଷାରେ ଅନେକ ବିଷୟରୁ ପୁସ୍ତକର
ଅନ୍ତର ଅଛି, କିନ୍ତୁ ଯେ ପୁସ୍ତକ ଅପଣକ ତୁଲ୍ୟ
ବ୍ୟକ୍ତି ତାହାର ଉନ୍ନତ କପତାକୁ ଚେଷ୍ଟା
କରୁଅଛନ୍ତି ସେ ପୁସ୍ତକ ସେ ଅଭାବନାକ ସେ
ଅତିରେ ଦୁଃ ଦେବ ଏଥିରେ କିଛି ସନ୍ଦେହ
ନାହିଁ ।

ଅସମ୍ଭବର ଅନୁଗତ
ଶ୍ରୀକଳକଶୋର ଦାସ

Poores
The 30th May 86.

My dear sir,
I have the pleasure to acknowledge
receipt of your letter under date the
21st Instant together with your newly
composed book called "*Alankar
Bodhodaya*" and it is with fellings
of infinite pleasure that I notice your
kind recollection of myself;
I find your book will prove useful
to good many persons.
You are certainly deserving of
thanks for the ability with which you
have written the book. I shall
remit the price of the book as you

let me know how the money is to be sent.

Yours well wisher
Sd. Tarakanta Vidayasagar.

କାମଗ୍ରୀ ଦେବଗଡ଼ ।
ତା ୨୧/୧୧/୮୨ ମସିହା

ପୁଣ୍ୟସାଧନରେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତି ଦେବଦାର
କଥା ଚେଣିକଥାକୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ବିପ୍ରତ ବ ସାଦାର-
ନାମ ଜଗନ୍ନାଥ ଦେଇଅଛି ବନ୍ଧୁ ଅଧିକ
ପ୍ରକଳ ଦେବଦାର ଜଣା ଯାଉଅଛି । ସେଠା-
ଲେକମାନେ ଅପଣା ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇ ସମସ୍ତ
କଳରେ ପ୍ରାଣପଣେ ଯୁଦ୍ଧଅଛନ୍ତି । ଗତ ସମ୍ପା-
ଦରେ ଯେ ସମସ୍ତ ଭାରସମ୍ପାଦ ଅସିଅଛି
ତହିଁରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ନାନାସ୍ଥାନରେ ସମାନ୍ୟ
ଯୁକ୍ତ ଲାଗିଅଛି ଏବଂ ଦୁଇଜନକଣ ଲଘୁକ-
ରମ୍ଭାଶୁ ଓ ଦେବେଇକଣ ଦେଶୀୟ ସିଂହ
ଦୁଇ ଓ ଅଦଳ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ତଥାତ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ବିଶାସ ଯେ ବୁଦ୍ଧିଗତ ଶାନ୍ତି
ଅସ୍ତୁତ୍ ଦେବ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ସରକାରୀ
ଖର୍ଚ୍ଚା ବୁଦ୍ଧି ଦେବ ନାହିଁ ।

ଗରମାସ ତା ୨୧ ଶ୍ରୀରେ ପଲ୍ଲବରୁ
ଅସିଥିବା ଭାରସମ୍ପାଦରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ
ଭାରତଶାସକ ବିସୟକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ନିମିତ୍ତ
ଯେଉଁ କମିଟି ବସିବାର କଥା ଥିଲା ତାହା
ନର୍ତ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚିତରୁ ଅପତ୍ତି ଦେବୁ ଲାଗିଗଲା ।
ଦେବକ ଦେଶୀୟଲେକନ ସିଦ୍ଧଲସରକ୍ଷରେ
ବରଦଦେବୀ ପ୍ରସଙ୍ଗ କରୁଛ କରତା ସକାଶେ
ଇଣ୍ଡିୟା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଧୀନରେ ଗୋଟିଏ
କମିଟି ବସିବାର କରୁନା ଦୋଇଅଛି । ଯେବେ
ପାଲିମେଣ୍ଟ ସଭାରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ନ ଦେଲ ତେବେ
ଭାରତବର୍ଷରେ ବିଶେଷ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ
ଭଲ ଦେବ ଏମନ୍ତ ଅଣା କରବାର ବୁଝା ।
ଭାରତୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏବଂ ଉଲ୍ଲବର ସେକେ-
ଟରୀଜ କଥା ପୂର୍ବରୁ ଜଣା ଯାଇଅଛି ଏବଂ
ବର୍ତ୍ତମାନସର ତେଜେବେଳେ ସୁଦ୍ଧା ନର୍ତ୍ତ
କମିଟି କଲକତାରେ ଭାରତୀୟ ସେକେଟରୀ
ଥିଲେ ।

ଗରମାସର କରବରା ଗଜେଟରେ
ଦେଶଦାରକ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ପାଣ୍ଡୁଲିପି
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଏଥିର ସାରାଂଶ ଏହି
କ କୌଣସିକଥା ପ୍ରତି ତତ୍ସମାଜା ଟକା ଏବଂ

ମାରିଫତଦାର ସ୍ୱରୂପ ଅନ୍ୟର ଟକା କମା
ଗଣିଥିଲେ ସେ ଟକା ଦାଖଲ କରବାର
ହୁକୁମ ଦୋଇଥିଲେ ଯେବେ ସେ ହୁକୁମ
ଅନୁସାରେ ଟକା ଦାଖଲ ନ କରବ ଅଥ
ଯେବେ କୌଣସି ଦେଶଦାର ଗଣ ସରକାରୀ
ହସ୍ତରେ ଅପଣା ସମ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରାହଣକର ଅବା
ଗୋପନ କରବ ଅବା ସରକାରୀ କରବାର
ଶକ୍ତି ଥାଉଁଁଁ କଲକତାରରେ ଅପବା ତତ୍ତ-
ରୂପେ ସରକାରୀ ନ କରବ ତେବେ ଏହିପରି
ଲେକ ଉଚିତ୍ତାଦାସ ଗରମଦାର ଅବା
ଦେବାନାଥୀଟକରେ କଏବ ଦୋଇପାରିବ ।
କଲିକ ଅଧିକ କେହି ଦେଶଦାର ଗରମଦାର
କମା ଦେବାନାଥୀଟକରେ କଏବ ଦେବ-
ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଅଲକ ପଞ୍ଚାଶହରୁ
କେବଳ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ଓ ଅପୋଧରେ
ପ୍ରଚଳିତ ଦେବଦାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଅଛି ସେଠାର
ଫଳ ଦେଖାଗଲେ ଭାରତଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ହସ୍ତାଗତ ଦୋଇପାରିବ ।

ଅନୁମାନକ ବଜ୍ରଲଟ ଉପରମ ସାଦେବ
ପ୍ରକାଶଣ ଓ ଦେଶୀୟ ସମ୍ପାଦକ ତଳକର
ଦେଶପାଇଁ ଭାରତ ସପକଳ ନିକଟକୁ ପଶି
ଲେଖିବା କଥା ଇଣ୍ଡିୟନ ଏକୋ ସମ୍ପାଦକ
ପ୍ରଥମେ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଏ ଗୋପନୀୟ କଥା
ପ୍ରକାଶ ପାଇବାରୁ ବଜ୍ରଲଟ ସାଦେବ ବଜ୍ର
ଶ୍ରୀଗାନ୍ଧୀ ଦୋଇ କଲକତା ଯେଲିପର ତେ
ପୁଣି କମିଟିର ଗ୍ରାସ୍ତ୍ର ଲେମ୍ବଟି ସାଦେବକୁ
ହୁକୁମ ଦେଲେ ଏ ଗୋପନୀୟ କଥା ଯେ
ଉଲ୍ଲ ସବୁ ଜଣାଇଅଛି ତାହାର ନାମ ଜଣା-
ଇବେ । ବଜ୍ର ଲେମ୍ବଟି ସାଦେବକ ଅନୁସନ୍ଧାନ
ବ୍ୟର୍ଥ ହେଲା । ଅବଶେଷରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବ
ତାଙ୍କ ପ୍ରାଇଭେଟ ସେକେଟରୀ ଅଧିକାର
ଜଣେ ବଜ୍ରାକା କର୍ମଗୁରୁଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହ କର
କରଖାସୁ କଲେ । କାରିଣ ବଜ୍ରାକା ଅବଶାସୀ
ଅବଏକ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅପସ୍ତ ଦେବାର ଯୋଗ୍ୟ ।
ଏହିପରି କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଶୁଦ୍ଧ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ସାଦେବ ବାସୁକିକ ପ୍ରକାଶଣ ଓ ଦେଶୀୟ
ସମ୍ପାଦକର ବନ କରବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରୁ
ଅଛନ୍ତି । ଏହି ପରୁଦାନ ମଧ୍ୟରେ ଉପରମ
ସାଦେବ ଅନୁମାନକ ଇଚ୍ଛା କରୁଛ ଯେବେ
କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାରୁ ଅପ୍ରିୟାଶ ହୋଇଅଛନ୍ତି
ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଚ୍ଚା ଗୋପନୀୟ ନିବାସୀ ବାବୁ
ଗୌରଚନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ ଭଲଜା ଗୁରୁପୁତ୍ର ଏକପର୍ଯ୍ୟା
ଓ ଦୁଇପର୍ଯ୍ୟା ଗୁରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହର ସ୍ୱଲକ
ମୂଲ୍ୟରେ କରୁଛ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏକପର୍ଯ୍ୟା
ଗୁରୁର ଦାମ ଖୁବ୍ ସ୍ୱଳ୍ପ କରୁଛମରେ ଟ ୦/୧
ଲେଖାଏ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । କଲକତାର
ଅମୃତକଳାସର ସକାଦସରର ସମ୍ପାଦକମାନେ
ଏଗୁରୁର ବଜ୍ର ପ୍ରସାସା କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ଗୌରଦାବୁ ଫରମାସ ଯାଇଲେ ହୁଣ୍ଡ କରୁଛ
ତାକୁସ୍ତ ସ୍ୱପ୍ନ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାରେ ଏବଂ
କଲକତା ଦୁଇ ଗଣ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି
ଦୋଇ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନେ ଏ ସମ୍ପାଦ
ଶୁଣି ବଜ୍ର ଅନୁମତ ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଏକାନ୍ତ
ବରସା କରୁଁ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏବଂ ଦେଶୀୟ
ଲେକମାନେ ଏହାକୁ ଯଥୋଚିତ ରୁଦ୍ଧାବ ପ୍ର-
ଦାନପ୍ରକାର ଏ ଦେଶରେ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର
ଦୁଇପାଖକ କରବାରରେ ସହକାର ଦେବେ ।
କଦେଶୀୟ କାରବରକୁ ଗୋଟି ଅନୁମାନେ
କମାବକ ଦରଦୁଇକୁ ଅପଣା ବରକୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ
କର ଅଣିଅଛି ସକାଶାନ୍ତ ଦୋଇ କରୁଅଛି ।
ଏତେବେଳେ ଯେବେ ଅନୁମାନକର ସୁଚ୍ଚି
ଦେବ ଦେଶୀୟ କାରବରକୁ ଗୁରୁ ଓ କଲକ
ପ୍ରୟୋଜନୀୟ କୁବ୍ୟ ସକାଶେ କଦେଶକୁ ଗୁରୁ
ନ ବସିବୁଁ ତେବେ ରକ୍ଷା କୋହଲେ ହିଲ
ଗଢ଼ି ନାହିଁ ।

କନୋରର ମହାସଭା ଦୁଇଦାର ମାତବ-
ଲକା ସମ୍ପରଣ କରୁଥିବାର ଗୋପନୀୟ ସମ୍ପାଦ
ଗରମାସରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଦେଇଥିଲୁ । ଏ
ସମ୍ପାଦରେ ସୁଅଲିପୁର ମହାସଭା ସିକୟାକର
ମୂଳ ବିଷୟକ ଗୋଟାକଟି ସମ୍ପାଦ ପାଠକମାନ-
ଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ପାସ୍ତ ଏବଂ ସମୟରେ
ଦୁଇଗୋଟି ପ୍ରଧାନ ମହାସଭା ଦରକାର
ସାମାନ୍ୟ ସନ୍ତାପର ବିଷୟ ନୁହେଁ । ମହାସଭା
ସିକୟା ଦୋଇକାର ମହାସଭାକ୍ରମେ ବ ୪୨ ଶ
ସକଳୁ କରୁଥିଲେ । ଅନେକଦିନରୁ ଗରମାସର
ଦୋଇଥିଲେ । ଗରମାସ ତା ୨୦ ଇର୍ଷ ସଦ୍ୟା
ତା ୨୫ ମିଳିଟାରେ ପଠୁ ପାସ୍ତ ଦେଲେ ।
ଭାରତ ସାମାଜ୍ୟରେ ଯେତେ ମିଶ୍ର ସକା
ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିକାଶ ପ୍ରଥମସ୍ଥାନ
ଅଧିକାର କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଏ ବିଷୟ
ଶୁଣାଗଲେ ଇଣ୍ଡିୟା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମକେଟରେ
ପ୍ରକାଶିତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ମହୋଦୟ ମଧ୍ୟ

୧୮୮୭ ମସିହାର ବିଦ୍ରୋହରେ ଇଂରାଜମାନଙ୍କୁ ସାଥେ ଚଳି ଯାବାଳ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଏହାଙ୍କର ଅସ୍ପେଷ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବଶାବୁତ ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନୁକମଳତାରେ ଗୁଆଲି-ମୁର ଦୁର୍ଗ ମହାରାଜାଙ୍କୁ ଫେରଦେଇ ଯେଉଁ ମଦଦର ପରତପ୍ତ ଦେଇଥିଲେ ତହିଁର ଫଳ ମହାରାଜା ଅଧିକତମ ଭାଗ କରାଯାଇଲେ ନାହିଁ ଏଥିପାଇଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଧିକ ଦୁଃଖିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରାକାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶିତ ଖଣ୍ଡିଏ ଇଂରାଜୀ ପତ୍ରିକାରେ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଓଡ଼ିଆଭାଷା ସଙ୍ଗେ ଚେଲଙ୍ଗୀ ଓ ବଙ୍ଗଳାଭାଷାର ଶିକ୍ଷା ଦେବା କାର୍ଯ୍ୟ ଲେଖକ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି । ସେ କହିଅଛନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଯେତେ ବଙ୍ଗଳା ଓ ଚେଲଙ୍ଗୀ ମହାଜନ ଓ ବେପାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ମାନ୍ୟ ଓ ବଙ୍ଗଳା ଦ୍ଵାରା ତେତେ ଓଡ଼ିଆ ମହାଜନ ଓ ବେପାରୀ ଜାହାନ୍ତି । ବଙ୍ଗଳା ଓ ଚେଲଙ୍ଗୀ ଶିଖିଲେ ଏମାନେ ଅପଣା ସୁବିଧାମତେ ଉଚ୍ଚ ଦୁର ଦେଶରେ ବେପାର ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ସରକାରୀ ଶୁଳ୍କ କରାଯାଉଥିବା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଓଡ଼ିଆଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ବସ୍ତ୍ରାସ ଦେବ । ଏହି ପଦ୍ଧତିରେ ସ୍ଵେ ଓଡ଼ିଆଭାଷା ଉଠାଇ ଦେବାର ଏକ ପ୍ରକାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଥିଲେ ଏତେବେଳେ ସେ ମତ ବିଚଳିତ ଦେବାର ଦେଖି ଅମେମାନେ ଅନୁ-ଲଜ ଦେଲୁ । ସେ ଅତ୍ତ୍ଵେବ ଚିନ୍ତାକରେ ଚୁକ୍ତିପାରିବେ ଯେ ଦୁଇ ଭିନ୍ନଭାଷାରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଅପେକ୍ଷା ଏକଭାଷା ପ୍ରଚଳିତ ଥିବା ସମ୍ଭବତଃ ଅନୁଚିତ ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷାଦାନ ସମ୍ଭବରେ ଏକ ପ୍ରାକାସ୍ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଧି-ନରେ ରାଜିବା ଅଧିକ ସୁବିଧାଜନକ ଏବଂ ସୁଲି ସଙ୍ଗେ ଅଟଇ । ଯେତେ ଭଲ ଗୁଣ ଶିଖିବା ତେତେ ବଦେଶୀୟଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କାରବାର କରବାର ସୁବିଧା ଦେବ ସମେତ ନାହିଁ ଏବଂ ଅବଶ୍ୟକ ମତେ ଓଡ଼ିଆମାନେ ବଙ୍ଗଳା ବା ଚେଲଙ୍ଗୀ ଶିଖିବାକୁ ଚୁଟି କରୁ ନାହାନ୍ତି ତେ-ବେ ଓଡ଼ିଆମାନେ ଅନ୍ୟଦେଶ ବାଣିଜ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟର ନ କରବାର କାରଣ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଏବଂ ସମୟାନୁରେ ତହିଁର ଅଲୋଚନା କରିବାର ଉଚ୍ଚା ରହିଲ ।

ବାଲେଶ୍ଵରର କଲେକ୍ଟର ଗ୍ରାଣ୍ଟସାହେବ କର୍ମରେ ତତ୍ତ୍ଵପର ନ ଦେଉନ୍ତି ସତ୍ତ୍ଵେ କିଛିନ୍ତ ରହିବାର ଲୋକ ନୁହନ୍ତି । ଅପଣା ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ଚୁକ୍ତିକାକୁ ଅବସର ବା ଅସ୍ଥା ନ ଥିଲେହେଁ ଘରେ ବସି ଭଲ ମନ ଚିନ୍ତା କରବାରେ ଚୁଟି ନାହିଁ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ସେ କେତେ ଦିବ୍ୟ ଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖିଲେ ଯେ ପ୍ରଜା-ସବୁ ବିଷୟକ ନୁହଇ ଅଇନ ବଙ୍ଗଳାରେ ଜାଣି ଦୋରଗଲ ଓଡ଼ିଶାରେ ଜାଣି ଦେଲ ନାହିଁ ଏଥିରେ ଭାଷା ଅର୍ଥ ଜାତ ଦେବ । କରୁଣାରୁ ସେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ଯେ ନୂତନ ଅଇନ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅଜଡ଼ ଜାଣି ନ କଲେ ଜମିଦାରମାନେ ମନେକା ଖଜଣା ବୁଦ୍ଧି କର କେବେ ଅଭିରକ୍ତ ଖଜଣା ବୁଦ୍ଧି ବିଷୟରେ ନୂତନ ଅଇନରେ ଯେଉଁ ଅଟକ ଅଛି ସତ୍ତ୍ଵେ ଦ୍ଵାରା କିଛି ଫଳ ଦେବ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ନୂତନ ଅଇନ ଦେଇ ଜମିଦାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭାଷା ତଦ୍ଵଳ ପଡ଼ିଅଛି ମାତ୍ର ପ୍ରଜାମାନେ କିଛିନ୍ତ ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏ ଅବସ୍ଥା ଅଧିକ ଦଳ ରହିବ ନାହିଁ । ସତ୍ତ୍ଵେ ସେମାନେ ଅଇନ ଜାଣି ସବାଶେ ଗଣ୍ଠମୋ-ଲ ଲଗାବଦେ । ଅତଏବ ସେକାଳପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା ନ କରି ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରୁ ଉଚ୍ଚିନ ଜାଣି କରଦେଲେ ଭଲ ଦେବ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହି ମନୁଷ୍ୟ ପାଠ କରି ପ୍ରାକାସ୍ ଦାକମ ଏବଂ ସମ୍ଭବତଃ ମତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି । ତଦ-ନୁସାରେ ଉଚ୍ଚିନ ସରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ନିବାଦକ ଜମିଦାରଙ୍କ ଗତ ମଙ୍ଗଳଦାର ଗୋଟିଏ ଅଧି-ବେଶକ ଦୋରପଲ । ଉପସ୍ଥିତ ସତ୍ତ୍ଵମାନେ ଏକମତ ଦୋର ସ୍ଥିର କଲେ ବି ଗ୍ରାଣ୍ଟସାହେବ ଯେଉଁ ଅବସ୍ଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା କେବଳ ତାହାଙ୍କ ମସିହରେ ଖେଳୁଅଛୁ ଓଡ଼ିଶାର କୌଣସି ଜିଲ୍ଲାରେ ଦେଖା ନାହିଁ । ଅତଏବ ଯେଉଁ କାରଣରେ ସେ ନୂତନ ଅଇନକୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଚଳ କରବାରୁ ଏତେ ଉଚ୍ଚିନ ଅଦୌ ତହିଁର ଅସ୍ଥିତ ନାହିଁ ସତ୍ତ୍ଵେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଇନ ଜାଣି କରବାର ପ୍ରବଳ ହେଉ ଛୁ ଚାହିଁ । ଓଡ଼ିଶାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦଶ ଅଇନ ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି । ଏହି ଅଇନାନୁସାରେ ଜମିଦାରମାନେ ଅନେକ ଖଜଣା ବୁଦ୍ଧି କରପରନ୍ତି ଏତେ କ୍ଷମତା ଥିବା ପ୍ରକାଶେ ଯେବେ ଖଜଣା ବୁଦ୍ଧି ମୋକଦମା ବର୍ଷରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶ-ରେ ନ ୨୩୦ ମୂଲ୍ୟରୁ ଅଧିକ ନ ଦେଲ ତେବେ

ଜମିଦାରମାନେ ଖଜଣା ବୁଦ୍ଧି କରବାରୁ ଭାଷା ବ୍ୟସ୍ତ ବୋଲି କପର କୁହାଯିବ । ବିଶେ-ଷତଃ ଓଡ଼ିଆ ଜମିଦାରମାନେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଅତ୍ତ୍ଵେ ଦଶବର୍ଷ ଉତ୍ତରୁ ନୂତନ ବନୋବସ୍ତ ଦେବ ଏବଂ ସେମାନେ ସେସମୟରେ ଖଜଣା ବୁଦ୍ଧି କରବେ ସେହିସମୟରେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଗୁଳ୍ମ ଉତ୍ତାପିବ । ଏସର ଅବସ୍ଥାରେ ଖଜଣା ବୁଦ୍ଧି କରବାରୁ କାଦାର ସାଦସ ଦେବ ? ଅବଶ୍ୟ ଏ କଥା ସତ୍ୟ ଯେ ଅଜ କାଲି ମୋଫସଲରେ ଜମିଦାରୀ ବିସ୍ତର ଧରାଧର ଏଥିରେ ଯେବେ ଲୋକେ ଉତ୍ତାପିବ ଖଜଣା ଉତ୍ତରେ ସଲମିସ୍ତରୁ ବିଚ୍ଛି ଦେବାରୁ ଜମି-ଦାରର ଯେତେ ଅଧିକା ଲାଭ ହେଉଥିବ ତେବେ ଅଇନଦ୍ଵାରା ତହିଁର ପ୍ରଜାଦାର ଦେବା ଦୁଃସାଧ୍ୟ । ନୂତନ ଅଇନ ଜାଣି ଦେଲେ ଓଡ଼ିଶାବାସୀଙ୍କର ବିଶେଷ ଲାଭ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଖଜଣା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମୋକଦମା ସବୁ ଦେବାମ ଅଦାଲତରେ କରବ ଦ୍ଵାରା ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଜାଙ୍କର ବଖୁ ଓ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଶେଷ ବୁଦ୍ଧି ଦେବ ସୁତରାଂ ସବୁପ୍ରକାରେ କ୍ଷତ ଗ୍ରସ୍ତ ଦେବେ ।

ବିଶା କୁଜଙ୍ଗର ବର୍ତ୍ତମାନ ପଠନା ।
ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେଉଁ ପ୍ରେମଭାସ୍ତ୍ର ଅମ୍ବେ-ମାନେ ପାଳଥିବାର ଗତସପ୍ତାହରେ ଲେଖିଥିଲୁ ତହିଁରେ ଲେଖାଅଛି ବି ବର୍ତ୍ତମାନର ମୃତ ମହାରାଜାଙ୍କ ଜୀବକାଳୀ ସମୟରେ ଯେଉଁ ବତ୍ତାମ ସାଦେବ ମହାରାଣୀ ରାଜମାତା ଠାକୁ-ରାଣୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କୁଜଙ୍ଗର ମାନେଜର ହୋଇ ଆସିଥିଲେ ଓ ଜମାମେମୂର ବାବୁ ମଦନ-ମୋଦନ ସେନ ଯାହାଙ୍କୁ ବରଖାସ୍ତ୍ର କରୁଥିଲେ ସେହି ବତ୍ତାମ ସାଦେବ ତତ୍ତ୍ଵଦଳ ଦେଲ ବୋର୍ଡ-ଅବ ବାର୍ଜସ ପକ୍ଷରୁ ନିସ୍ତୁଳ ହୋଇ ଆସିଅଛ-ନ୍ତି । ବାବୁ ଦୁରସ୍ତମ୍ନ ସରକାର ଉଚ୍ଚି କୋର୍ଟ ପକ୍ଷରୁ ବଞ୍ଚାଇ ମାନେଜର ଥିବାପ୍ରକାଶେ ଏହାଙ୍କୁ ଅଶୀରବାର ପ୍ରୟୋଜନ ଏହିପର ଲୋକେ ଅନୁମାନ କରୁଅଛନ୍ତି ବି ସାଦେବ କର୍ମଗୁଣ ଦେଖିଲେ ପ୍ରଜାମାନେ ତତ୍ତ୍ଵରେ ଖଜଣା ଦେଇପରାଇବେ ଏବଂ ସାଦେବ ପୂର୍ବରୁ ବଞ୍ଚାଇ ପରପତ ବୋଲି ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ବଶ ନିରାପ-ରିବେ । ଯାହାହେଉ ବତ୍ତାମ ସାଦେବ ଆସି ଖଜଣା ଉତ୍ତର ବିଷୟରେ ଅନେକପ୍ରକାର ଯତ୍ନକଲେ ମାତ୍ର ତହିଁରେ ସଫଳତାମ ନ ଦେବାରୁ ବଳ ପ୍ରୟୋଗରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଲେ ।

ସ୍ୱଳମାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ମହାଦଶି ଗ୍ରାମରେ ଖଜଣା
 ଉତ୍କଳ ଦେଉଥିବା ସମୟରେ ଗରମାସ ତା ୨
 ଉତ୍କଳରେ ସାବେଦ ଅଧ୍ୟାୟେତ୍ରଣରେ ପ୍ରବେଶ
 ଦୀନ ସ୍ୱଳମାତାଙ୍କ ମୋହରର ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ମଲ
 ଏବଂ ତପସ୍ୱୀ ବେନୁ ସିଂହ ଓ ବାଦାଦୁର ପାଣ୍ଡେ
 ଏପରି ଜନଜଣଙ୍କୁ ଗୁରୁତରରୂପେ ପ୍ରହାର
 କଲେ । ମୋହରର ପ୍ରଭୃତି କୁଦାପତା ଫାଣ୍ଡି-
 ରେ ଉତ୍କଳର ଦେଲେ ଓ ସେଠା ଦେଉଳ-
 ନିଷ୍ଠୁବଳ ସେମାନେ ଗୁରୁତର ଅପାତ ପାଇ-
 ଥିବାର ଦେଖି ବେଦାପତା ଜାଲୁରଖାନାକୁ
 ପଠାଇ ଦେଲେ । ତାକୁର ଚିତ୍ରାଦାସ
 ସେମାନଙ୍କୁ ଅସ୍ତେଶ୍ୟ କଲେ ଓ ପାତା ଗୁରୁତର
 ଥିବାର ସାହିତ୍ୟିକଟ ଦେଲେ । ସୁଲସନଶେ-
 କୁର ବାବୁ ଗଣେଶପ୍ରସାଦ ମହାପାତ ସରକ୍ଷମିତ
 ଚିତ୍ରାଉତ୍ତରେ ମୋକଦମାର ପ୍ରମାଣ ପାଇ
 ବ୍ରତାମ ସାବେଦ ଏବଂ ଛାଦାଙ୍କ ସଙ୍ଗୀ କ ୨ ଶ
 ଦେଶୀୟ ଲେକକୁ ଦଣ୍ଡବିଧି ଅଇନର
 ଧା ୧୪୩ ଓ ୩୪୭ ରୁ ଅନୁସାରେ ଗୁଲନ
 ଦେଲେ ଏ ମୋକଦମା ବେଦାପତା ସବୁତ-
 ଚକ୍ରନର ଦାବିମ ଶୟଳୁ ଫ୍ରେଜର ସାହେବଙ୍କ
 ବିଶ୍ୱାସ୍ୟାନରେ ଅଛି । ଏହି ମୋକଦମା ପତ୍ରେ
 ବ୍ରତାମ ସାହେବ କାଲିପାଠାଟ ମୌଜାରେ
 ସୁଜା ସ୍ୱଳମାତାଙ୍କ ମୋହରର ଏବଂ ତପସ୍ୱୀ-
 କୁ ପ୍ରହାର କଲେ । ମାତ୍ର ସେମାନେ ଚହୁଁର
 କାଲିକ ବର ନାହାନ୍ତି । ଏହି ଦୁଇ ଉଦାହରଣ
 ଦେଖାଇ ପତ୍ରପ୍ରେସର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ବୋର୍ଟ
 ଅବ ବାର୍ତ୍ତା ପକ୍ଷରୁ ଯେତୁପ ଅଧ୍ୟାୟର
 ଦେଉଅଛୁ ଚହୁଁର ସତ୍ୟାଂଶରୁ ଏବଂ ଅଂଶ
 ସେବେ ସ୍ୱଳମାତାଙ୍କ କର୍ମଗୁଣମାନେ କଲେ
 ତେବେ ଜଣା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଭବ ଗର
 ଦୁଷ୍ଟିରେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ବନା ବିଶ୍ୱରରେ
 ସେମାନଙ୍କର ମସ୍ତକ ହେଦନ ହୁଅନ୍ତା । ସମ୍ପ୍ରତି
 ଦାଉବୋର୍ଟ ଜଣା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟକୁ ଯେପରି ଶିକ୍ଷା
 ଦେଇଅଛନ୍ତି ଚହୁଁରୁ ଅଣା ଦେଉଅଛୁ ଯେ
 ଏଣିକି ସୁଖର ଦେବ । ତେବଳ ଉପସ୍ଥିତ
 ମୋକଦମାରେ ଜଣେ ବେତାଜ ପ୍ରଭୃତି ଲିପ୍ତ
 ଥିବା ବହୁତ ଅନୁଅକଥା ଦେଲେଦେ
 ଅସ୍ତେମାନେ ମଧ୍ୟ ଅସାକରୁଁ କି ଇଂଲିସ
 ସାହେବ ଏକତଂ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଅମଳରେ
 ସୁଖରର ସୁଖ ଦେବ ନାହିଁ ।

ସ୍ୱଳସୁକମିତା ।

ଉତ୍କଳଦାସୀର ସ୍ୱଳମାତା କ୍ୟୁ କେଉଁ-

ଠାରେ ବନ୍ଦିପାଳଅଛି ଏବଂ କେତୁପେ ଉତ୍କା
 ଦୋଇ ପାରେ ଏଥିର ଅନୁସନ୍ଧାନ କର
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ପସମର୍ଣ ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 ସ୍ୱଳସୁକମିତା ନାମରେ ଗୋଟିଏ ସମିତି
 ବେତେକ ମାସ ହେବ ଗଠିତ ହୋଇଅଛି ।
 କମିଟି ଏଥିମଧ୍ୟରେ କି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି
 କିଛି ଜଣା ପାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଜଣା ସିଦ୍ଧାର
 ସମୟ ହୋଇ ନାହିଁ ବୋଲି ଯାଇପାରେ
 କିନ୍ତୁ ଯାହା ଶୁଣା ଯାଉଅଛି ଚହୁଁରୁ ବୁଝା-
 ଯାଉଅଛି କି କମିଟି ଦସିବାଦେଲେ ଲେବେ
 ଯାହା ଅସକା କରିଥିଲେ ସେ ଏ କମିଟିଦ୍ୱାରା
 ବିଷେଷ ହେ ଫଳ ଦେବ ନାହିଁ ବେତଳ
 ବେତେଗୁଡ଼ିଏ ଦେଶୀୟ କର୍ମଗୁଣ ମସ୍ତକଦେ
 ଫଳେ ତାହାର ଘଟକାର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖା
 ଯାଉଅଛି । ଉଚ୍ଚ କର୍ମଗୁଣଙ୍କ ଶୈଳବାସରେ
 ବାଣିକ ଯେତେ ଟଙ୍କା ଅନର୍ଥକ ବ୍ୟୟ ଦେଉ-
 ଅଛି ତାହା ବାଦାଉତ ଅବଦନ ନାହିଁ । ଏହି
 ଅନର୍ଥକ ବ୍ୟୟ ଉତ୍କା କରବା ନିତାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ
 କିନ୍ତୁ ଶୁଣାଯାଉଅଛି କମିଟି ଏଥିର ପ୍ରକୃତ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନ ଲେଖି ଯେଉଁ କର୍ମଗୁଣମାନେ
 ଶୈଳବାସର କରବାର ଅଧିକାର ପାଇଅଛନ୍ତି
 ସେମାନଙ୍କ ମହଲୁମା ଚିରକାଳ ସେଠାରେ
 ରଖିବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ
 ଗରବ ବେଶ୍ୟା ଓ ଅମଳମାନେ ମସ୍ତକଦେ
 ସୁବନ୍ଧ ଦେଶୀୟ କର୍ମଗୁଣଙ୍କର କଷ୍ଟ ଦେବ ।
 ଦେଶୀୟ କର୍ମଗୁଣଙ୍କ ବେତଳ ଉତ୍କା କରବାର
 ଅତି ଗୋଟିଏ ଉପାୟ କମିଟିର ବିଶ୍ୱାସ୍ୟାନରେ
 ଅସିଅଛି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଗୋଟିଏ ନିୟମ କର
 ଅଛନ୍ତି କି ଯେଉଁ କର୍ମରେ ବେତଳ ଇଂରାଜି
 କର୍ମଗୁଣ ରହିବାର ନିୟମ ଅଛି ସେଥିରେ
 ବେତ ଦେଶୀୟଲେକ ରହିଲେ ଉଚ୍ଚ କର୍ମଗୁଣ
 ନିରୂପିତ ବେତଳର ଭିଜଗରୁ ଦୁଇଗୁଣ
 ପାଇବ । କମିଟି ଏହି ନିୟମକୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ଚଳାଇବାର ତେଣୁ କର ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ-
 ଙ୍କର ପସମର୍ଣ ଲେଉଟଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଏହି
 ଫଳ ଦେବ ଯେ ଯେଉଁ କର୍ମରେ ଜଣେ
 ଇଂରାଜି ଯେତେ ବେତଳ ପାଉଥିବ ତେହ
 ଦେଶୀୟ ଲେକ ସେ କର୍ମରେ ନିୟମ ହେଲେ
 ଚହୁଁର ଭିଜଗରୁ ଦୁଇଗୁଣ ପାଇବ ସୁବନ୍ଧ
 ଦେଶୀୟ କର୍ମଗୁଣମାନେ ମସ୍ତକଦେ ।
 ବାସ୍ତବରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଉଚ୍ଚ ନିୟମର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସେପରି ନୁହଇ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର
 ବେତେଗୁଡ଼ିଏ ଗୁଣ୍ୟ ପ୍ରଥମେ ବେତଳ

ଇଂରାଜିକ ସକାଶେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ।
 ଇଂରାଜମାନେ ବିଲଭରୁ ଗୁରୁତରର୍ଷକୁ ଅସିଲେ
 ତାହାଙ୍କର ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ପଡ଼ିବାର ଓ ପ୍ରାସ୍ତ୍ୟ ବଙ୍ଗ
 ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ସବୁ ଗୁଣର
 ବେତଳ ଉଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ଦେଶୀୟ ଲେକ-
 ମାନେ ଏଣିକି ସେ ସବୁ କର୍ମ ସକାଶେ ଯୋଗ୍ୟ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏମାନେ ସୁବେଶରେ
 ଗୁଣ୍ୟ କରବାରୁ ଅଧିକା ବ୍ୟୟ ତମ୍ବା ପ୍ରାସ୍ତ୍ୟ
 ବଙ୍ଗର ଅସକା ନାହିଁ । ଅତଏବ ଦେଶୀୟ
 ଲେକକୁ ଉତ୍କାୟାଂଶ ଉତ୍କା ବେତଳ ଦେବା
 ଅନାୟୁ ନୁହଇ । ମାତ୍ର ଯେଉଁ ଗୁଣମାନ
 ବେତଳ ଦେଶୀୟ ଲେକଙ୍କ ସକାଶେ ସୃଷ୍ଟି
 ହୋଇଅଛି ଚହୁଁ ପ୍ରତି ଉଚ୍ଚ ନିୟମ ଖଟିବାର
 କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ । ଏପ୍ରକାର କର୍ମରେ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇତ୍ତାପକ ବୌଣସି ଇଂରାଜକୁ
 ନିୟମ କରୁଥିଲେ ବାଲି ବେହୁ ଦେଶୀୟ
 ଲେକ ଚହୁଁରେ ନିୟମ ଦେଲେ ଏବଂ ଉତ୍କା-
 ଯାଂଶ ବେତଳ ଉତ୍କା ପାଦବ ଏପରି ବର୍ତ୍ତୁର
 ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ହୋଇ ତ ପାରେ । ଏହାକୁ
 ଦେଶୀୟ କର୍ମଗୁଣଙ୍କର ବେତଳ ଦାହବାର
 ଗୋଟିଏ ପଦ୍ଧତିରୁ ଅତି କିଛି ବୋଲିଯାଇ ନ
 ପାରେ । ସ୍ୱଳସୁ କମିଟି ଯେବେ ନ୍ୟାୟମାର୍ଗକୁ
 ଅନୁସରଣେ ବେତେ ସେମାନେ ଅବଶ୍ୟ ଏପରି
 ନିୟମ କରବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ପସମର୍ଣ
 ଦେବେ କି ଯେଉଁ କର୍ମମାନ ପ୍ରଥମେ ଇଂରାଜି
 ସକାଶେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଦେଶୀୟଲେକ ସେଥିପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇ-
 ଅଛନ୍ତି ସେହି କର୍ମମାନଙ୍କର ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତ ବେତଳରୁ
 ଏକାବେଳେ ଏକତୁଲ୍ୟାୟାଂଶ କାହ ବ୍ୟାପିବ
 ଇଂରାଜମାନେ ଇତ୍ତାପକ ସେ କର୍ମଲେଉଲେ
 ଉତ୍କା ବେତଳରେ ସମୁଦ୍ଧ ଦେବାକୁ ବାଧ
 ଦେବେ । ଏପରି ଯେଉଁମାନେ ଗ୍ରାଣ୍ଡକାଲରେ
 ଶୈଳବାସ ଲେଉଟି ସେମାନଙ୍କ ବେତଳରୁ
 ମଧ୍ୟ ଏକତୁଲ୍ୟାୟାଂଶ କାହବେବାର ଉଚ୍ଚତ ।
 ଗ୍ରାଣ୍ଡକାଲରେ ଗୁରୁତରର୍ଷରେ ରହି କର୍ମ
 କରବା କଷ୍ଟକର ବୋଲି ସେମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ
 ବେତଳ ଦାହ ଯାଉଅଛି । ଯେବେ ସେ କଷ୍ଟକୁ
 ସରକାର ବ୍ୟୟରେ ଉଦ୍ଧାର ପାଇଲେ ଏବଂ
 ଏଠାରେ କିଛି ସୁବେଶରୁ ଶୀତଳବାୟୁ ସେବା
 କଲେ ତେବେ ଉଚ୍ଚବେତଳ ପ୍ରତି ବାଦାଉତ
 ଦାହ ବପର ଦେବ ? ଏପ୍ରକାରରେ ଯେବେ
 କମିଟି ବେତଳ ଉତ୍କା କରବାର ନିୟମ କରନ୍ତି
 ତେବେ ତାହାକୁ ଦର୍ଶନ ସହିତ ସରକାରୀ ବ୍ୟୟ

ଅନେକ ଉଣା ପଡ଼ିବ । ମାଟି ଭାବେ କଲେ
କେବଳ ଦେଶୀୟ କର୍ମଗୁଣକ ଦାମା କାଟିଲେ
ଭାଦ୍ରବ ଲେଉଟ ଦେବ ନାହିଁ ଏବଂ ଗ୍ରାସ
ଅନ୍ୟାୟ ଦେବ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ କୁତୁହଳୀ ସହିତ ପ୍ରୀତିକାର
କରୁଅଛୁ ଯେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଲଳିତମୋହନ-
ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଭାବରେ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ପୁସ୍ତିକା ଯଥା
“ସୁଖ ବିଷୟ” ଓ ଉତ୍କଳଜୀବନ ସମାଲୋଚନ
ନିମନ୍ତେ ଉପକାର ଦେଇଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ
ଅନ୍ୟ ଭାବରେ “ସୁଖ ବିଷୟ” ଏହି ପୁସ୍ତିକାର
ସମାଲୋଚନା କରିବୁ ପୁସ୍ତିକାର ଗ୍ରଣୀ କଙ୍ଗାଳା ।
ଲଳିତବାବୁଙ୍କ ଜନ୍ମ ଓ ଶିକ୍ଷା ଏଠାରେ
ଦେଲେହେଁ ଭାବରେ କଙ୍ଗାଳୀରେ ଉତ୍କଳ
ଅଧିକାର ଥିବାର ପରମ୍ପରା ପାଇ ଅମ୍ଭେମା-
ନେ ସୁଖୀ ହୋଇଅଛୁ । ଗ୍ରଣୀର ଚିତ୍ରଣା ଓ
ବାକ୍ୟର ଛଟାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିତ ହୋ-
ଇଅଛି । ଗ୍ରନ୍ଥକାର କହିଅଛନ୍ତି ଯଥାର୍ଥ
ସୁଖ କେବଳ ମନର ସୁଖ, ଅର୍ଥାତ୍ ଅନ୍ୟତ-
ରତର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟତା ଓ ସେହି
ବିମଳ ସୁଖୀୟ ପଦ୍ମ ସୁଖ ସହପରିକାର-
ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭୃତ ପରମାଣ୍ଡରେ ଅବସ୍ଥିତ ଓ
ଚରଣର କରଇ । ଅତଏବ ଯେଉଁ ପରକାର
ର ପ୍ରତ୍ୟେକ କରକାରୀକୁ ହୃଦୟ ବିଦ୍ୟାର
ବିମଳପ୍ରଭାରେ ପ୍ରଭାବିତ ଜ୍ଞାନାଲୋକରେ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଅମୂଲ୍ୟରେ ପରମାର୍ଥର ଅର୍ଥାତ୍
ସମସ୍ତେ ନୁହାନ୍ତି ପରମାଣ୍ଡରେ ଶିକ୍ଷିତ ଓ
ଶିକ୍ଷିତା ସେହି ପରକାରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାଣୀ
ଗୋଟି ଗୋଟିଏ ଅନନ୍ଦମୟ ଜୀବ ଓ ସୁଖୀ
ଆଉ ଅନନ୍ୟାୟ ଦେହେଁ ସୁଖଲଭ ହୁଏ ନାହିଁ ।
ଅତଏବ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦାନ କରି ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଏହିକା ସାମ୍ବନ୍ଧ । ପ୍ରଥମେ ଗ୍ରନ୍ଥକାର ସୁଖ
କଣ ବୁଝାଇ ନାହିଁ । ଦୁର୍ଗାୟତ ସୁଖ ଅନ-
ନ୍ୟାୟ ଲଭ ହୁଏ ନାହିଁ ସହପରିକାର ସୁଖ
ପ୍ରଦାନ କରେ ଏବଂ କେତେଦୂର ସଙ୍ଗର
ଦେଖା ଯାଏ । ଗ୍ରନ୍ଥକାରଙ୍କ ଲେଖାରୁ ଜଣା-
ଯାଏ ଯେ ସୁଖର ଅର୍ଥ ସମାଜର ଉନ୍ନତ
କରଣ ଓ ମନରେ ଅଜ୍ଞାନ ରହିବା—ଏପରି
ଅର୍ଥ ଦେଲେ ଅଳ୍ପ ନ ଥିଲେ ସୁଖ କାହୁଁ
ଦେବ ବୋଧମୟ ଦେଉ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ
ଅଳ୍ପ ଏକମାତ୍ର ସୁଖର କାରଣ ହୋଇ କ
ପାରେ କିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପ ନ ଥିଲେ ପରକାର ପ୍ରତି-
ପାଳନ କିପରି ଦେବ ନିଜର ଶୁଧା ଶୁଣି କିପରି

ଦୁସ୍ତ୍ର କସ୍ତ୍ରୀୟ ? ଯଦ୍ୟପି ବି ସୁଖ ପରିବାରଙ୍କ
ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ତେବେ ଦୁର୍ଗାୟ-
ସୁରୁତ୍ତ ଇଂରାଜମହିଳାଙ୍କୁ କେଇ ପାରି ।
ଏମାନଙ୍କ ପରିବାରରେ ଅଧିକ ପରମାଣ୍ଡରେ
ଶ୍ରୀଶିକ୍ଷା ଦେଖାଯାଏ ଅଥଚ ଶ୍ରୀପୁରୁଷଙ୍କର
ଶ୍ରଦ୍ଧାପତ୍ର ଭୁରୁ (Divorce) ବିଦ୍ୟମାନ
ରହିଅଛି ଏବଂ କୋଇ ଶ୍ରୀଶିକ୍ଷା ଅବଶ୍ୟକ
ନୁହେଁ ଏବଂ କହୁ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ଇଂରାଜ-
ମାନଙ୍କ ଶାନ୍ତିମାନ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଶାନ୍ତି ମାନରୁ
ଭିନ୍ନ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦେଶୀୟ ଅଙ୍ଗ
ରରେ ଆଉ ସେମାନେ ଯଦ୍ୟପି ଶିକ୍ଷାଲଭ
କରିଲି ତେବେ ଅଳ୍ପ ଉତ୍କଳ କେବଳ ଶ୍ରୀମା-
ନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ଦେଲେ ଯେ ଅମ୍ଭେମାନେ ସୁଖୀ
ଦେବୁଁ ଏବଂ କୁହାଯାଉ ନ ପାରେ ସୁଖ
କାହିଁରେ ଏ ବିଷୟର ପ୍ରବଳ ଲେଖିବାକୁ
ଯାଇ କେବଳ ଶ୍ରୀଶିକ୍ଷାର ଅବଶ୍ୟକତା
ବୁଝାଇବାକୁ ପ୍ରୟାସ ପାଇଅଛି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଜନ ସାହେବ ବାଲେଶ୍ୱର ଦୈନିକ ବାର୍ତ୍ତା
ପେଶ କର ରତ ଦୁଧିକାର ଏ ନିଗରକ ପ୍ରଦାନମନ କଲେ ।
ଯୋଗ୍ୟ ପଥରକର ରତର ପାଖରୁ ଶ୍ରେଣୀ ହୁଇ ଉଚ୍ଚି
ପଥରକ ଏବଂ ଯେବାଟେ କଳ ବାହାର ସାଧନକାରୁ ମତା-
ନକରେ ଧୂଆଁକଳ ସାପାୟାତ କରପାଏ ନାହିଁ । ନିଶ
ସେପରି ସୁଖିଆର ଅତି ସେପରି ନାନମାନ ସୁଖିଆର ଧୂଆଁ-
କଳ ଗୁରୁତା ବଳ ଦେବାର ଅଶକ୍ୟ ଦେଉଅଛି ।
ଏଠା ଉତ୍କଳ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ରତ ରତ-
କାରଠାରୁ ଅବଧି ହୋଇ ଅବଧି କାଲ ସ ୩ ଘା ସମରେ
ଏହି ଉପାସନା ସୁଦରେ ବଜ୍ରତା ଏବଂ ସାମ୍ବନ୍ଧକାଳରେ
ଉପାସନାକମ୍ପରେ ଉପାସନା ହୋଇ ଶେଷ ହେବ ।
ଏହି ମାସର ପ୍ରଥମରୁ ଏ ଜଣାର ଅଲଗ ଗଞ୍ଜା ଏବଂ
ସେନାପୁର ଶ୍ରୀମମାନଙ୍କରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଡାକପରମାନ ପିଟି ଅଛି ।
କଲିକତା ଗେଜେଟ ।
କୃତ୍ୟୁଗ୍ରଣୀର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ କେ ଜି ମୁସ୍ତ୍ର ସାହେବ
ପ୍ରଥମଗ୍ରଣୀରୁ ଉନ୍ନତ ପାଇଲେ ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ ଅଣ୍ଡା ହେବା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରଦ ପୁରର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ କଲେକ୍ଟର ପଦରେ
ଏକତଃ ସ୍ୱରୂପ ରହିବେ ।
ହୁଣି ପ୍ରାୟ କେପୁଟି କଲେକ୍ଟର ବାବୁ କାଳୀପଦ ମୁଖ୍ୟତା
ବାଲେଶ୍ୱର ଜଣ୍ଡାର ସଦର ମହକୁମାରୁ ଗ୍ରେଭତ ହେଲେ ।
କଟକ କଲେକ୍ଟରୁଟି ସୁଲଭ ଦୁର୍ଗାୟ ଶିକ୍ଷକ ବାବୁ ବିନେ-
ନ୍ଦ୍ରନାଥ ବାନର୍ଜୀ ସନ ୧୮୮୭ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ତା ୨୨ ହି-
ଶର ପଞ୍ଚମଶ୍ରେଣୀରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ।
ପୁଣି ଗଞ୍ଜା ସୁଲଭେ ଜଣେ ବ୍ୟାପାର ଶିକ୍ଷକ ୪ ୨୫ କା
ବେଦନରେ ଶିପ୍ର ନିଯୁକ୍ତ ହେବ କୋଇ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଇଂରାଜୀ
ପୋଷଣା ଦେଇଅଛନ୍ତି । କର୍ମପ୍ରାପ୍ତିମାନେ ଏହମାସ ତା ୨୯
ମଧ୍ୟରେ ତାହାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଅବେଦନ ପଠାଇବେ ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜର ବାଲପଦାରେ ଯେଉଁ ନୂତନ କଲେଜ ପାରି
ନିର୍ମାଣ ହେଉଅଛି ତହିଁର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାରଦା ସଦସ୍ୟରୁ ପଳ
ପାଇଅଛି ଏବଂ ଇଂରାଜୀୟକ ଅପହଞ୍ଚା ଏହରକାରଣ ବୋଲି
ନଗେ ଲେଖିପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ।
ବାଣୀର ସନ୍ଧ୍ୟାସମ୍ପର୍କରେ ଗ୍ରାହ୍ୟ ବ୍ୟାପ ଦୋଇପକାର
ପାଇର୍ଡିକସ୍ତର ଲେଖିଅପକାରୁ ତାହା ଅମ୍ଭେମାନେ ପୁସ୍ତକ-
କାରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଣାପାଏ ସେ
ପାଇର୍ଡିକସ୍ତର ଉଚ୍ଚି ଅନୁକଳ । ଏକଥା ଶୁଣି ଅମ୍ଭେମାନେ
ଅଜ୍ଞାତରୁ ଦୋଇଅଛୁ କିନ୍ତୁ ଇଂରାଜୀକ ମୁଦପତ୍ର ହୋଇ
ଏପରି ଅନର୍ଥକର ଜନରକ ଉତ୍ଥାପନ କରଣା ଉପର କ ?
ଏଥର ଏକେକ୍ତ ପଦ୍ୟାଶା ଦେନ ଅନେକ ଗୋଲମାଲ
ହେବାକୁ ପୁନଃପୁ ପଦ୍ୟାଶା ହେବାର କଥା ଶୁଣାଯାଉ ଅଛି ।
ପଦ୍ୟାଶକମାନଙ୍କ ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଷକୁ ବାଲକମାନଙ୍କ
ଏକକର୍ଷ ରୂପାରେ ଶେପଣ ହେବ ଓ ଏକକର୍ଷ ଦରମା ତଣ୍ଡ
ଦେଇପରି ପତକ ଏହା ସାମାନ୍ୟ ଦୁଃଖର କଥା ନୁହଇ
ପଦ୍ୟାଶା ଅର୍ଥଥରେ ପୁସ୍ତକ ହେବା କଥା ଯଦ ସତ୍ୟ ହେବ
ତେବେ ଅନେକ ଗୁରୁତ ବାଳକ ଋଣୀ ପାରିବିବେ ।
ପ୍ରେମରସର ଏବଂ କୋରୁକଜନକ ବ୍ୟାପାର ଜଣେ ସବା-
ଦତାତା ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନ ପଦକୁ ଲେଖିଅଛି । ଶ୍ରୀମମ୍ପୁରର
କେଶୀମାଧବ ସୁଖିକାରର ଶ୍ରୀ ଗୌତମିନୀ ଦାସୀକ କମ୍ପୁସ
ପ୍ରାୟ ତ୍ରି-ପଦୁର୍ଷ ହେବ । ସେ ଅପଣାର ସାମୀ ଓ ଗୋ ୨୫
ଶିଶୁଗ୍ରାମ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ପ୍ରାପୁକସ୍ତା ବାଳକାର ମାୟା
ତ୍ୟାଗ କରି ଅପଣା ସୁଧର୍ମ ଅନ୍ତରା ପ୍ରସାଦ ସୁଖିକାର ସନ-
ରେ ବାହାରପାଇଅଛି । କେଶୀ ଜାତରେ ବଶିଷ୍ଠ ଅଟେ
ଏବଂ ତାହାରକ୍ରମେ ଅନ୍ତରା ସ୍ୱପ୍ନରତୋକାଳରେ ଗତ
ରୂପକର୍ଷକୁ କର୍ମ ଶିକ୍ଷା କରୁ ୬ ଶାଶୁସତେ ପାପ ପ୍ରଣୟରେ
ଧର ପଡ଼ିବାକୁ କେଶୀ ଅପଣା ସୁଧର୍ମକ ଏକ କାହିଁଦେଇ
ଏବଂ ସୁଧର୍ମ ୫ ୩୫୦୯ କାଳ ମାଲ ସହୁତ ଶାଶୁକୁ ଦେନ
ପ୍ରଣାମ କର । ଏକମାସପରେ ଅକ୍ଷୟକାଳରେ ସେମାନେ
ଏକ କେଶୀପଦରେ ଉତ୍ତୁକାର ପ୍ରକାଶ ପାଇବାକୁ କେଶୀ
ସୁଧର୍ମ ନାମରେ ଶ୍ରୀମମ୍ପୁରର ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଅପାଲପରେ
ପଦ୍ମବଧି ଅଇନର ୪ ୧୧୭, ୧୧୮ ଏବଂ ୪ ୨୧୧ ପା ମତେ
ନାଲସକର ହୋଇଅଛି ।
ଏକଣ ଅଗ୍ରେୟ ଗିରିର ଅନୁପ୍ପାଦ ଅରସ୍ତ ହୋଇ
ତହିଁରୁ ଅଧିକପରମାଣ୍ଡରେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ନିର୍ଗତ ହେଉଥିବାର
ସ୍ୱକାତ ମିଳଇ ଏବଂ କଥର ହୁଏ ସେ ତତ୍ପୋରେ
ନିକଟକର୍ତ୍ତା କେତେଗଣ ଗ୍ରାମ ଧୂସ ହୋଇଥିବାର ଅପଣା
ଜାତହୋଇ ଅଛି ।
ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନସମ୍ପାଦପତ୍ର ଅପବାଦ ଜନତ ମୋକଦମାପା-
ୟୁର ମୁଖ୍ୟକଳକ କର୍ତ୍ତୃକ ମୁକ୍ତି ପାଇଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ତା-
ଙ୍କର ମୁଦେଇ କର୍ମମାନର ମେନେଜର ମିଲରପାହେବ ଇଂ-
ଗ୍ଲାନା ସମ୍ପରକ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହି ଘୋଡାବତ୍ତ ଘଟଣା ହେବୁ
ତାହାଙ୍କ ଦାବୀର ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନ ସମ୍ପାଦପତ୍ର ଜାମର ଅପବାଦ
ମୋକଦମା ଅର ଗୁଲକ ନାହିଁ କୋଇ କଥର ହେଉଥିବ
ମାତ୍ର ଶୁଣାଯାଏ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ମୋକଦମା ତଲାକବା-
ର ବସ୍ତର ଘଟିଅଛି ।
କୋସ୍ତାର ବ୍ୟବସାୟକ ସରକ ସରକ ମାନ୍ୟବର ଦାଦା-
ଦଇନାରଭେଜା କରତ ପାଲିମେଣ୍ଡର ମେସକ ହେବାର
ତେଣୁ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ହଲକର୍ମ ନିମିତ୍ତ ତେଣୁ କରଣା
କାରଣ ସେଠାକେବଳଠାରୁ ଅନୁପପତ୍ର ପାଇଅଛନ୍ତି ।
ବାବୁ ଗୁଲକହାଏ ଦୋଷ ମଧ୍ୟ ଅପଣା ସରକ ଉଦ୍‌ବୀକନରେ
ପାଲିଅମେଣ୍ଡର ସରକ ହେବାର ତେଣୁ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଏହିପ୍ରକାର (ବଙ୍ଗଳା ଓ ପୁରୀ-
 ପ୍ରଭୃତି ଗୋଷାଳୀୟ ମୂର୍ତ୍ତି) ପ୍ରାୟ ଦୋଳ
 ଚାହାନ୍ତି ପୁରୀ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରେ ତଳକୁ ପ୍ରକାଶ
 ମନ୍ଦିରମୋଦନରୂପେ ପ୍ରକାଶିତ କରାଯାଇ
 ପରପ୍ରାୟରେ ଅତି ବିକ୍ରମକାଳ ଚାଲିଯିବାର
 ଲାଗିଲେ ଏହି ସମୟମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ସଂସ୍କୃତ
 ଉକ୍ତ ଦେବଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନାଦେଶ ଦେଲେ କି ବଙ୍ଗ-
 ଲୀୟର ଚଳନଯାତ୍ରାରେ ମୋଦର ସନ୍ତୋଷ-
 ଜନ୍ମିଅଛି ସେ ଗ୍ରାମ ଉକ୍ତ ଅନ୍ୟସ୍ଥାନରେ
 ରହିବାର ମୋଦର ଲଜ୍ଜା ନାହିଁ ଅଥଚ ଲଜ୍ଜା
 ପ୍ରକାଶ ଧରି ତୁମ୍ଭର ମଙ୍ଗଳ ଦେବ, ସଜା
 ମନ୍ଦୋଦରୀ ଏହି ଅଦେଶ ପାଇ ସେହି ଗ୍ରାମ-
 ବାସୀ ବାଳପେୟୀ ସୋମନାଥ ଶକ୍ତଗୁରୁଙ୍କୁ
 ଡାକାଇ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାଶ ସମର୍ପଣ କଲେ ଏହିକ-
 ମେ ଏହିଗ୍ରାମରେ ଉକ୍ତ ଦେବଙ୍କର ଅବସ୍ଥାନ
 ଦେଲେ ଏହି ଧାର୍ମିକପୁତ୍ର ପ୍ରକାଶକର ଗଠନା
 ଅତି ଚମତ୍କାର ଓ ଲୁଚିକର ଅଟେ ।

ଚଳନଯାତ୍ରା ବ୍ୟୟ ।

ଅଗ୍ରଭାଗୀୟାରୁ ପ୍ରକାଶକ ଗ୍ରାମର ପଶ୍ଚିମରୁ
 ପୂର୍ବ ପ୍ରାୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଣିଷମାନଙ୍କରେ ଦେବଙ୍କର
 ଯାତ୍ରା ହୁଏ ଯେଠାରେ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ସେବା-
 ଦୁଆରୀ, ଶ୍ରୀ ବାହୁଡ଼ା ଉକ୍ତ ସମୟରେ
 ଅଧିକାଂଶ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ନିର୍ବାହ ଅଭିଯୋଗ
 ଯେଉଁଠି ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ନିର୍ବାହରେ ବଳେକର ଉକ୍ତ
 ଯେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାଶକ ଦୋଳଥାଏ
 ବସେଷରେ ଉକ୍ତ ମାନ ପରପୁତ୍ର
 କଲେବର ଦୋଳ କଳା ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୁଅଇ
 ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଦ ୯ ନ ଯାକରେ ବଡ଼ ଉକ୍ତ
 ହୁଅଇ ଏବଂ ଏହିସବୁ ସମୟର ଦୋଳ-
 ଥିଲେ ଯାତ୍ରା ମେଳମାନ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ
 ନୃତ୍ୟରତ ଦୋଳଥଳ ଏବଂ ଚାଲିଯିବ ଓଗେର
 କଳମାନ ୧୦ । ୧୨ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖାଯାଇଥିଲେ
 ଶ୍ରେଣୀଲାଇ ଓ ଫୁଲ ଖାତର ଅଭାବ ନ ଥିଲେ
 କଣ୍ଠାରୁଅ (ଅଭିମତ) ମାନଙ୍କରେ ବଜା ବସି
 ଅଲୋକମୟ ଦୋଳଥଳ ପଞ୍ଚୁଅର ବାଣମଧ୍ୟ
 ଅଦୃଶ୍ୟ ଦୋଳ ନ ଥିଲେ ଏହି ଯାତ୍ରାର ବର୍ତ୍ତା
 ଗ୍ରାମବାସୀ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଗଣିତ ମହାସୟ ଅଭାବ
 ସରକାରୀ ସହ ଏହି ଉକ୍ତ ଚଳନଯାତ୍ରାରୁ
 ଲାଭାନ୍ତୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଉଥିବୁ ଏହି ଯାତ୍ରାରେ
 ପ୍ରାୟ ୫୦୦ ଚାଲିଯିବାର ବ୍ୟୟ ଦୋଳ
 ଥିବାର ସୂଚିଲି ଦର୍ଶକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
 ସହସ୍ରାଧିକ ଦୋଳଥଳର ଅନୁମାନ ଦୋଳଅଛି ।
 ବହୁମାନ — ଦୁଃଖର ଭୟ ଏହିଗ୍ରାମ

ଚଳନ ଯେଉଁଠି ବହୁମାନଙ୍କଦେଇ ଯୋଗ-
 ଦୋଳ ଚଳନଯାତ୍ରାରୁ ପାଣି କମଥିବା ପ୍ରକାଶ
 ଗ୍ରାମ ସୁଖରୁରୂପେ ଦୋଳଥଳ ନାହିଁ କେହି
 ଧାର୍ମିକ ଏହିକାର୍ଯ୍ୟରେ ଦୃଷ୍ଟିପତକଲେ ବହୁ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟର ଶକ୍ତି ଦେବେ ଲେ ।

ବୀରକରପିତୃପୁତ୍ର } ବରମୁଦ
 ୧୮୭୭ } ଶ୍ରୀଯୋଗୀନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର ଶର୍ମା

To THE EDITOR, UTKAL DIPIKA,
 Sir,

I thank you for the honour you have done me by publishing my letter on the cultivation of Bengali language by the people of Orissa. Should the Uriahs have a good knowledge of Bengali, they will have less difficulty in a opening commercial relations with Bengal. Just now there are more Telugu and Bengali merchants and tradesmen in Orissa, than there are Uriah merchants and tradesmen in Madras and Bengal. A knowledge of Bengali will better enable the Uriah youths to compete with the Bengalees who are considered by them to be their most formidable rivals. With a better knowledge of Bengali the chances of Government employment of Uriahs will increase in Midnapore and Balasore Districts. On these very grounds, a knowledge of Telugu language is necessary for that section of the people of Orissa who have large dealings with Ganjam, Vizagapatam, and other Districts of the Madras Presidency, where Telugu is spoken and understood.

If a knowledge of Bengali or Telugu be so necessary on the part of youths of Orissa, the practical question is how can they acquire it without at the same time neglecting the study of Uriah language. My proposal is to reform the Middle Class examination to a small extent. In the Entrance Examination, English is a subject of examination, and is the medium of answering questions in the subjects. So in the Middle Class examination, a certain vernacular is the subject of examination, and is the medium of answering other

questions. This vernacular and medium of expression must be Uriah for Orissa, Bengali for Bengal, and Hindi for Behar. But there must be a second language to be selected (in Orissa) from English, Bengali and Telugu. The distinction of Minor and Vernacular Middle Class examinations may be maintained as hitherto, that is to say, the former requiring the candidates to take up English, and the latter Bengali or Telugu.

I think there is nothing which breeds narrowness of mind in a larger degree than the exclusive cultivation of one's mother tongue. There is no English gentleman, who does not know French or German; and there are very many of them who know both. In fact the London University exacts a knowledge of English and Latin, and of two languages out of French, German and Greek. Every circle of Middle Class examination is a local University; its curriculum of study should seek the special welfare of the people under its charge. The consideration of this welfare requires in Orissa that we should have in addition to the Uriah language a second language to be selected by the students from English, Bengali and Telugu.

I sincerely trust that in considering this subject you will not be carried by passions and prejudices which men with little education confound with patriotism.

You will note that the hard competition of life whether in Government service or commercial enterprise requires some change in our educational system which will enable the Uriahs to compete with the Bengalis on more advantageous terms.

S. D.

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ର ଅଠଗଡ଼	ଦତ୍ତାତ୍ତ	୫୨
ଦେବଦତ୍ତରାୟ ଦାମଜିରୋ	ଅଗ୍ରମ	୫୧
ବଳରାଜ ରାୟ	ଦତ୍ତାତ୍ତ	୫୨
ଶ୍ରୀ ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ର ଦେବୀନାଥ		୫୧୦

ପୁସ୍ତକାଳୟ ବ୍ୟବହାର	୪୭
ପୁସ୍ତକ ମହାଳୟ	୪୭
ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ଲେଖା ଉପାଦାନ	୪୫୩
ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟ ବସନ୍ତ କଳା	୪୫

ବି. ଶ୍ରୀ ପତ୍ର ।

ଶ୍ରୀ ମ ଲ ବ ବ ଦ ଗା ଚା ।

ଉତ୍କଳପୁସ୍ତକାଳୟ ସହର ମୁଦ୍ରଣ ଦୋଳ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପତ୍ରିକାମୟରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଅଠଅଣା ୫୦ ୫ ମାସି ।

SCHOOL BOOKS ! SCHOOL BOOKS !

English and Uriya for Entrance Minor and Vernacular schools of all grades, sold at the book shop of the Cuttack Printing Company, Dargha Bazar Cuttack.

କାଳୀପ୍ରଦାର ଇଂରାଜୀ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସ୍ତର ମୂଲ୍ୟରେ ଇଟିକ-ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ଅସନ୍ନା ରବିବାର ଅପରାହ୍ଣ ୪ ୧୫ ଘଣ୍ଟା ସମୟରେ ବାବୁ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ 'ଧର୍ମ ସମନ୍ୱୟ' ଏହି ବସ୍ତୁରେ ଗୋଟିଏ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ମଧୁ ସେନା ଗୁଡ଼ି
୧୮୮୭ } ଉତ୍କଳ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କ ସମ୍ମାନକ

NOTICE.

Wanted wholesale contractors for Earthwork of the Taldanda Canal, none need apply who cannot undertake to execute work of one mile about 62 lacks c. ft. or more, for particulars apply to, Gobind Chandra Das, Sub-Engineer Tirtole P. O.

ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁର ଉପହାର ।
 ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁର ପ୍ରାଦେଶିକ ମଧ୍ୟରେ ବହୁ-
 ମୂଲ୍ୟ ଉପହାର ବରଦାନ
 ୧୦୦୦୦ ଗ୍ରାହକ । ୧୦୦୦ ଉପହାର
 କେହି ନିସ୍ତ୍ରାଣ ଦେବେ ନାହିଁ
 ଅଗ୍ରମ ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ, ତା, ମା, ସମେତ ୫ ୧୫ ଲା
 ୧୫ ଉପହାର ୫ ୨୫୦୦୦ ନିକଟ ୫୫
 ୨ ୫୫ ୫ ୨୦୦୦ ଲା " "

ଏବଂ କର୍ମ ଓ ଧର୍ମ ୫ ୨୫୦୦ ଲା ଉପହାରରେ
 ଅନୁମାନକ ମୂଲ୍ୟ
 ୧ ଯୋଡ଼ା ଉତ୍କଳ କାହାଣୀର ସାର ୫ ୧୫୦୦ ଲା
 ୧ ଗୋଟା ସ୍ତର ଉପହାର ୫ ୧୦୦୦ ଲା
 * " ଉତ୍କଳପୁସ୍ତକାଳୟର ଉପହାର ୫ ୨୦୦୦ ଲା
 * " ସ୍ତର ଅନୁସୂୟ ୫ ୧୦୦୦ ଲା
 ୧ ସେଟେ ସମ୍ବନ୍ଧନୁମ ୫ ୨୫୦୦ ଲା
 ୧ ସେଟେ କାଳୀ ସହର ମହାଗରବ ୨୫୦୦ ଲା
 ୫୦ ଯୋଡ଼ା ଫଗସତଙ୍ଗୀର ଉପହାର ଓ ଧର୍ମ-
 ଦାର ଯୋଡ଼ା ଗାଠୀ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ୧୫୦୦ ଗୋଟି
 ଉପହାର ବିକ୍ରମୂଲ୍ୟ ଦୁବ୍ୟାଦ ସଥା ସୁନା ଓ
 ଗୁଣ୍ଡାର ଗଦଣା, ଅବଶ୍ୟକୀୟ ପୁସ୍ତକ ଯୋଡ଼ା,
 ଭୃତ୍ତିକା, ଭଲଭଲଭକ, ନିଶ୍ଚେଇ ଇତ୍ୟାଦି
 ୫ ୫୫୦୦ ଲା ।

ଅଗାମୀ ଶ୍ରୀବନ୍ଧୁର ୧୦୦୦ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଗଣ୍ୟମାସର ଲା ୧୫ ଉତ୍କଳ ଉପହାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁମାନେ ୫ ୧୫ ଲା ମୂଲ୍ୟ ଦେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାଦେଶିକ ଉପହାରର ଉପହାର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଶ୍ରୀବନ୍ଧୁର ୧୦୦୦ ଲା ଉପହାରରେ ଉପହାର ଯାଏ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ସେହି ମୂଲ୍ୟ ଦାବୀମାନେ ପ୍ରାଦେଶିକ ଦୋଳିଆ-
 ରରେ ବିକ୍ରୟ ଉପହାରରୁ ବହୁତ ଦେବେ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁର ପ୍ରାଦେଶିକ ଅଞ୍ଚଳ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଉପହାର ପାଇବେ ବିକ୍ରୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ସେଣ ଦେବେ ସେମାନେ ଅଗ୍ରମ ମୂଲ୍ୟ ନି ପଠାଇଲେ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁର ବା ଉପହାର ପାଇବାର ଅଣା ଉପରେ ନାହିଁ ଅଗାମୀ ଉପହାର ୧୨୦୦୦ ଲାରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଗଣ୍ୟମାସ ଲା ୨୫ ଉତ୍କଳ ଉପହାର ପଦ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀପୁସ୍ତକ ଉପହାରର ପ୍ରାଦେଶିକ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁର ବାସ୍ୟାଳୟରେ ପାଇବୋ-
 ଠିକ ବରଦାନ ଦେବେ ।

ଉପହାର ସେଣ ଦେଲେ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁର ଅର୍ଥ-
 ବର୍ଷ ଅଞ୍ଚଳର ବର ୫୫ ବର୍ଷରେ ପ୍ରଦାନ
 କରବ ଅନୁମାନେ ଯେଉଁ ଶୁଭ ଦିନରେ
 ଭୃତ୍ତିକା କରୁଁ ବିକ୍ରୟରୁ ବହୁତ ଉପହାର
 ବ୍ୟ ଉପହାର ଓ ଅନୁମାନକ ବିକ୍ରମୂଲ୍ୟ ଓ ପଦ
 ବର୍ଷର ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁର ଅର୍ଥବରଦଣ ସୁଖୀ ଦୋଳ ପାଇବୁଁ
 ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁର ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ । ଏହା
 ଫଗସତଙ୍ଗୀରରେ ଲଳିତ ପାଇବ ଫଗସି
 ସାଧାରଣ ଉତ୍କଳ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ଅଗ୍ରମ ମୂଲ୍ୟ

ଏହା ସାମ୍ୟ ସୁଧାନିତା ଓ ଦୈନିକ ବହୁ ସେଷ-
 ପାଇଁ ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କ ନିକଟରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାର ପାତ୍ର ।
 ସେଷପାଇଁ ଅନୁମାନେ ବିକ୍ରୟର ପରଦର୍ଶନାର୍ଥ
 ଅବଶ୍ୟକ ଅନୁମାନକ ପ୍ରାଦେଶିକ ଉପହାର
 ଦେବାପାଇଁ ବିକ୍ରୟର ଦୋଳ ଅଛି । ଉତ୍କଳ
 ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି ପରମାଣରେ ମୂଲ୍ୟ
 ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦେବ ସେହି ପରମାଣରେ ଉପହାର
 ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ସୁରପାର ଅନୁମାନକ ପ୍ରାଦେ-
 ଶ୍ୟା ଉପରେ ଉପହାର କରିବେ ।

ଯେ ଏହି ଉପହାରକୁ ଦେଖାଇ ଉପହାର-
 କର ମୂଲ୍ୟ ପଠାଇଦେବେ ସେ ଉପହାରରେ
 ଉପହାର ପାଇବ ଏବଂ ଉପହାର ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁର ପାଇବେ ଓ
 ଉପହାର ୧୦ ଶହ ଲା ଦେବେ ସେ ଉପହାର ପାଇବ
 ଏବଂ ଉପହାର ଉପହାରରେ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁର ଉପହାର
 ଉପହାର ପାଇବେ ।

ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁର ମୂଲ୍ୟ ଉପହାର ଉପହାରରେ
 ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁର ଦାବୀ ଅଣ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଉପହାରରେ
 ବିକ୍ରୟ ପ୍ରାଦେଶିକ ଉପହାର ପଠାଇବାକୁ ଦେବ
 ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଉପହାର ଉପହାର
 ପ୍ରୋତ୍ସାହ ଦେବ ଯେଉଁମାନେ ମୂଲ୍ୟ ଉପହାର
 ପଠାଇବେ ସେମାନେ ଉପହାରରେ ଉପହାର
 ଅପହାର ଉପହାର ମନୁଷ୍ୟର ଉପହାର ପଠା-
 ଲବେ । ଦାବୀ ଉପହାରରେ ଉପହାର ଉପହାର
 ଉପହାର ପ୍ରୋତ୍ସାହ ଦେବେ ।

ମେହରୋଗ

ଏତେଦିନେ ମେହରୋଗର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଲିଖ୍ୟ
 ମାରଦାନ ଦେଖିବେ ଅବଶ୍ୟକ ଦୋଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 କାଳୀପ୍ରଦାରରେ ପ୍ରଦାନ ଦୋଳ ଅଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା
 ଉପହାର ସେଣ ଏବଂ ଉପହାର ଅନୁମାନକ ଦୁଇ
 ଅଞ୍ଚଳ ଦୁଇଭାଗା ଉପହାର ଦୋଳ ଏବଂ
 ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଅବଶ୍ୟକ ଦୁପହାର । ଅଧିକ ଦୁପହାର
 ଶ୍ରୀ ଉପହାରରେ ଦୁଇଭାଗ ସପ୍ତାହ ଉପହାର
 ସେବା କରିବାକୁ ପଡ଼ଇ । ଉପହାର ସେଣ
 ସୁବର ଦେଖିବୁଁ ସପ୍ତାହ ଅଛି । ଏହାରେ
 ପ୍ରୋତ୍ସାହ ଏହାର ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣ ପାଇବୁଁ ।
 ବିକ୍ରୟରୁ ବିକ୍ରୟର ପ୍ରୋତ୍ସାହ ଦେବ
 ଦେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହ ଶ୍ରୀ ୫ ୧୫
 ତାହାରେ ପଠାଇବାକୁ ଦେଲେ ପାର୍ବର ପ୍ରୋତ୍ସାହ
 ଶ୍ରୀ ୫ ୧୫ ଓ ତାହାମଧ୍ୟରେ ୫ ୧୫ ଅଧିକ
 ଉପହାର ।

ଉପହାର ଉପହାରରେ ଅବଶ୍ୟକ ଦୋଳ ପ୍ରୋତ୍ସାହ ଦେବେ

ଉତ୍କଳ ବିକାଶ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

୧୯୧୩

୧୯୧୩

ପା ୧୦ ଉପ ମାତ୍ର ଚୁପ୍ରେ ସଂ ୧୮୮୭ ମସିହା । ମା ଅଗଷ୍ଟ ୨୦ ୧୯୧୩ ସାଲ ପତ୍ରିକାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	କମ୍ପୋଜିଟ
କାଗଜ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨୯
ଡାକମାଗଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧୯

ବାମନା ବିଜ୍ଞାନ ।

ଅଲଙ୍କାର ବୋଧୋଦୟ ।

ସାହିତ୍ୟ ଗରଭ ଅର୍ଥ, ସମ୍ବନ୍ଧିତ; ହୃଦ-
 ସରଭ ଅର୍ଥ, ଚିତ୍ତ ବିଷୟ ଦେବା ନିମିତ୍ତ ବାକ୍ୟାର୍ଥ
 ଜ୍ଞାନ; ବାକ୍ୟାର୍ଥ ଜ୍ଞାନ, କେବଳ ବାକ୍ୟର ଅର୍ଥ
 ଜାଣିବାର ନୁହେଁ; କିନ୍ତୁ ଯୋଗ୍ୟତା, ଅର୍ଥାତ୍,
 ଅର୍ଥରୂପେ ବ୍ୟାକରଣ ବାକ୍ୟ ବିଷୟ ପ୍ରସଙ୍ଗର
 ବୋଧରୁ ଓ ବାକ୍ୟଗତ ସମ୍ପର୍କରେ ଉପର
 ବାଚକ, ଲକ୍ଷ୍ୟକ, ଓ ବ୍ୟକ୍ତିକ ତୁ ଅଛି ଏବଂ ଅଭିପ୍ରାୟ,
 ଲକ୍ଷଣା, ବ୍ୟକ୍ତିକ ବାକ୍ୟର ବୋଧ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିକ
 ଅଭିପ୍ରାୟ ଦେଲେ କପର ହୁଏ, ଲକ୍ଷଣାତ୍ମକ
 ଦେଲେ କପର ହୁଏ ଏବଂ ଅର୍ଥରେ କେତେ-
 ପ୍ରକାର ହୁଏ ଓ କେଉଁ ଶବ୍ଦ ଯୋଗରୁ ଶବ୍ଦ-
 ମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥ ହୁଏ ଓ ଶବ୍ଦମାନଙ୍କର
 ବାସ୍ତବ୍ୟ କି ଅର୍ଥରୂପେ କେଉଁ ଶବ୍ଦର କେଉଁ
 ଅର୍ଥରେ ବାସ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ବାକ୍ୟକ୍ରମର କେତେ
 ପ୍ରକାର ଦେଖ, ଓ ଦୋଷମାନଙ୍କର କପର
 ଲକ୍ଷଣ ହୁଏ ଓ କେଉଁ ଅଲଙ୍କାରରେ ବାକ୍ୟ
 ମଣ୍ଡିତ ହୁଏ, ଓ କପର ଶବ୍ଦ ଗନ୍ତ୍ୟସ୍ତ ଦେବାକୁ
 ଜାଣିବାର ଅର୍ଥମାନେ ଧ୍ୟାନ କୁଅଛି ଓ
 କେଉଁ ରସରେ କପର ଅର୍ଥର ବ୍ୟକ୍ତିକ ହୁଏ
 ଲକ୍ଷ୍ୟକ ଜାଣିବାର ଜାଣିବାର ଦେବ ।
 ଏହିପ୍ରକାର କେବଳ ସାଧୁଲକ୍ଷଣାତ୍ମକ ଗଦ୍ୟ
 ଶବ୍ଦ ନିର୍ମୂଳ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସାହିତ୍ୟ ବୋଧଲେ
 ଏକପାଟି ବାସ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରାଣୀବିଶି ଦେବ
 ବୋଧ ବୋଧ ହୁଏ ନାହିଁ ।

ବାକ୍ୟାର୍ଥଜ୍ଞାନ ଅଲଙ୍କାରଶାସ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରାୟ
 କିଛି ନୁହେଁ; ଅତିଏବ ଏହି ଅଲଙ୍କାରବୋ-
 ଧୋଦୟ ଅଲଙ୍କାର ଶାସ୍ତ୍ରର ସାରାଂଶ ଉକ୍ତ;
 ଏହା ଲକ୍ଷଣାତ୍ମକ ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କର
 ବାକ୍ୟାର୍ଥଜ୍ଞାନର ସେବାଳ ବୋଧଲେ ଅଭିପ୍ରାୟ
 ଦେବ ନାହିଁ; ବିଶେଷତଃ ଏହି ପୁସ୍ତକ ସମ୍ପର୍କ-
 ନରୁକ୍ତ ଉଚ୍ଚଲୀୟ କବିମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚାନ୍ତ
 ବାସ୍ତବ୍ୟ ଦେବ ବୋଧ ଭରସା କରୁଁ ।
 ଏହି ପୁସ୍ତକରେ କେତେକ ଅନ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧ-
 ବାକ୍ୟମାନଙ୍କ ବ୍ୟାକରଣ ବୋଧଅଛି ଯାହା
 ପାଠକମାନେ ନାହିଁନା କରନ୍ତେ ।
 ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନ୍ୟ ଜାଣିବା ନିମିତ୍ତ ୪୦୫
 ମାତ୍ର ମୂଲ୍ୟ କରନ୍ତେ ଯାଉଅଛି ଯଦ୍ୟଦି
 ସ୍କୁଲରେ ବ୍ୟବହାର ଦେବ ତେବେ ଅର୍ଦ୍ଧକ
 ମୂଲ୍ୟରେ ଶୁଦ୍ଧମାନଙ୍କୁ ଦିଅନ୍ତେ ।
 ଏହି ପୁସ୍ତକ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍ ଓ ଶ୍ରୀ
 ରାମପ୍ରସାଦ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ କଟକ ଓ ଶ୍ରୀଧରଶ୍ରୀ-
 ଧର ମିଶ୍ରସମ୍ବଲପୁରର ଦୋକାନରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟା
 ଶୁଦ୍ଧ ଗ୍ରନ୍ଥ । କି । ବାମନା
 କଟକ
 ମଇ ୩୦ ୧୯୧୩ ମସିହା
 ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ।
 ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଶୁଦ୍ଧ ବାମନାଧ୍ୟାୟ ଶ୍ରୀଗ୍ରନ୍ଥ
 ପ୍ରକାଶକ ବାବାଜୀର ମହାଶୟ
 ସମାପେଷୁ ।
 ମହାଶୟ ।
 ଅପେକ୍ଷା ପ୍ରେସର ଅଲଙ୍କାରବୋଧୋଦୟ-

ଜାମର ପୁସ୍ତକ ଶୁଣିବ ପାଇ ବା:ଲ ଦେଲି ।
 ଏ ପୁସ୍ତକଶ୍ରୀର ଉଚ୍ଚଲକ୍ଷଣାରେ ରହିବିଶେଷ
 ଉଚ୍ଚଲକ୍ଷଣାରେ ଅନେକ ବିଷୟକୁ ପୁସ୍ତକର
 ଅଭାବ ଅଛି, କିନ୍ତୁ ସେ ପୁସ୍ତକ ଅପେକ୍ଷାତୁଲ୍ୟ
 ବ୍ୟକ୍ତି ଯାହାର ଉଚ୍ଚଲକ୍ଷଣାରେ ଦେଖା
 ବରୁଅଛି ସେ ପୁସ୍ତକ ସେ ଅଭିପ୍ରାୟ ସେ
 ଅତିରେ ଦୁଇ ଦେବ ଏଥିରେ କିଛି ସନ୍ଦେହ
 ନାହିଁ ।
 ଅପେକ୍ଷା ଅନୁଗତ
 ଶ୍ରୀନନ୍ଦବିଶୋଇ ଦାସ

Poore
The 30th May 86.

My dear sir,
 I have the pleasure to acknowledge
 receipt of your letter under date the
 21st Instant together with your newly
 composed book called "Alankar
 Bodhodaya" and it is with fellings
 of infinite pleasure that I notice your
 kind recollection of myself.
 I find your book will prove useful
 to good many persons.
 You are certainly deserving of
 thanks for the ability with which you
 have written the book. I shall
 remit the price of the book as you

let me know how the money is to be sent.

Yours well wisher
Sd. Tarakanta Vidayasagar.
ଦାତ୍ରୀ ଦେବଗଡ଼ ।
ତା ୨୮/୧୮୮୭ ମସିହା

ଜଳ ସାରଣ ! ମୌ । ମାତ୍ର ଯଦି ବାବୁ
ଦୁଇଦୁଇଲକ୍ଷାକାର ରେହଲଗଣ ମିଛନସି-
ପାଲଟା ପ୍ରତି ଶ୍ରୀମତୀ ଗୌରୀମ ପାଠଶାଳା-
ପୁସ୍ତକ ନିକାଳ ନଗର ଟ ୫୦୦୦୯ କା ଏକ ଚନ୍ଦ୍ର-
ଚଳନମିରେ ଥିବା ଅପଣା ୩୦୩ ବନା ମଲ୍ୟ-
ରେ ଦାନ କରି ଥିବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଡାକକୁ
ପ୍ରଶଂସା ସହଜ ଅଭ୍ୟାସ ପ୍ରଦାନ କରି-
ଅଛନ୍ତି ।

ଲୋକସ୍ତ ପାଲିମେଣ୍ଟ ସଭା ଗତ ମାସ ତା ୨୫
ରଖିଲେ ଗୁଜୁରାଟ ଅଛି ଏବଂ ନୂତନ ସଭା
ଅଗାଧୀ ଅଗସ୍ତ ମାସ ତା ୫ ରଖିଲେ ଦସିବାରି
କଲ ପ୍ରତି ଦୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସଭା ଉଦ୍ଦୀ-
ତଳ ବାର୍ଷିକ ଉକ୍ତ ଦେଶର ଗୁରୁଅଙ୍ଗେ ଲାଗି
ଅଛି ଏବଂ ତହିଁ ନିମିତ୍ତ ଲାଭ ଚଳନ ପତ
ଅଛି । ଦେହୁଁ ପକ୍ଷ ଜୟୀ ଦେବେ ହେଉ ଜଣା
ପତ ନାହିଁ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେତେ ସଭ୍ୟ ନିର୍ବାଚି-
ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ତହିଁରୁ ଅନୁମାନ ହେଉଅଛି
ସେମାନେ ନୂତନ ସଭାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତା ସଭାପତି ଦେବ
ଏବଂ ତାହା ଦେଲେ ବାର୍ଷିକ ଚଳନା ଚଳନ
ଦେବ । ଯାହା ଦେହୁଁ ଲାଭକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବାବୁ
ଲାଲମୋହନ ଘୋଷ ଓ ଦାଦାଭାଇ ନିର୍ବାଚନ-
ନିମିତ୍ତ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଯେବେ ଏମା-
ନେ ସମ୍ପର୍କକାର ଦେବେ ତେବେ ଅନୁମାନ-
କରି ହେଉଅଛି ଦେବ । ଏଥିରୁ ଗୁରୁ
ଶ୍ରୀମତୀ ମେ ଶ୍ରୀ ଲାଲମୋହନ ବାବୁ ମନୋ-
ମତ ଦୋଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଜାତୀୟତାପୁସ୍ତକ ପୁସ୍ତକାଳୟର ଉପା-
ୟକ ବିଦଗ୍ଧ ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟେ ପ୍ରକାଶ କରି
ପାରିଲୁଁ ତାହା ଯାହାର ସଂକ୍ଷେପ ବିବରଣ ଏହି
ତ ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ଗୁଣ୍ଡିଚାଠା ଠାକୁରମାନେ
ଉପକୁ ବଜେ ଯିଲେ ଏବଂ ତହିଁ ଅଭିବନ୍ଦ-
ନୀରୁ ଉପ ଟଣା ଅଭିବନ୍ଦ ଦୋଇ ଗତ ବୃଧାବ-
ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଡ଼ଠାକୁର ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀବାଦ ରଥ
ଗୁଣ୍ଡିଚାଠାରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲ । ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ
ରଥ ମଧ୍ୟ ବଳଗଣି ପାଇ ଦୋଇ ଯାଇଥିଲ ।

ଗୁରୁବାର ଗୁଣ୍ଡିଚାଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଠାକୁରମାନେ
ନିମିତ୍ତ ବଜେ କରିଥିବେ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାହା-
ରେ ବୌଦ୍ଧତା ଦୂରୀକର ଦଃ ନାହିଁ । ମାତ୍ର
ଫ୍ରେଡ଼ ଓ ପୁଲିସ୍ ମଧ୍ୟେ ଯେତେ ସରକାରୀ ଓ ପୁ-
ରାଣୀ ସହଜ ବାର୍ଷିକ କରୁଅଛନ୍ତି । ବର୍ଷ ଓ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଉପା ଥିବାରୁ ଯାଦିମାନଙ୍କର ଚୋଷ
ଅଧିକ ହୋଇ ଯାହି ।

ପୁରୀର ବସାଘର ବର୍ଷିକ ଏବର୍ଷ ଯେଉଁଠା-
ଯାଦିକ ଉଦ୍ଦୀ ନିମିତ୍ତ ପୁରୀ ସମସ୍ତ ଲୋକରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋର ଦେଖି ଅନୁମାନେ ବଡ଼
ଅନନ୍ଦ ଅଛି । ଗତମାସ ତା ୨୨ ରଖିଲେ
ବାର୍ଷିକକାରୀରୁ ଜଗାଗଲ ଯେ କିନ୍ତୁ ମାସ
ତା ୧ ରଖିଲେ ପୁରୀ ମିଛନସିପଲ ବର୍ଷିକ-
ମାନେ ଏ ବସାଘରେ ବସାଘର ବର୍ଷିକ
ଯାଦିକ କରି ରଥଯାତ୍ରା ସମୟରେ ଓଲଟି
ଉଦ୍ଦୀ ନିମିତ୍ତ ତା ୩ ଅଭିବନ୍ଦ ଦେବେ
ତାକୁର ନିମିତ୍ତ କରିବା ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇ
ଲେଖିଯାଇଥିଲେ ତଦନୁସାରେ ବସାଘର-
କର୍ତ୍ତା ତାକୁର ସାଦେବକ ପରମର୍ଶମତେ ଦୁଇ
ଜଣ ଦେବେ ତାକୁର ରଖିଲେ ଯଥେଷ୍ଟ
ଦେବ ଏହି ବିବେଚନାରେ ଦୁଇଜଣ ଜଣ
ପ୍ରଣୀତ ଉଦ୍ଦୀକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଓ ସର-
କାରୀପୁଲିସ୍ ଜଣେ ଦେଖାଏ ତମ୍ଭାଶ୍ରମର
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
ଏପରି ଯେଉଁ ଭିତ୍ତିକର ସଭ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରତି ଏହି
ସମୟରେ ବଦାରିକ କରିବାର ଲାଭ ଅର୍ପିତ
ହୋଇଅଛି ସେମାନଙ୍କ ଜଣେ ନେତା
ଓଷରୀ ବା ଯାଉଅଛି । ଏ ବର୍ଷ ଉପଯାତ୍ରା-
ରେ ଯେପରି ଲାଭ ହୋଇଅଛି ତଦନୁସାରେ
ଏ ବନୋଦପ୍ରମତ ଉତ୍ତମ ହେଇଅଛି ।
ଏବଂ ଏଥିରୁ ଫଳ ସ୍ୱରୂପ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ
ଯେ ଗୁଣ୍ଡିଚା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଲଟି ଦେଖା ନ ଥିଲେ
ତହିଁରୁ ଯାମାନଙ୍କୁ ଅଭିବନ୍ଦ ଦୁଅନ୍ତେ
ଯାଦିମାନେ ବାହାର ଅସଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାଟ-
ଗତବଦ ଲାଗିଅଛି ମାତ୍ର ସବୁରେ ବିଦେଶ
ନାହିଁ ।

ଏ ବର୍ଷ ବାଲୁସମାଜର ବାର୍ଷିକ ଉଦ୍ଦୀକ
ଅତି ସମାପ୍ତ ସହଜ ସମ୍ପର୍କ ହୋଇଅଛି ।
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ପ୍ରତି ଲୋକଦେବତା ଅନୁରୂପ
ହୋଇଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କର ସଖା ଦୃଢ଼ି ଓ
ଧର୍ମ ପ୍ରତି ଅଗ୍ରୀ ସର୍ବାର୍ଥଶ୍ରୀକ ସରକାର ପ୍ରଦାନ

କରିଥିଲେ । ବନ୍ଦୁ ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକାଂଶ
ଦ୍ୱାରକର୍ତ୍ତା ଅବା ଦେବ ବସାଘର ସୁଲ-
କାଳକ ଦେଖି ହେଉ ଅଧିକ ବୋଧ ହେଲ ।
ଏହି ଉଦ୍ଦୀକ ଉପଲକ୍ଷରେ ଗତ ଉଦ୍ଦୀକ
ବାବୁ ଲାଭକର୍ତ୍ତା ଚଳିବାରୁ ଏଠା ଦୁଇ-
ଗୁଣ୍ଡରେ ଧର୍ମସମାଜକୁ ବସାଘରେ ପ୍ରଦାନ
ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଲୋକଦେବ ଅତି ସୁନ୍ଦର
ଅନୁରୂପରେ ଗତ ଦେଖାକୁ ହସଦରୂପ-
ରେ ଦେଖି ନି ବନୋଦକୁ ପ୍ରଦାନ ପାଇଥିଲେ ।
ଦେଖାକୁ ସର ମର୍ମ ଏହି ଯେ ଧର୍ମ ଏକ ଅର୍ଥାତ୍
ଦ ହୁଏ ଦ ମୁଖ୍ୟମାନ ଦ ଦୌକ ଦ ଶ୍ରୀକ୍ଷାପୁନ
ସମୟ ଏବେ ଉଦ୍ଦୀକ । ଏ ବସାଘକୁ ବାବୁ
ମଦେବକୁ ଶାନ୍ତଦୃଷ୍ଟି ଶ୍ରୀକ୍ଷାମାନଙ୍କୁ
ଦେଖି ଦେଲେ । ଏକ କର ସବୁ ଧର୍ମ ଏକ
ଅର୍ଥାତ୍ ଧର୍ମର ଦେଖିଲ ଏକ । ଯଦ ମନ-
ପତ୍ତନ ଏକ ହେଲ ତେବେ ଏକ ଉଦ୍ଦୀ
ଧର୍ମ ଦାହିତ ? ଏବେ ଉଦ୍ଦୀ ଧର୍ମଦାସ ଯେ
ହେଉ ଅର୍ଥାତ୍ ଦୁଏ ତାହା ନୁହେଁ ବରଂ ଶିଖା
ଲକ ହୁଏ—ହୁଦ୍ଧର୍ମକୁ ଯୋଗ ଓ ଜ୍ଞାନ, ଓ
ବୈଶ୍ଣବ ଧର୍ମକୁ ବକ୍ତି, ବୌଦ୍ଧଧର୍ମକୁ ବୈଶ୍ୟ
ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟାସ ଓ ଶ୍ରୀକ୍ଷାପୁନଧର୍ମକୁ
କର୍ତ୍ତା ଅନୁମାନେ ଶିଖା କରୁ । ଏହି ଧର୍ମ-
ଜଗତ୍ ଅଧିକ ଯୋଗ ଓ ଜ୍ଞାନରୂପ ତମ୍ଭାଶ୍ରମ
ରୂପକୁ ଚାହା, ବୈଶ୍ୟରୂପ ବସନ ବ୍ୟାସ-
ରୂପ ପଦଦୃଷ୍ଟି ଓ କର୍ତ୍ତା ରୂପ ଦସ୍ତଦୃଷ୍ଟି ବାଲୁ-
ଧର୍ମରେ ସମିତେତେ ହେଉଅଛି ତେଣୁ ଏହି
ଧର୍ମକୁ ସାବଧାନିତ ସବକମାନ ଓ ଅସାମ୍ପ-
ଦୟା ରୁଦ୍ଧାଯାଏ ।

ମେଦନାସର ପ୍ରଭୃତ ଦେବେଗୁଡ଼ିଏ କଲେଜ
ରୁ ଯିବାର ଜନସଭା ଦେବେତନ ଦେଲେ
ଶୁଣା ଯାଉଥିଲ । ସମ୍ପର୍କ ବନ୍ଦୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-
ଣ୍ଟର ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ସବସାଧାରଣଙ୍କ ଗୋଡ଼ଗର୍ଥେ ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇଅଛି । ତହିଁରୁ ଜଣା ଯାଏ ଯେ
ବଜାଦେଶରେ ଯେ ସମସ୍ତ ସରକାରୀ କଲେଜ
ଅଛି ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଦେବେଗୁଡ଼ିଏ ଉଠାଇ
ଦେବା ଅଥବା ସେ ସମସ୍ତ ବାର୍ଷିକର
ବଦଳ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ସନ ୧୮୮୭ ଖା-
ଲରେ ବସିଥିବା ଶିଖାମିତଳଠାକୁ ଉଦ୍ଦୀ
ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉଦ୍ଦୀକ
ଅଦେଶ ମତେ ବନ୍ଦୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉଦ୍ଦୀ
ପ୍ରସ୍ତାବମାନଙ୍କୁ ବାର୍ଷିକରେ ପରମାନ ତଦ୍ଦୀ

ଅଛନ୍ତି । ସରକାରୀ କଲେଜର ସାକ୍ଷାତ କାର୍ଯ୍ୟ-
 ଶୁଭରୁ ସରକାରଙ୍କୁ ଜମଣ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେବାର
 କଥା ଶିକ୍ଷାସମିତି ବିବେଚନା କରି ଏହି ସିଦ୍ଧା-
 ନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହେଲେ ଯେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ-
 ସଫାରେ ସରକାରୀ କଲେଜମାନ ଉଚ୍ଚଶ୍ରେ-
 ଣୀରେ ବଦଳି ଦେବାର ଯୋଗ୍ୟ, ଯଥା—୧ମ
 ଯେ ସମସ୍ତ କଲେଜ ଉପରେ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା
 ପ୍ରଧାନରୂପେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରୁଥିବାରୁ ସରକାରଙ୍କୁ
 ଅପଣା ଦାୟତ୍ତରେ ରଖିବାକୁ ହେବ । ୨ୟ
 ଯେ ସମସ୍ତ କଲେଜର ଗୁରୁ ଡେପୁଟିମେଣ୍ଟ
 ଦେଖାଯିବ କଲେଜଠାରେ ଏହି ନିୟମରେ
 ଅଛି ତେଲ ପାରିବ ଯେ ସେମାନେ ଉଚ୍ଚ
 କଲେଜସବୁର ଚିରକାଳ ନିମିତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟସମ
 ଅବସ୍ଥାରେ ରଖିବାକୁ ସମର୍ଥ ଥିବାର ଉପଯୁକ୍ତ
 ମାତ୍ରରେ ଦେବେ । ୩ୟ ଯେ ସମସ୍ତ କଲେ-
 ଜରେ ବ୍ୟୟ ଅଧିକ ଅଥଚ ଛାତ୍ରଣ ଉପକାର
 ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷାସମିତି ଗୁଣସାଧନ ଓ କୃଷ୍ଣନଗର-
 କଲେଜକୁ ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀର ଏକ ବହୁମସୟର,
 ମେଦନପୁର ଓ ଚଢ଼ିଗ୍ରାମ କଲେଜକୁ ଉତ୍କଳ
 ଶ୍ରେଣୀର ଅନୁଗତ କୋଲି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି
 ଦେଇଥିଲେ । ଏହି କଲେଜ କଲେଜ ମଧ୍ୟରୁ
 ଚଢ଼ିଗ୍ରାମ କଲେଜ ଦେଶର ଏକ ପ୍ରାନ୍ତ ଏବଂ
 ଶିକ୍ଷାର କେନ୍ଦ୍ରଠାରୁ ବହୁଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ
 କରୁଥିବାରୁ ଏହାକୁ ଶାନ୍ତି ଛାତ୍ର ଦେବା
 ଉଚିତ ନୁହେଁ ବୋଲି ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି ।
 ଗୁଣସାଧନ ଓ କୃଷ୍ଣନଗର କଲେଜମାନ ଦେ-
 ଶାୟ କଲେଜ ଦାୟତ୍ତରେ ଅର୍ପଣ କରିବାକୁ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଚେଷ୍ଟା କରୁ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଅବଧି
 କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ
 ସଂସାର ଜଳ ଅନୁଗତ ନରାଳଠାରେ ସ୍ଵାଧୀ-
 ନତ୍ଵରେ ଗୋଟିଏ କଲେଜ ବସାଇବା ପାଇ
 ସେଠା ଲେବେ ଅବେଦନ କରିବାରୁ ଗବ-
 ଣ୍ଟମେଣ୍ଟ ସମ୍ମତ ପ୍ରଦାନ କରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ଏହିକର୍ତ୍ତ୍ତ୍ଵ ଏ କଲେଜ ଫିଟିବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଣା
 ଅଛି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଭରସା କରୁ ଅଛନ୍ତି ଯେ
 ଗୁଣସାଧନ ଏବଂ କୃଷ୍ଣନଗର କଲେଜର ଗୁରୁ
 କେବଳୀୟ ସ୍ଵାମୀ ବଦଳି ଏବଂ ସାଧାରଣ-
 ହିତାକାଂକ୍ଷୀମାନେ ଏହିପରି ଅସ୍ଵସର ଦେବାକୁ
 ଭୀନ ନ କରିବେ ନାହିଁ । ମେଦନପୁର କଲେ-
 ଜର ଗୁରୁ ସେଠା ମିଉନିଷ୍ଟିର ନିମିତ୍ତମାନେ
 କେବାକୁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର
 ଏ କଲେଜ ସଙ୍ଗେ ଲାଗିଥିବା ସ୍କୁଲର ଗୁରୁ
 ଦେବାକୁ ସ୍ଵୀକୃତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ଗବର୍ଣ୍ଣ-

ମେଣ୍ଟ ଯଥାର୍ଥ ବହି ଅଛନ୍ତି ଯେ କଲେଜ ଏବଂ
 ଚିତ୍ତରେ ସଲଗ୍ନ ଥିବା ସ୍କୁଲକୁ ଗୋଟିଏ ଶିକ୍ଷା-
 କର୍ମ ରୁହିବାକୁ ଦେବ ଏବଂ ଏମାନଙ୍କୁ ପୁଅକୁ
 କରବା ସୁକ୍ଷ୍ମଜାତ ବା ବାଞ୍ଛନୀୟ ନୁହେଁ ।
 କଲେଜର ବ୍ୟୟ ପୁରୁଷ ଅଧିକ ଥିଲ ଏଣିକି
 ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି ; ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି
 କଲେଜ ଓ ସ୍କୁଲ ନିମିତ୍ତ ଟ ୧୫୧୪୮ କା
 ଦେଖି ପଡ଼ୁଅଛି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ଏହି ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି ଦେଖାଯିବ
 କଲେଜମାନେ ଏହି କଲେଜର ଗୁରୁ ପ୍ରଦାନ
 କଲେ ଅପାରିତ ବର୍ଷ ସରକାରରୁ ଟ ୧୨୦୦
 କା ଲେଖାଏ, ସାଦୃଶ୍ୟ ଦିଆ ଯିବ । କଲେଜ-
 ପୁର କଲେଜ ସନ ୧୮୫୩ ସାଲରେ ସୁପିରି
 ହୋଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଅବଧି ଏଥିର ଅବସ୍ଥା ଭଲ
 ହୋଇ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ କଲେଜର ମସିକ
 ବ୍ୟୟ ଟ ୧୮୫୮ କା ଏବଂ ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ
 କେବଳ ଟ ୧୨୭୮ କା ଗୁଣସାଧନଠାରୁ ଅଦାୟ
 ହୁଅଇ । ଏହି କଲେଜର ଗୁରୁ କେବା କାରଣ
 ଅବଧି ଦେହ ଦେଖାଯିଲେକ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ
 ନାହାନ୍ତି ମାତ୍ର କୁଣ୍ଡା ଯାଇଅଛି ଯେ ଶାନ୍ତି
 ଏଥିର ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବ । ଦେହ ଏ
 କଲେଜର ଗୁରୁ କେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ
 ସାଦୃଶ୍ୟ ଦାୟତ୍ତ ନିୟମାନୁସାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ସେମାନଙ୍କୁ ସଂକୋଚ ସାଦୃଶ୍ୟ ଏବଂ ଗୁଣସାଧନ
 କଲେଜ ଗୁରୁ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଗୁଣସାଧନ ବାବଦ
 ରେ ଯେତେ ଦାନ ଖଣ୍ଡା ହୋଇଅଛି ସେ
 ସମସ୍ତ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବେ । ଯଦ୍ୟପି
 ସନ ୧୮୮୨ ସାଲ ମଇମାସ ତା ୧ ଉତ୍କ-
 ପୁର ମେଦନପୁର ଓ ବହୁମସୟର କଲେଜର
 ଗୁରୁ କୌଣସି ସ୍ଵାମୀୟ ସମିତିର ଅର୍ପଣ କରି-
 ବାର ବନୋବସ୍ତ ହୋଇ ନ ଯାଉ ବୋଲି
 ଉକ୍ତ ଭାଗରେ ଏହି ଦୁଇ କଲେଜ ଉଠି
 ଯିବ ।
 ବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଉପରଲିଖିତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପ-
 ଯୁକ୍ତ ଦେହ ସହର ଦୋଇଥିବାରୁ ଗାବାକୁ
 ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷାର ବିରୋଧୀ ବୋଲି କହି ନ ପାରୁ
 ଏବଂ ଆମ୍ଭେମାନେ ମଧ୍ୟ ଗାବାଙ୍କ ସହର ଭରସା
 କରୁଅଛୁ ଯେ ମେଦନପୁର ଏବଂ ବହୁମସୟର
 ଏ ଦୁଇସ୍ଥାନ ସେମାନୁ ପ୍ରଧାନ ଏବଂ ଏଠା-
 ଲେକକର ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦ ସେମାନୁ ଅପ୍ପା
 ସେମାନେ ଉପସ୍ଥିତ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ
 ଚେମନୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବେ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ-
 ସ୍ଵରେ ବର୍ଣ୍ଣଦେଶରେ ସ୍ଵାଧୀନ କଲେଜମାନ

ଯେପରି ଯୋଗ୍ୟତା ସହର ସ୍କୁଲୁଅଛି ଓ ଚିତ୍ତ
 ଗୁରୁ କେବାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ କଲେଜର ସଂକଳନ
 ଯେପରି ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ତହିଁରେ ନିଶ୍ଚୟ-
 ଦରୂପେ ହୋଇ ଯାଇ ପାରେ ଯେ ଦେଖାଯି-
 କଲେଜକୁ ଗୁରୁ ଅଳ୍ପ ବ୍ୟୟରେ ସୁଯୋଗ୍ୟରୂପେ
 କଲେଜର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ହୋଇ ପାରିବ ।
 ଶାନ୍ତି କଲେଜର ସାଦେବକ ଜଗତସିଂହପୁର
 ଉପକାର ବୁଦ୍ଧି ।
 ଗରମାସ ତା ୨୪ ଉତ୍କ ମଙ୍ଗଳବାର ପୂର୍ବାହ୍ନ
 ତା ୨୫ ଥା ସମୟରେ ସାଦେବ ମହୋଦୟ
 ଏଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ଅପରାହ୍ନ ତା ୨-
 ଠାରୁ ତା ୪୫ ଥା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଘୋଲିସ-
 ଶ୍ଵେତ ପରିଦର୍ଶନ କଲେ । ଏଠାରେ
 ସାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବିଚିତ୍ର-
 ତାର ପରିଚୟ ମିଳିଅଛି : ପରିଦର୍ଶନ କାର୍ଯ୍ୟ
 ଶେଷ ହେଲ ଉତ୍କରେ ସାଦେବ ମହୋଦୟ
 କାଞ୍ଚିଦାତ୍ତା ଘରର ଉତ୍କଳପୁତ୍ର ଦେଖି, ସର-
 ଟର-କଲେଜକୁ ଏଥିର କାରଣ ପଚାରି-
 ବାରୁ ସେ ଉତ୍କର ଦେଲ "ମଗ୍ନମତ ନିମିତ୍ତ
 ଏକ୍ସିମେଟ ପଠାଯାଇଅଛି । ଏଥିରେ ପ୍ରାୟ
 ୫୦୦୦ କା ଖରଚ ଦେବ" । ଏହି ବର୍ଣ୍ଣଣ
 ଉତ୍କର ଶୁଣି ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଜଣେ
 ଚଷମ ପରିଦର୍ଶନ ସେ କହିଲ "ସେଦେ
 ଟ ୧୦୦୦ କା ଖରଚ ଦେବ, ତାହା ଦେଲେ
 ଏଥିର ମଗ୍ନମତ କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଗୁରୁରୂପେ ହୋଇ
 ପାରିବ" । ସାଦେବ ମହୋଦୟ, ଜଣେ
 ଘୋଲିସବର୍ଣ୍ଣର ଏହି "କୁଅଗ୍ନେରପଣିଅ"
 ବା ଅଳି ଉପହାସ ଦେଖି ଅସ୍ପର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ;
 ଏବଂ ଟ ୧୦୦୦ କାରେ ମଗ୍ନମତ କରିବା ନିମି-
 ତ୍ତ ସେହି ବର୍ଣ୍ଣରୁ ଗାବଦ କରିଦେଲେ ।
 ଏଥିଉତ୍ତରେ, କେତେକ ପ୍ରକା ଜଳକର-
 ଶ୍ଵେତରେ ଅପତ୍ତି କରିବାରୁ, ସାଦେବ
 ମହୋଦୟ, କେଉଁ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରି
 ଅପତ୍ତି କରିବାକୁ ଦେବ ଏବଂ କରୁପେ ସେମା-
 ନଙ୍କ ଅପତ୍ତି ଶୁଣାଯିବ, ଏହି ବସ୍ତୁ ସବୁ
 ସେମାନଙ୍କୁ ଦୁଃଖୀ ହେଲେ ।—କେତେକ
 ସୁଗୁଣମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଅପତ୍ତି କଲେ "ସାଲ
 କଲେଜକୁ ଲିବାଲ ଦେବ" ପ୍ରଭୃତି ସ୍ଵେଦ-
 ସୂଚକ ବାକ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ କାଳମୁଣ୍ଡା ଅର୍ତ୍ତସି
 ଘରକୁ ଯାଆନ୍ତି—ଏହା ପ୍ରାୟ ସଂକଳ୍ପ ଘଟିଆ-
 ଏ । କିନ୍ତୁ, ଅଳି ଜଣେ ଗୋରୁ ସିଲିଲିପୁଲ
 ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଅପତ୍ତିରେ ବିରକ୍ତ ନ ହୋଇ,

କରଂ ସନ୍ତୁଷ୍ଟତାଃ ପ୍ରସନ୍ନାସୁ ଦେବ ସଧାର-
ଣାଃ ସନ୍ତୋଷଜନ ଦୋଳଅଶ୍ରୁଣି—ଏତା
ଅଗ୍ର ଅଜାଦର ବସତୁ ।

ତା ୨୫ ରାଣି ପ୍ରାୟ ୧୨ ଶାଠାରୁ ପ୍ରାୟ
୧୨ ଶା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସର୍ବଲୋକସ୍ତୁତୀ ଅର୍ଥେ
ପରଦର୍ଶନ କଲେ । ଅନେକ ଗ୍ରାମ ସର୍ବଲୋ-
କସ୍ତୁର, ଲୋକମାନଙ୍କ ଚକ୍ଷୁରେ ପଡ଼ି ମାୟାପା-
ଅଶ୍ରୁଣି, ଏହି ନିମିତ୍ତେ, ମୋହମଲରେ ବାହା-
ରକୁ କୌଣସି ବସତୁରେ ପ୍ରାୟ ନ ଦେବା ବା
ବାହାର ସହଜ ସମସ୍ତ ସମ୍ପର୍କ ନ ରଖିବା
ପ୍ରଭୃତି ଅନେକ ବସତୁରେ ସର୍ବଲୋକସ୍ତୁର
ମହାସମୁଦ୍ଧ ଉପଦେଶ ଦେଲେ ।

ଅପରାଧ ୧୧ ଶାଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୧୪ ଶା-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚକଳର କାଳୁକଣ୍ଠା ସେପ୍ରା ଦୋ-
ଲକ କଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରଭୂରେ କେତେକ ଅବେ-
ଦନ ପଞ୍ଚ ଗ୍ରହଣ କରି କାଳିୟା ଅଭିମତେ
ଯାବା କଲେ ।

ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଦେବଳ ସୁନାଞ୍ଚରେ
ଗୋଟିଏ ଇଂରାଜୀ ବଦ୍ୟାଳୟ ଥିବା, ଏବଂ ତାହା
ମଧ୍ୟ ଗ୍ରାମବାସୀ (ଏତେଗ୍ରାମ ?) ହେଉ ବଦ
ଥିକାରୁ ପରଦର୍ଶନ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ ।
ଜଗନ୍ନାଥପୁର ସୁଲର ଯେତୁପ ଦୁରବସ୍ତା
ଦତ୍ତଅଞ୍ଚଳ, ସାହେବ ମହୋଦୟ ସେ ସୁଲ ନ
ଦେଖିବା, ସୁଲର ପ୍ରଧାନ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ
ପକ୍ଷରେ ଭଲ ।

ଅଶ୍ରୁ କାଞ୍ଚିତାଦି ମେ ଦରର ଅଳ୍ପ ସୁ-
ସୁଦ୍ଧକ ପଶୁ—ଗୋରୁକ ଅଦାୟ କରୁଥିବା ଓ
ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୋପାଳନେ ଲୁଚାଇବାରେ ଅକ୍ଷୟ
ମୁଲ୍ୟ କେବା ଭରୁଦରେ ଦେବେକ ଲୋକ
ଅବେଦନ କରିବା ନିମିତ୍ତ ତେଣୁକ ଥି-
ଲେ ।—ଯେବେ ବଥ ଯାଇଥିବ, ତାହା ଦେ-
ଲେ ଫଳରେ ସାଦା ଦେବ—ଦେଖାଯିବ ।

ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ସାହେବ ମହୋଦୟ
ଏ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଆସିଥିଲେ ଏବଂ ଯେଉଁ ନିମିତ୍ତ
ସରା ଲୋକ ଅନିଷ୍ଟ ଲୋକମରେ ତାଙ୍କର
ସୁଲଗମନକୁ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ, ତହିଁର ଫଳ
କିଛି ଜଣାରିଲ ନାହିଁ । ବିଷୟ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଅବଗତ
ଦେଲୁ ଯେ ସଥର ଅସୁବିଧା ଦେଲୁ ସାହେବ
ମହୋଦୟ ବନ ଜବାରଣ କରିବାକୁ ଯାଇ
ପାରିଲେ ନାହିଁ ।—ବାରକମିତ୍ରୀ ସାହେବଙ୍କ
କଥା ଅନୁକ ବେଦବାକ୍ୟ—“ଦୁଷ୍ଟା ବିଲବ-
ନେଇଲେ ଦେବ” । ଅଳ୍ପ ବାହୁକମିତ୍ରୀ ଇଲ-
ତାଉ ଅନୁଗ୍ରହ—ସବୁସ୍ତୁ ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରାଣ-

ବାସୁ—ଅବଶେଷକ । ସାମାନ୍ୟ ଦେବେକ-
ଶ୍ରୁ କୌଣସିଦ୍ୱାରା ସବୁସ୍ତୁ ମନୁଷ୍ୟ, ଦରଦାର
ଓ ଜାତିକନ୍ତୁ ରହିବ ଦୋଲପାଲକେ କ ?
ଏଣିକ ଲୋକମାନେ କିଛି ଦେଲକୁ
ଅନୁସରଣା ବ୍ୟତୀତ ଅଉ ଉପାୟ ନାହିଁ ।
ନ୍ୟାୟପର ଇଂରାଜ—ପ୍ରତୁ ଅପଣାର ଘରୁଦ-
ତଣ୍ଡରେ ଏହି କଠୋର ସାଧନ ଅଡ଼କୁ
ଦୁଷ୍ଟିପାତ କରବେ କ ?

—୦*୦—

୧୦୩୩ ଯାଠ୍ୟପୁତ୍ର ନିବନ୍ଧ-
କମିତ୍ରୀ ।

ଏ କମିତ୍ରୀର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବେକ ଅପ୍ରକାଶ୍ୟ
ରହି ଥିଲ । ଏଣିକ କମିତ୍ରୀ ଅପଣାର କାର୍ଯ୍ୟ-
କଳୀ ଓଡ଼ିଆକଟେଜରେ ପ୍ରାୟ କରବାର
ନିୟମ କର ବଡ଼ ଭଲ ଭର ଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ତତଃ
ଗତମସ ତା ୨୨ ରାଞ୍ଚରେ ଏହି କମିତ୍ରୀର
ଯେଉଁ ଅଧିକେଶନ ଦୋଲପୁର ରାଞ୍ଚର ବ-
ରଣ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଲଅଞ୍ଚ ଏବଂ ତହିଁରେ
ଇଲକ୍ଷିତ କଥାମାନ ଥିଲ ଦୋଲଅଞ୍ଚ ଯଥା-

୧ । ଅନ୍ତତଃ ଶୁଭକମ ସଦ୍ୟ କୌଣସି
ଅଧିକେଶନରେ ଉତ୍ତମିତ ଦେଲ ସଗ୍ରଭ
କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ।

୨ । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା ବସତୁରେ ଯେ ସବୁଦ୍ରବ୍ୟପି
କମିତ୍ରୀଙ୍କ ବଞ୍ଚାୟନାମରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଦୋଲଅଞ୍ଚ
ରହିଲ ଭଲ ନିମିତ୍ତ ଗୋଟିଏ ସବୁ କମିତ୍ରୀ
କରିବ । ଏଥିର ସଦ୍ୟପଦରେ ବାବୁ ମଧ୍ୟସଦ-
ରତ, ବାବୁ ଦ୍ୱାଗଜନାଥ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ, ବାବୁ
ନିଲକାଣ୍ଠର ଦାସ ଓ ବାବୁ ଅବନୀକମଳ
ରୁକ୍ଷ୍ୟା ଦେଲେ । ଏମାନେ ଭନମାସ ସଧରେ
ଅଧ୍ୟାୟ ମନୁଷ୍ୟ ଜଣାଇବେ ।

୩ । ଦେବଳ ଯାଠ୍ୟମାଲ ଲୋକର ପ୍ରାୟ-
ମେଣ ବଦ୍ୟାଳୟର ଯାଠ୍ୟପୁତ୍ର ଦେବ ଅଧ-
କଂଶ ସଦ୍ୟକ ଲୋକେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲ ।

୪ । ଶ୍ରୀମତୀ ଲୋକର ପ୍ରାୟମେଣ ବଦ୍ୟା-
ଳୟର ଅଧୋଦ୍ୟ ବୋଲ ଶ୍ରୀସୁକ୍ତ ପ୍ରାଣ
ସାହେବ ଯେଉଁ ଅପରି କରିଥିଲେ ତାହା
ଏକବାକ୍ୟରେ ଅପ୍ରାୟ ଦେଲ ।

୫ । ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରକ ପଞ୍ଚନାୟକଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ-
ରକ୍ଷା ସମକୀୟ ପୁତ୍ର ନିୟାଦ ଗରେ ପ୍ରାପ୍ତ
ଦୋଲଅଞ୍ଚର ସେକଟଣ ଜଣାଇବାରୁ ତାହା
ଅପ୍ରାୟ ହେଲ ।

୬ । କଳ୍ୟାଣ ସାହେବଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା ସର-
ଯାଇଥିବାର ଜବଦ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ଜଣାଇବାରୁ

ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ନିମିତ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରକ ବାବୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା
କିଛି ପ୍ରାୟମେଣ ବିଷୟ ଯାଠ୍ୟପୁତ୍ର ଧର୍ଯ୍ୟ
ଦେଲ ।

ଉପରଲିଖିତ କାର୍ଯ୍ୟକଳୀ ଯାଠ୍ୟ କର ଅ-
ମେମାନେ କମିତ୍ରୀଙ୍କ ମଙ୍ଗଳକାଦ ପ୍ରାୟ କର
ପାରିଲ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଜବଦ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ବାବୁ
ସୁଧାକାଥ ରବ ଏବଂ ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରକ ପଞ୍ଚନା-
ୟକଙ୍କ ବାବୁ ପ୍ରାୟ କେବା ଉତ୍ତର କେ-
ତଳା କରୁଅଛୁ । ଯାଠ୍ୟମାଲ ରୁକ୍ଷ୍ୟା
ଜବଦ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କଙ୍କ ଉଲ ବାବୁ ସାଧନାଥ-
ରୟ ଅଛନ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକଥା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି
କିନ୍ତୁ ଏ ପୁତ୍ରକ ନୁଅ ବାବୁରବା ସମୟରେ
ଏତାକୁ ଯାଠ୍ୟପୁତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟକାଳ
ଦେବା କାରଣ ଜବଦ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ଯେମନ୍ତ
ବ୍ୟକ୍ତିତା ଦେଖାଏ ଥିଲ ଏବଂ ପ୍ରକାଶକ
ନାମ ଗୋପନ ରଖିବା କରଣ ଯେତେ ତେଣୁ
ଦୋଲଅଞ୍ଚ ଓ ସୁଧାକାଥବାବୁଙ୍କର ଏଥିରେ
କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନ ଥିବାର ସଂସାଧାରଣଙ୍କ
ଜଣାଇବା ସଦାପେ ଲୋକଦର୍ଶଣ ଯେତେ
ଲିଖିଥିଲେ ସେ ସମସ୍ତ ସୁଦତ୍ତ ଏ ପ୍ରତିକାରେ
ପ୍ରକାଶ ଦୋଲଅଞ୍ଚ ପ୍ରକାଶକର ଅବଦ୍ୟକ
ନାହିଁ । ସେହି ସବୁ ବସତୁ ଏବଂ ଯାଠ୍ୟପୁତ୍ରର
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନୋଳନ ଦେଲୁ ଯାଠ୍ୟପୁତ୍ର-
ନିବନ୍ଧକ କମିତ୍ରୀ ସମଠର ବା ବର୍ତ୍ତିତ ହେଲ ।
ଜବଦ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କର ଏହି କମିତ୍ରୀର ସଦ୍ୟ
ମନୋମତ କରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯେମନ୍ତ କୌ-
ଶଳରେ ସଦ୍ୟ ବର୍ତ୍ତ ଯାଠ୍ୟଅଞ୍ଚ ତାହା ଦେଖି
ଅମେମାନେ ପ୍ରଥମକୁ କରୁ ଅସୁଅଛୁ ଯେ
ଏପରି କମିତ୍ରୀଦ୍ୱାରା ସଂସାଧାରଣଙ୍କର ସନ୍ତୋଷ-
ଜନକରୁଣେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିବଦ ଦେବ ନାହିଁ ।
ଏତେବେଳେ ଏହି କମିତ୍ରୀ ଯାଠ୍ୟମାଲୁ ନିମ୍ନ-
ପ୍ରାୟମେଣ ବିଷୟ ଏକମନ୍ତ ଯାଠ୍ୟପୁତ୍ର
ଧର୍ଯ୍ୟ କରିବାରୁ ପ୍ରକାଶ ଦେଖିଲୁ ଯେ ଜବଦ୍ୟ
ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କର ପୁରକାର୍ଯ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦେଲ
ତାହାକ ଉଦେଶ୍ୟ ସଫଳ ଦେଲ ଅଥଚ
କମିତ୍ରୀର ବଗୁରରେ ତାହା ଦେବାରୁ ତାହା-
କର ଦାୟୀକୁ କିଛି ରହିଲ ନାହିଁ । କାର୍ଯ୍ୟ-
କଳୀରୁ ଜଣା ଯାଉଅଛି ଯେ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କ
ମତରେ ଯାଠ୍ୟମାଲ ନିବନ୍ଧକ ଦୋଲଅଞ୍ଚ ।
କିନ୍ତୁ କେଉଁ ସଦ୍ୟ ସପନ ଓ ଦେଲମାନେ
କପକରେ ମତ ଦୋଲଅଞ୍ଚେ ତାହାକ ନାମ
ପ୍ରକାଶ ଦୋଲଅଞ୍ଚରେ ଦେବେ ଦୁଇ ସ୍ୱାଧୀନ-
ରୁକ୍ଷେ ଏ କଥାର କରୁର ଦୋଲଅଞ୍ଚ